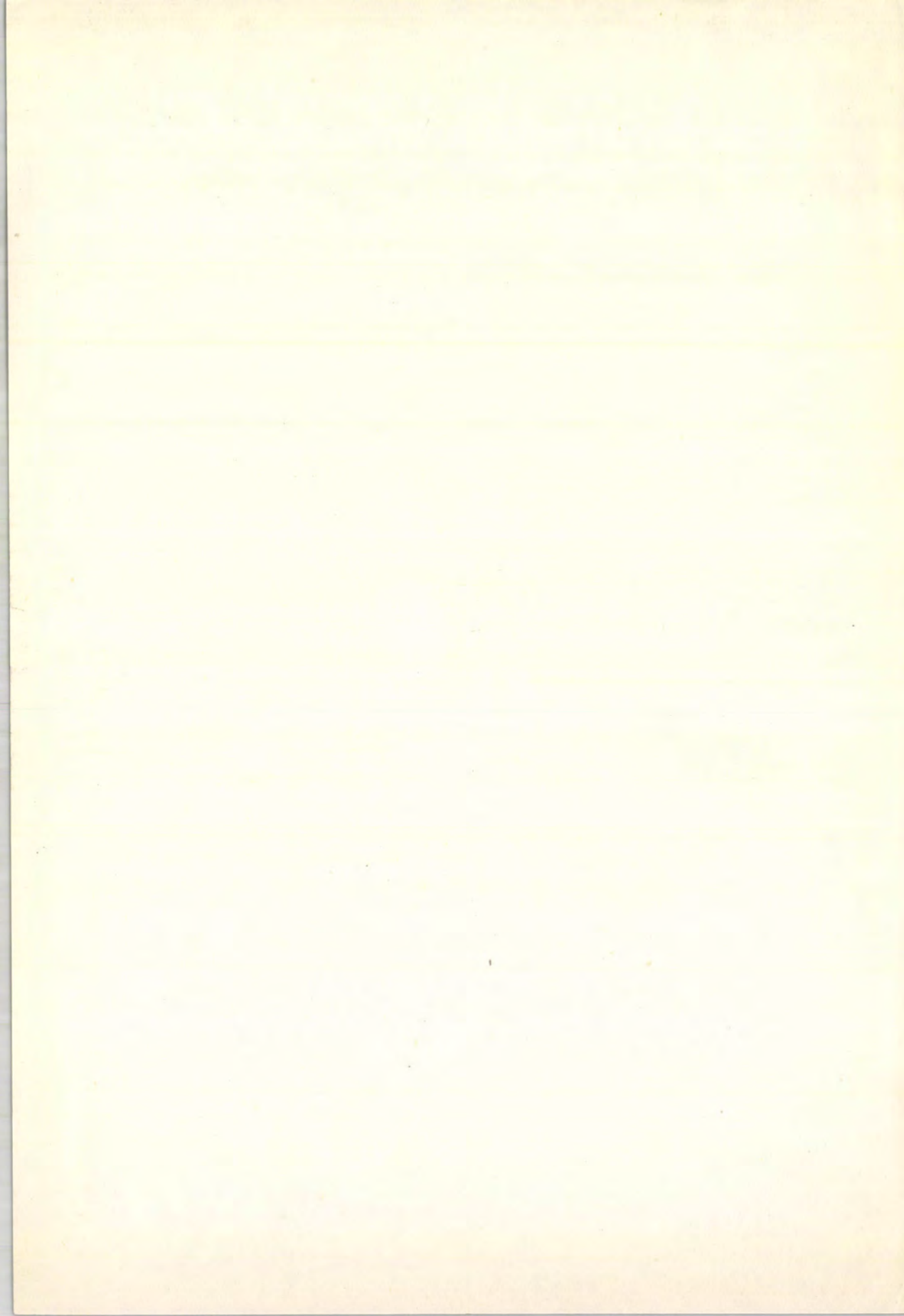

TÁJFUTÁS

1977/1

Felelős szerkesztő Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Béres Tibor igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat Sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Mestyán János - Előállítási helye: 1143 Budapest, Dózsa György u. 1-3. Ideje: 1977. február. Terjeszti a Magyar Posta

Ez általunk fűlszövegnek nevezett kis írás megfogalmazásakor még csak halvány sejtelem az ami most a kedves Olvasó kezében már testet öltött valóság: szaklapunk "új köntösben" megjelent nyolcadik évfolyamának első száma.

TÁJFUTÁS

olvasható a borítón. E közel-múltban született szó, melynek életrekeltségét, elfogadtatását szerkesztőségünk is lelkesen segítette, némelyek fülében talán még ma is idegenül cseng. Nem kívánjuk föleleveníteni a körülötte folyt vitát, aki eddig is örömmel forgatta hiraadónkat valószínűleg - címéről függetlenül - ezután is hasonlóképpen teszi, az új előfizetőknek pedig talán fel sem tűnik...

A belső oldalakon is történt formai változás, amit ennél a számnál még nem lehet észrevenni, ezért külön felhívjuk rá a figyelmet: az oldalakat folyamatosan számozzuk. Nem egyes számonként 1-16-ig, hanem - nagypéldányszámu folyóiratokhoz hasonlóan - egész évfolyamra (1-96-ig). Ezt elsősorban azoknak az előfizetőknek a kérésére tesszük így akik évfolyamként - vagy több évfolyarat együtt - beköttek hiraadónkat.

Végezetül, de nem utolsó sorban megköszönjük mindazoknak fáradozását, segítségét, kedvességét, akik bármely formában tettek valamit eddig azért, hogy hazai szakirodalmunknak legjelentősebb folyamatosan megjelent országos orgánuma hasznosan szolgálja sportágunk népszerűsítésének, fejlődésének ügyét.

Szaktilla János

Bővül a kör

Bővül a kör. A tanuló ifjuság - általános iskolástól, középiskoláson keresztül a főiskolai, egyetemi hallgatóig -, minden sportolni vágyó fiatal különféle szervezeti formában és módon ma már tömegesen kapcsolódhat be sportágunk művelésébe. Szakvezetők, klubedzők, testnevelő tanárok ismerik fel az újabb területeken kínálkozó lehetőségeket, s egyre több uttörőházban, diák sportkörben (DSK), országjáró diákkörökben (ODK) alakulnak a tájfutással ismerkedő csoportok, hogy előbb szük pátriájuknak (iskola) szerezzenek dicsőséget, majd később pedig már mint egyesületi versenyzők fokozatosan magasabbra állítva a mércét akár a válogatottságig fejlődjenek.

S aki már kinőt az iskoláskorból? Akinek kételyei, gátlásai vannak, de látta Karácsony másnapján a televízióban - színesben is - legnépesebb versenyünk a Hungária Kupa egy napjába bepillantva, hogy a tájékozdási futást minden korosztály (!) - még nagyszülők is - üzhetik, meggyőződhetett róla, ez valóban így van és üzük is egyre többen! Sportunk egész családok örömét szolgálja, fogalmazódott meg a Monspart Sarolta és Peterdi Pál vezette műsorban (világjajnoknők ebben a szerepben is frappánsul helytállt!).

A fokozatos növekedés természetes problémákat is vet fel. Sportágunk szerveztségének színvonala, rendezők, edzők, versenyzők felkészültségének, szakmai tudásának szintje nem mindenütt tart lépést a fejlődéssel, s ezt időben felismerni, tenni a haladásért először is önbecsülés, önismeret dolga.

AZ MTFSZ-BŐL JELENTJÜK

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 59. évfordulója alkalmából a testnevelés és sport területén végzett kiemelkedő munkássága elismeréséül

Bertók Bélának a Nógrád megyei Természetbarát Szövetség elnökhelyettesének a Magyar Népköztársasági Sportérdemérem bronz fokozata kitüntetését adományozta. Gratulálunk!

Az Országos Testnevelési és Sporthivatal elnöke a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 59. évfordulója alkalmából a testnevelés és sport területén kifejtett kiemelkedő munkássága elismeréséül

Czibók Istvánnak a Veszprém megyei TFSZ elnöksége tagjának és Matuszka Józsefnének a Somogy megyei TFSZ elnökének a Testnevelés és Sport Kiváló Dolgozója kitüntetését adományozta. Gratulálunk!

Csillik Barnabásnének, a Gyöngyös városi TFSZ elnökének, Dobozi Miklósnak, a BTFSZ elnöksége tagjának,

Dr. Felföldi Károlynak a Csongrád megyei TFSZ titkárának

Kempelen Imrénének a Közép-pesti körzeti TFSZ elnökének,

Dr. Kiss Endrénének a PVSZK tájékoztatói vezető szakosztály vezetőjének,

Mittler Józsefnek a Tolna megyei Természetbarát Szövetség aktivájának és

Szili Jánosnak, az Ajka városi Testnevelési és Sportfelügyelőség társadalmi aktivájának a Testnevelés és Sport Erdemes Dolgozója kitüntetését adományozta. Gratulálunk!

VERSENYNAPTÁR KIIGAZÍTÁS

Mecsek Kupa (A-C) április 9-én, PVSZK Váltó (A-C) április 10-én lesz. A hagyományos Apáczai Csere János emlékverseny (V.29.) idén is B-C fokozatu.

Az MTFSZ elnökségének intézőbizottsága az illetékes szakszövetségek javaslata alapján

Zsigmond József, Borsod megyei sporttársnak országos versenybírói minősítést adományozott.

Bokros György és
Völgyes Lajos, Borsod megyei,
Pály Tibor, Fejér megyei, és
Harcz Lajos Zala megyei

sporttársaknak I. osztályú versenybírói minősítést hagytak jóvá.

Az Intézőbizottság az MTFSZ rendelkezésére álló két egyesületi kiutazási engedélyből a Spartacus TE-nek nyugati, a BEAC-nek demokratikus országba szóló kontingenst hagyott jóvá. Az utazások időpontját az országos szövetség szakvezetésével egyeztetni kell!

Gyalog László a Postás SE válogatott versenyzője bejelentette az MTFSZ-nél, hogy hivatalos kiküldetésben másfél évig Mongóliában lesz. E helyzetre való tekintettel a szakvezetés kerettségét megszüntette.

Kovács Magda a Tipográfia TE válogatottja családi okokból kifolyólag idén nem tud teljes mértékben részt venni a keret munkájában, de mivel később ismét válogatott szinten kíván versenyezni, s a Szövetség is még több világbajnokságon számít rá, kerettségét fenntartja.

Az Intézőbizottság kifejezve elismerését a sportág érdekében végzett értékes munkájukért

Földesi Tibor,
Hites Ferenc,
Hornák Zoltán,
Hrenkó József
Zsigmond Tibor
Vasvári Viktor

sporttársakat ünnepi ülésén jutalomban részesítette. Gratulálunk!

A sportedzők és sportszervezők képzéséről és továbbképzéséről intézkedő 6/1976. (OTSH 5.) OTSH elnöki utasításban foglaltak végrehajtása szükségessé teszi egységes sportedzői igazolványok kiadását, illetve cseréjét. Erre 1977. évben kerül sor, s a képzést végző szervek bonyolítják le külön meghatározott módon.

Fentiek és a hivatkozott rendeletben foglaltak alapján szükségtelen a sportedzői igazolványok 1977. évi érvényesítése. A sportedzői igazolványok 1976. évi felülbélyegzéssel legkésőbb 1977. december 31-ig érvényesek.

1977. évi válogatott keretek

Felnőtt "A"

Férfiak:

Szabó László	PVSK
Dosek Ágoston	TFSE
Bokros István	MEAFK
Honfi Gábor	Siroki Vasas
Gyalog László	Postás
Gyurkó László	Spartacus TE
Sötér János	BSE

Nők:

Monzpart Sarolta	Spartacus TE
------------------	--------------

Korik Andorné
Rostás Irén
Kovács Magda

Utánpótlás
Férfiak:
Kiss Zoltán
Vekerdy Zoltán
Gyenis Zoltán
Harkányi Ádám
Pap László
Nagy Lajos
Nagy András
Benkő Ottó
Erdő Imre
Petőcz László
Kelemen János

Postás
HVSE
Tipográfia TE

Schönherz SE
BEAC
PVSZ
K. Lombik
Tipográfia TE
PVSZ
BEAC
Ajakai Bányász
Ajakai Bányász
K. Lombik
Kaposvári Rákoczi

Erdélyi Tibor
Gyalog László
Gyenis Zoltán
Gyurkó László
Hegedűs Ábel
Hegedűs András
Hegedűs Zoltán
Honfi Gábor
Horváth Attila
Kempelen Miklós
Kéri Péter
Kiss Zoltán
Klimstein László
Komár Béla
Kovács Attila
Köpf Jenő
Krajcsovics András
Loch Ferenc
Nagy András
Nyul József
Sőtér János
Spiegl János
Szabó László
Tóth II. Sándor
Tunyogi József
Vekerdy Zoltán

BEAC
Postás SE
Pécsi VSK
STE
BEAC
BEAC
OSC
Siroki Vasas
OSC
OSC
Tipográfia TE
Schönherz SE
MAFC
Tipográfia TE
Egri Spartacus
Soproni MAFC
Ny. TITÁSZ
STE
BEAC
Szombathelyi Haladás
BSE
Soproni MAFC
Pécsi VSK
Egri Spartacus
Soproni MAFC
HVSE

Nők:
Fodor Cecília
Kármán Katalin
Dániel Edith
Sipos Erzsébet

BEAC
Egri Spartacus
BEAC
VOLÁN

Ifjúsági
Férfiak:

Molnár Géza
Hirth Jenő
Hrenkó László
Kele József
Gergely Attila
Posta Botond

BEAC
K. Lombik
TITÁSZ
BEAC
K. Lombik
K. Lombik

Nők:
Kaló Marianna
Halász Éva
Hehl Éva
Pólya Gabriella
Pollmann Teréz
Kovács Mária

DVTK
K. Lombik
Postás
Tatabányai Árpád
Bp. MÁV SC
Nk. Gazdász

Nők

Fodor Cecília
Kori Andorné
Kovács Magda
Monspart Sarolta
Rostás Irén
Schmiedmeister Ilona
Szopori Éva

BEAC
Postás
Tipográfia TE
STE
HVSE
STE
Tipográfia TE

ARANYJELVÉNYES
IFJUSÁGI SPORTOLÓK

Fiúk

Adamek Imre
Aros Béla
Aros László
Bauer Ferenc
Benedek István
Bodnár Sándor
Csordás József
Dalia Csaba
Digner János
Dóra János
Egyed László
Fekete László
Fellegi György
Felischer Zoltán
Frank Rudolf
Gajdos Tamás
Gárgyán István
Gergely Attila
Gidófalvi Péter
Hajduffy Gábor
Halmai Gábor

Szfv. VOLÁN
Egri Spartacus
Egri Spartacus
Seregélyes-
BVTC
Ny. TITÁSZ
ZTE
STE
K. Lombik
K. Lombik
ZTE
Soproni Erdészeti
DVTK
Bp. MÁV Ig. SC
STE
STE
Kolacskovszki TE
K. Lombik
Debreceni Ref. Gimn.
K. Lombik
K. Lombik

MINŐSÍTÉSI EREDMÉNYEK

ÉRDEMES SPORTOLÓK

Kovács Magda
Monspart Sarolta
Rostás Irén

Tipográfia TE
STE
HVSE

I. OSZTÁLYÚ SPORTOLÓK

Férfiak

Bokros György
Bokros István
Balla Sándor
Balogh Tamás
Boros Zoltán
Bozán György
Dosek Ágoston

DVTK
MEAFK
MAFC
STE
Egri Spartacus
STE
TFSE

Heller László
 Hideg István
 Hírth Jenő
 Horváth András
 Hrenkó László
 Jusztin Gyula
 Káposzta Zsolt
 Kaszás György
 Kele József
 Kelemen János
 Kinyik József
 Koczka András
 Kolba Mihály
 Kónya László
 Kordács Gergely
 Kozma Attila
 Krall László
 Kuron György
 Limp Tibor
 Zippai Zoltán
 Lugossy Imre
 Marton Sándor
 Mets Miklós
 Michalkó József
 Molnár Géza
 Morauszki János
 Nagy Márton
 Nemes Zsolt
 Nemesházi László
 Németh Ferenc
 Pápai János
 Pardi Zoltán
 Petőcz László
 Posta Botond
 Sebő Ferenc
 Simon Gábor
 Simon László
 Somodi Tamás
 Szilágyi Lajos
 Tásy Tamás
 Tóth János
 Tóth József
 Tóth Károly
 Tóth László
 Turna Ferenc
 Varró József
 Vasi László
 Vízkelethy György
 Zentai László

Lányok

Ambró Judit
 Bakos Marianna
 Bangó Györgyi
 Barki Andrea
 Bereczki Vera
 Bogárdi Erzsébet
 Czirják Ildikó
 Csank Ágnes
 Cseh Zita
 Dániel Edith

OSC
 HVSE
 Váci Forte
 Tb. Árpád Gimn.
 Ny. TITÁSZ
 Bottyán J. SE
 DVTK
 Ajkai Bányász
 BEAC
 Kaposvári Rákoczi
 Ny. Bottyán
 Jászapáti Gimn.
 OSC
 BSE
 Bgyarmati MEDOSZ
 OSC
 BVTC
 BEAC
 Soproni MAFC
 Szegedi VSE
 Hmv. VSE
 Hmv. VSE
 OSC
 Ny. TITÁSZ
 BEAC
 Ny. Bottyán J. SE
 Pécsi VSK
 BEAC
 ZTE
 Kaposvári Rákoczi
 Győri Hild
 Tb. Árpád Gimn.
 Váci FORTE
 Váci FORTE
 Ajkai Bányász
 Kaposvári Rákoczi
 Szegedi VSE
 Egri Spartacus
 Bottyán J. SE
 BEAC
 Pécsi VSK
 Tb. Árpád Gimn.
 OSC
 MEAFC
 Siroki Vasas
 503 ITSK Kaposvár
 K. Lombik
 Váci FORTE
 Nagybátonyi SE.

MMG
 K. Lombik
 K. Lombik
 Sabária SE.
 Hmv. VSE
 BVTC
 BVTC
 Egri Spartacus
 Egri Spartacus
 BEAC

Halász D. Éva
 Halász D. Klára
 Hehl Éva
 Hidvégi Nóra
 Kaló Marianna
 Kármán Katalin
 Kiss Gabriella
 Koczur Anna
 Kocsis Gizella
 Körömi Ágnes
 Kovács Márta
 Kozák Éva
 May Erika
 Majoroso Erika
 Molnár Mária
 Ósz Tünde (Biróné)
 Palásti Piroška
 Pollmann Teréz
 Palócz Andrea
 Pólya Gabriella
 Pólya Zsuzsanna
 Sipos Erzsébet
 Székely Zsuzsa
 Szlávik Éva
 Tardos Ágnes
 Tima Ilona
 Tisza Erzsébet
 Turna Andrea
 Ujhelyi Magdolna
 Zsirmonn Ágnes

K. Lombik
 K. Lombik
 Postás
 Tb. Árpád Gimn.
 DVTK
 Egri Spartacus
 Sabária SE
 Postás
 Bottyán J. SE
 Egri Spartacus
 Nk. Gazdász SE
 Siroki Vasas
 Mohácsi Gimn.
 Ny. TITÁSZ
 Egri Spartacus
 K. Lombik
 Szentesi Vizmű
 Bp. MÁV Ig. SC
 Győri Hild
 Tb. Árpád Gimn.
 Tb. Árpád Gimn.
 Szfv. VOLÁN
 K. Lombik
 Szfv. VOLÁN
 OSC
 Almásfüzitői TSC
 Szentesi Vizmű
 Sirok Vasas
 Nk. Gazdász SE
 Pécsi VSK.

RANGLISTÁK

1976. évi rangsoroló versenyek alapján

Felnőtt férfiak

1. Boros Zoltán	Egri Sp.	100,00
2. Horváth Attila	OSC	104,42
3. Szabó László	PVSK	105,87
4. Hegedűs András	BEAC	107,36
5. Dosek Ágoston	TFSE	108,26
6. Bokros István	MEAFČ	108,32
7. Honfi Gábor	Siroki Vasas	110,33
8. Gyalog László	Spartacus	112,77
9. Gyurkó László	Spartacus	113,12
10. Sötér János	BSE	113,93
11. Hegedűs Zoltán	OSC	114,77
12. Kempelen Miklós	OSC	115,03
13. Hegedűs Ábel	BEAC	117,95
14. Loch Ferenc	Spartacus	118,26
15. Harkányi Csaba	K. Lombik	119,35
16. Szemler István	Tipográfia TE	120,76
17. Boross István	BSE	120,78
18. Köpf Jenő	SMAFC	121,49
19. Horváth György	BSE	122,17
20. Balogh Tamás	Spartacus	122,30
21. Kovács Attila	Egri Sp.	125,64
22. Sötér Márton	BSE	126,42
23. Zánkay András	BSE	126,68
24. Balla Sándor	MAFC	127,19
25. Kéri Péter	Tipográfia TE	130,85

Felnőtt női:

1. Monszpart Sarolta	Spartacus	100,00
2. Korik Andorné	PSE	110,85
3. Rostás Irén	HVSE	111,12
4. Kovács Magda	Tipográfia TE	111,39
5. Fodor Cecília	BEAC	119,20
6. Schmidmeiszter Ilona	Spartacus	119,37
7. Szopori Éva	Tipográfia TE	122,29
8. Medne Gunta	BSE	133,09
9. Tumay Ildikó	Tipográfia TE	134,48
10. Kirisits Vilma	MÁV Ig.	140,36
11. Danovszky Mária	BSE	141,33
12. Lovász Márta	BSE	143,35
13. Kaló Annamária	DVTK	145,04
14. Szentpéteri Mónika	BEAC	146,75
15. Jenővári Gabriella	Spartacus	153,96

Junior férfi:

1. Kiss Zoltán	Schönherz	100,21
2. Vekerdy Zoltán	BEAC	102,01
3. Gyenis Zoltán	PVSK	104,72
4. Harkányi Ádám	Lombik	107,88
5. Pap László	Tipográfia TE	110,93
6. Nagy Lajos	PVSK	111,88
7. Nagy András	BEAC	112,05
8. Benkő Ottó	Ajkai B.	114,54
9. Erdő Imre	Ajkai B.	114,60
10. Kiss László	Kapos TE	122,70
11. Horváth Lajos	PVSK	123,54
12. Bálint István	Bottyán	128,46
13. Fülöp Gábor	Spartacus	135,88
14. Pap László	Schönherz	135,96
15. Szokol Lajos	SZVE	136,38
16. Kovács István	MEAFK	139,91
17. Orosz László	Bottyán	143,24
18. Bori Géza	Sabaria	144,28
19. Könyves T. Előd	Lombik	144,84
20. Könyves T. Mihály	Lombik	145,61
21. Czerpán István	PVSK	145,73
22. Solymár András	Tipográfia TE	153,26
23. Csizmadia Töhötöm	Kapos TE	174,41

Ifjúsági fiú:

1. Petőcz László	Lombik	100,00
2. Kelemen János	K. Rákoczi	103,88
3. Molnár Géza	BEAC	104,44
4. Hirth Jenő	Lombik	104,77
5. Hrenkó László	TITÁSZ	105,40
6. Gajdos Tamás	Spartacus	106,78
7. Tésy Tamás	BEAC	108,42
8. Nemes Zsolt	BEAC	109,45
9. Kele József	BEAC	109,54
10. Gergely Artila	Lombik	111,58
11. Vizkelety György	Lombik	112,06
12. Posta Borond	Lombik	112,54
13. Kónya László	BSE	112,74
14. Benedek István	BVTC	112,85

15. Zentai László	Nagybátony	113,86
16. Limp Tibor	SMAFK	114,13
17. Tóth János	PVSK	114,95
18. Moravszky János	Bottyán	116,35
19. Fleischer Zoltán	MÁV Ig.	117,56
20. Turna Ferenc	Sírok Vasas	117,57
21. Simon Gábor	K. Rákoczi	118,30
22. Kuron György	BEAC	118,65
23. Vasi László	Lombik	119,55
24. Madár István	BEAC	121,41
25. Hajdufi Csaba	DVTK	121,86
26. Hidegh László	HVSE	122,46
27. Halmai Gábor	Lombik	122,80
28. Fellegi György	DVTK	123,28
29. Dalia Csaba	Spartacus	123,94
30. Nemesházi László	ZTE	125,50
31. Egyed László	ZTE	125,55
32. Fekete László	Soproni Erd.	126,28
33. Nagy Márton	PVSK	126,30
34. Mihalkó János	TITÁSZ	128,37
35. Frank Rudolf	Spartacus	128,46
36. Parádi Zoltán	Árpád G.	129,89
37. Aros László	Egri S.	130,68
38. Marosi György	BVTK	130,82
39. Digner János	Lombik	130,86
40. Heller László	OSC	132,47
41. Csordás József	ZTE	133,39
42. Marton Péter	HVSE	135,95
43. Simon László	Sz. Radnóti	136,42
44. Felisz László	Sz. Radnóti	138,48
45. Kovács Tibor	MÁV Ig.	139,02
46. Aros Béla	Egri Sp.	141,77
47. Lugosi Imre	HVSE	142,90
48. Jusztin Gyula	Bottyán	143,21
49. Csery Tamás	MÁV Ig.	144,60
50. Szilágyi Lajos	Bottyán	145,21
51. Koczka András	Jászapáti	146,71
52. Jakab Gábor	Lombik	158,80
53. Németh Ferenc	K. Rákoczi	159,22
54. Tóth József	Árpád	164,11
55. Szentgyörgyi Ubul	Árpád	165,05

Ifjúsági leány:

1. Kármán Katalin	Egri So.	100,00
2. Dániel Edith	BEAC	103,29
3. Kaló Marianna	DVTK	109,65
4. Sipos Erzsébet	Volán	111,02
5. Halász Éva	Lombik	111,86
6. Kozák Éva	Sírok Vasas	112,04
7. Molnár Mária	Egri Sp.	114,57
8. Hehl Éva	PSE	115,40
9. Pólya Gabi	Árpád	117,73
10. Csank Ágnes	Egri Sp.	118,82
11. Pollman Teréz	MÁV Ig.	121,59
12. Kovács Mária	Gazdász	121,71
13. Hidvégi Nóra	Árpád	122,04
14. Tardos Ágnes	OSC	126,16
15. Bereczki Vera	HVSE	126,36
16. Körömi Ágnes	Egri Sp.	127,05
17. Szlávik Éva	Volán	127,87

18. Turna Andrea	Sirok Vasas	128,20
19. Koczur Anna	PSE	132,14
20. Bakos Marianna	Lombik	132,44
21. Setét Sarolta	MAFC	132,45
22. Ósz Tünde	Lombik	138,94
23. Cseh Zita	Egri Sp.	140,02
24. Ratter Éva	BSE	142,36
25. Kocsis Gizi	Bottyán	143,23
26. Tima Ilona	ATSC	148,90
27. Bogárdi Erzsébet	BVTC	152,09
28. Bodor Ilona	GYESE	158,64
29. Halász Klára	Lombik	159,34
30. Bohák Éva	Árpád	163,18
31. Ujhelyi Mária	Gazdász	165,12
32. Székely Zsuzsa	Lombik	166,38
33. Harsányi Livia	ZTE	175,30

Serdülő fiu:

1. Balogh András	Lombik	100,31
2. Mets Miklós	OSC	106,47
3. Tóth Károly	OSC	108,25
4. Fánecs László	MMG	108,33
5. Kozma Attila	OSC	110,85
6. Horváth György	Nagybátony	114,29
7. Baracs Gábor	MÁV Ig.	114,51
8. Kolba Mihály	OSC	114,24
9. Kubinyi Imre	MMG	114,66
10. Szilassy Attila	Lombik	119,57
11. Koczur Kálmán	PSE	120,82
12. Bolgár János	Lombik	120,93
13. Zelei Ferenc	Bottyán	122,04
14. Káposztás Zsolt	DVTK	123,67
15. Vasáros András	OSC	124,42
16. Nagy Miklós	Kismotor	130,68
17. Sajti Zoltán	Tipográfia TE	134,18
18. Tóth Csaba	Recsk	135,38
19. Török Péter	MÁV Ig.	141,32
20. Ungvárszky Miklós	MMG	141,86
21. Kelemen Tibor	Egri Sp.	145,71
22. Váry Sándor	Lombik	146,14
23. Bárdy Tibor	OSC	146,92
24. Török Ákos	OSC	149,51
25. Federics László	Kapos	150,82
26. Kauker Zoltán	BVTC	153,60
27. Sziebert Ákos	PVSK	162,75
28. Csontos Dezső	Recsk	162,92
29. Mezei Balázs	BEAC	166,43
30. Pongrácz Huba	BEAC	166,91
31. Sztankovics László	Lombik	169,18
32. Simon László	Kismotor	170,20
33. Tripolszky Gedeon	Recsk	173,10
34. Sándor László	OSCK	174,60
35. Balogh Tamás	Egri Sp.	179,44
36. Zimmel Nándor	Lombik	201,44
37. Orosz Sándor	Kismotor	228,60
38. Varga Sándor	Lombik	242,51

Serdülő leány:

1. Ambró Judit	MMG	102,52
----------------	-----	--------

2. Barki Andrea	Sabaria	110,00
3. Csákány Anikó	KFKI	112,28
4. Urbán Márta	MMG	125,60
5. Szabó Katalin	Egri Sp.	128,22
6. Kuzmann Marianna	Egri Sp.	128,33
7. Gáspár Csilla	Recsk	132,99
8. Józsa Anikó	Lombik	134,37
9. Balla Katalin	Lombik	136,28
10. Bangó Györgyi	Lombik	141,65
11. Mester Éva	Kismotor	144,09
12. Kormos Mária	Nagybátony	144,11
13. Vass Margit	Kismotor	148,87
14. Kiss Györgyi	Sabaria	148,83
15. Osztafin Judit	Recsk	149,22
16. Orvos Gabi	OSC	150,24
17. Krasznai Emese	MMG	157,54
18. Répási Erika	Lombik	159,71
19. Rozmár Györgyi	Sabaria	160,15
20. Nunn Judit	OSC	162,17
21. Mészáros Ágnes	OSC	169,01
22. Kárpáti Vera	Lombik	176,12
23. Lóczi Ildikó	Recsk	180,18
24. Könyves T.Gabi	Lombik	187,47
25. Székely Melinda	Lombik	189,43
26. Könyves T.Katalin	Lombik	199,24
27. Delecsin Marianna	OSC	207,23
28. Kiss Emília	Lombik	227,33
29. Virágos Zsuzsanna	Lombik	294,84

MINDENKI PONTVERSENYE

Egyesületek	Bajnoki pontok	Minősített versenyzők	Ranglista eredmény	Nemzetközi eredményessége	Versenyrendezés	Térkép javítás	Szövetségi munka	Összesen
1. Spartacus TE	47	18,66	6,7	29,68	2,72	4,2	2,6	101,56
2. BEAC	60	15,60	7,8	5,34	3,63	3,1	3,5	98,97
3. Egri Sp.	47	12,34	5,7	9,01	-	2,1	3,4	79,55
4. K. Lombik	24	20,98	8,1	-	0,15	2,4	3,5	59,13
5. Tipográfia TE	16	6,28	4,1	11,17	2,34	2,6	2,7	45,39
6. OSC	16	12,77	7,0	2,34	0,68	1,6	2,7	43,09
7. PVSZ	16	6,54	6,8	3,67	2,12	4,2	2,6	41,93
8. HVSE	15	2,51	3,4	11,00	-	0,5	0,3	32,71
9. Postás SE	9	5,60	5,2	2,67	2,57	3,3	3,3	31,64
10. BSE	7	4,51	3,6	4,17	4,30	4,0	2,1	29,68
11. DVTK	8	2,72	4,2	0,50	3,02	5,0	2,9	26,34
12. TITÁSZ	12	1,56	1,8	0,50	0,83	3,8	5,0	25,49
13. MAFC	-	0,35	4,1	-	5,00	1,8	3,2	14,45
14. BVTC	6	00,79	3,7	-	-	1,5	0,8	12,79
15. MMG	-	8,15	1,2	-	0,31	2,5	0,1	12,07
16. Ajkai Bányász	4	1,90	2,4	0,50	--	1,12	2,0	11,92
17. FORTE	9	-	1,2	1,50	-	-	-	11,70
18. Siroki Vasas	5	2,90	1,3	1,17	-	0,2	-	10,67
19. MEAFC	3	1,70	1,8	0,50	-	2,0	1,3	10,30
20. Árpád Gimn.	4	1,61	2,1	-	-	1,2	1,2	10,11
21. Schönherz SE	1	3,8	1,8	1,00	-	1,5	0,9	10,00
22. Sabaria	-	3,45	2,3	-	-	1,9	1,8	9,45
23. Bp. MÁV Sc	-	3,12	3,0	-	0,83	0,6	1,3	8,85
24. TFSE	5	1,5	0,5	1,67	-	-	-	8,67
25. Rákoczi	2	2,60	1,6	-	-	1,0	1,2	8,40
26. Bottyán HSE	-	1,96	4,9	-	-	0,5	0,7	8,06
27. Nk. Gazdász	5	0,69	1,5	-	-	0,2	0,2	7,49
28. Volán	-	2,05	2,9	-	-	0,5	1,3	6,75
29. SMAFC	-	0,70	2,4	-	0,91	1,2	0,8	6,01
30. Szomb. Haladás	-	-	1,7	-	1,21	0,2	2,8	5,91
31. Péti MTE	--	-	0,2	--	-	2,8	2,8	5,80
32. POEÜSK	-	-	0,6	-	-	2,8	2,3	5,70
33. Bgy. MEDOSZ	5	-	0,3	-	-	-	-	5,30
34. Győri VM	-	-	-	-	-	1,7	3,5	5,20
35. Vasas Izzó	-	-	1,0	-	2,10	0,9	1,1	5,10
36. Recski B.	-	2,21	1,1	-	-	0,8	0,8	4,91
37. Zegerszegi TE	2	0,27	1,7	-	-	0,6	-	4,57
38. Nagybátonyi B.	-	2,35	0,3	-	-	0,6	1,3	4,55
39. Almásf. TSC	-	0,14	0,8	-	-	2,1	1,4	4,44
40. KFKI Petőfi	-	11,90	-	-	0,22	0,9	1,1	4,12
41. Szegedi Vízúgy	-	-	0,6	-	0,56	1,0	1,8	3,96
42. Kolacsovsky	3,8	-	-	55. Táncsics	2,35	-	Danuvia	0,7
43. Debreceni Műany.	3,6	-	-	56. Gépip. Isk.	2,2	68. Kőrössy Gimn.	Zalka	0,6
44. MHD Bfüred	3,4	-	-	57. Kismotor	1,76	-	Keszthely	0,6
45. VIDEOTON	3,3	-	-	58. Jászapáti	1,61	-	503. ITSK	0,6
46. Karcagi VM	3,1	-	-	59. SBTC	1,6	-	72. Szegedi Erd.	0,5
Paksi SE	3,1	-	-	60. Munkácsy	1,2	-	73. Tokaji Gimn.	0,4
DEAC	3,1	-	-	Ref. Gimn.	1,2	-	Szentesi Közg.	0,4
49. SZVSE	3,05	-	-	62. Radnóti	1,12	-	75. Mohácsi Gimn.	0,3
50. Szolnoki MÁV	3,0	-	-	63. Szentesi V.	1,1	-	76. Orion	0,22
51. Irinyi Szakk.	2,9	-	-	64. Soproni Erd.	1,08	-	77. GYESE	0,12
52. KSZVSE	2,5	-	-	65. Győri Hild	0,7	-	78. Miskolci Vill.	0,1
53. TBSC	2,4	-	-	Szeg. Textil	0,7	-	600 DSK	0,1
54. Kapos TE	2,37	-	-	-	-	-	-	-

Követelményrendszer

Érvényes 1978-ig

A rendszer célja:

- Az egészséges versenyzés egységes kereteinek megteremtése.

- Az MTF SZ irányvonalának (mennyiség-minőség összhangja, fiatalítás, teherviselés a rendezésben, térképjavításban, színvonalas edzői-nevelő tevékenység, fegyelem, sportszerűség) érvényrejuttatása.

- A szűkös lehetőségek objektív elosztása az ismertetett elvek alapján.

A rendszerben szereplő követelmények alapján minden évben összetett pontversenyben értékeljük a szakosztályokat.

Követelményenként külön-külön pontozzuk a szakosztályokat, ezek összege adja a sorrendet. Ez a követelményrendszer és a pontverseny az alapja a szakosztályok kategóriába sorolásának is. Erre vonatkozóan külön megadjuk, mely összpontszám, és egyes követelménytételek esetén milyen részpontszám elérése kell az A, B és C kategória megszerzéséhez és megtartásához.

Követelmények:

1. Bajnoki pontverseny. Az eredményes felkészítő, csapatalakító munka mércéje. Értékelés: az országos bajnoki számokban a helyezések szerint 7-5-4-3-2-1 pontot kap a szakosztály.

A bajnoki pontversenyben elért helyezés sorrendjében elégitjük ki az utazási csapatkontingens igényeket - a szövetségi célkitűzései és mindekorri lehetőségei alapján.

2. Nemzetközi eredményesség: Élvonalba li szakosztályok feladata a válogatottak nevelése, minél jobb felkészítése. Mércéül a válogatottként rajthoz álló versenyzők után a szakosztály az alábbi táblázat szerinti pontokat kapja az eredmény függvényében.

Helyezés	Kategória			
	A	B	C	D
1.	5	3	2	1
2.	4	2	1	0,5
3.	3	1,5	1	-
4.	2	1	0,5	-
5-6.	1,5	1	-	-
7-12.	1	0,5	-	-
13-25.	0,5	-	-	-

VB: "A" kétszerese

A versenyeket (kategóriánként A-D besorolásba osztjuk a mezőny tényleges erőssége alapján:

A = 15-nél több skandináv, vagy svájci résztvevőn túl további 15 dán, CS, GB, NDK vagy szovjet résztvevő.

B = 5-nél több skandináv, vagy svájci és még 15-nél több dán, csehszlovák, angol, vagy NDK résztvevő.

C = 15-nél több dán, csehszlovák, angol, vagy NDK, vagy szovjet versenyző.

D = minden egyéb.

Az ebben az értékelésben legtöbb pontot gyűjtő versenyzők részesülhetnek a szövetség egyéni utazási lehetőségeiben.

3. Éves ranglista. A jó közösségi munka mellett az egyéni helytállás fokmérője, egyben irányítja a klubokban a versenyvezetés rendjét, a választott versenyeket.

Az éves ranglistákat F 21, F 19, F 17, F 15, N 19, N 17, N 15 korcsoportokban számoljuk, a ranglista versenyeken rendezett legmagasabb kategóriák eredményei alapján. Minden évben 12 ranglista versenyt jelöl ki a szövetség. Ezek eredményei alapján a felnőtt és junior korcsoportban 7, ifjúságiban 6, serdülőben 5 legjobb eredmény százalékot számolunk. Ha kettőnél több verseny technikai okokból nem számolható, ez a szám arányosan csökken. Mindenki felkerül a ranglistára, aki a megfelelő számú eredménnyel rendelkezik.

A ranglista képezi a válogatott keretek összeállításának alapját, összhangban a mindenkori válogatási elvekkel.

Pontértékek a ranglistán:

	1-10-ig	11-20-ig	21-30-ig	31-40-ig
1.	3,3	0,7	0,19	0,09
2.	2,4	0,6	0,18	0,08
3.	1,9	0,55	0,17	0,07
4.	1,7	0,5	0,16	0,06
5.	1,5	0,45	0,15	0,05
6.	1,3	0,4	0,14	0,04
7.	1,1	0,35	0,13	0,03
8.	1,0	0,3	0,12	0,02
9.	0,9	0,25	0,11	0,01
10.	0,8	0,2	0,10	0,01

40 év felett minden érvényes eredmény 0,01 pont

4. Minősítés. A szakosztályi munka megszokott fokmérője. Azon szakosztályok ezüstjelvényes és II. osztályú versenyzőit tudjuk a pontversenyben számításba venni, akik december 15-ig beküldik azok névsorát, az illetékes szövetség láttamazásával. Az arany és I.o. valamint érdemes, kiváló sportolók után az MTF SZ külön kérés nélkül megadja a pontokat.

Pontozás: ezüst 0,1 arany 0,3 II. oszt. 0,2 I. oszt. 0,5 érdemes 0,6 kiváló 0,7 (érdemes és kiváló minősítése után csak az a versenyző kap pontot, akinek megvan az I.o. minősítése az adott évben).

5. Versenyrendezés. Sportágunk fenntartásának, fejlesztésének biztosítója, ezért minden szakosztály kötelessége kivenni részét a megfelelő szintű munkából. Ezt a tevékenységet szak-

osztályonként 1-5 pontszámmal a szövetség értékeli. Az értékelés alapjául a szakosztályok december 15-ig előterjesztik, mely tevékenységüket kérik értékelni.

6. Térképjavítás. Jelentősége éppúgy, mint a rendezése, igen nagy, és ma már arra is törekedni kell, hogy a mennyiségi szemlélet mellett a minőségi is érvényre jusson. A szakosztályok és aktiváik térképjavító tevékenységét - szakosztályonként 1-5 ponttal - a szövetség térképbizottsága értékeli a december 15-ig beküldött előterjesztések alapján.

7. Szövetségi munka. Minden szakosztálynak érdeke és egyben kötelessége kivenni részét valamilyen szinten a szövetségi munkából. Értékelés előterjesztés alapján (dec. 15!) 1-5 pont.

Kategóriák feltételei:

"A" kategóriás lehet az a szakosztály, mely eléri és tartja a következő feltételeket:

- Bajnoki pontversenyben legalább 30 pont
- Nemzetközi eredményességben legalább 5 pont
- Versenyrendezés 4 pont

(Nemzetközi versenyt rendez magas színvonalon, országos szinten veszi ki a részét bajnoki versenyek rendezéséből)

- Térképjavítás

(legalább egy nagy térkép kiváló színvonalon)

"B" kategória feltételei:

- Bajnoki pontversenyben legalább 15 pont
 - Nemzetközi eredményességben 3 pont
 - Versenyrendezésben 3 pont
- (Színvonalas országos kupaverseny, aktív részvállalás szövetségi rendezvényeken)

- Térképjavításban

(egy nagy térkép jó minőségben, vagy két kicsi).

"C" kategóriás lehet az a szakosztály, mely az összesített pontversenyben legalább 5 pontot ér el - ezen belül a versenyzői minősítésért járó 1 pont minimum.

Egyéb:

Az egyesületi pontverseny számításánál átigazolt sportoló esetében a következőként kell eljárni:

- nemzetközi eredményesség pontokat a mindenkori egyesület javára,
- minősítési pontokat az OTSH elnökének jórészt vonatkoztatható állásfoglalása alapján annak az egyesületnek a javára, ahol minősítését megszerezte illetve ahol az 51%-át szerezte,
- ranglista pontokat annak az egyesületnek a javára, ahol érvégén a versenyző le van igazolva.

Az egyes nem objektíven mérhető pontoknál (Szövetségi munka, térképjavítás stb.) a legtöbbet, legjobban dolgozó szakosztály kapja az 5 pontot és ehhez képest a többi arányosan kevesebbet.

MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ
SZÖVETSÉG

Deseő László

A VI. után

Amikor értékelésemet írom - immár a harmadikat, mert különböző fórumoknak már korábban is kellett - több hónap eltelt a versenytől, így módomban áll "történelmi távlatból" megítélni a tanulságokat. Remélem, ezzel adalékokat tudok nyújtani a tájfutás iránt érdeklődő közvéleménynek ahhoz, hogy tiszta képet tudjon kialakítani magának, és főleg szempontokat mindazoknak, akik így, vagy úgy érdekeltek a következő VB-kben.

Lássuk először magát a rendezést. A legfontosabb maga a versenytérkép, és a versenypálya. Ezekre - egyéni és váltó - jellemző volt, hogy nem voltak megfelelőek egy igazán magas színvonalú világbajnoki versenynek. Eleve a terepek nem voltak elég jók. Az egyéni terepe olyan kicsi volt, hogy nem fért el rajta normálisan a pálya. Még a női is rosszul, de a férfi semmiképpen nem. Ennek az lett a következménye, hogy a vége felé az átmeneteket - biztonság kedvéért - meg lehetett tenni az erdőszéleken és más határoló vonalak mentén. Másrészt egysíkúak is voltak a terepek; kevés volt a sikrajzi objektum, a szikla, a mesterséges alakzatok, a vízrajz és a pontnak is megadható növényzeti részlet. Ezek után döntően domborzati elhelyezést alkalmaztak, ami egy VB-n szűkségmegoldás, és nem nyújtja az előírt változatos feladatot. Pozitívumnak itélem viszont azt, hogy meglehetősen eltérő tereptípuson rendezték az egyéni és a váltót, más-más méretarányú és szintközű térképen, és ezekhez külön terepbemutatót biztosítottak. Mindkét terep előnye volt, hogy rendkívüli futósebességet tett lehetővé, az összes VB közül a leggyorsabb kilométer átlagokat. Ettől - mármint a nagy iram miatt - a mezőny nehéz, idegileg is változatos, hibákkal és nagy "huzásokkal" tarkított viadallá változtatta maga számára az egyébként nem nehéz versenyt.

A térképeket - ismét csak VB-s igényességgel szemlélve - sok dicsérettel nem lehet illetni. Fő hibájuk az volt, hogy a felhagyott, vagy ritkán használt szekérutakat - melyeknek azonban felismerhetően széles nyoma volt - alig látható vékony vonallal ábrázolták. Ezzel akarták a versenyt nehezíteni, mert ilyen utóból nagyon sok volt. A vékony vonal sokakat becsapott, de főleg oda vezetett, hogy csak a legtaktikusabb versenyzők használták ki. Azok, akik az elején észrevették, hogy a vékony vonalas utak kiválóan használhatók, és volt türelmük mindig rászánni az időt az alapos (esetleg megállva) tanulmányozásra.

A zöld rajzra a felületes, nem mindig következetes alkalmazás volt jellemző. Szerencse, hogy kevés volt a sötét, így futni lehetett mindenén át, kevesen törődtek a zöl-

dek kiolvasásával. A domborzat ellen nem lehet kifogás. Mindenképpen érthetetlen számomra, hová tették azt a több ezer munkaórát, amit állítólag a térképbe fektettek. Az egyébként sem túl szerény angolok azt hirdették a versenyek előtt, hogy térképeik új fejezetet nyitnak a tájfutó térképek történetében. Ez az erős túlzás nem állja meg a helyét és mint utóbb kiderült, csak reklámul szolgált a térképek javítójának, aki a VB után térképjavító vállalatot szándékozik alapítani...? (Adalék a sokat emlegetett nyugati amatőrismushoz; ez a fiatalember két éven át abból élt, hogy összesen kb. 20 km² területről térképet készített, a felesége pedig abból, hogy a VB titkár feladatait végezte.)

A rendezés és az előzmények egyéb részleteit sem lehet egyértelműen dicsérni. Jó volt a szállás, étkezés, és a versenyzők szabadidő lehetőségei. Viszont az előzetes edzőtáborokkal kétféle éven át félvezették a világot. Egészen más terepeket mutattak, - néha sokkal jobbkat - mint a VB-é. Sok-sok pénzt dobunk ki hiába, és ami a legrosszabb, eleve tévesen szabtuk meg a felkészülés szakmai rész-céljait (terep, térképolvasás stb.). Ezen a téren becsapottnak érezhetjük magunkat. Másrészt megállapíthatjuk, hogy vannak országok, melyek messze nem mérlegelik olyan alapos-sággal a rendezési jogért való jelentkezést, mint mi; sok feltétel hiányzik (nincs elég terep ahhoz, hogy a versenyt és a táborokat megrendezzék, nincs elég pénz stb.) mégis nagy hangon fogadkoznak, hogy jobbat szerveznek, mint bárki előttük. Azután nem volt elég a pénz (nem is lehetett, ha éveken át fizetni akarták a térképjavítót és szervező titkárt) ezért eladták a versenyt egy sörgyártó cégnek, akik kellően kihasználják az egész rendezvényt. Szakszerűtlen volt sport szempontból a versenyek és terepbemutatók alkalmával a naponként autóbuszon leutaztatott 200-200 km. A helyszínen pedig az eddigi legszerényebb szervezési és protokolláris megoldást tapasztaltuk. Az eredményközlés és számítás gyors és jó volt, ellenben bosszantó a hangosan beszélő hivatalos sport tudósítójának felkészületlensége, aki a legváltozatosabb formában tévesztette el neveket és hibás részüddel sikerült egyes szurkolótáborokat előbb felvillanyozni, majd amikor helyesbített, elcsüggeszteni. A VB érmei tetszősek, szépek. (Milyen jó, hogy nem kellett kölcsönkérni, ahhoz, hogy közelebbről megnézhessük!)

Most pedig a küzdelemről néhány szakmai észrevételt. A sajtóban több riport és kommentár megjelent, továbbá az előző számban e lapban Csongrádi Jenő is alapos elemzést adott lányaink egyéni teljesítményéről. Én csak megismételhetem, hogy az egyéni alatta maradt a várakozásainknak, de a váltóra nem találkozik jobb dicsőretnet, mint azt, hogy

most végre nem a szerencse segített dobogóra és az esélyesség súlyával a vállunkon - ráadásul az egyéni kudarok után - magabiztosan hozta a váltó a várt eredményt. Az egyéni versenyek tapasztalata az, hogy a VB-ken mindig vannak, akiknek igen jól sikerül a formaidőzítés, így nagyobb előnnyel tudnak az élen végezni, jobban szét tudják húzni a mezőny elejét, mint egyéb nemzetközi versenyen. Itt is ez volt. A győztes két perccel verte a másodikat férfiaknál és nőknél is. Az első tíz között 10 illetve 8 perc a különbség. Más nemzetközi viadalon ennél sürűbb szokott lenni a mezőny. Ha egyéni csapatversenyt számolunk, (az egyszerűség kedvéért helyezési pontokkal) láthatjuk, hogy a férfiak versenyében a norvégek, a nőknél a finnek szerepeltek a legjobban.

férfiak:

N=28, S=39, SF=40, CH=48, CS=65, DK=102,

míg nők:

SF=24, S=33, N=42, CH=50, DK=82, CS=89 és H=93 a sorrend.

Az egyéni sorrendben tulajdonképpen nincs meglepetés; valamennyi dobogós az előzőleg esélyesnek mondottak csoportjából került ki. Különösen a norvég férfiakról van hír milyen sokat és keményen edzenek. A svédekkel ellentétben nem rendelkeznek az ideálisnak mondott körülményekkel; nem kapnak komoly pénzügyi támogatást az élversenyzők, nem dolgozik hatalmas apparátus az edzések előkészítésénél és lebonyolításánál, de a kissé "nomád" körülmények között ahogy készülnek, nemcsak a test edződik, hanem a lélek is; keményebbek, rámenősebbek, szívósabbak, mint keleti szomszédok. A másik sajátosság, hogy a norvégek programjában tulsúlyban van a nehéz terepen futás, és nehéz időszakokban még nagy versenyek napjain is kétszer (esetleg háromszor is) edzenek! A többi skandináv országban jobban kímélik magukat a versenyzők. A férfiaknál olyanok vannak elől tulsúlyban, akiknek igen erős oldaluk a futás. Ki is futották az elérhető legjobb időket, jóval jobbat, mint a becsült győztesidő (91:22-95:00 -el szemben). Figyelemre méltó "kiszállás" is csak egy volt Fjaerestadé, akit jóval előbbre vártunk a 14. helynél. Ez is amellet szól, hogy nem tudtak elég nehéz pályát kitzújni, ami komoly probléma elé állította volna az élmezőnyt.

A nőknél más a helyzet: nem éppen a leggyorsabbak vannak elől, hanem a legjobb idegzettek. Iramuk egyáltalán nem volt erős, a győztesidő 68;12 sokkal rosszabb a tervezettnél (65;00). Ebben a mezőnyben nem is egy kiszállót találunk: Monszpart, Düttsch, a legjobbknak tartott svájci, Rabe a svéd bajnok, hogy csak a nagyobbakat említsem. A verseny igazi nehézsége, buktatója éppen könnyű volta lett... Már a helyszíni részüddből látszott, hogy a 4. pontig (az első rádiós időmérésig) sokan mentek azonosan jó időt.

Eddig tartott, míg a mezőny a megszokott módon elkezdte a versenyt. Ideáig egyuttal rájöttek arra, hogy a pálya könnyű, se különösebb technikai, sem pedig olyan fizikai nehézsége nincs, ami megrostálná az esélyeseket. Ki-ki levonta a következtetést; volt, aki azt, hogy sokkal jobban kell hajtani, és ráfizetett, volt aki úgy látta, hogy az ellenfelek az előbbi változat mellett döntenek, és ő továbbra is óvatosan, de biztosan futott, vállalta annak a kockázatát, hogy ha a másik csoportból kijön a lépés, 5-8 perccel is megverhetik. És győzött!

A tanulság: egy világbajnokságon továbbra is a legfontosabb tényező a jó felkészültség, de aki ezzel rendelkezik, annak sem szabad megszállott módjára végigrohanni a pályán, hanem taktikázni is kell, amit a felkészültség tudatában bátran vállalhat is.

Az egyéni versenyek után kérdeztem a legjobban szerepelt csapatok edzőit, a norvég férfiakét, és a finn nőkéit, ki nyeri a váltóversenyt? A válasz mindkét esetben egyértelmű volt: Svédország. Így is lett. De miért? Már előre kifejtették, hogy azért lesz így, mert a váltó, az más... Nem egyszerűen egyéni versenyek egymásutánja. Különleges versenyzői képességeket és taktikát igényel, amit gyakorlással lehet megszerezni. És nincs Norvégiában, vagy Finnországban elég sok váltóverseny? De van, csak a mezőny nem elég erős (nekünk még az is jó lenne). Ezekben az országokban hazai viszonylatban az a helyzet, hogy adott több jó (2-3) csapat, akik közül kikerülhet a győztes.

A mieink is mintaszertűen futottak. Az egyéni verseny után az eseményeket elemezve már majdnem levontam a következtetést: az esélyesség terhével ezek a lányok nem tudnak versenyezni. (Emlékezzünk: Monzpart betlizett 1974-ben és most is, Kovács Magdi is esélyes volt idén, ő is rosszul ment. Mindkét VB-n volt példa arra, hogy az esélytelen versenyző hozta önmagát: Cser illetve Szopori.) De a váltó meggyőzött, hogy lehet, csak akarni kell, méghozzá megfelelő módon. Különösen Kovács Magdának és Monzpart Sacinak volt bizonyítani valója. Magdi mindig a technikára, az ügyességre épít a versenyésben, most még is úgy hozta a sors, hogy egy igen jó futó norvég-csehszlovák párossal került össze: akár tetszett, akár nem, elsősorban keménységben, futásban kellett helytállnia. Sacinak pedig, - hiszen világos volt, hogy jobban fut ellenfeleinél-elsősorban a biztonságot kellett szem előtt tartania. Elfutott, a holtól de nem fokozta a végletekig a tempót, hanem arra törekedett, hogy ne hibázzon, és végig a vonalban maradjon.

A férfi váltóban kihagytuk a biztos 6. helyet. Ezt valamennyien sajnáljuk, a versenyzők, a vezetők és a rajongók is. Csakhogy kinél-kinél más a mérce. A szövetség is a 6.

helyhez szükséges teljesítmény szintekből (nemzetközi 115%) indult ki, mint minimumból, amikor a csapatösszeállítás fő szempontját kifejlölte. Arra egyikünk sem gondolt, hogy nem vesz részt a férfi csapat a VB-n. De a felkészülésben elvégzett munkánál, és tanusított hozzáállásnál többet vártunk. Magam is azért dolgoztam, hogy ez a csapat előbbre lépjen. Azok, akik kis szerencsével már a dobogón is álltak, kerüljenek ismét oda, - vagy a közelébe - de most már fortuna-segítség nélkül, megérdemelten. Ugy alakult azonban, hogy a csapatból nem mindenki gondolkozott így. Ezért adódhatott, hogy hozzáállásukkal egyre kevésbé voltam elégedett. A sok kihagyott felkészülési alkalom, a feladott, nem teljesített edzőversenyek, a lélektelenül, kin-keservvel elvégzett edzések, a szövetséggel és edzővel szembeni félrevezető taktikázás megérlelte bennem azt a gondolatot, hogy ez a csapat nem a tőle elvárható erőbedobással készül a VB-re éppen csak ki akarnak kerülni. Eldőltem bennem a kérdés; nem szolgáltak rá, hogy kiálljak értük, a realitásonál jobb esélyeket tegyek le az elnökség asztalára - ami pedig kellett volna a biztos kiutazáshoz. Ezzel egy folyamat elindítója lettem... A szövetség más vezetői is felelevenítették korábbi emlékeiket, és azon a véleményen voltak, hogy nem állnak ki ezért a férfi csapatért. Kár, hogy nem rendelkezünk kellően felkészült fiatalokkal ahhoz, hogy a kevésbé hibás Hege-dűs és Szabó mellé őket beállítva elfogadható esélyű váltót állíthassunk ki. Akkor nekik nem kellett volna itthon maradniuk! A tanulság: nem fogadkozássra - és főleg nem utólagos hangoskodásra - hanem lelkiismeretes és megszállott munkára van szükség ahhoz, hogy valaki színeinket a VB-n képviselje. (Megjegyzem, hogy a nők között is volt, aki hasonló szigorral megítélve nem érdemelte meg a kiutazást, de a jó felkészült váltó mellé nem volt más tartalékunk...) Ma már adottak, akik a lemondott helyébe léphetnek, de nekik nem szabad elkövetniük elődeik hiábát.

Végül szeretnék mindenkit megnyugtanni: a szövetség a jövőben is szinte erején és a sportág magyarországi súlyán felül sokat tesz azért, hogy a válogatottak a lehető legjobban felkészüljenek. A nemzetközi versenyek és táborok, valamint edzések nagy száma és a bennük fekvő sok munka sem lehet azonban alap arra, hogy az elvárásoknak meg nem felelő versenyzőket elvtelentül támogassunk.

A nemzetközi közvélemény tudomásul vette, azt, hogy a magyar sportvezetés szigorú, és nem hajlandó a világversenyekek mezőnyében a "töltelék" szolgáltatni. A magyar csapat a férfiak nélkül is komoly szerepet játszott ezen a világbajnokságon és bárki biztos lehet benne, hogy ha ismét komplett gárdával állunk ki, akkor még inkább ott leszünk a helyezésekért folyó küzdelemben.

A KEZDÉS

1. A kiválasztás módjai

A gyermekkorú sportolók kiválasztására három módszert alkalmaz a nemzetközi és a hazai gyakorlat.

1. Nagy területről az alkalmasak kiválasztása tervszerű, tudományos módszerekkel.
2. Egy iskolára (esetleg iskolacsoportra) való támaszkodás, felhasználva az ott tanító pedagógusok személyes befolyását.

3. Minden szervezőmunka nélkül, az önállóan jelentkezőkre alapozás.

Mindháromat kipróbáltam 1974-76-ban. Hiteles történetét azok számára írom le, akik (velem együtt) a táblázatokat szeretik átugrani olvasás közben. De kérem őket, hogy az itteni táblázatot NE!

Kezdem a tudományos módszerrel, Szombathely csaknem valamennyi általános iskolájában. Furfangos tesztekkel többszáz gyereket vizsgáltam meg, a következő alapképességeket kutatva:

plasztikus látás,
szelektív emlékezet,
vizuális emlékezet,
döntési reakcióidő,
logikai képességek.

Volt azután diavetítés, érem- és térkép-nézés, számháború, rókadadászat, hogy legyen szép nagy Pozitív Visszacsatolás...

Ezzel párhuzamosan (210 fő felsőtagozatos körzeti) általános iskolában szerencsés körülmények közrejátszásával nagyszámu gyereket kísértem meg a tájfutás útjára terelni. (Hosszu idő óta az első férfitanár én voltam, pár lézengő atlétán kívül, külterületi iskola lévén nem sportolt senki, ráadásul felfedeztek a "Pajtás"-ban egy archiv foton...)

Önálló jelentkezők (testvérek, barátok) csak első eredményeink után jöttek. Ez természetes is!

Mielőtt a táblázatra sort kerítenék, el kell mondanom, hogy idén 22 tanulót (mintegy 50%-os edzéslátogatás alatt) szegényszemre kitettem.

No lássuk, ki maradt végül az egyes csoportokból. (Táblázat a 14. oldalon)

Az első módszerrel nyilván a legrátermettebbeket választottam ki, csak éppen valamiért nem maradtak meg...

Az önként jövőknek meg a háromnegyede megmaradt - csakhát nem a legfényesebben szerepelnek. Vagyis: nem azok jöttek, akiknek kellett volna.

Az iskolámra támaszkodás előnye egyre világosabban kezdtek megfogalmazódni bennem.

1. Szűkebb körből, de válogatást biztosított. Ez hosszabb megfigyelés alapján történt, figyelembe vehettem az egzakt módon nem mérhető emberi tényezőket is. (A megye első két lány aranyjelvényesét féléves ill. csaknem egyéves megfigyelés után szelid erőszakkal szerveztem be - most már ők se bánják persze!)

2. Adott volt a társakhoz és a tanár-edzőkhöz fűződő érzelmi kapcsolat, ami nélkül sportágunk nehezen képzelhető el. (Magányos edzés és versenyzés - szembeállítva az edző folyamatos utasításaival lejátszott kézilabda mérkőzéssel.)

Különösen fontos a prepubertás korban a tanárhoz való érzelmi kötődés! (Mi is kötötte volna hozzám az idegen iskolában szondázott gyerekeket?!)...

Ennél a sportnál tehát a képességek mellette mellett a motiváció fele is adott volt - már csak a sportágat kellett megszeretnünk. Ez minden negyediknek sikerült is!

3. A tanár-edző folyamatosan ellenőrizheti tanítványainak reggeli pulzusmérési eredményétől kezdve az edzésnaplón át az egyes feleletekig minden tevékenységét.

4. Már pusztán létével is válaszol a tanulási-sportolási meglévő szembeállítására. (Szülők és tantestületek).

Az iskola oldalairól szemlélve: a sportolás közben szerzett élmények, tudásanyag bekapcsolása az iskolai életbe nagy nyereség. A szabvány példák (földrajzi, élővilág) mellett saját szakjaimból megemlítem a gyermekrajzban és a fogalmazási készség fejlesztésében kihasználható lehetőségeket.

Summa-summárum: tapasztalatom szerint sem a tudományos hókuszpókuszokkal történő, sem az ad hoc toborzás nem biztosítja sportágunk utánpótlását. Keressünk érdeklődő pedagógusokat, iskolákat (mint pl. Fót), kössünk szerződést uttörőházzakkal (Lombik), vagy akár nézzünk szét a főiskolákon. Ez az ut járható a mi sportágunkban - a többit hagyjuk meg a labdarúgásnak.

2. Mikor kezdjük? Hogyan kezdjük?

A számunkra pillanatnyilag kedvezőtlen olimpiai pontszámolgatás szemlélete olyan tájfutókat kíván, akik képesek anyagi áldozatokra, a hátrányos megkülönböztetés vállalására. Valljuk be - ezek nem csábító távlatok egyetlen kezdő számára sem. Ez különösen fontos tézisi a kezdés helyes időpontját - kezdje a gyerekek elég korán, hogy hozzászokják a lemondáshoz, de azért olyan korán ne, hogy a szellemi követelményeknek ne tudjon eleget tenni. Bonyolítja az ügyet más sportágak elszívó hatása. És ezek a sportágak mind fiatalbakkal kezdik!

Noha néhány szakosztály (Ajkai Bányász) bátran kezd egészen fiatalokkal foglalkozni az

általános felfogás szerint legfeljebb a 12-13 éves gyerek képes a fizikai megterhelés és a koncentrált szellemi munka egyidejű eredményes végzésére. Sőt a nehezebb technikai feladatok megoldását (domborzat!) ne nagyon reméljük tőlük se!

És valóban: nagy versenyeinken "F,N-11" kategória csak a Vasutas és a Bakony Kupán van, igencsak gyér részvétellel. Az Évkönyv tanúsága szerint 1975-ben mindössze Veszprém és Vas megyében rendeztek ebben a kategóriában bajnokságot (még Budapesten se!) A "13"-ban bajnokságot rendeztek névsora egyedül a fővárossal bővül! Egy 13 éves atléta (hogy a "rokonságnál" ma4radjunk yanakkor résztvehet a mezai, az összetett, a váltó és az egyéni ORSZÁGOS bajnokságon!

Talán a fizikai túlterheléstől fél sportági követelményünk! A ciklikus mozgásra épülő sportágakban régen kihasználják azt a tényt, hogy a 7-10 éves gyerekek közepes intenzitású egyenletes iramu mozgásnál "elképesztően" terhelhetők, minden károsodás nélkül.

A kajak-kenu legalsó korcsoportjában (10 évesek) 2.000 m a bajnoki táv. Rövidebb táv - a bűvös olimpiai 500 m és 1000 m tilos, mert paradox módon megerősítőbb!!!

A sokoldalú képzést célzó atlétikai sportiskolai tantervben a 10-11 éveseknek (I.korcsoport) alapozáskor minimálisan 4000 m lefutását ajánlják az alapállóképesség fejlesztésére...

A külföldi szakirodalom olyan alapképzést tekint jónak ebben az életkorban, hogy 13-14 éves korra könnyedén tudjon 5,30-6,00 perces kilométerátlaggal akár 40 percet is futni a legtehetségtelenebb is. (P.Schmidt-Leichtathletik)

Ezek mellé a saját tapasztalataim is odatéve bátran állithatom, hogy fizikailag már egy 7-8 éves gyerek is alkalmas a rendszeres tájfutó edzések elkezdésére. Jelenleg edzésben lévő tanítványaim közül 6 kezdte 10 éves kor alatt (ketten 8 évesen), 8 pedig 11. éve betöltése előtt.

Kiég a gyerekek, elmenekül másik sportághoz - mondják erre. Nos, az elmenekülés el-lenszerét látom a korai kezdésben (1. első bekezdés), ráadásul magam tettem ki 1976-ban 22 gyereket.

A szakirodalom híres kiégései lélektani okokra vezethetők vissza (tornászok, uszók). Nálunk a gyerekek indiánkönyvei hőségnek szerepét magáraoltva boldogan versenyez. A közben átélt tengenyi élményt - amelyet beépíthet sokszor iskolai munkájába is - nehéz összehasonlítani egy pályaverseny monotóniájával.

Itt nincs a szalagrendszer tönkretévő kortán. És valljuk be: bátran elkövethet ke-vergetéssel együtt akár 10 km-t is - hol van ez egy atléta intenzitásától!

Ne feledjük: Szombathelyen egyetlen TF-et végzett súlyemelő szakedzőnk, Tóth Géza aprónépe fasulyzókkal tanulja a technikát már ebben

a korban. Pedig a súlyemelés...!

Mit csináljunk az ilyen fiatalokkal?

1. Már egy 8 éves gyerektől meg kell kívánni, hogy legyen edzésnaplója. Ez lehet az "elméleti" füzeté is, de tartalmazza, pulzusát reggel, edzés előtt, után és fürdés után. Jegyezze bele közérzetét. (Idézet a III.-es Csonka Tomi edzésnaplójából! dec.13. 76-88-176-98 4000 m. Most már nem fáradtam el és kevesebbet sétáltam. Kaptam egy szélbluzt. A pulzusomat még nem tudtam egyedül megmérni.)

2. Nem kell megijedni az ebben az életkorban szokásos magas alappulzustól, a lényeg a megnyugvás értéke. Ha viszont a reggeli pulzus több napon át magas, álljunk le az edzéssel - lappangó betegséget, esetleg (nálunk eddig még soha!) tüledzést jelez.

3. Saját iramát fussa - csak a km-számot írjuk elő. Ez alapozás kezdetén 3-4 km., később akár 7-8 km is lehet. (az egyéntől, a folyamatos megfigyeléstől, sportorvostól függően.)

4. Sorozat-dombfutást és intervall-edzést amolyan fasulyzó-módon csináljunk csak. Ez alapszabály!

5. A monotónia-tűrés ebben az életkorban a legalacsonyabb. Legyen hetenként valami különlegesség. (Mi Füzesy József mester-edző csodálatos irányításával birkózni, esni tanulunk - a lányok is!)

6. Ha pedig a versenyek beköszöntenek, bizzuk a változatosságot a versenyekre. A térkép, a verseny élményei kerüljenek az edzésnaplóba. Hibáit kinagyítva rajzolja le. Ha kénytelen magasabb kategóriában indulni és ott alulmaradni, valami aprósággal kárpótoljuk. (Mert bizony örökké a végén kullogni nem jó!)

Ami a sportág szellemi részét illeti, főleg a plasztikus térlátás sikerében kételkednek a korai kezdést ellenzők.

Mint rajztanár, alaposan megtanultam szakom módszertanát a főiskolán 14 éve tanító is immár. Állítom, hogy aki 13 éves korában nem képes a plasztikus térlátásra, az soha többé nem is lesz az. 8-10 éves korban a gyerekek jobbik fele türethetően lát térben, sőt rajzain türethetően ábrázolja is azt. És nekünk ezt kell fejlesztenünk, ez az edző feladata! Miért félünk tőle? Talán a tornászgyerekek flik-flakkal vagy arab ugrással mutatkozik be az edzőnek?

Módszeremnél abból indultam ki, hogy valamiféle "domborzatírás" kellene, hogy a domborzatolvasás menjen - hiszen az írás ismerete nélkül csak gyatrán lehet olvasni. Mivel a képsíkok és a műtszet fogalma 7.-8.os anyag, elvont módszerrel élni nem lehet. Ez a korosztály amugyis konkrétumokban gondolkodik.

Domborzatolvasás nélkül nincs utvonálasztás még uton-utfélen pontok esetén se (az ideai uttörőolimpia váltójának tanulsága valamennyi esélyes számára!) Ráadásul kiváló tájo-

ló-ellátottságunk (50 gyereknek 7 tájolója van, mert hármat elemeltek a sporttársak) is arra kényszerített, hogy a domborzat oktatását tekintsem a legfőbbnek.

1. Elkézdjük a térképjelekkel, a szokásos módon.

2. Fantázia-térkép rajzolása színtvonal nélkül (lásd Micimackó, Meseország)

3. Pályakitűzés a fantázia-térképen

4. Domborzati formák közös kivágása kartonpapírból. (8-10 réteg egymásra ragasztva elég bonyolult formát adhat. Rádásul tökéletesen szemlélteti a színvonalas ábrázolást. Akár barna vonallal körbehuzhatjuk az egyes szintvonalakat, rajzolhatunk rá utakat stb.)

5. A domborzati modell áttétele síkban. Pontossága; mintha órán rajzolna egy kitett köcsögöt.

6. Térképészletek megközelítő pontosságú modellezése hasonló módon, hasonló pontossággal.

7. Pályakitűzés, utvonalválasztás a modellen.

8. Az egész áttétele síkba. A pontosság már lényeges!

9. Szintmetszetek készítése tetszőleges irányokban. Szabad a domborzatmodellt nézni, puskázni!

10. Egy-egy tanulságos eset környékének domborzati modelljét már viszonylag pontosan elkészítve a hiba elemzése. Fontos, hogy sa-

ját élmény legyen - ne feledjük, ez a korsztály konkrétumokban gondolkodik!

Ezzel eljutottunk oda, hogy a gyerek tájoló, ut, jelleghatár stb. említése nélkül elfogadhatóan "utazik" a térképen, rákényszerülve a "fel-le-gerinc-nyereg-orr-kup" emlegetésére.

11. Parkrészlet térképe önállóan elkészítve 1:1.000 léptékben.

Minden városi tanács építési osztályán adnak 1:5.000 léptékű (síkráji) térképet. Csak kérni kell - alaptérképnek tökéletes.

Ez egy alapozás alatt végigjárható ut. A gyakorlatban kb. május végére ér el heti egyszeri technikai edzés+versennyel a gyerek számunkra megnyugató formát, biztonságos versenyzést. A gyakorlóversenyeknél az összes lehetséges módon kerüljük el még a lehetőségét is az együttaladásnak - különben könnyen ér az a meglepetés, hogy a nagy felkészültség helyezésbe fullad. Eletkori sajátosság.

A következő évben a gyengébben szereplők még egyszer végigjártathatják ugyanezt - a haladóbbak gyurmával is dolgozhatnak. (Ha a színvonalas ábrázolást értik, esetleg a 10. pontnál már az első évben is gyurmáztathatunk!)

De bármit is csinálunk, tudja a gyerek, hogy miért. Ha a célját ismeri, boldogan együttműködve dolgozik, főleg, ha edzője ugyanazt csinálja mellette!

Módszer	Ténylegesen be-szerve-zettek száma	Lemorzsolódás			Eltaná-csolt 1976-ban	Ezek minősítése	Jelenle-gi lét-szám	Ezek minősítése
		A kez-detnél	néhány edzés után	néhány verseny után				
Tudományos 0,5%	kb. 200*	kb 180*	18	-	-	-	1 (egyetlen)	F 13 E
Iskolai kb.25%	95	-(1)	21	38	21	N 13 E 2 többi Br	15	N 13-2A 2E N 11-4E F 13-2E F 11-4E 1Br
Önállóan je-lentkezők kb. 70%	19	2	3	-	1	F 17 E	13	F19-1 II N19-1 II N17-1E F11-1E a többi Br vagy Re

* Ezek az adatok nem pontosak, 5-6 fő eltérés lehet.

Ebből nyilvánvaló a korszerű módszer teljes csődje. Bizonyára elkövettem a kötelező hibát, de ez nem mentheti - hiszen az iskolai szervezésük magas minősítést értek el! Ez gondolkodtatt el, keresve az energiám elveszésének okát.

Tülevél

Kedves Völgyes Lajos!

A Tájékoztató Futás 1976/6. számában megjelent Tülevélhez fűzök az alábbiakban néhány gondolatot, mint az említett glossza írója.

1. Jártam kinn a terepen az illető verseny alkalmával, az országos szövetség hivatalos képviselője (szakfelügyelő) társaságában. Rövid sétánk alatt több olyan gödröt találtunk - volt amit a térkép nem is ábrázolt -, melyek megítélésem szerint kérdésessé tették alkalmas-e ez a terep éjszakai verseny rendezésére? Így a hibapontos célbaérkezők véleményét személyes tapasztalataimmal alátámasztva fogalmaztam meg!

2. A "jőnevu" rendezők szakmai tudását, tapasztalatát elismerem, de mint ahogy "jőnevu" bajnoknő is fogott már ki gyenge napot, úgy vélem e jőnevekből álló rendezőgárda is ezuttal képességei alatt szerepelt. Abban talán egyetértünk, hogy attól még nem lesz siker ha jőnevek a közreműködők: tudásuk legjavát is kell ehhez nyújtani adott időben és helyen...

3. Én a rajt csuszásáért is egyértelműen a versenybírósságot okolom: egyrészt azért, mert nem kell ahhoz helyi lakosnak lenni, hogy október vége felé a Sajó völgyében és környékén köddel számoljon az ember (többször felvetődött már, nem lehetne-e korábbi időpontban rendezni az éjszakai OB-t!), másrészt a késve visszaérkező felvezetők (Láng Csaba - huzamosabb külföldi távollét után, Piróth Eszter - éjszakai rutin

nélkül) nyilvánvalóan nem voltak alkamasak e feladat elvégzésére.

4. A térképjelekkel kapcsolatban sem győzött meg. Az említett augusztusi Eötvös versenyen az új hivatalos IOF jeleket a nemzetközi viadalokra érvényes szabályok szerint indokoltan használták - noha a hazai egységes (?), hivatalos jelkulcstól való eltéréseket itt és más hasonló esetben sem ártott volna előre közölni az indulókkal, de magyar bajnokságon előzetes bejelentés nélkül új IOF jeleket alkalmazni (nem egy volt!) annál is inkább érthetetlen, mert a Tájékoztató Futásban (1976/3.) ez áll az MTFSZ térképbizottsága állásfoglalásaként: Új IOF jelkulcsot adtak ki, amelyet 1975 júliusában fogadtak el. Viszonylag kevés a változás. A Tájékoztató Futás hasábjain már megjelent róla ismertetés. Valószínűleg ezt több is fogja követni, de egyelőre a hazai jelkulcshoz nem nyulunk, ez évben még nem terveztünk jelkulcsváltást." S ha ezek után kézbe vesszük az MTFSZ "hivatalos" jelkulcsát: "A jelek alkalmazása az MTFSZ kiadásában megjelenő versenytérképeken kötelező!" olvashatjuk... Egyébként az általam kifogásolt új jelek bejelentés nélküli alkalmazása nem egyenlő a térkép bírálatával!

5. Egyedül levele befejező részével kapcsolatban vannak kételyeim: valóban mi szolgálja jobban a sportág népszerűsítését: egy olyan bajnokság, amit a mezőnynek több mint a fele felad, vagy ennek a tömeges pontkihagyásnak okait vizsgáló elmarasztaló kritika?

Sporttársi üdvözlettel!

Szaktilla János

Szerkesztői üzenetek

K.J. SZÉKESFEHÉRVÁR. "Mi van a középmezőnyvel? Mondhatnám "életközlemből" látom, hogy a versenyeken milyen gyenge az általlag fizikai felkészültsége. A fejlődés érdekében úgy érzem mindenképpen helyes lenne akár többfordulós "tájfutó-mezeiket" rendezni. A felkészülési időszakban jó lenne néhány terepfutó versenyt széles körben népszerűsíteni, hogy ezzel is fejlődhessen sportágunk."

A levelében megfogalmazottakat válasznak tekintjük K.Z. budapesti olvasónk által felvetett (TF 76/5.) problémával kapcsolatos véleményünkre, melyet most megisméltünk: Egyetértéssel közöljük sorait, noha nem vagyunk meggyőződve, hogy lapunkra vagy éppen az MTFSZ-re tartozik ilyen versenyek rendezése. Vita lehet a vetélkedők hasznáról, káráról és ezért kíváncsian várjuk a helyeslő vagy éppen ellenző leveleket - továbbra is!

K.E. PÉCS. Az elmúlt évi abaligeti országos váltóbajnokság egy emlékezetes epizódját eleveníti fel a Szerkesztőségünknek küldött irásában. Klubtársra izgalmas hajrában, ezüstéremre esélyes helyezést engedte maga elé ellenfelét, mert ha az előzőleg nem segít neki keverése közben: "még ma is ott lenne az erdőben..."

"A bajnokság feszült, érmekre, pontokra menő küzdelmében ez a sportszerűség volt az, ami máig megmaradt bennem, ami úgy érzem, beillik fair-play díjas magatartásnak is."

Szerintünk is dicséretet érdemel a fiatal versenyző sportszerűségéért, azonban javasoljuk neki, hogy technikai és taktikai felkészültségének tökéletesítésével mielőbb tegyen szert olyan rutinra, mellyel kiküszöbölheti, hogy téteversenyen lelkiismerete szavára a cél előtt lassítania kelljen...

TÖBBEKNEK. Ezuttal köszönjük meg az 1977-es esztendőre Szerkesztőségünknek küldött jókívánásaikat!

Z.C. CLUJ-NAPOCA. Kedves romániai előfizetőnk a Tájékoztató Futás 1975/6-os

számát szeretné megszerezni. Szerkesztőségünknek a hirodó korábbi számaiból már nincs tartalék példánya, mert új előfizetők toborzásához mintaként szétküldtük őket. Így azt kérjük olvasóinktól, akinek megvan az említett szám és hajlandó megválni tőle küldje el az alábbi címre:

ZELENKA CAROL
Str Busteni 5. et. 2. ap. 11.
3400 CLUJ-NAPOCA
ROMANIA

S.J. JÁSZALSÓSZENTGYÖRGY. Örülünk, hogy alig több, mint másfél év alatt ennyire megszerette sportágunkat és lelkes népszerűsítőjévé is vált, azonban levele alábbi sorai-ban van némi tévedés.

"... a sportág lebecsülését is észlelem. Monspart Sarolta 1976-ban megnyerte az Orient kupát, amely a 6000 résztvevőjével nagyobb, mint az Olympia és ő volt aki először nem skandináv nyert és mégis nem ő az év sportolója."

Valószínűleg a versenyzőnek Svédországban az O-Ringenen elért első helyezése-re gondol, ahol több mint 11 000 ezer volt az indulók száma - viszont ez a tömegverseny nehezen hasonlítható az olimpiához...

L.Z. SZEGED. Jóleső érzéssel olvastuk őszinte sorait. A magyar férficsapat világbajnokságról való távolmaradásával kapcsolatos véleményéhez annyit fűzünk, hogy a válogatottak nemzetközi szerepléseit anyagi feltételek mellett egyéb követelmények (pl. sportpolitikai elvek stb.) is befolyásolják. (Lásd 11.old.)

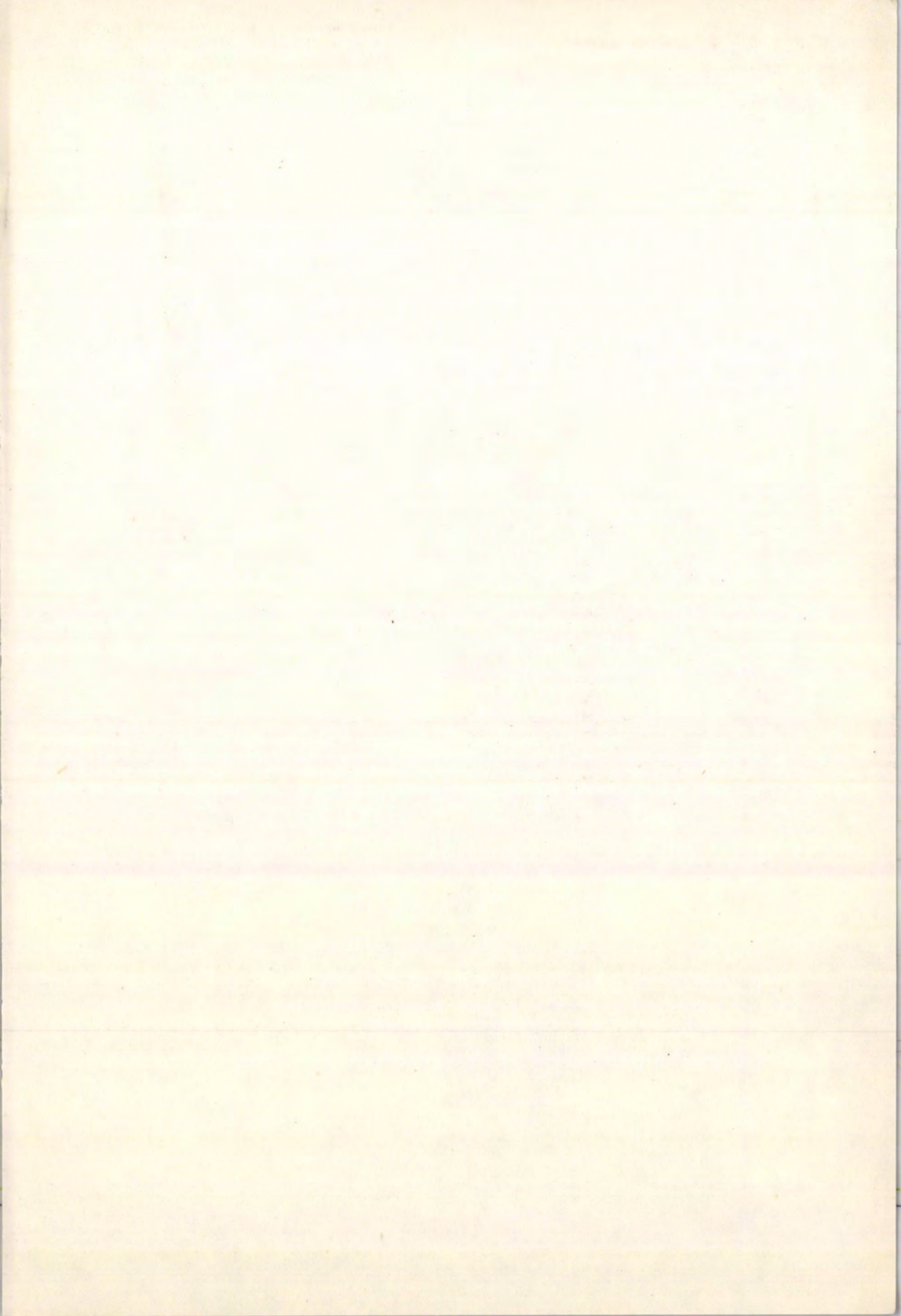
SZ.J. NAGYBÁTONY. Postáztuk címére a kért - TÁJFUTÁS előfizetéséhez szükséges - csekket, noha a 15.- Ft éves díjat be lehet fizetni a postahivatalokban egyszerű rózsaszínű pénzesutalványra is, a hátapon rendeltetési célként megjelölve: TÁJFUTÁS előfizetési díj.

P.L. VESZPRÉM és K.K. PÉCS. Köszönjük beszámolóikat. Helyszüke miatt, rövidített formában hírként tudjuk őket hasznosítani. Várjuk újabb tudósításaikat!

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZTÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky ut 31. II.em. Telefon: 126-820. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta Hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlaprodánál (KHI, 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3.- Ft. Előfizetési ár egy évre: 15.- Ft. (megjelenik kéthavonként). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztálya, Budapest, VI., Népköztársaság utja 6. - Indexszám: 25827

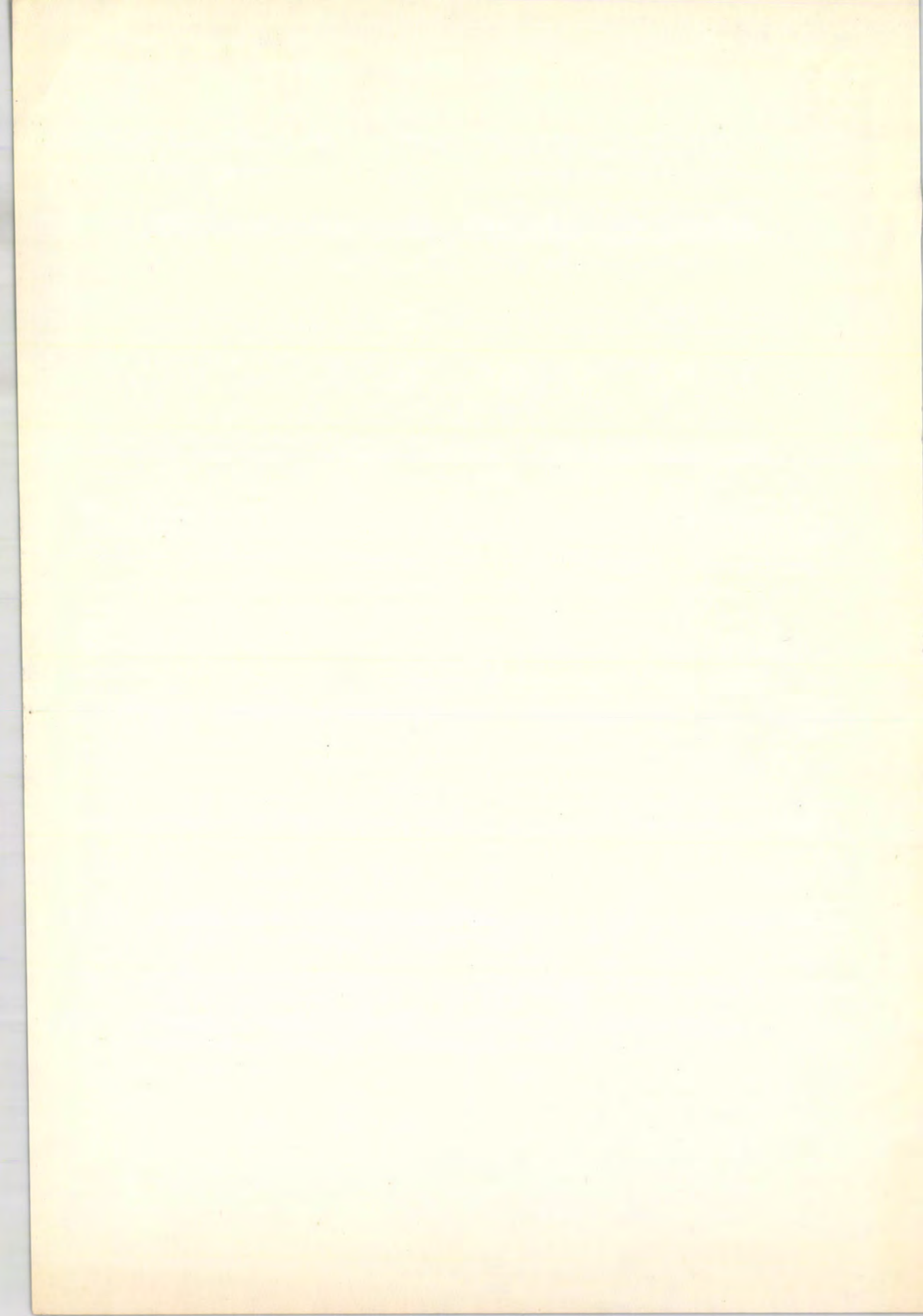

TÁJFUTÁS

1977/2

TÁJFUTÁS

VIII. ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZODÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

2. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Béres Tibor igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat Sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Mestyán János - Előállítási helye: 1143 Budapest, Dózsa György u. 1-3. Ideje: 1977. április. Terjeszti a Magyar Posta

Február végén 1634 volt a TÁJFUTÁS előfizetőinek száma és ezzel a sportági lapok közt a második helyet foglaltuk el a Kézilabdázás mögött. És, ha azt is nézzük, hogy mennyi az igazolt versenyzők száma ott, vagy éppen az atlétikában, amelynek előfizetői létszáma éppen csak elérte az ezret, akkor már-már eiegedettek lehetnénk. De minden lap halála, ha megelégszik az előfizetők megtartásával és a sorsra, a jószerencsére bizza az olvasói kör bővülését. Az előfizetők toborzása nem öncélú vetélkedés, amivel holmi versenyre kellünk a többi sportág lapjával, hanem a saját sportági közvéleményünk kialakulásának, egymás gondjai, örömei, jó vagy rossz tapasztalatai átadásának döntő jelentőségű formája. Lehet, hogy azért nagyobb az érdeklődés sportágunkban, mert többen hiszik vagy érzik, hogy a leirt gondolat, a szavakkal megfogalmazott érzések közlése pontosabb és főként hasznosabb mindenkinek, mint a verseny közbeni, utáni spontán háborgás esetleg nagy ritkán dicséret. Kell, hogy bizzunk a papírra vetett betűk, jelek, térképjelek információjának, mert az erdőben is az egyetlen kapocs versenyző és versenybíró közt a térkép. És azt olvasni kell, nem betűzni! A térképhelyesbítő és lapunk munkatársainak végül is azonos a törekvése, mert az általuk látottakat, tapasztaltakat kísérlük meg rögzíteni a papírsíkján abban a hiszemben, hogy a lapot, a térképet olvasó is azt fogja érteni amit ők leirtak.

Nyugodt légkörben

Megyei szakszövetségek és élvonalbeli egyesületek vezetői, kis híján hazánk minden területét képviselő tájfutó szakvezetők vettek részt a már hagyományos év eleji országos továbbképző értekezleten. Idén a Testnevelési Főiskola Továbbképző Intézete közreműködésével rendezte az MTFSZ e kétnapos tanácskozást.

A tájékozdási futó sport pillanatnyi magyarországi helyzetének bő keresztmetszeti elemzésére, a további erőteljes fejlődés közeli és távlati feladatainak meghatározására és a gyakorlati tennivalók körvonalazására került sor.

Az ez évtől életbelépett új minősítési rendszerről, a bajnoki rendszer következő, 1978-as versenyévadtól bevezetendő módosítási javaslatairól, fejlesztéséről, a tájfutás iskolai sportéletünkben betöltött szerepéről, térképiadásunk helyzetéről és új tömegesítési kezdeményezésekről (Edzett Ifjúságért Mozgalom) hangzottak el előadások.

Minden témakört élénk érdeklődés kísért, mely lemérhető volt a résztvevők hozzászólásainak nagy számán, mondanivalóik átgondolt, tapasztalataikkal alátámasztott kifejtésén, s olykor - már ez is hagyomány - érzelmeiktől fűtött hangnemén.

A sportág jövőjét hagyományokban meghatározó tanulóifjúságnak az egészséges fejlődését is széles körben befolyásoló sport; a tájfutás iskolai keretek között való terjesztése ezuttal is bő terjedelemben szerepelt az értekezleten. Elgondolkoztató, hogy sok helyen még ma sem ismerik fel milyen - országos hatókörű rendeletekkel szabályozott - kedvező lehetőségekkel rendelkezünk a sportág tanintézeti műveléséhez.

Ha az előremutató, termékeny viták során felmerült gondolatok, ötletek kiállják a gyakorlati élet próbáját, biztosra vehetjük: fokozódik majd a tájékozdási futás fejlődése hazánkban

AZ 1957. ÉV

Az 1956 évi őszi vihar végiszaladt a magyar sportéleten is. Sportágak estek vissza hosszú évekre, mert reményeink — egy vélt jobb élet reményében — elhagyták hazájukat. A mi sportágunk kevesebbet veszített, hiszen ezzel a sportággal pénzt keresni Nyugaton sem lehetett. És talán — jobban szerettük hegyeinket, erdőinket, ahol sportoltunk, erősebb volt kötöttségünk földünkhöz.

Tavasszal éledezni kezdett sportágunk. Még nem tudtunk egymásról semmit: ki él, ki ment, ki maradt, de már kezdett szerveződni a versenybizottság. Áprilisban pedig a MAFC kiírta az első versenyt. A kiírás időpontjában még éjszakai kijárási tilalom volt, így a Nagyszénás körzetében rendezett verseny csak nappali volt — az éjjel-nappali versenyek korszakában. 1100 m bevallott szint, a viharos hónapokban legyengült versenyzők — bizony, rosszul sikerült verseny volt, mégis milyen boldogok voltunk, hogy láttuk egymást, és hogy megindult a körforgás! A versenyt a Pedagógus nagy fölényrel nyerte.

Kezdtük a névsorolvasást, mérlegeltük a csapatbajnokság esélyeit. Balogh Imre (az előző évi egyéni bajnok), Szabó Ferenc és Zomotor Ádám, az előző évi bajnokcsapat, a VASUTAS erősségei külföldre távoztak, ugyanebből a csapatból Hermann Imre visszavonult. Az 1956-os bajnokcsapat elvesztette három legelősebb emberét, és utánpótlása nem érte utol az "öregek" színvonalát. Az előző évi második, az UVATERV alig gyöngy t meg, és a rutinos, bár nem túl fiatal átlagéletkoru együttes előlépett az esélyesek közé. Az 1956. évi harmadik, a MAFC (Műegyetemi Haladás) két öregje (Radvánszky, Papp) visszavonult, viszont a már beérett fiatalok mellett tehetséges, de még nem bizonyított új gárda volt a csapatban. A szakemberek nekik adtak legtöbb esélyt. Szóba jött még a legidősebb, de legtapasztaltabb gárda, a Bp. Vörös Meteor is, — más együtleteknek nem adtak sok esélyt. Érdekességként még megemlítem, hogy a Bp. Pedagógus erős, legalább helyezésre esélyes csapata ekkor még nem jutott fel az Országos Bajnokságba, ezért vele nem kellett számolni.

Igy álltunk tavasszal, majd nyáron is, vártunk és tippelgettünk. Ebben a korszakban nemcsak az számított, ki a legjobb ebben a sportágban, hanem ki rendezi a versenyt, és milyen rossz térképen! A rossz térkép az "öregek"-nek kedvezett, ők ismerték az egyes rendezők szokásait, szinte "lélektani" alapon keresték a pontokat. Ha viszont a rendezők katonai térképet (tehát viszonylag jó térképet)

szereztek, és nem szórakoztattak kifacsart ötletekkel a versenyzőket, a fiatalabb, gyorsabb gárda győzött.

Nos, kaptunk ebből is, abból is. Az első forduló Keszthely mellett zajlott le, mennydörgéses felhőszakadásban. Korrekt, jó pályák, akkor még ugyancsak jónak számító katonai térképek várták a 4x2 fős csapatokat az éjszakai versenyre. A négyedik szakaszból hármát a MAFC nyerte —, a negyedik második volt. A bajnokság már itt eldőlt! A hat szakaszos bajnokságnak már az első fordulójában olyan óriási lett az előny, hogy a műegyetemistáknak csak azzal kellett törődni a további fordulóban, hogy ne szálljanak el nagyon. Az előny végül tovább nőtt és a MAFC a sportág addigi történetében ismeretlen óriási előnyrel nyert.

Térjünk vissza még az egyes fordulókhöz. Az első forduló éjszakai felhőszakadásában a rendezőség betett egy időmérőt. Az időmérő az összegyűlt csapatokat nyolc percenként engedte újból utra. Volt olyan csapat, amelyik 90 percet ült - felhőszakadásban! Ezt az esetet ragadták meg a versenyközi állomások, időmérők ellenzői, hogy egészségügyei érvekkel is támadják az időmérős rendszert. (Harcuk szerencsére sikerrel járt —, ha nem is azonnal). A célban, éjszaka várt minket: sátor! Reggel a fél mezőny belázasodott, a nappali szakasz félájult, lázas versenyzőket ápolt minden idősk leglelkesebb sportorvosa, Upor Mária dr.

A második forduló a Gerecse keleti nyulványán, Péli-földszentkereszten volt - husz éves turistatérképen, bélyegnyi térképen. Volt itt ötlet, finesz, csak jó verseny nem. A célban viszont nem sátor várt minket. Disznóól! Ez nem tréfa: kitérítettek néhány disznóolat, friss szalmát tettek bele, de a szomszéd ólakban rőfögtek a disznók. Nekik biztosan tetszett az ötlet.

Harmadik forduló. A legjobb terep, a legjobb térkép, a legjobb pályák - szállodai elszállásolás! Miskolc-Tapolca. A rajt előtt parasztember sétálgat, és kérdezzet mindenkit, nem láttuk-e a teheneit, mert elkóborogtak. Az éjszakai 1. és 2. pont között iránymenet. Egy bokor mögött kibukkanva rémülten, ordítva szöktem hátra: két szürnyű zöld szem világitott rám. Az egyik tehát! Felocsudva tovább mentünk. Annyi vigaszom volt, hogy az egész mezőny szivbajt kapott a teheneiktől, volt, aki nem mert elmenni a 2. pontra!

Végül is, mivel volt két jó és egy rossz éjjel-nappali forduló, így a "fiatalok" voltak előnyben. a MAFC mögött a helyezésekért folyt

a nagy harc – a második helyet a még ifjúsági kora Fodor Gyurka vezetésével a Bp. Vasutas szerezte meg, és meglepetésre a VIII. ker. Petőfi lett a harmadik. Ez a gárda volt talán a mezőny leglendületesebb, leg"rohanósabb" csapata, de korábbi versenyeiken nem tudtak egyetlen teljesítményt nyújtani, nem tudták mindig eredményesen megfejteni az "ötleggazdag" versenybírók rejtvényeit. Ezen a bajnokságon – bár a második fordulat át kellett vészelni – elsősorban a futó tudás és a jó értelemben vett tájékozódási képesség döntött, így jutott ez az esélytelennek vélt, de tehetséges együttes bronzéremhez.

Az egyéni bajnokságról korábban már írtam. A csapatbajnokság után mindenki úgy vélte, hogy az egyéni MAFC háziverseny lesz... A MAFC viszont az eredményes CSB után leeresztett. Horváth L. és Koczur K. el sem indult. Itt volt még esélyesnek a MAFC-ból Fábry, Maác, Szarka. Szóba jött még a Pedagógusból Jávorka, az Uvatervből Soltész, a Vasu-

tasból Fodor. Minden papírforma felborult: északa egy négyes boly megugrott: a még ifjúsági Skerletz, a harmincon túl levő Szeitz, Soltész és Fábry. Nappal Skerletz szinte leradírozta a mezőnyt, biztosan lett bajnok. Szeitz megtartotta második helyét, aki sem azelőtt, sem azután soha, semmiféle számottevő eredményt nem ért el ez az enyhén pocakosodó versenyző. – Ő volt az év legnagyobb meglepetéssel Éjjel tartotta magát, nappal pedig nem vesztette el a fejét az embertelen ködben. Fábry, az egyik legesélyesebb bajnokjelölt a harmadik lett, Soltész nem tudott megbirkózni a köddel, feladta. Meg kell mondanom, hogy az egyéni bajnokság színvonala nem érte el a csapatbajnokság első és harmadik fordulójának színvonalát.

1957. A legnagyobb eredmény: újra kezdtük, és 1956. nem okozott törést a sportág egészségének, csak néhány egyesületnek. Azt is túléltük. És még mennyi minden mást... De azokról majd legközelebb.

Szarka Ernő

SIFUTÁS? TÁJFUTÁS?

Régóta vitáznak erről a kérdésről mind tájfutó, mind sifutó berkekben. Mindkét táborban akadnak olyanok, akik ellenzik a másik sportág üzését. Érvelésük is helytálló; a mai élsportban csak azok tudnak érvényesülni, akik speciális munkát végeznek. (Természetesen az edzőmódszertani elvek rendszeresség, folyamatos éves munka, stb. figyelembevételével). A sifutó a vita során itt hátrányba kerül a tájfutóval szemben, mert a speciális munka teljes elvégzéséhez nincs meg a lehetősége, kevés a havon lefutott kilométerek száma. Ha valaki nemzetközi szinten is szeretne elfogadható eredményt elérni, magyar léte-re csak a tájfutást válassza, mert ott hosszabb a speciális felkészülés ideje. Éppen csak a havas időszak korlátozza.

A száraz sifutó edzések erősen hasonlítanak a tájfutók felkészülésére. Ezért hasznos a sifutók számára a tájfutás, mert szinnessé, élvezetessé teszi ezt az időszakot, szinte észrevétel nélkül gyűlnek általa a kilométerek. A száraz felkészülés azonban megköveteli a sifutótól a görsi használatát, és az imitációs hegyrefutásokat sibottal. A tájfutó azt mondja, hogy a görsi egyenletlenül rossz a futóforma számára, de az imitációs munka sem megfelelő, mert a nyújtott lépésekkel való haladás a felfeléknben már rég elavult, ma már mindenütt futni kell. A sifutó vi-

szont azt állítja, hogy sibottal futni is lehet, tehát nem a nyújtott lépés erőltetése a cél, annál is inkább, mert a világ legjobb sifutói napjainkban sok, gyors és rövid lépéssel futják meg a felfelüket. Itt is elavult már a hosszú, kitartott csusztatás. Ezen felül a bot használata más izomcsoportok bekapcsolásával nagyobb munkát, és ezáltal nagyobb alkalmazkodást követel meg a légzési-keringési rendszertől. Ez viszont szakemberek szerint az állóképességi sportágak alapvető élettani feltétele. A sifutást és a tájfutást is elsősorban állóképességi sportágnak tekinthetjük. Egyes vélemények szerint a sifutás az atlétikai futószámok közül leginkább a középtávu számokhoz áll közel. Intervallumos terhelés a felfelék-lefelék váltakozásából adódóan, a felfelékben maximális erőteljességi övezetben végzett munka. Ugyanez áll a tájfutásra is. Verseny alatt váltakozó erőteljességi övezetben végzők munkát a versenyzők, a technikai feladatoktól függően.

Tehát a szív és vérkeringés számára hasonló feltételeket állít mindkét sportág, azáltal a légzésre ható tényezők is hasonlóak. Mindkét sportágnál további fontos élettani tényezők határozzák meg a szükséges általános állóképességet. Ilyenek az anyagcserefolyamatok, a perifériás keringés, a kapillárizáció, az oxigénadósság túrésének képessége, a verőterefogat.

Bár tájfutással kapcsolatos felmérés eredményekkel csak igen kevéssel rendelkezünk, és ezért egyértelmű összehasonlítást nem tehetünk, mégis figyelemre méltó a sifutók és más sportolók adatairól készült felmérések eredménye. Deutsch és Kauf szerint a sifutók és evezősök szervezeti alkalmazkodása a legmagasabb foku (az állóképességi terheléshez), ezután következnek a kerékpározók, uszók, birkózók, közép- (táv- futók).

Ezt figyelembe véve érdemes a téli időszakban a sifutással foglalkozni tájfutóknak is. Nem véletlen, hogy a magyar öttusa és kajak-kenu válogatott tagjai rendszeresen futnak sível a téli időszakban. Ők is alapoznak. De nem csak hazai példával szolgálhatok, sőt inkább a többire kell figyelni. Hányszor halljuk, hogy neves atléták sifutással is foglalkoznak a téli időszakban. A keletnémet és skandináv gyaloglók például rendszeres edzéseket tartanak. S végül az északi tájfutók is tömegesen edzenek sível, részben a magas hó miatt, de ez nem elegendő indok, hisz az országokat náluk is tisztítják...

Öket említettem, mert ők világszínvonalon állnak.

Természetesen elsősorban nem az idősebb versenyzőknek ajánlom a sifutást, (ha még nem tudnak sízni) mert a mozgástanulás viszonylag hosszú ideje alatt a terhelést nem tudják a száraz futás terhelési szintjére emelni. (Élsport, kevés az idő). Véleményem szerint fiatal versenyzőknél egyértelműen hasznos a sifutást elsajátítani.

Itt most azt vizsgáljuk, mit nyújt a sifutás a tájfutás számára. A modern élsport és a speciális munka "védelmezői" jó ha tudják, hogy a sport önként vállalt időtöltés, s nálunk Magyarországon még egyik sportágban sem volt "profil" versenyzőnk. Tehát nem lehet csak orvosi-élet-tani szempönből nézni a felkészítést. Ehhez még lélektani és pedagógiai tényezők is hozzájárulnak.

A versenyekkel fűszerezett márciustól novemberig tartó időszak futómunkájától is csömört kaphat a versenyző, és ha a megmaradt téli hónapok alatt is csak futnia kell, (ráadásul alapozás lévén igen sokat) fennállhat a monotonia miatt a fásultság, idegi fáradtság kialakulásának veszélye. Egy-két határozott célú, megszállott versenyzőt kivéve a lélektani tényezőkön belül elsősorban az akaraterő lankadását figyelhetjük meg. Ennek elkerülését is hivatott szolgálni a kiegészítő sport. A kiegészítő sportot is komolyan kell venni! Viszont el kell dönteni, hogy melyik legyen az. Nehéz kérdés, hogy mennyire kell az egyiket a másik alá rendelni. A tájfutó azt mondja, hogy a téli edzések felét szárazon kell megtenni. A másik tájfutó, aki a sí is komolyan veszi, szerette eredményt is elérni, minden szezont komolyan elvégez, emellett nem megy a szárazfutás. Egy problémája van csak, fél az át-

állástól, mert si után a hirtelen szárazfutás kikészíti az ízületeket. A pihenő-átmeneti időszak ésszerű eltöltésével meg lehet oldani a fokozatos átállást.

Persze a tájfutás sem problémamentes, mert a kényserterü betonfutástól a csonthártyák begyulladnak, és sokszor hallani emiatt edzési-hagyásokról.

Látjuk tehát azt, hogy nem egyszerű eldönteni, mennyire vegyük a tájfutó felkészülés szer- ves részének sifutást, nem egyszerű még akkor sem, ha érzelmi szálak nem kötik az embert...

Több megfigyelés bizonyítja azt is, hogy sifutó edzések befejezése után már egy héttel komolyabb tájfutó, ill. mezei eredményt lehet elérni. (Uzsoki János, Sajó Pál, Beták Imre). Érdemes megjegyezni a norvég Brenden nevét is, aki 3000 m-es akadályfutásban világcsuccot tartott és sifutásban pedig olimpiai 3. helyezett volt.

Köztudomású, hogy a két sportág házassá- gából egy harmadik is született: a sitájfutás.

Mi az ami a sifutó felkészülést igazolja? A versenyzés! Nincs olyan erős edzés, amely képes lenne egy versenyt helyettesíteni. Nem véletlen, hogy a világ legjobb atlétái nem hagyják ki az egész telet versenyzés szempontjából. Itt is a szervezete alkalmazkodásának fenntartá- sáról van szó.

Nem esett még szó az izmokról, ami szintén fontos kérdés a sportágak közti "vitában". A tájfutásban az állóképességi-gyorsaság (frekvencia) sokkal inkább előtérbe kerül, mint a sifutásnál. A másik oldalról viszont a speciális erdőállóképesség a hangsúlyosabb. Megfér-e a kettő egymás mellett?

Tájfutás, tehát a gyorsaság szempontjából az erőfejlesztés szükséges, főleg azért, mert a tájfutás alapozásáról van szó. Ezt szolgálja a sifutás.

Tagadhatatlan, hogy dinamikailag eltérő szerkezetű mozgásokról van szó. 15 km-es távon a sifutók 4000-5300 ellépéssel futják végig a pályát. Hasonló távon a tájfutóknak 11-12000 lépést kell megtennie.

Nyilvánvaló ebből, hogy az idő és térbeli szerkezet is eltérő, a sifutásban az ellépés időtartama hosszabb, az erő kifejtés intenzívebb és mivel nincs repülési fázis, az ellazulás idő rövidebb. Nem egyértelműen hasznos a tájfutás számára a csusztatásban statikus munkát végző izmok (szabóizom, combközéltők, sípizom és elsősorban a négyfejű combizom) megerősödése. Ezzel szemben hiányos az elülső sípizom dinami- kus terhelése, és a comb emelő izmainak munkája is. Viszont a legfontosabb, az ellépést segítő izmok megegyeznek a futásban résztvevő elrugaszkodó izmokkal (lábujjhajlító izmok, láb- ikralizom, egyenes combizom).

A fentebb leírtak alapján tehát egyértel- műen hasznosnak tartom a sifutást, a verseny-

ken való rendszeres részvételt. Ideálisnak tartom azt, ha a rendszeres száraz futást sem hanyagoljuk el. Természetesen lehetnek olyanok, akik elsősorban csak a versenyterhelés és a monotónia elkerülése, felüdülés, változatosság kedvéért futnak sível. Nálunk a szárazfutás túlsúlyban marad, de mindenképpen nyerne a sífutással. Más a helyzet azokkal, akik a sídényt komoly versenyzéssel, tehát a speciális sífelkészülés előtérbe helyezésével kívánják eltölteni. Ezek a versenyzők a fokozatos, ésszerű átállással zárják le a tájfutó alapozási időszakot. Az eddigi példák (Egervári, Kovács, Brucker, Balázs Éva, Kaló Annamária, Honfi, Bokros, külföldiek közül pl.: Anders Garderud, Ivar Formo, Sivar Nordström) és bízom benne, hogy az ezutának is, igazolni fogják állásponatomat, amelyet edzőim, tanárain és sporttársaim tanácsai alapján alakítottam ki.

Dosek Ágoston

Futóhírek

BARANYÁBÓL...

A megyei Szövetség versenybírói tanfolyamot hirdetett meg, mely január végén indul 20 fővel!

A megyei Tanács VB. Művelődéstügyi Osztálya 5.000.- Ft-tal jutalmazta a mohácsi Gimnázium tájfutó szakosztályát, az 1976 évi sikeres szereplésükért.

A szakosztályvezetője, Hrabovszki György tanár - aki maga is aktív versenyzője a PVSK-nak - szinte a semmiből teremtette egy év alatt diákjai sportágunk egyik fehér foltján a szakosztályt. A honosítás remek eredményeket hozott. Mult és alap, térkép-terep nélkül is lehet valamit kezdeni és még sok van bennük. Az évszázó szakosztályulésen megjelent az iskola igazgatója, Madár József is. Legeredményesebb versenyzőik Máj Erika és Molnár Andrea volt.

Korán kezdték a PVSK-ok. Már január 20-án, vasárnap délelőtt 15 cm-es hóban edzőversenyt rendeztek, melyen 21-en vettek részt Pályakürtöző Szabó László volt.

Egyébként edzéssel bucsuztatták az 1976 évet is. Szilveszter délutánján Navratil Géza pályáján a Mecsek 4-en, 10 mindenre elszánt tájfutó viaskodott a szilveszteri hangulattal és a frissen leesett hóval.

A jól végzett munka öröme tükröződött a PVSK futóinak évszázó szakosztályulésének hangulatán. Először Szabó László és Gyenis Zoltán diavetítését élvezték, az elmúlt évad emlékezetes pillanatait. Majd dr. Kiss Endre számolt be a szakosztályi célok megvalósulásáról. A nagy cél, a B kategória elérése érdekében tett erőfeszítések nem voltak hiábavalók. A szakosztályi munka alapjául szolgáló Követelményrendszer feltételeit teljesítették. A szakosztályok rangsorában elfoglalt 7. hely 41 fő érdeme! Ugyanis ennyien működtek közre a 41,93 pont elérésében.

Különösen a minősítés terén értek el jó eredményeket. 3 fő ért el I. osztályt és 3 fő aranyjelvényt, 19 fő II. o-t és 6 fő ezüstjelvényt.

18 fő részesült jutalomban, köztük az I. keretből kimaradt Ijjász István, és Bodnár András amolyan bucsuként! Sok-sok év élvonalban való versenyzésükért köszönetképpen!

Medovárszky László és Navratil Géza szervezésében egyesületi színekre tekintet nélkül alapfoku futóiskola nyílik főleg az iskolások részére!

Új szakosztály alakult Szarvason az MHSZ Zalka Máté Tartalékos Kub keretében, 21 taggal. Versenykiírásokat a rendezősegtől a következő címre kérnek:

Walkovszky Attila szakosztályvezető
5540 Szarvas, IC 2-82.
Agrometeorológiai Obszervatórium
(Telefon: 65)

A DVTK versenyintézője, az alábbi címre kéri a versenykiírásokat, értesítőket a rendezősegekről:

Zsigmond Tibor
3532 Miskolc
Rácz Ádám u. 8. III. 1/a.

"BESZÁMOLÓ az 1976. évi versenyről és URÁBY ELVEK az 1977. évhez" olvashatjuk az OSC immár évkönyvnyi terjedelmű 77/1-es számú értesítője főcímeiként. A hatvan oldalas stencilezett összeállítás, Kempelen Imre szakosztályvezető fáradságtalan munkájának újabb gyümölcse, az egyik legnépszerűbb, s eredményeivel is előkelő helyen álló (88 fős) szakosztály előző évi tevékenységének alapos elemzését adja, különféle statisztikai kimutatásokat (pl. a szakosztály egyes versenyzőinek eredményein túl az egymással azonos kategóriában küzdő "gólarányát" is), személyes értékelést és utmutatást az idej évre stb.

Az Országjáró Diákok Megyei Találkozó-járól küldött tudósítást Bakonyoszlopról Pap László: 65 veszprémi megyei középiskolás háromnapos program keretében ismerkedett itt többek között a tájfutással is. Az 5 °C-hidegben, 30-50 cm-es hóban élvezetes versenyt vívtak a résztvevők.

Az MTFSZ-hez és egyúttal szerkesztőségünkhez is rendszeresen küldött megyei jelentések, beszámolók, tudósítások között egyik élenjáró a gyakoriságot is tekintve a Csongrád megyei TFSZ. Legutóbbi tájékoztatójukban a TÁJFUTÁS előfizetését szorgalmazó érdekes felhívásukat olvashatjuk: előfizetési versenyt hirdettek a megyében. Akik az MTFSZ-hez küldött (1374 Bp., Pf.614) piros postai utalványukat

(15.- Ft , vagy a többszöröse befizetése) be- küldték a megyei szakszövetség címére január 20-ig, azok között régi magyar térképeket és svéd tájékoztató futó folyóiratot sorsoltak ki. Örömmel üdvözljük kezdeményezésüket, volt hatása az új előfizetéseket toborzásánál!

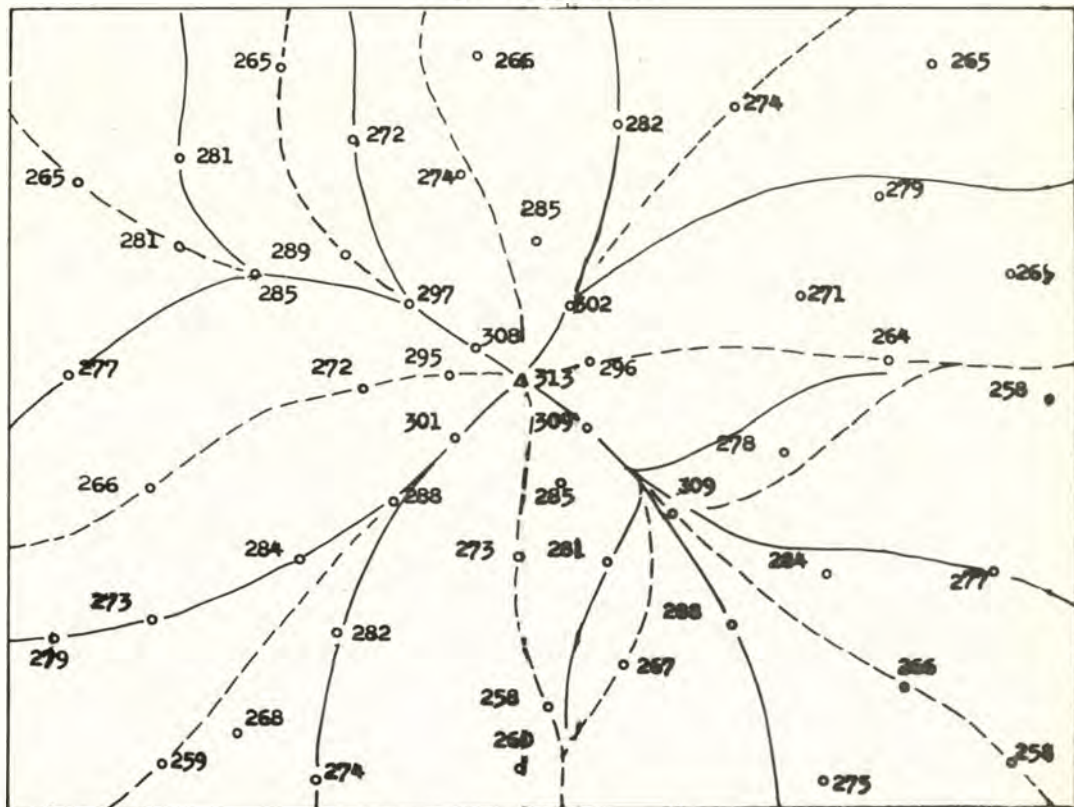
A Magyar Uttörők Szövetsége hagyományosan ez évben is kiadta az "Év uttörő sportolói és csapatai - 1976" megítéző címet. Sportágunkban kiérdemelték: Szabolcs megye fiú tájékoztató futó váltója (Haburcsák István, Zelei Ferenc és Száraz Attila) az Uttörő Olimpián nyújtott kitűnő teljesítményükért és Baracsi Gábor (Budapest) az uttörő olimpia országos döntőjén kiharcolt győzelméért. Gratulálunk!

KEZDŐKNEK

_____ gerinc, hát, borda - - - - - völgy, metsződés

Megrajzolandó a vázlat domborzata, 5 méteres szintvonalakkal.

Megoldás a 31. oldalon

630 és Rostás Irén

630 + Rostás Irén (avagy nyilvánosságra hozták az igazolt tájékoztató futók adatait, területenként)

"a számokat vizsgálva nagyon egészséges arányokat tapasztalhatunk..."

(Népsport, 1977. febr. 16.)

Ezek után leültünk és megkezdjük vizsgálódásunkat a "meghökkenőnek" beharangozott adatok között!

Az első szembetűnő dolog - de csak annak, aki felületesen tájékozódott - eddig sportágunk belső életében, hogy két alföldi megye vezet a sort (Csongrád 631 fő, Szabolcs-Szatmár 436 fő) Ha folytatjuk az összehasonlításokat, akkor meglepő, hogy a listavezető és Budapest együttes összege (1924 fő) közel 1/3-a az országos összesnek! - vagy másként fogalmazva, a többi 18 megye adja a fenti összeg kétszeresét (3898 fő)

A két listavezető eredménye olyan formában is kiállja az összehasonlítást, hogy az utolsó 8 megye (12-19. helyezett) együttes összege (1043) nem éri el a Csongrádban és Szabolcsban igazoltak számát (1067).

Még egy lépcsővel tovább bővítve ezt a témát, az utolsó 6 helyezett megye együttes eredménye (652) nem sokkal mulja felül a ranglistavezető Csongrád összegét (pedig itt olyan megyék is találhatók, mint Hajdu-Bihar, Vas, Pest).

A továbbiakban korcsoportok szerint vizsgáltuk a megosztást, így érdekes és sokszor elgondolkodtató képet nyerhetünk.

Felnőttek:

Csongrád a listavezető (179) majdnem annyival előzi meg a következő Veszprémet (128) mint a lista középső helyezettjeinek összege.

Az utolsó hat megyében összesen nincs annyi versenyző, mint Csongrádban!

Feltűnő viszont Somogy megye felzárkózása, hiszen egy-két évvel megelőzte a megye is a 17.-18. helyek egyikét célozhatta csak meg. Eredményük intő példa; ha foglalkoznák a sporttal, máshol is előbbre léphetnek.

Ha külön vizsgálat tárgyává tesszük a felnőtt férfiak arányát a továbbiakban valamennyi megye-összeget 100-nak fogjuk fel és %-ban fejezzük ki, megállapítható, hogy Veszprém megyében a legmagasabb ez az arányszám (33,7). Őket követi Baranya (30,9) míg a megyék átlagának felel meg Heves megye (19,8). Az átlagnál fiatalabb a mezőny Somogy (13,9) Tolna (12,7) valamint Bács-Kiskun megyékben (10,4). Összehasonlításként álljon itt, hogy ez a mutató a fővárosban (31,9) a legmagasabb!

Hallatlanul szűk a felnőtt női mezőny a megyékben. Mindössze 8,6% a megyei átlag (Budapesten ez az érték 15,1).

A "legfelnőttebb" női mezőny Zalában (15,8), Baranyában (14,6), valamint Csongrádban (13,8) és Heves megyében (12,6) található. A megyék átlaga körüli értékkel Nógrád és Pest megye áll a sorban.

Mindösszesen 391 felnőtt női versenyző, talán egyik magyarázata annak a fokozatos visszaesésnek, mely ezen a területen évekre visszamenőleg követhető.

Végeredményben %-os arányát tekintve Baranya rendelkezik (45,5) a legtöbb felnőtt versenyzővel. Ez egyben azt is jelentené, hogy szerkezetét tekintve itt a legkorosabb sportágunk? Közvetlen utánuk jön Zala (39,9) és Veszprém (39,2) Pontosan a megyék átlagának megfelelő értékkel jelentkezik Csongrád (28,4). Legkisebb a felnőtt mezőny - százalékos értékét - tekintve Komárom (17,8), valamint Szolnok megyében (19,8). Itt viszont nem vettük figyelembe a bajnokságok és egyáltalán sportágunk egész szempontjából eddig jelentéktelen szerepet játszott Bács-Kiskun megye, különben matematikailag számottevő értékét (14,3).

Ifjúságiak:

452 fővel ebben a korcsoportban is Csongrád vezet a mezőnyt. Az itteni előkelő helyezést meghatározó jelleggel bírt Szabolcs (321) valamint Fejér megye (255) jobb összetett helyezéserre is.

Az ifjúsági %-os arány a legalacsonyabb értékét Baranyában mutatja (54,4) míg további alacsony értékek megyénként: Győr-Sopron (67,7), Pest megye (65,4) vagy a közel azonos értékkel jelentkező Veszprém (60,7) és Zala (60,0). A legmagasabb %-os érték Bács-Kiskun megyéé - igaz csak 131 fővel - bár ez az előkelő helyezés más formában is jelentkezne!

A megyék átlaga (71,5) értékkel áll Csongrád (71,6) míg e fölötti értékkel Komárom (82,1) Szolnok (80,1) valamint Hajdu-Bihar megye (78,7)

Az abszolút számokat tekintve messze kiugrik az ifjúsági fiúk mezőnyéből Fejér megye (200 fő) - hiszen a rideg számok alapján elmondható, hogy ebben a megyében - a tájékoztatósi futók 60%-át az ifi fiúk adják. Igaz az is, hogy Csongrádban ez a szám valamivel magasabb 209 fő - viszont a szerkezeti megosztás jóval egészségesebb (33,1).

Ugyancsak a megyében igazoltak több mint felét jelentik a Hajdu-Bihar megyei (55,8) és a Szolnok megyei (55,1) értékek. A legalacsonyabb mutatóval Zala megyében találkozhatunk (29,5). Végül megemlítendő, hogy a megyék átlaga 44,9% amelyhez a legközelebb Tolna megye jár (44,6%-ával).

Az ifjúsági lányok

között abszolút magas értékkel vezet a listát - 243 fővel Csongrád megye (amely a megyén belüli szerkezeti megosztásban is a legmagasabb: 38,5%). Csak az összehasonlítás kedvéért ide kívánczok Budapest értéke (252 fő) amely csak néhány fővel magasabb mindösszel. A második helyezett Szabolcs - az abszolút értékeket tekintve - nem dicsekedhet (131 fő), de hasonlóképpen a további helyzetek sem, hiszen zöménél nem emelkedik ez a szám a 100 fölé, így már a 3. helyezett Zalanál sem (85 fő). Viszonylag magas még Komárom (33,3) és Bács-Kiskun megye (33,9), míg az átlagot hozza Borsod megye 26,2%-ával.

Magasabb lehetne Fejériben (16,5), Baranyában (19,1) vagy Veszprémben ahol a megyék közül a legalacsonyabb az érték 15,0%-kal.

Az ifjúsági %-arányokat összegezve, megállapíthatók, hogy a legfejlettebbek gárdával Bács-Kiskun (85,5), Komárom (82,1), Szolnok (80,1) továbbá Somogy (77,7), és Hajdu-Bihar megye rendelkezik (78,7).

A megyék átlagát itt is a legjobban Csongrád közelíti meg 71,6%-os értékével. Tovább fiatalíthat még Győr-Sopron (67,6), Heves (67,5) valamint Veszprém és Zala megye is, bár legjobban Baranyára férne rá ez (54,5).

Itt kell megjegyezni, hogy ez utóbbi érték is még mindig felette van, a hallatlanul alacsony fővárosi értéknek (45,7).

Ezt követően csak az kérdés marad megválaszolatlan, vajon a DSK nyújtotta lehetőségeket (ti. amely a DSK-ben létesíthető tájékoztatósi fűtő szakosztályokra vonatkozik!) maradéktalanul kihasználtuk-e? Egyértelmű választ csak Budapest esetében adhatunk - egyáltalán nem! Másból még történtek próbálkozások, de ez sem sok!

Milyen az üdvözítő modell, a szerkezeti megosztást illetően? Erre igen nehéz válaszolni. Ezért a következő ábrák alapján döntse el a kedves olvasó, melyik áll szívéhez a legközelebb.

Az 1. ábrán Csongrád megye, a 2. ábrán Szabolcs-Szatmár megye, a 3. ábrán a 19. megye összevont eredménye, míg a 4. ábrán a főváros %-os megoszlása látható.

(További magyarázat: A = felnőtt férfiak, B = felnőtt nők, C = ifjúsági fiúk, D = ifjúsági lányok)

Befejezéstül megnéztük az egyes megyék lélekszámának és az igazolt versenyzőknek az arányát, majd egy realisabb mutatóra esküdve, a városi lakosság és az igazolt versenyzők arányát. (A népesség adatok egységesen 1976. jan. 1. re vonatkoznak).

Legnépesebb megyéink sorrendben: Pest, Borsod, Szabolcs, Hajdu és Csongrád, ugyanakkor a legkisebb lélekszámmal rendelkeznek: Zala, Tolna és Nógrád megyék.

A legjobb mutatója Csongrád megyének van (724,0) ezt követi Zala (944,3) és Nógrád megye (995,2) - ez utóbbi némi meglepetésre.

A legalacsonyabb értékek is messze fölülte vannak a budapesti átlagnak, (1601,7) hiszen Fejériben (1234,7) Veszprémben (1306,4) és Szabolcs megyében is alacsonyabb (1210,8) ez.

Magasabb az értékek viszont a fővárosnál Baranyában (1755,5) Hevesben, Borsodban, Szolnok és Somogy megyében is.

Sportágunk még nem talun terjedt el első sorban, ezért indokoltnak tartottuk az egyes megyéknél megnézni, a városi népességre vonatkozó arányokat is. Ugy éreztük ez realisabban fejezi ki a tényeket!

A legvárosiasabb megyék között Borsod, Csongrád, Hajdu, Bács és Baranya szerepel. Ugyanakkor igen alacsony a városi lakosság száma Zala, Nógrád és Tolna megyékben.

Ezek után a mutatók! A városias népesség számát tekintve a 18. megye, Nógrád vezet listánkat (257,1), Szabolcs (304,8) és az ugyancsak alacsony városi népesség számu Zala megye (338,4) előtt. A mezőnyben csak ezt követően jelenik meg Fejér (451,7) valamint Csongrád megye (489,6). Jóval a budapesti átlag felett (1601,7) van Veszprém (560,7) Komárom (736,3) vagy Győr-Sopron megye (802,4) is.

A fővárosihoz közel azonos eredménye van Hajdu-Biharnak (1446,2) és Bács-Kiskun megyének (1487,2).

Ez utóbbi vizsgálatnál teljesen irreális lett volna számításba venni az egyhén szólva komolytalan Békés megyei helyzetet (már ami sportágunk fejlettségével kapcsolatos).

A végére érve megállapíthatjuk, bizony így "boncolva", nem is minden esetben tapasztalhatunk "egészséges arányokat", ami meg a "meghökkenésre" hajlamos megvéket illeti; előttünk a lehetőség, s feltehetően újabb 2-3 év mulva felmérés következik, s reméljük, mind az abszolút mind a szerkezeti mutatókat illetően jelentős változásokról számolhatunk be.

Ami pedig a címet illeti... 630 igazolt versenyző Csongrádban és Rostás Irén a csongrádiak első VB helyezettje! Ha csak ennyi kell a dél-alföldi recept szerint, akkor rajta, duplázzuk meg a létszámot és Norvégiaiban tartsuk a marinkat az éremosztásnál!

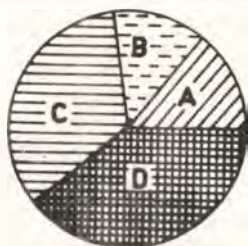
A számokkal való játéknak az volt a célja, hogy bizonyos értelemben felrázzon minden szunyadót, ha ezt elértük vele, megérté... .

dr. Tóth Imre
a Csongrád megyei szakszövetség
elnöke

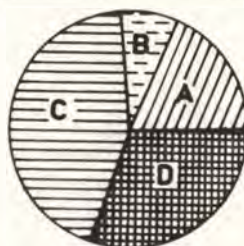

A zárójelben szereplő számok az 1976-os év folyamán igazolt versenyzők száma. 1976-ban 1473 új igazolásra került sor sportágunkban. Ez a szám 1975-ben 1406 volt.

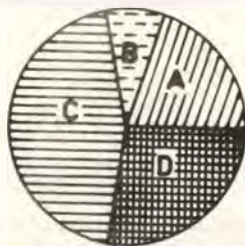
megyei	ifi nők	ifi fiúk	feln.nők	feln.férfi	összesen	
Budapest	252 (67) 19,5%	340 (80) 26,3%	195 (29) 15,1%	506 (63) 39,1%	1293 (239) 100%	22,2%
Baranya	47 (16)	87 (41)	36 (0)	76 (3)	246 (60)	
Bács	52 (4)	79 (2)	6 (0)	16 (0)	153 (6)	
Békés	1 (0)	7 (2)	---	1 (0)	8 (2)	
Borsod	76 (38)	141 (76)	7 (2)	59 (11)	282 (127)	
Csongrád	243 (25)	209 (51)	87 (2)	92 (12)	631 (90)	
Fejér	55 (25)	200 (46)	18 (3)	60 (5)	333 (79)	
Győr	54 (6)	132 (23)	19 (0)	70 (11)	275 (40)	
Hajdu	41 (24)	100 (79)	11 (5)	27 (14)	179 (122)	
Heves	43 (26)	90 (63)	25 (5)	39 (8)	197 (102)	
Komárom	71 (20)	104 (62)	13 (1)	24 (3)	213 (86)	
Nógrád	71 (28)	97 (35)	21 (3)	43 (3)	236 (69)	
Pest	24 (5)	56 (18)	11 (0)	32 (3)	123 (26)	
Somogy	61 (12)	89 (19)	16 (6)	27 (5)	193 (42)	
Szabolcs	131 (50)	190 (69)	35 (6)	80 (11)	436 (136)	
Szolnok	58 (15)	128 (40)	11 (1)	35 (9)	232 (65)	
Tolna	15 (6)	21 (5)	5 (0)	6 (2)	47 (13)	
Vas	29 (8)	73 (21)	9 (0)	30 (1)	141 (30)	
Zala	85 (45)	82 (37)	44 (4)	67 (7)	278 (93)	
Vidék összesen	1205 (362) 26,6%	2034 (707) 44,7%	391 (40) 8,6%	899 (125) 20,1%	4529 (1234) 100%	77,8%
Összesen:	1457 (429) 20,0%	2374 (787) 40,8%	586 (69) 10,1%	1405 (188) 24,1%	5822 (1473) 100,0%	

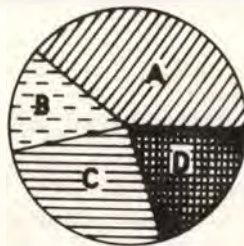
1. ábra

2. ábra

3. ábra

4. ábra

SZÉLRÓZSA

Az "Edzett ifjúságért" mozgalom bevezetéséből adódó, sportágunkat érintő feladatok elvégzésére és egyéb népszerűsítő versenyek elterjesztésére, szervezésük segítésére új bizottság alakult az MTFSZ-ben, vezetője: Vincze Tamás.

Tájfutásban 1978. évtől került sor a bajnoki rendszer módosítására: Az OTSH-hoz jóváhagyásra felterjesztendő javaslat összeállítását az MTFSZ-ben külön bizottság végzi, tagjai: Balogh Tamás, Hajdu Kálmán, Skerletz Iván, Valtinyi László.

Több lényeges változás mellett mérlegek többek között a serdülő országos bajnokság és hosszútávu bajnokság bevezetésének lehetőségét is.

Az MTFSZ minősítési bizottsága pótlólag jóváhagyta Horváth György (Postás SE) I. osztályú minősítését.

VERSENYNAPTÁR HELYESBITÉS

A Kapos TE rendezésében július 3-án került sor a Zselic Kupa B-C fokozatu versenyre.

Az MTFSZ intézőbizottsága a minősítő bizottság javaslatára felmentést adott a szabályzat vegyesváltókra vonatkozó előírása alól az ezévi bukki 10 fős váltóra és a Vasutas Kupa váltó számára. Részkérdésekben a főtitkár dönt, ezévből csak e két verseny lehet ilyen formában minősíthető.

Országos versenybírók versenyét és találkozóját hirdeti meg a Hajdu-Bihar megyei TFSZ. 1977. november 19-20-ára várják Debrecenbe a résztvevőket.

Tanulságos hibák

Az egyéni rangsor elkészítése után Zsigmond Tibor feltette ezt a kérdést:

- Hogyan lehetséges az, hogy a felnőtt férfi rangsorban két II. osztályú versenyző is szerepel, amikor nem volt 7 olyan verseny, ahol II. osztályú versenyző indulhatott?

Én válaszoltam, megnevezve, hogy az egyik versenyző ezen, a másik azon a versenyen indult el jogosulatlanul, és így lett meg a 7 versenye.

Zsigmond javasolta azt, hogy a két versenyzőt jogtalan indulás miatt töröljük a rangsorból.

Én, noha elvileg egyetértettem, kizárásuk ellen voltam, azzal az indokkal, hogy ha őket kizárjuk, ugyanígy kellene eljárni az ifjúságiaknál is, ez pedig a kategóriák teljes ujrászámítását jelentené, mert annyi volt e kategóriákban a jogtalan induló

Hogy nem a levegőbe beszéltem, azt az alábbiakkal bizonyíthatom.

Jelenlegi szabályaink szerint ifjúsági "A" kategóriában, ha az egyéni verseny, csak aranyjelvényesek, ha csapatverseny akkor rajtuk kívül csapattag kiegészítésként ezüst-jelvényesek is indulhatnak.

A 12 rangsoroló versenyből 7 "A" fokozatu volt az ifjúsági kategória. Ezek: Vasutas, "Május 1.", Eötvös, Hungária, az ONEB két fordulója és a "November 7."

A 7 versenyből ki kell venni a két ONEB-ot, hiszen oda elvileg akár rajtengedélyes versenyző is bekerülhetett. Kivettem még a "No-

vember 7." ev.-t, mert ezt az év végén rendezték, és erre az időre már többen megszerzhették az arany-jelvényt anélkül, hogy ezt tudhatnám. (a minősítő bizottság vezetőjétől tudom hogy a Hungáriát bezárólag nem szerzett senki új arany-jelvényt.)

Maradt 4 verseny. Ennek a 4 versenynek az eredményét átnéztem, és tekintetbe vettem azt, hogy a Vasutas és a "Május 1." csapatverseny volt, megállapítottam, hogy ezen a 4 versenyen 159 volt a jogosulatlan rajt a két ifjú kategóriában, 99 férfi és 60 női rajt!

Döbbenetesen nagy szám! Még nagyobb lesz a versenyenként jogtalanul induló versenyzők átlaga, ha a Vasutas Kupát leszámítom, mert ott minimális volt a jogosulatlanok száma, mindössze 1 fiú és 3 lány. Ez a Vasutas Kupa versenybírószámát dicséri, gondosan átnézték a nevezőket és nem engedték rajthoz a jogosulatlanokat. 4 fő a leggondosabb munka mellett is előfordulhat. A másik három versenyen azonban olyan nagy volt a jogosulatlanok száma, ami nem dicséri sem e versenybírószámok munkáját, mégkevésbé a versenyintézők sportszerűségét. A számok az alábbiak:

	férfi	női	összesen
"Május 1."	27	17	44
Eötvös	42	15	57
Hungária	29	25	54

Bizonyára változott volna a rangsor az ifiknél, főleg annak második felében, ahol máig nem az "aranyosok" szerepelnek. Vajon akad-e olyan versenyző, aki jogtalan indulással szor-

rezte meg az aranyjelvényt? (Bár Hajdu Kálmán nem szokta megadni az aranyat a jogtalanoknak, de a Hungária Kupán most ő is eltekintett ettől.)

A többi kategóriákban kevesebb volt a jogtalanság. Ifiknél, serdtülöknél "B" fokozatu versenyen bronz-jelvényes versenyző is indulhat. Rajtengedélyest viszont nem igen indítanak. (Bár akadt az ifi "A"-ban is!) Viszont ne gondoljuk azt, hogy csak a rangsoroló versenyeken vannak ezek a visszasságok. Bőven van a többi versenyeken is, de ezzel nem foglalkoztam.

Mi az oka ennek? Csak kisebb részben az, hogy a nevezők nem ismerik a szabályokat, nagyobb részben tudatosan történik a szabálytalanság azzal a gondolattal, hogy más sem tartja be az indulási szabályokat, miért tartsa be ő. Kétségtelen, hogy az a szakosztály, amelyik vigyáz a szabályokra, bizonyos hátrányba kerül a szabálytalankodókkal szemben. Kétségtelen az is, hogy a jelenlegi indulási szabályok helyessége vitatható, de amíg ezek fennállnak, mégis kötelességünk lenne betartani.

Egyet mindenesetre elhatároztam, minden örömmel azon leszek, hogy a jogtalanul indulók eredményét ne vegyük figyelembe a rangsor számításánál. Hajdu Kálmán is megjegyezte, hogy egy versenyben sem lesz elnéző a minősítésnél, ha a versenyző jogtalanul indult. Ha pedig eredményük nem számít a rangornál, nem kap minősítést, akkor mi értelme van a jogtalan indításnak? Különbö is legyünk sportszerűek, és ne iparkodjunk jogtalan előnyökhöz jutni! A szabályokat is illik ismerni! Sokan érvelnek azzal, hogyha az indulási szabályokat betartjuk, sok versenyzőt gátolunk meg abban, hogy a rangsorban szerepelhessen. Sok az elit, illetve az ifiben az "A" fokozatu verseny. Hogy ne sujtjuk az alacsonyabb minősítéstű versenyzőket azzal, hogy a rangsorban ne szerepelhessenek, az MTF SZ felkérte a rangsoroló versenyek rendezőit, hogy a felnőttben "A", az ifiben "B" fokozatu versenyt rendezzenek. Ha nem is lesz így valamennyi rangsorolón, csökkenni fog az elit és az ifi "A" fokozatu versenyek száma, tehát a legjobb II. osztályu és ifiben a rajtengedélyesek kivételével minden versenyző ott lehet a rangsorban.

Szeretném még valamire felhívni a figyelmet. Az OTSH elvi döntése alapján a férfiaknál a junior akkor is számít, ha azon a versenyen nem rendeznek junior kategóriát. A férfiaknál ifi és felnőtt között két korosztály különbség van. Fiu, ifi felnőttben csak az MTF SZ engedélyével indulhat. Vigyázzunk erre, mert eddig mindenki természetesen vette, hogy ifi a felnőttben minden további nélkül indulhatott. Nem fog könnyen átmenni ez a köztudatba. Az engedélyeket pedig a versenybírószám ellenőrizze!

S utoljára. Aki kéri a magasabb minősítést, irassa azt be! Nemcsak önmagát, versenytársait is sujtja, ha nem teszi ezt meg.

Fel kell azonban hívni a figyelmet arra, hogy az I.o-t és az arany-jelvényt csak az MTF SZ igazolásával lehet beírni. Be kell adni a háromszínű lapot és kérni a minősítés elismerését. A minősítő bizottság igen rövid időn belül igazolni fogja, és az igazolt lap birtokában (leadva a megfelelőket a megfelelő helyeken) már bevezethető. Önhatalmúlag nem vezethető be. Ne tegyük ki versenyzőinket annak, ami az elmúlt OEB-n történt, hogy versenyzőket kellett a rajttól eltanácsolni a be nem vezetett vagy szabálytalanul bevezetett minősítés miatt.

Kempelen Imre

SZÁMOK - ORSZÁGOK

Nemzetközi Tájékozódási Futó Szövetség (IOF) titkársága a tagországok válasza alapján tájékoztatást adott tevékenységükről. Ez az első kísérlet, hogy átfogó képet kapjunk az egyes országokról. Hírből, tapasztalatokból és főként a versenyekről eléggé közismert az, hogy mely országok járnak az élen sportunkban: de talán nem érdektelen e számokon végig tekinteni. Csehszlovákia, Japán, Luxemburg és Irország nem választott és egyes kérdések értelmezése is más és más országonként. Meghökkenő számokkal is találkozhatunk bármely oszlopban és nehéz összehasonlítani az ausztrálok által kijavított 350 km²-t a svájciak 365 négyzetkilométerével, mert úgy látatlanul is; micsoda különbség! És nyilván nem kell szégyenkezniük azért, hogy lengyel barátaink 385-öt, mi meg csak 280-at javítottunk ki. De vannak egyéb számok is, mondjuk a költségvetés. Magyarország nem közölt adatokat, mert ez talán nem tartozik az egész világra, de inkább azért tartózkodtunk, mert a leghalványabb remény sincs az összehasonlítás realitására, hiszen az árszintek és a szövetség működésének költségei annyira különböznek országonként. Nem sorakoztattuk fel az összes adatot - mint például a népszerűsítő versenyek látszatszámait sem -, inkább ajánljuk a böngészést, kinek-kinek izlése szerint. (S.I.)

Ország	A szövetség dolgozó		Szövetség ujság évente	Példány szám	Egyest- letek száma	Tagok száma	Verse- nyek száma	Rész- vevők	Uj térképek	km ²	Költségve- tés svéd koronában
	Teljes napl	Nem teljes napl									
Ausztrália	0	0	6	700	28	1600	11	14000	37	350	151,800
Belgium	0	0	4	500	15	550	16	320	3	80	8,800
Bulgária	4	0	-	-	193	12000	-	15000	-	-	
NSZK	0	0	-	-	250	3000	110	8000	15	25	39,100
NDK	-	-	4	1000	150	3000	1014	41312	31	720	
Dánia	0	2	6	5000	130	34899	90	28052	64	326,8	260,577
Finnország	5	0	18	8500	498	101178	153	62674	60	1000	759,000
Franciaország	3	1	10	400	40	11200	50	5800	6	50	245,000
Anglia	2	0	6	3000	110	2600	350	44000	150	-	379,800
Izrael	0	0	10	2000	-	-	16	2700	3	52	2,555
Kanada	1	1	3	2000	60	1700	20	5000	20	500	186,900
Uj-Zeland	0	0	3	200	12	300	29	400	9	85	12,330
Norvégia	6	1	6	4000	546	21000	500	100000	175	1650	696,000
Ausztria	00	1	4	600	76	585	54	10000	6	85	40,080
Lengyelország	0	1	-	-	32	320	62	1783	28	358	117,600
Svédország	16	0	10	10000	975	200000	367	400000	725	-	2,235,000
Svájc	0	3	12	3000	65	3000	-	36200	54	365	144,705
Magyarország	2	1	6	1000	280	4850	240	50000	23	280	
USA	0	0	3	1350	40	1300	7	1400	4	40	11,440
			10	1350							

AZ ÉLVERSENYZŐ SZEMSZÖGÉBŐL

1976. november elején első ízben vett részt a svájci válogatott keret néhány tagja nemzetek közötti versenyen és nemzetközi kupán Magyarországon.

Ott voltak továbbá a svédek, finnek, cseh-szlovákok és az osztrákok a válogatott csapataikkal, közöttük különböző vb-részvevők is.

A versenyekre Tata közelében, mintegy 70 km-re Budapesttól észak-nyugatra, a Vértes-hegységben került sor. A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség nagyon jól előkészítette az ottani tartózkodásunkat, s a legjobb ellátásban részesültünk. Jó benyomásokkal tértünk vissza Magyarországról, s mind ezen felül egy érdekes és számunkra is új versenytereppel ismerkedtünk meg.

Az volt a tapasztalatunk, hogy komolyan ké-szülnek az 1983-ban sorra kerülő tájékozódási futó VB jogának megszerzésére. Ez az esemény bizonyosan érdekes versenyeket ígér, s a magyaroknak sok versenyzésre alkalmas és mindaddig kihasználatlan erdőterület áll rendelkezésükre. Ezen túlmenően kitérő térképeket is készítenek.

A versenyek során sikerült néhány figyelemre méltó eredményt elérnünk.

A hazai csapathajtnokságokra való tekintettel viszont lemondunk a november 7-i váltóról, s már szombaton visszautaztunk.

A következőkben Dieter Wolf ecseteli saját benyomásait.

Dieter Wolf: a magyarok csaknem mesterfoku tájékozódási futást mutattak be!

Ez volt a megállapításunk már az első versenynap, az egyéni verseny után. Megállapításunk, hogy a terep erősen szabdalt, változatosan tagolt; a száz meg száz völgy és domb zavarbaejtő részletgazdagságot mutatott. Hamar megszűnt a rá jellemző fogalom: "magyar hullámlemez", s terjedt szájról szájra.

Nagyobbrészt tölgy- és egyéb - többnyire jól futható - lomboserdő borítja a több mint 20 km²-es versenytérpet. Az erdő talaja puha és erőfogyasztó, s csak imitt-amott fedi fahulladék vagy alacsonyabb tüskés bozótos.

Az uthálózat nem túl sűrű. A térkép viszont csodálatosan jó, következetesen csak a jellegzetes tárgyakat tünteti fel. Az 5 m-es szintvonalköz, valamint az 1:20000-es méretarány a terephez igazodik. A domborzati rajz kitérő képet nyújt a helyszínről. Röviden szólva; ezekre az információkra nyugodtan rábízhatja magát a versenyző.

A legnagyobbat azonban mégis a pályakitűzők nyújtották: értik a dolgukat, hogyan kell az egyes pályákat a terephez és a térképhez optimális módon megválasztani; kihasználták a rendelkezésre álló terepet. Hosszu, igazi utvonallvá-

lasztási probléma képezte a futás lényegét; az egyes szakaszok irányát és hosszát jól variálták; majd befejezésül még néhány egymást követő ellenőrző ponttal ismét maximális koncentrációt követeltek a versenyzőktől.

Egészen korrekt az ellenőrző pontok elhelyezése! A pont közvetlen közelében érve azonnal észrevehető: nincs elrejtve, de a bőja megszire látszó telepítésével sem találunk.

A szervezés egyszerű: ez kis létszámú nemzetek között versenyeken jól beválik, viszont nagy létszámú kupaversenyeken nem kedvez túlzottan a résztvevőknek. Ennek ellenére a verseny állásáról tökéletes tájékoztatást kaptunk.

Szívélyes és családias légkör uralkodik ezeken a versenyeken, amely derűssé teszi a ködös és borús novemberi hangulatot: a pattogó tá-bortűz mellett ismét felmelegsünk, elbeszélgetünk a mögöttünk lévő futásunkról kint a csendes erdőben.

Az 1977/1. számú svájci OL-füzetből fordította: Penk József.

GONDOLATOK A VB UTÁN

Sporttörténeti tény: 1976 szeptemberében a skóciai világbajnokságon 2 EB s 5 VB után először volt féloldalas válogatottunk a sportág legnagyobb eseményén. Férfi versenyzőink nem utaztak a VB-re! E sokfajta visszhangot kiváltó eseményre úgy érzem, érdemes visszatekin-teni, azzal a mottóval: nem mindig arany a hallgatás!

Paradox helyzet: női váltónk remek, csodálatraméltó 2. helyezése korántsem kapott akkora visszhangot, mint férfiaink itthonmardása. Tekintélyes fórumok: Népszabadság, Magyar Ifjúság, Nők Lajpa, valamint a Magyar Rádió Sport magazinja is részletesen taglalta a döntés helyességét. Súlyos érvek, érzelmelek, indulatok csaptak össze. Mi az igazság? Van egyáltalán igazság? Megmondom őszintén számomra is valószínűtlenül hangzott augusztusban a Hungária Kupán a kiutazás egyáltalán nem biztos mivolta. S amikor véglegessé vált,

mintha egy nagy sötét árnyék borította volna be a VB-re készülöket. S ők, mind másképpen, de egyet éreztek: a hön áhitott cél, a VB eluszott! Magam is magyarázkodásra kényszerültem. Lelket kellett öntenem versenyzőmbé. S a hivatalos indoklásba kapaszkodva vizsgálataim tárgya az 1975-1976 évi nemzetközi szereplésünk volt. Tételesen nézve férfi vonalon senki nem volt képes megközelítőleg sem olyan nemzetközi eredményességre mint a nőknél Monspart. Lehet persze vitatkozni a női és férfi mezőny erősségében. De ez felesleges. Ez ugymond két pár csizma, két külön világ és mindig is külön értékelendő. S ha valakinek még kételye maradna, ugy Saci maraton futó verseny eredményeire gondoljon. Kétségtelen Saci nélkül a női csapatunk korántsem ilyen ütőképes. De vajon miért nincs Sacija a magyar férfi válogatottnak?

Érzem, ez kínos így. Hiszen előttem és bárki előtt köztudott Borosék tehetsége, akarása, küzdenitudása. Ők a hazai ranglistavezetők, bajnokságok, kupák győztesei, a ma példaképei. Edzőmunkáikról, versenyzésükről legendák keringenek. S ők a hazai tájfutás professzorai nem érdemesültek kiutazásra Aviemoréba?

Ha szomorú, de tény, hogy a tájfutás nemzetközi élvonalában még ez a munkájuk, tehetségük sem volt elegendő. Igaz ez? Még jóval innen a harmincon tuljutottak volna pályafutásuk csúcán? Bennük vagy honi körülményeikben, felkészülési rendszerünkben van-e hiba? Ki tudja? Mindenesetre nem szabad beletörödni e fiaskóba.

Nurmi, Zatopek, Iharos, Clarke, Virén stb. edzőmódszerei közkézen forognak, bárki által hozzáférhetően. De hányan látták Monspart, Boros vagy Frilén felkészülési tervét? A magam részéről azt is hiányolom, szaklapunkban miért nincs ismertetés a válogatott keretekben folyó munkáról, kívánalmakról az előírt követelményekről. Ha olvasnák széles körben pl. a havi, évi kilométerek számát, biztos lennék, hogy sokan átfornálnák saját edzéseiket. Minthogy mi is Szabó László keretagsága folytán ismertük meg a válogatott szintű edzőmunkát. Innen márcsak gy lépés volt a célkitűzés; szakosztályi szinten megvalósítani a válogatott célokat. Sikertült? Nézőpont kérdése. De tény, előrelépésünk kizárólag ennek következménye.

Természetes ezt nem lehet tömegszinten csinálni. De ha egy-egy szakosztályban 1-2 versenyző kezd eszerint dolgozni, magává tenni a havi 500 km-ek megfutását, a 32 perces 10 km-es szint elérését stb., ugy biztos erősödne az élvonal, nagyobb lenne a versengés. Mert ma még Borosék lépésből tudnak győzni bárhol s bármikor. Az élvonalunk kiszélesedésével meggyorsulhatna a felzárkózás. De amig egy válogatott versenyző edzésterv (sic!) nélkül érkezhét meg az edzőtáborba - vagy meg

se érkezik, sőt egész évben nem látja a keret-edző az edzéstervét, vagy megelégszik - s túrik - havi 200 km lefutásával, vagy pl. amig a szenior Balogh - elnézést - hátszva tud, pusztán rutinból I.o. -u minősítést szerezni, addig nem szabad csodálkoznunk. Csoda inkább, az, hogy pár tehetséges fanatikus jóvoltából így is világbajnoki bronzsal, helyezésekkel büszkélkedhetünk.

Fejlődni csak állandó harcban lehet. De Borosékat milyen tömeg veszélyeztette? Biztos vagyok benne, hogy nagyobb hazai versengés esetén ők is előbbre jutottak volna. Pedig itt a példa a szomszédban. Csehszlovákiában éven te előre kisorsoltan futják a rangsorolókat. A kijelölt 30 versenyző 4 perces időközönként rajtol, amelynek folytán reális körülmények közt, állandóan éles a közdelem. Mindenki teljes erőbedobással kénytelen versenyezni. Elénk is kerültek. Lásd a VB-t! Általunk soha el nem ért egyéni helyezéseket szereztek.

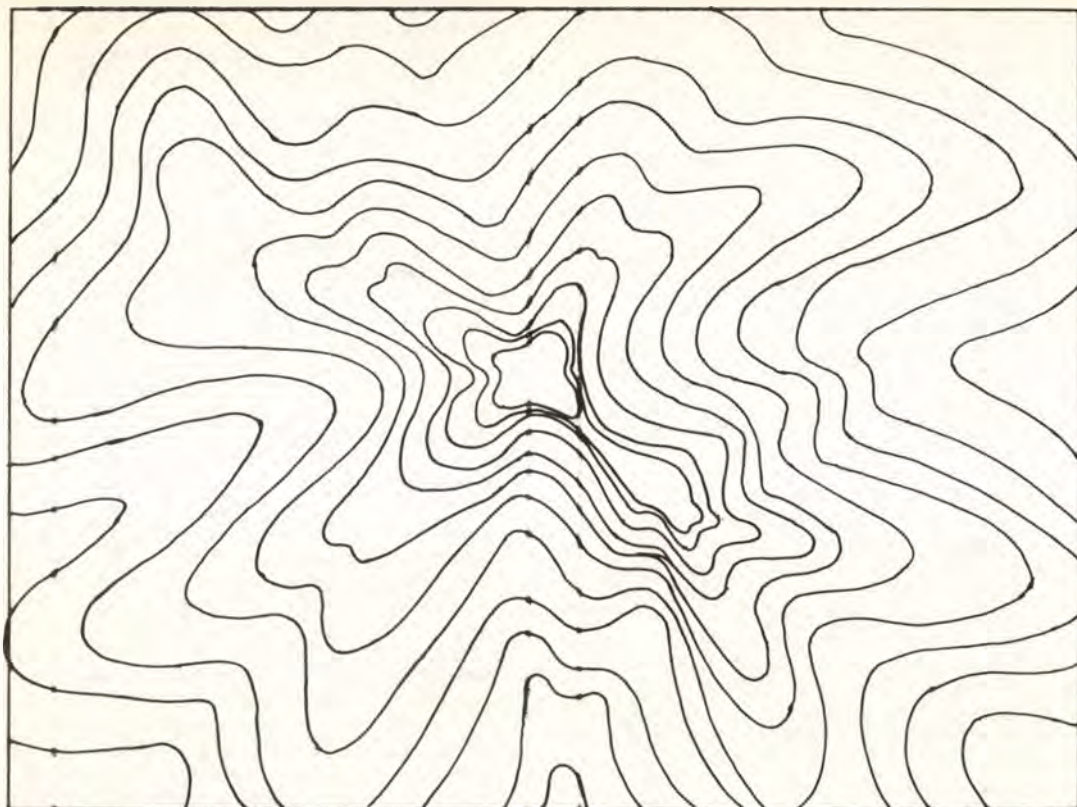
Mielőbb mélyebbre mennék még csak annyit; gondolatokat akartam ébreszteni magamban, másokban. Anélkül, hogy bárkit megsértenék. Ma még sokféle felfogás kavargó. De ugy nem lehet élsportot fejleszteni, ha nélkülözük az egységes, tudományos szemléletet. S ez természetesen nemcsak a fizikai, hanem technikai fejlesztést is jelent. Mert szólni kellene a technikai képzésről, ennek élvonalbeli módszeréről. Van ilyen? Hányan tudói ennek?

Mi lenne a teendő? A sajnálatos lemondások folytán a ma kerettagjai csak megfelelően mért objektív erőállapot után nyerhessék el a vonzó külföldi utakat s ne pusztán a hazai elsőség révén! Adjunk rangot a kerettagságnak. Ha szükséges, csökkentjük átmenetileg a keretet nem megfelelő munka miatt.

Ugyanakkor tegyük ismertté a Tájfutásban a ma élversenyzőinek edzőmódszerét. Nyisunk nyilvános vitát erről a lap hasábjain. Elmentmondásnak hat, hogy a férfi élvonal módszerét akarom közkinccsé tenni, ugyanakkor ők azok akik nem juthattak ki a VB-re. Igen, de ez nemcsak az ő hibájuk, ha hibának lehet nevezni ezt egyáltalán. Változatlanul azt tartom ha ez a módfelett szűk élvonal kibővülne, máris fejlődés mutatkozna. Igazság az, hogy élversenyzőinknek három típusa vanl 1. aki becsületesen dolgozik, önmagával is küzdeve, tépelődve; 2. aki csak jól adminisztrálja magát, 3. aki nem munkából, hanem tehetségéből él. S ez nem elegendő. Egy nagy ugrás: az alapokl Tegyük közkinccsé az utánpótlás nevelés, az élversenyző utánpótlás nevelés módszereit.

Végül. Szeretném hinni, hogy bármennyire is fájoan kínos volt az a szeptember néhány versenyzőnek, szakvezetőnek és sok sportbarátnak, ez mégsem a letargia, a visszavonultság hanem a csakazértis időszakának kezdetét fogja jelenteni.

dr.Kiss Endre

A sebesség hatása a lépésszáma

A lépésszámolás mint a futás közbeni távolságmérés eszköze hazánkban is jólismert technikai elem, bár nem annyira népszerű, mint az északi országokban. Válogatott versenyzőktől is hallottam már, hogy nem alkalmazzák, csak érzésre mérik a távolságot; ebből akár arra is lehetne következtetni, hogy mivel ők így is válogatott szinten vannak, a lépésszámolás bizonyára valóban nem szükséges. Csakhogy épp ezek a versenyzők is beismerték, hogy bizony néhányszor elszálltak már a rossz távolságbecslés miatt, különösen olyan helyzetekben, mikor a térkép nem volt teljesen korrekt vagy bonyolult volt a terep.

A lépésszámolás alkalmazását megnehezíti, hogy az adott távolságra eső dupla lépések száma nem mindig azonos. Például előfordulhat, hogy X. Y. versenyző az alapozás végén megméri pályán a 400 m-re eső lépésszámát, és kijön

neki 129 (azaz 100 m-re kb. 32); ezután az első tavaszi versenyen 32 duplánál az irányban 100 m-re várt gödör sehol sincs, és öt perc kotrás után kiderül, hogy nem az irány volt a rossz - csak a 32 duplánál még a támadóponttól nem 100, hanem kb. 75-80 m-re volt. Az efféle tapasztalat elkedvetlenítheti a versenyzőt, és azt a benyomást keltheti, hogy a távolságmérésre a lépésszámolás egy eleve bizonytalan módszer.

Persze világos, hogy nem érdemes a fűdővízzel a gyereket is kiönteni. Inkább keressük meg az okát annak, hogy miért bizonytalan a lépésszám, azaz melyek azok a tényezők, amik a 100 m-re eső lépésszámot befolyásolják, és hogyan; és aztán próbáljuk meg ezeket a tényezőket a távolságmérésnél figyelembe venni.

1976. decemberében a BEAC tájfutó szakosztály technikai edzéseim megmértük nyolc felnőtt és válogatott ifjúsági versenyző 100 m-re

eső duplalépés-számait a 100 m idejének függvényében, háromszor enyhén emelkedő és háromszor enyhén lejtő egyenes szakaszon A szakasz hossza 300 m volt, a versenyzők körülbelül a saját lassu, közepes és gyors versenyrámkukat tartották, a 100 m-re eső szintkülönbség +3 m (felfelé) ill. -3 m (lefelé) volt; mértük a 300 m-ek idejét és lépésszámát, és ebből számítottuk át 100 m-re. Így tanulmányozni lehetett egyrészt az iram, másrészt a szintkülönbség hatását a lépésszámaira.

Egy átlagos idő - lépésszám diagram az 1. ábrán látható: a vízszintes tengelyen a 100 m-re eső idő, a függőleges tengelyen a 100 m-re eső dupla lépések száma (kerekítve) van felmérve.

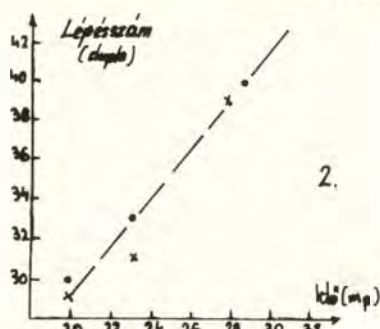
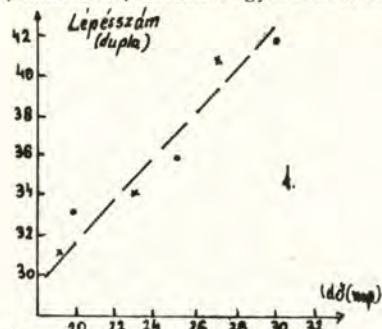
Az összefüggés jó közelítésben egyenes. Ez érvényes a többi versenyző diagramjára is; a pontok szórása a legiobban illeszkedő egyenes körül általában nem több 1-2 dupla lépésnél.

A diagramon az x -szel jelölt pontok az enyhén lejtő, a o -rel jelöltek az enyhén emelkedő szakaszra vonatkoznak: látható, hogy az iram hatása a lépésszámaira gyakorlatilag független a lejtés jellegétől. Ez nem azt jelenti, hogy a lejtés nem hat a lépésszámaira, hanem azt, hogy a lejtés a lépésszámot közvetve, az iramra gyakorolt hatásán keresztül befolyásolja. Pl. a versenyző "közepes"-nek minősített versenyrám 100 m-en felfelé 25 mp-et, lefelé 23 mp-et ad, az eltérés tehát majdnem 10%-os; a megfelelő lépésszámok 36 és 34, tehát gyakorlatilag az emelkedőn a versenyző kisebbeket lépett, mint a lejtőn. De ha már ismerjük a 100 m-re eső időt, akkor a diagram szerint a lejtés hatását külön már nem kell figyelembe venni. Az összes adatot figyelembe véve ez az állítás úgy módosul, hogy a gyors iramoknál felfelé a lépésszámok kismértékben nagyobbak, mint lefelé, ha az idő ugyanakkora. Ez

a hatás jól megfigyelhető a 2. ábrán (egy másik versenyző diagramja), mértéke azonban elég kicsi ahhoz, hogy a különben is elkerülhetetlen irambecslési hiba miatt a gyakorlatban elhanyagolható legyen.

A 100 m-en 20 mp-es és 30 mp-es időhöz tartozó lépésszámok különbsége a nyolc versenyzőre 25-30%-a a 20 mp-hez tartozó lépésszámnak. Nem meglepő tehát, ha az iram hatásának figyelembevétele nélkül ilyen nagy mérési bizonytalanságot kapunk. Ha azonban kimérjük magunknak a lassu, közepes és gyors versenyrámkunk megfelelő lépésszámokat, és kellő gyakorlással elérjük, hogy az egyes iramokat megbízhatóan éreztük a futás közben, a távolságmérés pontossága lényegesen megnövekszik ahhoz képest, mintha csak egyetlen lépésszámot ismerünk. Saját tapasztalataim szerint ezzel a módszerrel a távolságmérés hibája átlagosan 5%-ra csökkenthető; ez egyben azt is jelenti, hogy a most figyelmen kívül hagyott tényezők (pl. edzetségi állapot kisebb változásai, extrém eseteket pl. legallyaszt kivéve a talajminőség stb.) ugyanúgy csak közvetve, az iramon keresztül befolyásolják a lépésszámot, mint a lejtés jellege. Elegendő tehát csak a három alapíramhoz tartozó lépésszámot megjegyezni, és versenyen, ha távolságmérésre van szükség, e három alapíram egyikét felvenni és tartani. Az 1. ábrából, ha gyors iramnak a 19-23 mp-et, közepesnek a 23-27 mp-et, lassunak pedig a 27-30 mp-et tekintjük, a megfelelő lépésszámok átlagolással 33, 37 és 41. Ez a három szám természetesen versenyzőnként más és más lehet, úgyhogy egyénileg kell mindenkinek meghatároznia őket, ha az itt ismertetett módszert alkalmazni akarja.

Vassy Zoltán

TÁJFUTÁS

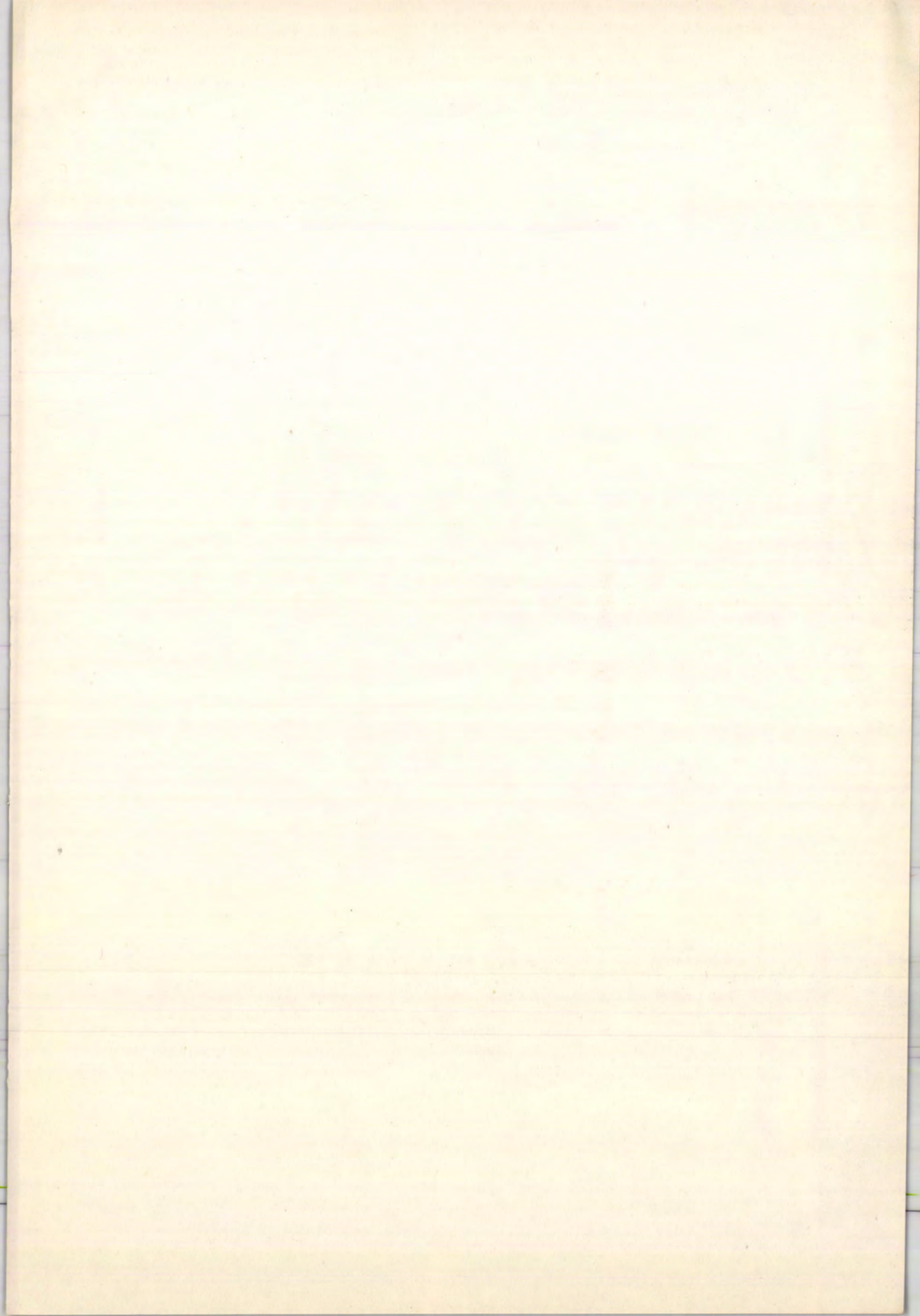
A MAGYAR TÁJÉKOZODÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky ut 31. II.em. Telefon: 126-820. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta Hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI, 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3.- Ft. Előfizetési ár egy évre: 15.- Ft. (megjelenik kéthavonként). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztálya, Budapest, VI., Népköztársaság utja 6.

ISSN 0133-4697

Indexszám: 25827

T Z=77266

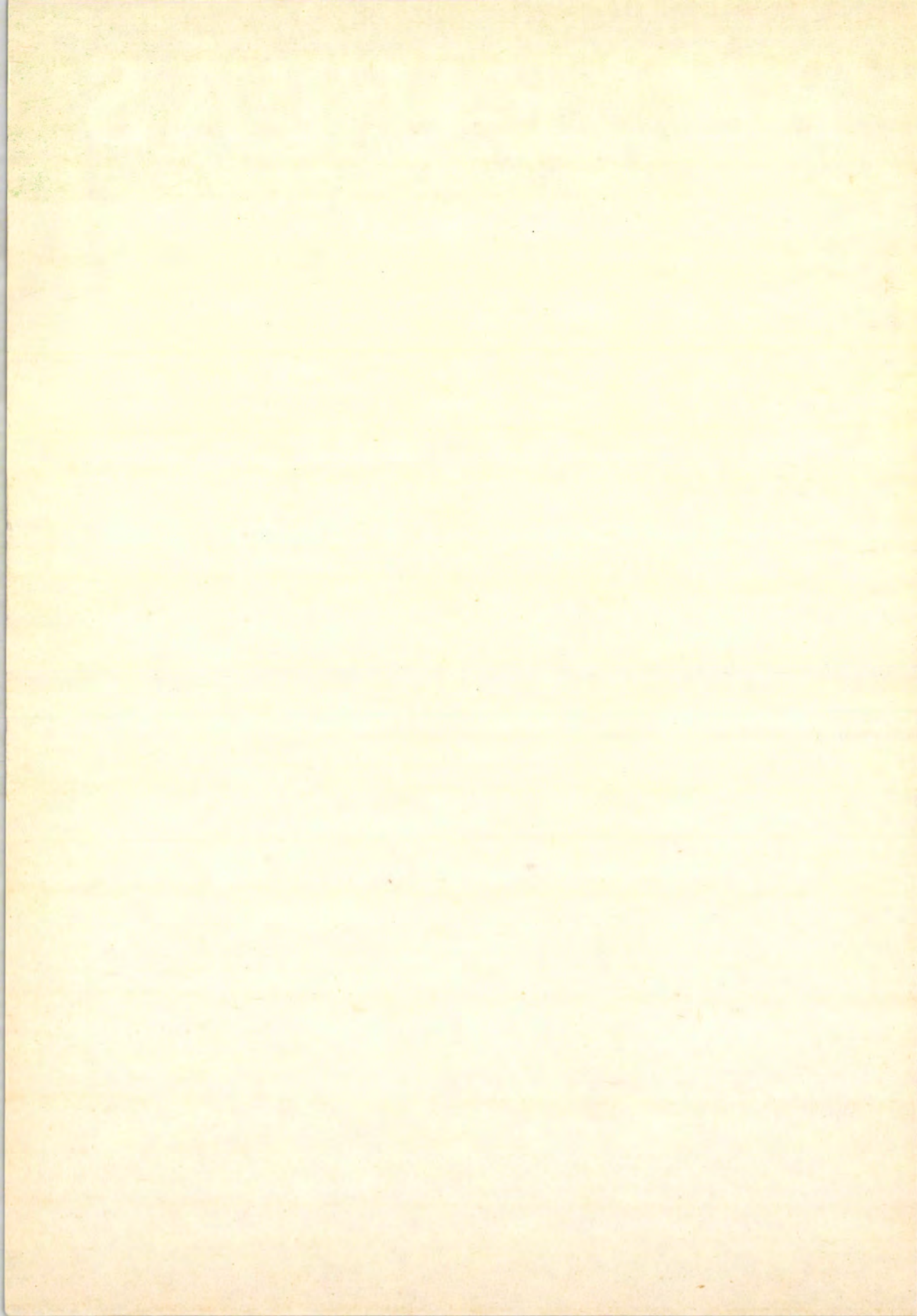

TÁJFUTÁS

1977/3

TÁJFUTÁS

VIII. ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZODÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

3. SZÁM

Felelős szerkesztő Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Béres Tibor igazgató - készült a Sportpropaganda Vállalat Sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Mestyán János - Előállítási helye: 1143 Budapest, Dózsa György u. 1-3. Ideje: 1977. július. Terjeszti a Magyar Posta

Ezen az oldalon még sohasem közzeltünk rajtot. Most kivételt teszünk, mert szeretnénk megkedveltetni e nyulat, mely a magyar tájfutást szimbolizálja. Kedves szokás világszerte, hogy egy rangos esemény, vagy éppen egy sportág jelképe az ország valamely jellemző állata, alakja. Lapunkban bemutatónál közlünk néhányat. A norvégek troll-ja utolérhetetlenül csunya és groteszk, míg a japán százlábu jellegzetesen távolkeleti szülemény. Románia tájfutását egy kucsomás-bocskoros legényke képviseli, míg a skótok csak éppen a bóját tüzték ki. Mennyire tipikus a tájfutó nyul? Nem tudjuk. De számunkra kedves ez az állat, márcsak azért is, mert miattuk sohasem tiltanak ki az erdőből, míg szarvasok, vadászok, őzek, muflonok miatt nap, mint nap. És különben is; Monspart Sarolta szerint ilyenek vagyunk a nemzetközi mezőnyben: nyulak.

1320!

Régi sportvezetők méltán tartják a sportági szaklapot - az illető sportág tükrének! Valóban, csak végig kell lapozni a "Tájékoztató Futás" elmúlt évi, vagy az azt megelőző évek tartalomjegyzékét és máris konkrétan áll előttünk az általunk művelt, szervezett (csinált!) sportág a tájékoztató futás minden kisebb-nagyobb "története".

A "Tájékoztató Futás" szakszövetségi folyóiratról korábban is olvashattunk; így a lap előfizetői példányszámának alakulásáról előbb Nyitrai György (TF.III.évf.1.) majd a lap V.évf. 4. számában Jenővári Gabriella tollából.

Ismét indokoltnak tartotta a lap felelős szerkesztője az előfizetői példányszám felmérését, már csak annak apropójaként is, hogy a VIII. évfolyamába lépő szaklap a jövőben "Tájfutás" címmel jelenik meg.

Az első sorba kívánczó adat, a lap előfizetői példányszáma is korábbi (1972) 670 majd 880 darabról (1974) az elmúlt év végére 1.320 példányra nőtt! Meglepő, hogy Budapest 270 (majd később kb. 300) példányszáma a vártnál kisebb mértékben emelkedett, jelenleg 383 db.

Érdekes tájékoztatást nyújt a 1.sz. melléklet, amelyen a kerületenkénti bontásból megállapítható, hogy már jelenleg nincs olyan kerület a fővárosban, ahová legalább 1 példányban ne postáznák a lapot (XXII.) Bár az is nyilvánvaló, hogy több közséti előfizető a Belvárosban székelő intézmények, hivatalok címére jár. Ha kissé torznak is tűnik így a kis térkép vázlat, könnyen leolvasható, melyik körzetben van még tennivaló a sportági lap terjesztése érdekében.

A megyéket vizsgálva megállapíthatjuk, hogy összehasonlított adat csak 1972-ből áll rendelkezésünkre. Ami a jegyzék adatait illeti, így a jövőt illetően is alapnak tekinthető.

Ami a megyék abszolút sorrendjét illeti változatlanul tartja vezető helyét Csongrád 112 db (zárójelben az 1972. évi adat található: 58) míg a második helyen ismét Veszprém található 102 (46). A korábbi élcsoporthoz tartozó Komárom mérsékeltebben fejlődött 54 (45) - hasonlóan Szabolcs-Szatmár is 46 (30) - az egyik legdinamikusabban viszont Baranya megye 87 (29) és kisebb mértékben bár, de hasonlóan elmondható ez Heves megyéről is 61 (29). A többi megyéről nem áll rendelkezésünkre összehasonlító adat!

A fentiek ellenére meg kell említeni, hogy előkelő helyen áll Borsod megye (76) és talán sokak számára meglepetésként hat Szolnok megye (60), de csak azoknak, akik szerencsére már egyre kevesebben vannak - még ma is kételkednek az alföldi, helyesebben a síkvidéki tájékoztató futás tömeges elterjedésében. Az élen álló Veszprém, Baranya után Fejér a harmadik dunántúli megye 56 példányos teljesítményével. Közel azonos Győr-Sop-

ron és Nógrád (46 ill. 44) valamint a délnyugati végekről Zala (40) és Hajdu-Bihar megye (39) teljesítménye.

Az ismert körülmények ellenére is alacsony Pest megye példányszáma (32), hiszen a korábbi "fehér-folt" Somogy hosszú évek szivós munkájával már közel jár ehhez. Vas megye a lap terjesztésben is lehetne eredményesebb, nem látszik annak az akadálya, hogy a szerényebb vasi teljesítmény (23) minél előbb többszörösére növekedjen. Sportágunkban - sajnos a legtöbb mutatót tekintve is - az utolsó helyeket foglalja el - néha más sorrendben Bács-Kiskun (12) Tolna (12) valamint Békés megye (9). Mindezekről szemléletesen tájékoztat az 3. sz. ábra.

A korábbi cikkek, írások is "játshoztak" már a legmagasabb előfizetői példányszámmal rendelkező város - gondolatokkal. Nézzük ezt a különben igen érdekes mutatót, amely természetesen egy a sok közül:

Korábban (1972) Pécs és Szeged vezette a sort 29-29 példánnyal, amely helyzet annyiban változott, hogy Pécs (37) megelőzte Szegedet (34), ha mindössze néhány példánnyal is! És

mi a jelenlegi helyzet? Erről tájékoztat a 2.sz. melléklet, amelyből igen tanulságos összefüggések olvashatók ki.

Az előfizetői példányszámok

kerületenként /1977./

Az előfizetői példányszámok nagyobb helységeinként /1977./

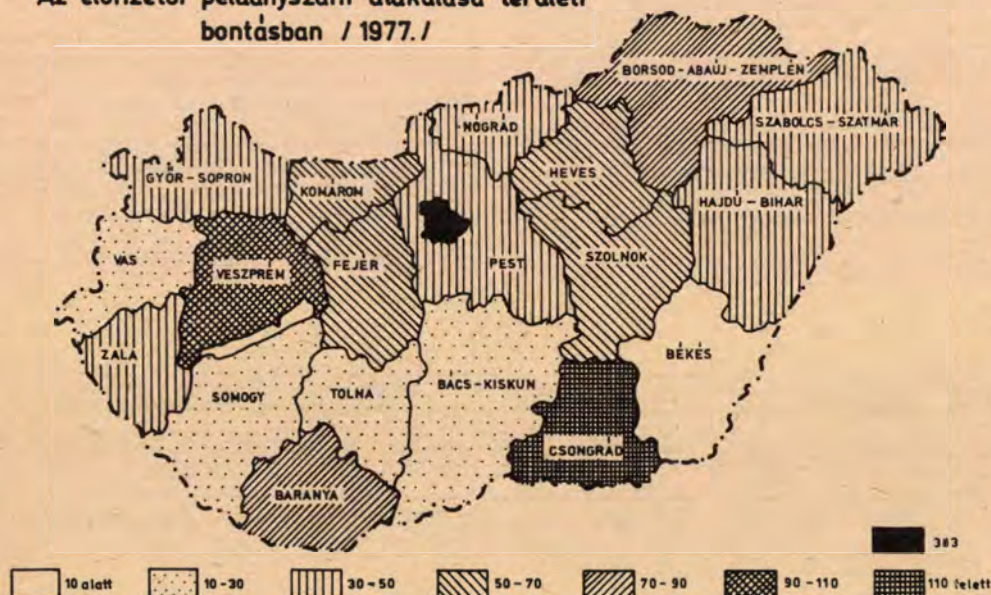
Változatlanul tart a "küzdelem" a két mediterrán város Pécs és Szeged között, előbbi 62 - utóbbi 57 darab! Csak amíg a lap előfizetői példányszámát tekintve számottevő település mindössze Mohács (14) jöhet számításba Baranyában, addig Csongrád megyében kiemelkedik a megyeszékhely mellett Hódmezővásárhely (24) Szentés (10) sőt még idesorolható Makó (9) példányszáma is, Csongrád város (6) példányszámát is több megyében elfogadnák! Összehasonlításként néhány adat az "alsó-házból": Szekszárd 3, Kecskemét 4 és a legszerényebb megyeszékhelyi eredménnyel Békéscsaba: 2 db! Az ipari centrumnak ismert Ajka (33) eredménye messze kiemelkedik és jóval meghaladja Veszprém adatát is (24) Borsod megyében is csak Miskolc (46) jöhet számításba, hiszen az egykor oly eredményes Ozd (6) leállt! De itt kell megemlíteni Kazincbarcikát is ahol nincs egyéni előfizető (csak 3 db közületi!)

Heves megyében igen egészséges a helyzet hiszen Eger (26) mellett a másik "központ" Gyöngyös (11) következik, de rögtön nyomában Recsk (7) és Parád (6). Szolnok megyében a két "szomszédvár" Szolnok és Karcag vetélkedője ma még nem dől el, (mindkettő 15-15 db) de figyelmet érdemel a megyei utánpótlás egyik fontos bázisát nyújtó Jászapáti (9) és Jászberény (7) eredménye is. Igen egyoldalú a helyzet Fejér megyében, hiszen Székesfehérvár után (32) a következő legjobb megyei település Dunaujváros 4 darabbal! Nagyjából hasonló a helyzet a viszonylag kisebb lélekszámú Komárom megyében is, ahol a megyeszékhely Tatabánya (26) eredményén kívül elvtve találkozunk említés-

re méltó adattal (Komárom 6, Tata 5 és nagy meglepetésre Almásfüzitő mindössze 4 db). A Veszprém megyei példához hasonló helyzet állt elő Győr-Sopron megyében is, hiszen a megyeszékhely (12) eredményét megduplázták a soproniak (25) viszont az egykor versenyzői alközpontnak számító Mosonmagyaróvár ma 3 példánnyal részesedik! Nógrádban a megyeszékhely Salgótarján (15) után Balassagyarmat és kis meglepetésre Pásztó következnek (6-6 példánnyal) Nagybátony valamikor jobban kivette részét a sportág támogatásából, a jelenlegi 2 példány előfizetés is azt jelzi, hogy lehet még mit javítani! Nyiregyháza mögött sincs, belátható távolságban másik szabolcsi helység (22 példány) hiszen Kisvárdá (3) vagy Demeccser (2) által előfizetett példányszám említésre sem méltó! Zalában a megyeszékhely Zalaegerszeg (23) mellett a másik fontos versenyközpont, Nagykanizsa (7) is jobban kivethetné a részét a lap előfizetése terén. Hajdu Biharban is mindössze a megyeszékhely Debrecen (29) "számít" bár minimális példányszámmal jelentkezik Berettyóújfalú, Hajduszoboszló és Püspökkladány is (2-2 példány).

Az igazi meglepetést Pest-megye szolgáltatja, az egykor jobb napokat megért Vác vezet - igaz negyed magával (Érd, Monor, Szentendre) valamennyi 3-3 pld. Gödöllő, Cegléd, az egykor (?) oly fontos és jelentős versenyzői élet központjából 1-1 előfizetőt tartunk nyilván! Talán ezt is összefüggésbe hozhatjuk a sportágnak Pest megyében történő nagyfokú visszaesésével az utóbbi időben?

Az előfizetői példányszám alakulása területi bontásban / 1977. /

Kaposvár (18) és Szombathely (20) egyedül állnak szinte megyéjük településeit tekintve, további szívos szervezőmunka szükséges újabb helységek bekapcsolásához. A megyeszékhelyen kívül Baja (2) illetve Paks (3) áll jelentéktelen példányszámmal Bács-Kiskun valamint Tolna megyében. Amiben viszont nem érhető utol Borsod-megye! A megyeszékhely, valamint Ozd és Kazincbarcika ismert adatain túl 21 helységbe jár rendszeresen lapunk! Így Bogács, Mikóháza, Prügy érdemel említést, a kevésbé ismertek közül. Ebben a vonatkozásban - az ugyancsak sűrű település hálózattal rendelkező Szabolcs-Szatmár megye áll, a második helyen, hiszen itt 18 hasonló helység található! Pl. Buj, Ibrány, Vámosoroszi stb. Sportágunk ma már nem csak a nagyobb városainkban ismert, ennek bizonyítására álljon itt néhány település név - minden különösebb válogatás nélkül: (zárójelben az illető megye)

Szegvár, Deszk, Dóc (Csongrád) - Litér, Kislőd, Lovas (Veszprém) - Csányoszló, Geszdlak, Sásd, (Baranya) - Leninváros, Tiszartardos, Sajókaza (Borsod) - Maklár, Karácsond Kál (Heves) - Szajol, Tiszaug, Martfű (Szolnok) - Seregélyes, Aba, Szár (Fejér) - Bábolna, Nagyigmánd, Vérteszőlős (Kömárom) - Csoma, Kajárpéc, Kóny (Győr-Sopron) - Karancseszki, Rétság, Vanyarc (Nógrád) - Murarátka, Orosztony, Baktúttós (Zala)-Görbeháza, Téglás, (Hajdu-Bihar) - Domony, Tök, vecsés (Pest) - Rinyabesnyő, Hollád (Somogy) - Egyházasrádóc (Vas) - Kiskunmajsa (Bács-Kiskun) Gerjen, Tamási (Tolna) - Békéssámson, Endrőd, Gyula, Tótkomlós (Békés).

A sportág elterjesztéséhez az első ut, annak széleskörben történő megismertetése.

Versenyzők, versenybírók, szakosztályvezetők mi valamennyien megteszünk-e annyit a sportágról, hogy olvassuk, elfizetjük a lapot? Nem lehetne-e a lap példányszáma, a következő felmérésig (kb. 2-3 év) a jelenleginek a duplája? És akkor még csak alig haladna meg az igazolt versenyzők számának felét! Ezért íródott többek között ez a cikk, meg azért, hogy minél többen elgondolkodjanak ezeken!

dr. Tóth Imre

Egy kísérlet tapasztalatai

Az egyesületi kupaversenyeken egyre gyakrabban éri el az ezret a nevezők száma.

Még a legnépesebb egyesületeknél - a versenyzők, aktívák nagy számának ellenére is - problémát jelent az egyesületek nevezéseinek feldolgozása, a sorsolás, a rajtlista összeállítása, sokszorosítása, a versenyzőkartonok előkészítése, majd a verseny után a kódellenőrzés, a helyszíni eredményszámítás, végül pedig az eredményértékesítő elkészítése, sokszorosítása és szétküldése. A verseny előtti és utáni hetekben a szakosztály apraja-nagyja gyakran az edzések helyett is a versennyel kapcsolatos adminisztrációs feladatokkal tud csak foglalkozni. Az adminisztrációs feladatok túltengése gyakran háttérbe szorítja - különösen igaz ez a versenyt megelőző hetekre - a sportversenynek mint versenynek a színvonalát meghatározó feladatokat, mint pl. pályakitűzés, felvezetés előkészítése stb.

A szakosztályi aktivagárda tehermentesítése céljából Magyarországon először a Postás SE használt számítógépet az adminisztrációs munkák elvégzésére.

Sportágunk művelői között közismerten magas a számítástechnikai munkakörben dolgozók aránya. Közülük többen érdeklődtek a Május 1. verseny után az ott alkalmazott megoldásról, tapasztalatainkról. Kis cikkünk elsősorban az ő tájékoztatásukra szolgál, de tapasztalataink figyelembevételé hasznos lehet mind-egyik számítástechnikai feldolgozással kacérkodó versenybírósnak.

Az alkalmazott rendszer rövid leírása; Az adminisztráció elvégzését egy 7 programból álló programcsomaggal végezhetjük. Az egyes programok funkciói:

A: A beérkezett nevezések felvitele mágnes szalagra, esetleges korrekciók elvégzése. A nevezések nyilvántartása itt még egyesületek szerint történik.

B: valamennyi nevezés beérkezés után a nevezők szétválogatása kategóriák szerint.

C: kategóriák szerinti sorsolás, a rajtlista felírása mágnesszalagra, majd kiirattása sornyomatóval.

D: a rajtlistán szereplők adatainak kigyűjtése egyesületek szerint.

E: a beérkezési idők és rajtszámok felvitele mágnesszalagra.

F: a rajtlista javítása - a verseny előtti át és pótnévezéseknek megfelelően.

G: az eredmények számítása, az eredményértékesítő kinyomtatása, esetleges korrigálás után sokszorosítása.

Folytatás a 47. oldalon

ÍGY HELYESBÍTEK

Egy jóformán naponta és terepenként változó módszert nehéz leírni, hiszen ezt az ember nem írja, hanem csinálja. Ettől függetlenül, az alapok minden terepen azonosak.

A térképelyesbítés során nagyon fontosak az alábbiak: (legáltalános számomra)

A térkép előzetes tanulmányozása.

Otthon, vagy utközben a vonaton nagyon hasznos a térképet böngészni. Előre el lehet határozni, hogy körülbelül melyik rész kerül sorra, mi várható. Sokszor előfordul, (ki nem találkozott még vele?) hogy a szép, árkokkal szeldelt hegyoldalon az ut szép egyenesen át van húzva, metszete gyönyörű hepehupás lenne. Az ilyen ut biztosan más vonalon megy, legfeljebb az elej és vége stimmel. Nagy gonddal helyesbiteni kell.

Általában elég megbízható a nyiladékhálózat, bár itt is érik az embert (meg a helyesbitőt) meglepetések. Törés a nyiladékban, ugrás, többletnyiladék mindig előfordul. A Bakonyban találtam 60 m-rel elmért, vagy elrajzolt keresztnyiladékot. Akadt már olyan lap is a kezembe, hogy két metsződés helyett három volt, nem is kicsik, vagyis a két metsződés közti domb még ketté volt szelve.

Ismerkedés a tereppel

Mindig hasznos, és később meghozza a gyümölcsét a kijelölt tereprészen való, látszólag céltalan mászkálás. Ilyenkor felkeresem az a napra kijelölt rész szélső vonalait, főbb csomópontjait. Ha elcsábít a terep és nekifogok egy gubanc kibogozásához, rendszerint később megbosszulja magát, mert nincs közelítő fogalmam sem arról, hogy mit várhatok később.

Ilyenkor kaphatunk összképet a terep fedettségéről, a lejtők minőségéről, esetleges írtásokról stb.

Pontos mérés, több irányban

Persze nem egyszerre. Ha tereptárgy (szó, magasles stb.) beméréséről van szó, legáltalósabb két, de inkább három, vagy négy közeli vonalhoz, vagy fixponthoz bemérem. A helyesbítés idején általában a start és cél helye sem ismert, tehát bármely irányból nagyon jól egyeznie kell a tereptárgyknak. Sokszor derített már fényt elrajzolt utra a közelében levő tereptárgy bemérése. Ut felvételét törésponttól töréspontig irányméréssel (bészard-dal) és lépésszámolással csinálom, és az ut elejét,

végét és közbenső csatlakozásait mindig pontosan bemérem a csatlakozó utvonalon.

Ezek után az ember nekiesik a kijelölt tereprésznek. Először az utakat járom végig, akár vannak jelölve, akár nem. Az un. "felirós" módszerek vagyok a hive, vagyis a terepen csak írom az irányt és a távolságot, megjegyzésekkel fűszerezve, és rögtön rögzítve a fedettségét is.

Pl.: "uton, 1200/120, b 1,2, "ami azt jelenti,

hogy az ut egy darabja 1200 vonás irányú, (az adott esetben DK 6400 rendszerben) 120 m hosszú, baloldala 1-es, jobb oldala 2-es bozót.

Ha az uttól távolabb látok valamit (gödört, bozót-darab, les, stb.) az ut mért pontjáról bemérem, egy-két egyéb ponthoz, vagy uthoz "kikötöm", aztán folytatom az ut felvételét. Ha kell a mért adatokat felszerkesztem, de ez csak ritkán szükséges. Előfordul persze az ismertett módszer mellett, hogy otthon, az íróasztal ill. rajztábla mellett derül ki valami hiba, vagy valami nem stimmel, azt a legközelebbi alkalommal helyesbitem ill. újra mérem.

Nagyon kedvelt bemérési segédeszközöm az otthon felszeletelt piros, vagy fehér krepppapír. Arra is jó, hogy az ut elhagyásának helyén hagyva a folytatást ill. visszatalálást megkönnyíti, arra is, hogy zezzugos, folyamatos vonal (pb. lövészárkok, patak, ösvény) felvételekor a felesleges, és pontatlanságot eredményező rövid szakaszméréseket nagyobbakkal helyettesítse. Pl.: lövészárkok rendszert kell felmérni, az első végénél kiteszek egy kétarasznyi krepp csikót, és lépést számolva megyek az ároktól pár lépésre, egyenes vonalon. Ha úgy látom, hogy a főirány törik, a krepp papírra visszamérek, (vagyis az iránytűt É-hoz a szelence D-i jelét forgatom) és kiteszek egy új krepp papír csikót. A következő szakasz is így megy. Az árok végét ismét ki kell kötni, és ha kell, a mérést helyesbiteni. A krepp nyugodtan kinn maradhat, pár hét alatt szétmossa az eső. Utcsomópontot is meg szoktam "kreppezni", (régén kártyát raktam ki, de az a kitézőket megzavarhatja) és az utakat mindig innen mérve sorban bejárni.

Ha megszakad a mérés, pl. beesteledik, és a mérést más alkalommal kell folytatni, a csatlakozó csikót általában újra mérem. Egy-egy tereprészt akkor is befejezek, ha a társak emiatt 15-25 percet várnak, mert befejezetlent újra kezdeni, nagy idővesztést jelent.

Amikor az ut - nyiladék és árokhálózat összeállt, általában a térkép főbb vonalait kialakultak (fedettséggel együtt). Ilyenkor - rendszerint utolsó kiszálláskor - az üresen maradt erdőrészeket szoktam át mászkálni. Alapszabály ilyenkor is, mindig fixpontról indulva (ez persze lehet uton kilépett távolság is) és mindig irányt és távolságot mérve kell haladni. Ilyenkor kerülnek elő a kis tisztások, gödörök, száraz árkok, elárult határkarok.

Az örökös távolság és iránymérés elég unalmas mesterség, de óriási biztonságot nyújt, ha az ember (pardon, a bemérő bíró) már délután fáradtabban rövidebbet lép, és a távolságok látszólag megnövekednek. Erős lejtőn is csak a két fix pont (vonal) közti lépésszám aránya ad pontos helyet.

Az ismertetett felirós módszer esőben is jól használható, a térkép nem lesz ázott és olvashatatlan rongy a harmadik órára. Itt jegyzem meg, hogy olyan esős időben, mikor a csuszósság miatt a távolságmérés bizonytalan-ná válik, csak lefelé szoktam mérni. A lefelé menet egyenletesebb lépéshosszt és kisebb mérési hibát eredményez. Előfordult már olyan eset is, hogy spárgával kellett mérni. Egyedül lévén ezt megint krepp szalag jelzéssel és két sátorcövekkel csináltam, 50 m-es zsinórral. Nem árulok el vele titkot, nagyon fárasztó és unalmas, szaporítatlan mérés volt, ennek ellenértékéért viszont nagyon pontos.

Fentiekből arra lehetne következtetni, hogy így csak tökéletes térképek születnek. Ilyenről szó sincs! Legfőbb akadálya az időhiány, elsősorban a végső kontrolloké. Mérés közben előfordul, hogy gyenge végű, de később erősebb ösvény mellett elmegy az ember, vagy egy bokrosabb részen átlépi. Kőmező, önálló kő ábrázolása és felvétele is sokszor okoz lelkiismereti problémát. Az egyik legnehezebb problémát jelenti a bizonytalan szélű, lassan elsűrűsödő bozót (amilyenben elsősorban a Mátra bővelkedik) ábrázolása. Általában pontsor nélküli, különböző zöld árnyalatokkal lehet érzékeltetni, de ez mindig elég bizonytalan dolog.

A terepen szerzett tapasztalatok visszadása újabb hibaforrás. Általában a mérés alapján szerkesztett rajzról másolatot csinálók, ami eleve jelenthet elrajzolási veszélyt. A térképrajzoló által történő áthúzás újabb hibaforrás akkor is, ha az embernek módja van rajzolás után, nyomás előtt átnézni a térképet.

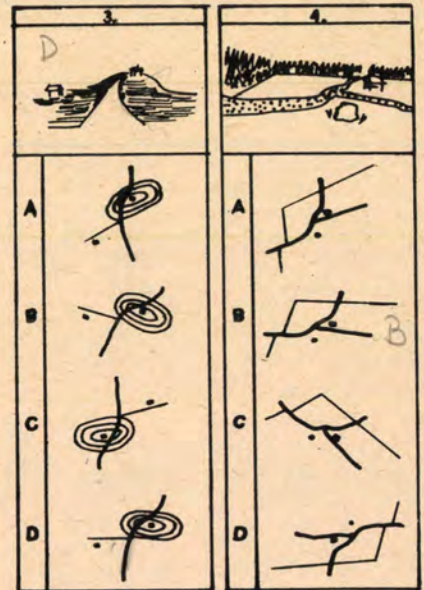
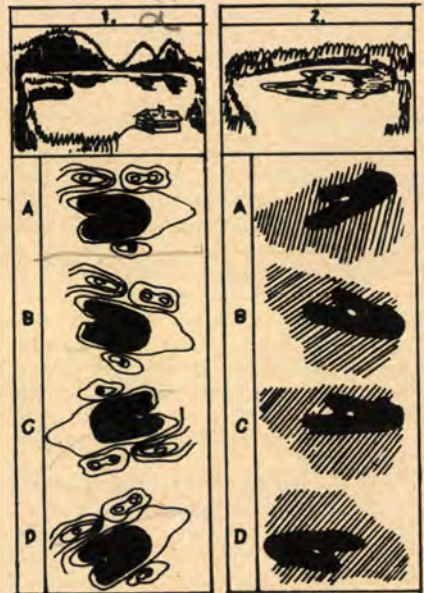
Magyarul: tökéletes térkép nincs; de a tökéletes térkép megközelítése, a lehető leggon-dosabb munka végzése minden térképhelyesbítőnek elsődrendű kötelessége.

Fábry Pál

KEZDŐKNEK

Megfejtendő: melyik térképrész felel meg a közölt ábrának?

Megfejtés: a 48. oldalon.

A kezdés folytatása

Lényeges, sportágunk szempontjából alapvető kérdést tárgyal Sárközy Csaba a Tájéfutás 1977/1 számában, amelyhez szerelmék néhány gondolatot fűzni.

E gondolatok egyik része a kiválasztás és tanítás kérdésével kapcsolatos - mintegy hozzászólás az előző cikkhez -, és buzdítás arra; mások is mondják el véleményüket, kialakult szokásaikat, hogy a tapasztalatokat összegezni lehessen és egységes elvek alakuljanak ki. E közreadott tapasztalatok szolgáljanak kiindulásul azoknak, akik a kezdés kérdésével a jövőben kezdenek el foglalkozni. A gondolatok másik része a kezdéssel kapcsolatos versenyrendezési és szervezési problémákat érinti.

A kiválasztás és módszertan kérdésében azokból a tapasztalatokról szeretnék beszámolni, amelyre a Főként HSC (mai jogutód: MMG SE) tájfutó szakosztályában 1973-ban megindított munka alapján nyertünk.

A kiválasztás kérdése

Ahhoz, hogy a tájfutás részére ne csak más sportágak által megszürt, átrostált populációból lehessen utánpótlást biztosítani, a foglalkozást feltétlenül korán kell elkezdni, a IV., V. osztályban (lehet, hogy lejjebb is mehetünk az életkorral, de erre nincsen tapasztalatom). Ennél később azonban nem, mert akkor már csak az a kiindulási anyag marad, amelyet a többi sportágak meghagytak. A kezdet tehát feltétlenül az általános és nem a középiskola. A hogyan kezdjük kérdésében nálunk is az a módszer vált be, hogy valamely bázisszervre támaszkodva (iskola, uttorócsapat, uttoróház) tudunk a legeredményesebben biztosítani a folyamatos utánpótlást. E folyamatban igen lényeges a bázisszervhez való valamilyen formájú kötődés. Bázisszerv az az általános iskola volt, ahová gyermekeim jártak, a személyes kötődést a szülői munkaközösség jelentette. Az iskola szívesen vette a gyerekekkel való foglalkozást, kezdetben iskolai szakkör formájában, majd készségesen beleegyezett a tanulók egyesületi versenyeztetésébe is. A folyamatos utánpótlást minden ősszel a IV., V. osztályosok közül minél több gyereknek a tájfutó szakkörbe irányítása biztosította. Ez a létszám kiegészült a szakkörbe járó gyerekek baráti köréből hozottakkal. Az így szervezetteknek mintegy 10-20%-a maradt meg két év múlva is. A megmaradtak közül a lemorzsolódás már nem volt jelentős.

Tematika

Vitathatatlanul és kétségtelenül a fő cél ebben a korosztályban, hogy a gyerekek megszeressék a tájfutást, érzelmileg kötődjenek a sportághoz

az edzőhöz, és a kedvtelést úzó kis közösségekhez. A megszerettetés és érzelmi kötődés biztosítása mellett el kell érni, hogy a gyerekek tudjanak és merjenek feladatot önállóan egyedül megoldani és megtanuljanak elsősorban: tájékozódni, másodsorban: tájékozódni, és harmadsorban: TÁJÉKOZODNI! A tájékozódás kérdését azért hangsúlyozom ennyire, mert véleményem szerint ez a lényeg, és éppen e területen vagyunk legjobban lemaradva. E korosztály első felében, különösen a IV., V., VI., osztályban nem tartom lényegesnek a gyerekek hosszútávfutásra nevelését, az akaratit tényezőkhöz hangsúlyozását. A foglalkozások, edzések technikai jellegűek legyenek, tájékozódásra tanítsanak, és legyen sok-sok játék. A különféle játékokkal lehet az állóképességet, ruganyóságot és ügyességet fejleszteni. Az egyhangú futások, körök, teljesítmények, percek lefartásának célkitűzése csak elkedvetleníti, és fokozza a lemorzsolódást. Erre az esetre egyáltalán nem érvényes az a mondat, hogy "csak hulljon a férgese", mert attól, hogy 11-12 éves korában egy gyerek nem szeret monoton távokat futni, attól 16-17 éves korára szert tehet azokra a fizikális és akaratit tulajdonságokra, amelyekre egy jó tájfutónak szüksége van, ha okosan, fokozatosan vezetjük rá ezek elsajátításának szükségességére. De uttoró korcsoportban - kivételes esetektől eltekintve, akik egyéni foglalkozást igényelnek - erre nincsen szükség.

E kijelentéseimet az alábbi megfigyelésekre alapozom:

A 10-12 éves gyerekek, csak játékos foglalkozás mellett, vidáman és könnyedén tudnak 7-8 perces kilométereket futni, ugyanakkor 10-15 perc/km győztesidőket találunk a 11-es korcsoportban a versenyeken. (tájfutó versenyen olyan versenyt értek, ahol tájékozódni is kell, tehát nem tartom annak a mindenki által ismert agyonversenyzett terepeken rendezetteket, l. versenyzés!)

Egy gyermek korcsoportu mezőnyt, ugyanazon a távon, mezei futóversenyként elindítva, a győztes és az utolsó helyezett között nemigen lenne 10 perc különbség, ugyanakkor tájfutóversenyen az egy órák különbség sem ritka.

A salgótarjáni Hungária Kupa D 13 kategóriájának eredménye jól mutatja, hogy nálunk az utánpótlás nevelésben a legnagyobb probléma a tájékozódás terén van. A legjobb magyar versenyzők 10-15 percet kaptak a győztes svéd kislányoktól 2-3 km-es távon.

A legfontosabb feladat tehát, megtanítani a gyerekeket önállóan tájékozódni. E cél sokféle módon érhető el, egy lehetséges változat vázlatát adja az alábbi összeállítás:

8-10 évesek

Tájékozódás elemei iskola udvaron, játszótéren, parkokban, ezek "térképei" alapján.

A tájoló mechanikus használata a térkép tájolására. Néhány főbb térképjel (csak sikrajz) ismerete és az ábrázolt objektum felismerése a terepen. Játékos technikai feladatok, amelyekkel rá lehet szoktatni a gyerekeket, hogy egyedül merjenek menni, feladatot megoldani, illetve a járt utakról letérni, és bemenni az erdőbe. A foglalkozásokon sok-sok játék, kirándulások, és kb. egy év foglalkozás után versenyek a megfelelő szinten és formában (ennek természetesen előfeltétele, hogy ilyen versenyeket rendezzen valaki!

11-12 évesek

Tájoló használata a térkép tájolására és iránymenetek végzésére (200-300 méteres iránymeneteket bátran és jól kell tudni megoldaniok). Sikrajzi térképjelek ismerete és az objektumok felismerése a valóságban is. Biztos tájékozódás a sikrajz alapján. Terepfedezet, futhatóság, domborzat elemei. Lépésszámolás. Sok játék, kirándulások és versenyek.

13-14 évesek

Atérkép teljes egészének ismerete, futhatósága és domborzat, összevont ábrázolás, térkép hibák fogalma. Hosszabb távú iránymenetek, szintmenetek. Taktikai kérdések. Játék mellett a fizikai terhelés hangsúlyozása, kirándulások és minél több versenyzési lehetőség.

Az összes korcsoportban, a megfelelő szinten megkövetelendő az edzésnapló vezetése. Hasonlóképpen általános követelmény hogy a gyerekekkel a feladatmegoldást, különösen annak sikertelen megoldása esetén a problémát egyenként, egyenként megbeszéljük. Ha például az edzésen nem talált meg egy pontot, erre vigyük vissza, és keressük meg az okot, hogy miért nem tudta teljesíteni a feladatot. A gyerekekkel a következő foglalkozásokon olyan feladatokat végeztünk, amelyek révén begyakorolhatja azt a tájékozódási elemet, amely gyenge oldalának bizonyult. Egy-két sikertelen feladatmegoldás után feltétlenül olyan feladatot kapjon, amelyet biztosan teljesíteni tud, hogy önbizalmát visszazerezzze, és csak ezután térjünk vissza az eredeti hiányosság pótlására.

Igen lényeges tehát, hogy a gyerekekkel egyénileg, részletekbe menően foglalkozzunk, ha erre szükség van, hogy minél előbb eljussanak a tájékozódási technika biztos elsajátításához, és ez a biztos tájékozódás lesz Nekik az a "mankó", amelyre támaszkodhatnak, hogy legyőzhessék a kezdeti gátlásokat, problémákat. Így ismereteit tudatosan használni tudó gyerekversenyző lesz belőle, és nem erdőben futkosó gyerek! A gyerekversenyző fogalmat itt hangsúlyozni kívánom, mert úgy gondolom az a helyes, ha minden korosztály a maga szintjén, maga örömeire és kedvtelésére versenyez. A sportvezető és az edző ne csak azt a célt

nézze, hogy a gyerekből felnőtt korra jó versenyző legyen - mert az ugyanis csak egy-kettőjükből lesz - hanem engedje élvezni nekik korcsoportjaik versenyeit. Ha az ilyen gyerekversenyzőkből nagy tömegek lesznek, abból később az élsport számára könnyen lehet azokat kiválasztani, akik az átlagtól eltérő, külön foglalkoztatást igényelnek. Ahhoz azonban, hogy az egyesületekben folyó nevelő munka hatékony legyen, feltétlenül szükség van bizonyos szervezeti és szemléleti változásokra.

Szervezeti változások

Első és legfontosabb: felvenni és szorosra fűzni a kapcsolatot az Uttörő Szövetséggel, valamint az Általános Iskolai Sporttanácsokkal. E kapcsolatfelvételt megkönnyíti, hogy az elkövetkező időben az általános iskolai testnevelési tematikában a tájfutás kiemelten szerepel. Ezzel a lehetőséggel feltétlenül élni kell egyesületi szinten is. E kapcsolatfelvételek nélkül effektív utánpótlás nevelés elképzelhetetlen. A szakmai munkát, annak irányítást a tájfutó szakszövetségeknek kell adniok az egyesületek bevonásával, a szervezést, a mozgósítást, kereteket és formákat az uttörő szervezetekre kell bízni. Szép példái ennek az összehangolt munkának azok az uttörő megmozdulások, amelyeket a XII. kerületi uttörőház kezdeményezett és egy-egy versenyre a gyerekek százait mozgatta meg. (ezért hadd mondjak köszönetet e helyen is Balla Sándor sporttársunknak lelkes, fáradhatatlan szervező munkájáért), míg a szakszövetségek által rendezett területi uttörő olimpia versenyeken néhányszor tíz versenyző kategóriánkénti megjelenése már jó eredménynek számít. Ugy gondolom első lépés lenne a valódi tömegesítés felé, ha az uttörő korcsoportú gyerekek számára biztostani lehetne a versenyzési lehetőséget nem minősítő versenyek formájában hétfőenként E nyílt versenyeken bárki résztvehetne, gyakorolhatnak, egyesületi igazolástól, minősítéstől stb. teljesen függetlenül, kezdő, középaladó és haladó pályákkal, feladatokkal. Ezen belül különböző pontversenyek, értékelések képzeltetők el, örsök, osztályok közötti verseny, uttörőkupa, uttörő rangsorolás (korcsoportok szerint) stb. E versenysorozatok keretében lehetne bejutni az uttörő olimpiára, illetve az általános iskolás bajnokságokra. A nem megfelelő szervezés elrettentő példájaként hadd említsem meg, hogy 1976-ban a budapesti ÁIST-k által a testnevelőknek kiadott versenynaptárban a tájfutás uttörő olimpiai számként nem szerepelt abban az időpontban amikor a szakszövetségi versenynaptár ezt kiírta!

Szemléleti változások

A szemléleti változások közül talán a legfontosabb annak felismerése, hogy a sportág

csucsának útképesége a megfelelő minőségű és mennyiségű "kezdeti" munkának a függvénye. A nevelő munkát vállaló egyesületeket tehát kiemelten támogatni kellene. A jelenlegi követelményrendszerben erre vonatkozóan semmiféle ösztönző nincs. Sőt! A gyerekekkel való foglalkozás csak sok (és sokszor nem a nevelő egyesületnek kamatozó) munkát, valamint többlet kiadást (külön edző, felszerelés stb.) jelent. A munka gyümölcse is kétséges, az ifi korra megérett egy-két tehetséget elvihatnak azok, akik a kezdet göröngyös útját nem vállalták, azonban a jó ifi versenyzőnek többet tudnak nyújtani, mint a nevelő egyesület. A nevelő munka nem elismerése talán az egyik ok, hogy általánosan elég gyakran küldik a még gyerek vagy újonc versenyzőket a serdülő és ifi mezőnybe a rangsoroló versenyeken, hogy hozzanak valami eredményt az egyesületek, még akkor is, ha saját fejlődésük érdekében még nem ott lenne a helyük. A támogatásnak feltétlenül ki kellene terjednie arra is, hogy a gyerekeket megfelelő felszereléssel lehessen ellátni. Szomorú volt olvasni Sárközy Csaba cikkében, hogy ott, ahol kiemelten és magasszintűen foglalkoznak az általános iskolás koraakkal, nem jut minden versenyzőnek laptájéoló? Laptájéoló, és nem iránytű vagy Bézard! Hiszen ez a szemlélet hogy a gyerekeknek, kezdőknek minden jó; más sportágakban - nagyon helyesen - teljesen ismeretlen. A gyermekmérkőzésekre is megfelelő labdára van szükség, s egy 5-6 éves gyereket, ha színi tanítanak természetesen kapcsos bakancsban és automata kötéssel kezd egyesületi szinten versenyezni.

A szemléletváltozás egyik leglényegesebb területe a versenyrendezés kérdése. A gyerek kategóriák önálló pályát követelnek. Szakítani kellene azzal a még sok helyen uralkodó nézettel, hogy a versenyrendezés gerince az F 21 A és N 19 A pályák, azután a többiek, és "na csináljunk a gyerekeknek is valamit" alapon (sőt ha "korszerűek vagyunk" akkor még 11-es kategóriát is rendezünk) a gyerekek megkapják a kezdő és befutó pontokat egy-két közeli (felöltő pálya) pontjaival. Ez az elv (illetve, azt hiszem ez senkinél nem elv, csak meghonosodott gyakorlat) tarthatatlan, ha valóban komolyan vesszük az utánpótlás nevelést, és sportágunk jövőjét. Talán kis túlzással azt mondhatom, hogy a gyerek pályákat kell a legkomolyabban venni, hiszen minden gyerek még "tarsolyában hordja a marsalbotot". Hogy mivé válik az nagymértékben függ függ, hogy milyen versenyeket rendezünk nekik. A versenyeknek olyannak kell lennie, hogy a gyermekversenyző az edzéseken tanultakat alkalmazni tudja, tanult ismeretei alapján, sikeresen tudja a versenyfeladatot megoldani. Ennek egyik feltétele, hogy a gyerek és újonc korcsoportok esetén a térkép feltétlenül a terep hú mása legyen! Ne jelölje például azo-

nos vonalvastagság a térképen az ösvényt és a kocsiutat, (nem beszélve arról az esetről amikor fordított arányosság van a térképi ábrázolás és a valóság között (pl. Kakukk-hegy), mert több ilyen tapasztalat esetén megrendül bízalma a tanultakban és az oktatóban. (Arról nem is beszélve, hogy milyen következményei lehetnek, (pl. 1973 budapesti uttörő olimpia, Kakukk-hegy térképen, egy kivételével az egész mezőny kiesett!) A térkép természetesen csak ritkán olyan jó, hogy e célra közvetlenül használható legyen, azonban legyen kötelessége a pályakitűzőnek, hogy azon a kis területen - amelyet egy gyerek vagy újonc pálya felölel - a valószínű helyzetnek megfelelően legyen minden kijavítva. A pályák nehézségi foka ne az életkor, hanem a kategória függvénye legyen. 11 C pályák technikásabbak legyenek, mint a 13 D vagy 15 D pályák, mert az előbbin már egy két éve versenyző gyerekek indulnak, míg az utóbbikon a kezdők, esetleg első mezőnyök az 5 perces indítási időközt is elbirják. Egy perces indítási közök gyerekeknél nemcsak irreális eredményt hoznak, de el is kedvetlenítik őket. Egy-két perc tájékozódás az első pont előtt nemcsak megengedett, hanem kívánatos; hogy szokják a tájékozódást, és csak tájékozódás "helyrerakás" után fussanak (ésszel!). Ennyi idő alatt azonban az utána következők egy-két versenyző már utól is érte, utána bolyban mennek tovább, és már kialakult a helyezési sorrend az indítás fordított - de nem a tudás - arányában. Az elnyújtott indítási idővel hagyni kell, hogy amelyik gyerek valóban gondolkodni akar, használni akarja a tanultakat, az ne kerüljön hátrányba az erdőben csak futó, a másikat kereső vagy megváró, legjobb esetben taktikázókkal szemben (szabályzat módosítás?!). Szomorú példája volt a nem megfelelő indítási időköz irreális következményének az 1976. évi budapesti uttörő olimpia, ahol a 11-es korcsoportban induló kb. 15 versenyzőt 15 perc alatt elindították).

Szemléletváltozást igényel a terepek kiválasztása is. Megszokott versenyközpontok ("mert csak ez van, és azt könnyű megkapni") körpályákkal, évek óta majdnem azonos rajt és célhelyekkel, alkalmatlanok a gyerekek képességeinek továbbfejlesztésére. (Ilyen versenyek budapesti vonatkozásban a Normafa központtal rendezett gyerek- és alapfoku minősítő versenyek). Egy 10-11 éves korban a tájfutást elkezdő gyerekek részére, mire újonc korcsoportba kerül, ezek a versenyek már legfeljebb csak memória színvonalát jelentik. E versenyek szó szerint legfeljebb "tájfutó", de nem tájékozódási futó versenyek (hogy sportágunk új nevéhez már én

hozzászóljak...). Természetesen ezeknek a versenyeken: is nagyot lehet "szállni", de ennek legtöbbször az az oka, hogy itt már senki nem tájékozódik, csak fut. Lehet megfelelő színvonalu versenyeket rendezni azonban ezeken a terepeken is, ha a versenybírótság szem előtt tartja, az új terep követelményének fontosságát, és nem sajnálja azt a többlet munkát, ami ennek megvalósításához szükséges. Egy-két három kilométeres szalagozással (nem baj, ha gyalognak, addig is jó levegőn vannak a gyerekek) a térkép bármely pontjára telepíthető a rajt és a cél. Egy kiveresnyezett térképen az itt lévő pontok is ismertek a felnőtt versenyzők előtt, de viszonylag újak a gyerekeknek, mert erre a területre a megszokott versenyközpontból az ő pályáik sohasem értek el, így ez a terület nekik új térképet jelent. Élni kell ezzel a lehetőséggel mindaddig, amíg megfelelő mennyiségben nem áll rendelkezésre gyerekversenyekek számára megfelelő térkép. Addig tehát az a kérés a pályakitűzők és a versenybírótságok felé, hogy "fedezzék fel" térképeink azon területeit, amelyeken új térképként lehet gyerekversenyekek felhasználni.

Az elmondott gondolatsor természetesen nem törekedett teljességre a "kezdéssel" kapcsolatban, csak néhány további szempontra szeretne volna felhívni a figyelmet. Jó lenne, ha e kérdésről mások is elmondanák tapasztalataikat, s mindazok akik a felvetett kérdések megoldása érdekében tehetnek valamit öntevékenyen segítenének addig is, amíg a problémák szabályzat, követelményrendszer stb. módosítása útján hivatalosan is nem rendeződnek.

dr.Krasznai István

Interjú Egil Johansennel

Mikor és hogyan lett tájékozódási futó?

10 évvel ezelőtt kezdődött. Miután néhány tájfutó edzésen résztvettem, elindultam néhány versenyen szülővárosomban. Az első versenyeken ikertestvéremmel együtt futottunk és a bátyám is sokat segített. Ő kedveltette meg velem a tájfutást. A társaság ideális volt. Az iskolában a mi osztályunkban öten voltunk tájfutók és a bátyámnak is voltak tájfutó barátai. Mindenki azért hajtott, hogy bekerüljön a helyi sportklubba, és ez az edzéseken is kölcsönös versengéssel ösztönzött bennünket.

Milyen emlékei vannak az első igazi versenyekről?

Két év után vettem részt nagyobb versenyeken. Először nem nagyon találtam meg a pontokat, sok hibát vétettem, de a pontok megtalálása mindennél nagyobb élmény volt. Még nem értem el a junior kort, mikor eredményeim kezdtek javulni, és ezzel együtt ambícióim is növekedtek. Elkezdtém edzeni a versenyek közti időszakokban és a teletet erőnléti edzésre használtam. Gyakorlott edző hiányában szakkönyvekből merítettem a tenni- és tudnivalókat.

És hozott eredményt a sok edzés?

Igen. 1973-ban és 74-ben megnyertem a Junior Bajnokságot. Ez további erőfeszítésekre ösztönzött. Edzéseim változatosabbak lettek. Miután befejeztem tanulmányaimat (rádió- és tévé mérnök vagyok), 1974 tavaszán katonai szolgálatot teljesítettem. A szolgálat ideje alatt sok lehetőségem volt edzésre, így aztán elsőéves felnőttként jó erőnlétben és jól felkészülten kezdtem a versenyévet.

Célom az volt, hogy bekerüljek a dániai Nord Bajnokságon induló norvég csapatba és ez sikerült. Egy héttel a dániai versenyek után megnyertem a felnőtt norvég bajnokságot. Legnagyobb vágyam vált valóra.

Hogyan készült az 1976. évi versenyekre?

A világbajnokság lebegett célként előttem, és így ikertestvéremmel úgy edzettünk, mint még előtte soha. A nyár folyamán svéd, norvég és finn edzőtáborokban voltam. Előtte kétszer jártunk Angliában terepszemlén. Két héttel a VB előtt több aranyérmet nyertem a bajnokságon - mind egyéniben, mind váltóban - és ezek után úgy éreztem, hogy eléggé felkészültem utazhatom a VB-re.

És végül néhány általános megjegyzés?

A csúcshoz vezető úton sok segítséget kaptam testvéreimtől és a klubomtól. Nem olcsó dolog kis egyesületben versenyezni, de a jó egyesületi vezetés és szellem fontosabb, mint a pénz, különösen ilyen egészséges sportban mint a tájékozódási futás.

Tartsuk sportágunkat olyan szinten, mint ahol most áll!

IOF-Report 1976/2

Fordította: dr.Felföldy Károly

Edzéselmélet

A tájfutók teljesítményét jelenleg a versenyen elért középsebesség, vagy versenyidő alapján határozzuk meg. Mindez függ az illető verseny fizikai (pályahossz, szintkülönbség) és technikai tényezőitől (nehézségi fok). Nem mindegy, hogy egy bizonyos középsebességet milyen nehézségű pályán értünk el.

Az atlétika futószámaira kidolgozott teljesítményszintszámítás (lásd: "Számítógépes edzésstervezés") tájfutóknál nem alkalmazható, mert ez esetben nem csak fizikai, de erős szellemi terhelésről is van szó.

A következőkben egy matematikai módszert mutatunk be tájfutók teljesítmény-szintjének meghatározására.

A tájfutók fizikai terhelését (T_f) a pálya fizikai jellemzői adják. (Pályahossz - H és szintkülönbség - N)

Konvencionálisan 1 m szintkülönbséget egyenlőnek tekintünk 7 m hosszúnak sík terepen. (nemzetközileg jóváhagyott érték) Így tehát a szintkülönbség átalakítható távolsággá.

$$T_f = f(H, N) \quad T_f = H + 7N$$

a szellemi (technikai - taktikai) terhelés a pálya nehézségi fokától függ.

$$T_{tt} = F$$

T_{tt} = szellemi (technikai-taktikai) terhelés

F = a pálya nehézségi foka

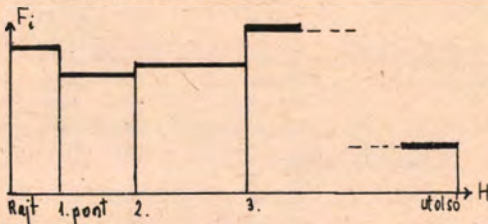
A nehézségi fok meghatározására többféle mód lehetséges. Mi egy matematikai módszert dolgoztunk és kísérleteztünk ki 1972-1976. nagyobb versenyein. Ennek részletes leírását az 1975-ös Tájékoztató Szimposium anyaga tartalmazza.

Röviden annyit, hogy a nehézségi fokot egy empirikus képlettel állapítjuk meg, figyelembe véve a következő tényezőket:

- tereptárgysűrűség (térféltámasztás)
- utnovonválasztás lehetősége
- vezetővonal és felfogóvonal
- pontelhelyezés
- terepfedtettség

Minden egyes szakaszra kiszámítjuk a nehézségi fokot, majd matematikai középárányost állapítunk meg a teljes pályára. Mindezt ábrázolva a pálya "matematikai modelljét" kapjuk.

Ez lépcsős függvény. $F = f(H)$.

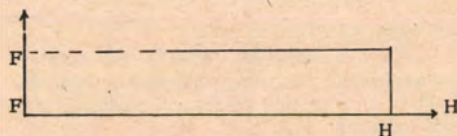

Egy pálya nehézségi fokának kiszámítása kb. 4 órai munkát igényel.

$$F = \frac{\sum_{i=1}^n F_i}{n}$$

n = a pontok száma

tehát

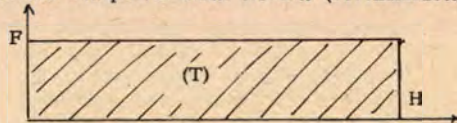

F maximum = 14 (pl. az 1976-os Románia Kupa Kupa férfi pályájának nehézségi foka $F = 9,5$)

A tájfutó teljes terhelése:

$$T = T_f \times T_{tt}$$

ami tulajdonképpen a matematikai modellt ábrázoló középvérték alatti terület. (bevonalkozott)

A teljesítmény szint (SZ) a következő képlettel határozható meg:

$$SZ = \frac{\text{Terhelés}}{\text{elért versenyidő (percben)}}$$

$$SZ = \frac{T}{I}$$

Például: Sötér János, Szabó László, Rostás Irén és Danovszky Mária teljesítmény szintjei az 1975-os Románia Kupa második napján: Pályaadatok:

- férfi pálya	H = 10600 m N = 370 m F = 9,5	$T_f = 13.000$ $T_f^f = 9,5$ $T^{ff} = 125.800$
- női pálya	H = 6800 m N = 260 m F = 10,6	$T_f = 8.600$ $T_f^f = 10,6$ $T^{ff} = 92.000$
Versenyidők:	Sötér J. 76,33 perc Szabó L. 68,19 perc Rostás 69,47 perc Danovszky 66,31 perc	

Teljesítményszintek:

Sötér:	1642
Szabó	1840
Rostás	1320
Danovszky	1370

Az 1972-76. között megrendezésre került a nagyobb versenyek elemzéséből kitűnik, hogy a maximálisan elérhető teljesítmény szint

Férfi elit kategóriában = 2000
Női elit kategóriában = 1500

(Az elemzett versenyek között szerepel a debreceni Hungária Kupa is.)

Következtetések:

1. Ha sikerülne évente 3-4 alkalommal megnézni az élmzőny teljesítmény szintjét, akkor a győztesidő pontosabb meghatározása biztosított lenne.

Alkalmazzuk a teljesítményszint képletét!

$$SZ = \frac{T}{I} \quad I_{gy} = \frac{T}{SZ}$$

I_{gy} = győztes idő; SZ = az élmzőny legmagasabb közepes teljesítmény szintje. T = a pályaadatokból és nehézségi fokból kiszámítható.

2. A teljesítmény-szint sokkal pontosabb információt szolgáltat a versenyzők eredményeiről, mint a versenyidő, vagy a közepes sebesség, mert tartalmazza a tájékozódási feladat megoldásának eredményességét mind fizikai, mind szellemi szempontból. Egy technikailag könnyű versenyen elért, aránylag nagy közepes sebesség kisebb teljesítmény szintet jelent, mint egy viszonylag kisebb sebesség egy nagyobb nehézségi foku pályán.

Tehát lényegében hűen tükrözi a tájékozódási futás komplex voltát.

MÉG EGY ÚJ TÉRKÉP

A 700 éves jubileumát ünneplő öreg Sopron idegenforgalmáról és vendégszeretetéről híres. A jubileumi évben számtalan kulturális, sport és egyéb rendezvény színhelye lesz a város közülük egy, de a tájfutóknak a legfontosabb; az országos váltóbajnokság.

A környező teretek változatossága, kultúralt erdői, szinte páratlan fenyvesei kínálják a lehetőséget sportunk számára. A rendezőgárda nagyon lelkes és tevékeny. Eddig csupán a térkép hiányzott a versenyzés szükségleteiből. Ami volt azt már kiözték és elversenyezték a soproniak. Régi vágy teljesült, hogy e rangos eseményre, az országos váltóbajnokságra megjelenő, újabb kibővített térképpel gazdagodhat az itteni tájfutók tábora.

Bár a térképhelyesbítés nem volt zökkenőmentes. A javítók áldozatos munkájának köszönhető, hogy végülis megszületett. Az alap-térképet sem a legszerencsésebb időpontban kapták meg. A téli javítás soha nem egyenértékű a többivel, a hó és a korai sötétedés nehezítik a folyamatos munkát. A soproni telek egyébként is csapadékosabbak az országos átlagnál, s az idej még a soproni átlagnál is sokkal havasabb, esősebb volt. Szinte nem volt olyan hétvége, hogy ne esett volna valami.

Hogy a határidő ne csússzon a terepet egyre kisebb részekre kellett osztani. A rajzolás folyamatosságát anyaghiány akadályozta. Végülis leküzdve mindent, a térkép elkészült. Kevés város rendelkezik a tájfutás szempontjából ilyen remek adottságokkal, hogy elhagyva a lakott települést, máris a terepre léphetünk. Az új térkép várhatóan még jobban fellendíti a már egyébként is élénkülő versenyzési kedvet. Az évadnyitó hegyifutó versenyen 140 induló volt, az ezt követő nyílt torozó versenyen 80 iskolás gyerek állt rajthoz. Óriási az érdeklődés. Bár az élvonalba kerülésre, miután a tájékozódás centrumától oly messze van a város kizárólag csak a rendkívüli tehetségeknek van reményük. Ez a térkép, az igazi, egészséges tömegsportra ad lehetőséget a helybelieknek, a vendégeknek pedig kiváló edzőtáborok rendezésére.

Cser Borbála

A Kilián napján az egyik klub, amelyik tavaly sem kért szállást, és nemcsak nevezési lapokkal, hanem szöveggel nevezett, szállást persze nem kért, átnyújt egy levelet, amelyben jelzi, hogy befizettek szállást, tehát kérik. Nem tudom, hogy a "csekkesek"-nek milyen fogalmuk van egy nagy klub apparátusáról. Egyesületünknek 16 szakosztálya és mintegy 1.000 versenyzője van. A gazdasági hivatal két személyből áll. A csekket egyáltalán nem jutnak el az én kezemhez. Eddig még minden évben jóval a verseny után adták át a jegyzékét annak, hogy kik és mit fizettek. Ekkor hasonlíthatom össze a nevezéssel az összegeket, és szólíthatjuk fel az adósokat. Azamagy is tulterhelt klub igazán nem foglalkozhat azzal, hogy minden csekket átböngészve engem értesítsen arról, hogy ki mit irt a csekk hátára.

Egy másik furcsa eset. Az egyik klub (igen távoli), amelyik a nevezésnél ráírta, hogy szállást nem kér, egyszerűen kiment az egyik szálláshelyünkre, és ott szállt. Hogy kiknek a helyén, hogy hogy fogadta őket a gondnok, és lesz-e ennek utólagos költség kihatása, nem tudom.

A magam részéről megállapítottam, azt, hogy csak előre nyomtatott szállás-igénylő lap-pal lehet dolgozni, a kluboknak pedig tudomásul kell venni, hogy sem utólagos lemondást, sem a nevezéskor nem jelzett szállásigényt, nem lehet elfogadni. Tessék gondolkozni a nevezés leadása előtt.

NEVE ZÉS. A legutóbbi cikkemben, ahol rámutattam, arra, hogy csak két kategóriában, csak két versenyen mennyi jogtalan induló volt, megírtam azt is, hogy Hajdu Kálmánnal együtt elhatároztuk: megpróbálunk rendet teremteni, és sem minősítésben, sem a rangsorban nem vesszük tekintetbe a jogosulatlanul indulókat.

Az dicséretes hogy a kb. 60 klub közül mindössze három budapesti és két vidéki klub nevezett jogosulatlanokat. A nevezés beérkezése után azonnal irtam az érdekelteknek, hogy kiknek a nevezését nem fogadhatom el. Mint minden versenyen, így itt is a jelentkezésor sok a csere-bere. Én kimondottan versenyző-centrikus és nem rendező-centrikus vagyok, tehát minden cserét iparkodok teljesíteni. (ha van hely, új nevezést, kategória cserét stb.) A jogtalanságot megakadályozom, a cseréket magam akartam lebonyolítani. Kezdetben ez így is volt. Kértem tőlük az igazolványukat, két futót vissza is kellett utasítanom. Rövidesen azonban el kellett mennem a jelentkező helyről, és akik folytatták a munkát, "már nem vigyáztak mindenre. Így becsuszott egy pár jogtalan. Az eredmények végleges megállapításánál mindenkit, akiről kétséget kizárólag kiderült, hogy indulása nem volt jogos, kizártunk. 4-5 ilyen eset akadt. Sajnálom őket, hogy végig futották a versenyt, és végül eredményük nincs. De végre, tanulják meg a szabályokat, mind a versenyzők, mind az edzők, mind a vezetők.

Sajnálatlall állapítottam meg, hogy az egyik vezető budapesti klubnak annyira felületes, hogy a nevezési lapokra valótlán adatokat ír. Bár erre felhívtam a figyelmüket, a nevezésnél, a cseréknél is hasonlóan jártak el, ami persze kizárást vont maga után.

Az egyik versenyzővel vitakoztam az indulási szabályon. Szerinte a szabályokat rugalmasan kell kezelni. Sajnos, itt nem lehet. Mert hol húzzuk meg a határt? Az egyiknél fogadjuk el, mondván, hogy megítélésünk szerint alkalmas ebben a kategóriában az indulásra, a másik nem, joggal mondhatná az egyik, hogy milyen alapon indulhat ez vagy az, ha ő nem, ha a minősítésük egyforma.

INDULÁS. Az országos értekezleten az új minősítéssel kapcsolatban vita volt az elit versenyekről. Hajdu Kálmán kifejtette, hogy az elitnek nem az a feladata, hogy könnyebb legyen minősítést szerezni, hanem, hogy megossza a mezőnyt. Valóban. Itt azonban két szempont ütközik, amit csak a versenyzők és

főleg az edzők belátása tudna feloldani. Ha sok az "E" verseny, a II.o-ukat eleve kizárjuk a rangsorból, noha közöttük sok olyan jóképességű versenyző van, aki megállja a helyét. Ha csak "A" versenyt rendezünk, igen sok olyan II.o-u versenyző indul (ha csapat-verseny van még III.o-u is), akiknek nincs sok

INDULÁSOK

Szokatlan dolog, hogy saját versenyünkkel, a "Simmelweis" emlékversennyel kapcsolatban írok, hiszen a bírálat, értékelés nem a rendező szerv, hanem a kivüállók feladata. Én azonban nem a versenyt akarom elemezni, hanem az ott szerzett tapasztalataim egy részét akarom közreadni. Olyanokat, amik nemcsak erre a versenyre vonatkozathatók, hanem bármelyikre. Olyanokat, amelyeket nem annyira a rendező szervezetnek, hanem a versenyzőknek, de főleg az edzőnek és vezetőknak kellene megszívlelni. Ha ez utóbbiak (persze nem mindenkire vonatkozik) jobban oda figyelnének munkájukra, sok bosszuságtól és kellemetlenségtől óvnák meg a rendezőket, de elsősorban önmagukat és versenyzőiket.

SZÁLLÁS. A nagy létszámú versenyeken a szállás megoldása egyre nagyobb probléma lesz. Mind az idén, mind tavaly versenyünket a Kilián-nal egymást követő napokon rendeztük. Tavaly a szállás ügyet a MAFC-cal közösen intéztük, ebből bizonyos nehézségek származtak, ezért határozotunk úgy, hogy az idén a szállást egy kézbe vesszük. Így vállaltam a Kilián szállásait is.

Tavaly viszonylag későn kezdtük a szállások lekötését, s ezért csak igen drága, 68.-forintos szállásokat kaptunk, minden szállásra 28.-forintot ráfizettünk, ami tetemes terhet jelentett a két rendező klubnak. Ezért elhatároztam, hogy amint biztos lesz a versenyközpontra, azonnal hozzálátok a szállások beszerzéséhez. Így is lett. A munkát a verseny előtt fél évvel, november elején megindítottam.

A nevezési határidő lejárta után kiderült, hogy még 160 szállásra van szükség. Ujabb futkosás, izgalom, de ez is megoldódott, és így két héttel a verseny előtt úgy látszott, hogy a szállásokkal minden rendben van. A szálláshelyek elosztása is egy napi munkát vett igénybe. Hogy milyen szempontok vezettek ebben, arra nem térek ki. Megemlítem, bár ez nem okozott különös problémát, hogy nem jelölte meg minden klub a neme szerinti megoszlást, és ezt nem lehetett mindenütt a nevezésből megállapítani, mert volt olyan klub, amely 24 főt nevezett, de csak 11 szállást kért, volt amely több szállást kért, mint nevezett. A szálláshelyek közül kettő ragaszkodott a férfi-nő megoszlás megjelöléséhez. Ez azonban, mint irtam különösebb nehézséget nem jelentett, és így, úgy látszott, hogy minden rendben lesz.

A versenyhét első három napját szántam arra, hogy minden szálláshelyre kiutazva, véglegesen tisztázzak mindent a gondnokokkal.

Kedd este ért az első meglepetés. Még nem voltam otthon, amikor az egyik klub vezetője interurbán telefont, hogy a szállást (7 fős) lemondja. Akivel beszélt meghagyta, hogy másnap este 10 óra felé hívjon fel újra, amikor biztosan itthon leszek. Fel is hívott, persze jóval korábban, amikor még nem voltam otthon, és amikor üzenetemet megkapta, a szállást mindenképpen ki kell fizetni, hiszen azért, mert meggondolta magát, nem okozhat 560.-forint kárt a rendező szervezetnek, arra hivatkozott, hogy nem tudta, hogy a terep Budapestről elérhető. Erre csak azt mondhatom, hogyha a kiírást gondosabban megnézi, és kicsit gondolkodik, azt azonnal láthatja, hiszen abban mind a terep, mind a várható utazási költség benne volt. (Végül nem kellett megfizetniük, mert volt aki átvette.)

Másnap este újabb bosszuság. Távirat, melyben a táviratózó azt írja "... 10 szállást befizettünk, a szállás kihuzva, hova menjünk." A klub nem igényelt szállást, a nevezésnél a borítékban egy sor írás sem volt, csak nevezési lapok. Ezeket az érkezőkor jól átnéztem, mert tavaly is volt egy klub, amelyik a nevezési lap szélére írta szállás igényét. Ezeket semmi. Két hosszú távirat, hogy a lemondott szállást igénybe vehetik, a másik hárommal majd csak lesz valami. (lemorzsolódás stb.).

A verseny előtti csütörtökön bementem az OSC-be bizonyos kellékek felvételére. Megkérdeztem a gazdasági vezetőt, kigyűjtötte-e azt, hogy kik fizettek. Nem. Kértem, nem tudná-e bediktálni. Eleinte huzódzott, majd elövette a márciusi és áprilisi csekkszelvényeket, kikérte közülük a mieinket és bediktálta. Fel-tűnt, hogy az egyik klub, amelyik csak pár versenyzőt nevezett (szintén csak nevezési lapokat küldött) olyan sokat fizetett. Megnéztük a csekket, a hátára irták a szállásigényt.

keresnivalójuk sem a mezőnyben, sem a rangsorban. Ez nemcsak a verseny elhuzódást jelenti, de a mezőny végén igen gyenge eredményeit, sokan feladják, sok a IV.o-u minősítést futó, tehát rosszabbul jár, mint "B"-ben indul. Az edzőknek nagyon meg kellene fontolnuk, kit, hova neveznek. En nagy hive vagyok a rangsornak, de azért nem szabad ennek büvöletébe esni. All ez az ifikre és serdülőkre is. Szabályaink értelmében "B"-ben a bronzosok is indulhatnak, de vajon van-e értelme gyenge bronzosokat indítani, azért, hogy a rangsorban az 50. hely körül végezzenek?

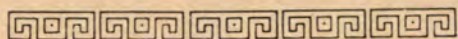
Ebből következik a másik a "B" mezőnye. A jó másodosztályiak zömmel az "A"-ban indulnak, a "B"-be maradnak a gyengébbek és a III.o-uak. Megítélésem szerint az "A" pályák nehézségi foka megfelelő volt, hiszen rangsoroló versenyen nem szabad könnyű pályákat készíteni. A "B" pályán azonban - az eredmények ezt mutatják - túl nehéz volt a mezőnynek. (F-21-ről van szó). De, ha könnyebb lett volna valamivel, akkor is nehéz lett volna az ott indulók zömének. Azt vetette fel valaki, hogy miután az "E" hiánya miatt a "B"-be eleve gyengébb mezőny jut, könnyű pályákat kell készíteni. Ez azonban ismét ellentmondáshoz vezet. A nehéz "A" pályán a jó II.o-uak nem tudnak II.o-t futni, viszont a gyengébb II.o-uak a gyenge pályán fussák meg azt?

EREDMÉNYHIRDETÉS. A csak "A" miatt a mezőny indítása elhuzódik. (Nem akartam őket percenként indítani.) Elhuzza az eredmény hirdetés is. Az utolsó "A" versenyző (Hegedűs András!) 173-kor indul. Őt be kellett várni, hiszen beleszólhatott a helyezéské. Az eredményhirdetést 3 órára irtam ki. Ugy okoskodtam: esetleg csuszik a rajt (előző nap több mint félórát késett a vonat, amivel a versenyzők zöme érkezett). Az utolsóak érkező Hegedűst be kell várni, le kell menni a célból a központhba. Így számoltam 3 órára.

A rajt hajszálpontos volt. Kettőre minden eredmény készen volt, csak Hegedűsre vártunk már. Amint befutott, és kiderült, hogy nem lett dobogós, autóba ültem és félhárom után pár perccel hirdettünk. Volt, aki mégis kifogásolta a késői hirdetést. Egy esetben lehetett volna gyorsítani, ha a célban, a két részletben hirdettünk. (Eredetileg így is terveztük). A Kiliánkor azonban a versenyzők kifogástolták a célban való hirdetést, mert újra fel kellett volna mászniuk oda. Így elejtettük a célban való hirdetést, lent viszont korábban nem lehetett volna megoldani.

Tapasztalataimból okuljon mindenki, ezt kívánom.

Kempelen Imre

EGY KISÉRLET TAPASZTALATAI

A kapcsolódó manuális munkák:

- a nevezők adatainak legépleése (A jelu programhoz)
- a versenyértésitők szétküldése (csatolva hozzá az A és D jelu programnak az egyesületre vonatkozó eredménye)
- a versenyzőkartonok kiállításá (a D jelu program eredménye alapján)
- a céllista vezetése + a rajtszámok átírása a slejfnire a versenyzőkartonokról,
- a pontértítés ellenőrzése és ennek megfelelően a célslejfni adatainak esetleges korrekciója,
- a céllista adatainak legépelése (az E jelu programhoz)
- a rajtlista módosítások legépelése (az F jelu programhoz)
- az eredményértésitők borítékolása, szétküldése.

A manuális munkát - eltekintve a versenyzőkartonok ellenőrzésétől és a célslejfni vezetésétől - egy háromtagu stáb végezte. Maradt idejük még egyéb - a versenyhez kapcsolódó - munkákra is. Amit eddig leirtunk az a dolgok látványosabb oldala. Voltak azonban - az értékelés módját is megkérdőjelező - problémáink is:

- a nevezési határidő után 15 nappal is érkezett még nevezés
- a nevezéseket - bár kifejezetten egyéni nevezési lapon kértük - a legkülönbébb formában, gyakran félig vagy teljesen hiányosan kaptuk. (Volt olyan egyesület, amely elfelejtette megjelölni nevezett versenyzőinél a kategóriát)
- a versenyzőkartonok értékelése ill. a rajtszámok felírása a célslejfnire eléggé vonatottan haladt; és sajnot több hibát is elkövetünk a versenyzőkartonok értékelésekor. Így kerülhetett a kizártak közé az első értékeléskor az F 19 A kategória első és harmadik helyezettje,
- a rajtszámok felírása a célslejfnire lelassította a befutóidők közlését és a verseny első szakaszában csak a versenyzők hozzáállásának köszönhattük, hogy az összértékelés alapjában véve jól sikerült.

Véleményünk szerint az adatkezelő számítógépi programrendszer minden különösebb változtatás nélkül lehet a továbbiakban is használni.

Meg kell viszont még oldani:

- a nevezések szabványosítását (speciális célorientált nevezési lappal)
- a versenyzőkartonokon a pontértítés ellenőrzésének a jelenleginél nagyobb megbízhatóságát

- a rajtszámok és a céllista adatainak a jelenleginél gyorsabb és zökkenőmentesebb egyeztetését

- az önértékeléshez szükséges befutóidők minél gyorsabb közlését.

A felsorolt problémák megoldására számos jobbnál jobb javaslatot kaptunk. Felhasználásukkal jövőre valószínűleg zökkenőmentesebben fogjuk lebonyolítani versenyünket. Az ötleteket, tapasztalatainkat és számítógépi programjainkat is szívesen bocsájtjuk bármelyik egyesület vagy rendező szerv rendelkezésére. Alkalmazásuk előtt azonban a következőket célszerű figyelembe venni:

- A programrendszer futtatása eléggé hosszadalmas. Nehézkes a használata, ha nincs elegendő idő a nevezések feldolgozására a nevezési határidő és a verseny kezdete között.

- Csak valamilyen kedvezményes gépidőbérlési lehetőség esetén megfizethető a számítógép. (Kedvezmény nélkül a Május 1. 10-15 ezer forintba került volna).

- A programok, bár FORTRAN nyelven készültek, géporientáltak. Másik gépre való adaptálásukhoz szakember segítsége szükséges.

- Portábilis számítógép hiányában eredmény a legkedvezőbb esetben is (ha a gép és a versenyközpont ugyanabban a városban van) csak 3-4 órával a verseny befejezése után kapható. Egynapos versenyeknél tehát eredményt hirdetni csak önértékelés vagy párhuzamosan végzett kézi értékelés segítségével lehet. Az egyik megbízhatatlan, a másik pedig feleslegesen teszi a gépi értékelést.

Összegezve: A jelenlegi nevezési fegyelem mellett, a számítógép ellátottság jelenlegi fokán csak speciális esetekben (többnapos verseny, kedvező számítógéphasználati lehetőség, magas 1000 vagy több nevezési szám) ajánlható a számítógépes értékelés. A körülmények kedvező alakulása esetén viszont a számítógép rendkívüli mértékben megkönnyíti a versenyrendezés gondját.

Vincze Tamás

*

Megfejtés a 38. oldalról: A - C - D - B

*

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZODÁSI FUTO SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky ut 31. II.em. Telefon: 126-820. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta Hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI, 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzürgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3.- Ft. Előfizetési ár egy évre: 15.- Ft. (megjelenik kéthavonként). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztálya, Budapest, VI., Népköztársaság utja 6. - Indexszám: 25827

TZ: 77481

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

S.I. SOPRON Barátnőmmel fogadtunk, mert ő azt állította, hogy egy könyvből olvasta: tájékozdási futásban van csehszlovák világbajnoknő is. Szerintem kizárt dolog, mert nem skandináv világbajnoknő csak egy van: Monspart Sarolta. Kérem, döntsék el fogadásunkat.

Mind a kettőjüknek igaza van! Barátnője valóban olvashatta a következőt: "Sehová (Lidia): A tájékozdási futóversenyek cseh világbajnoknője." De ugyanabban a könyvből - hogy csak a sportnál maradjunk -; Izoméra, Sportolók alapozó edzésének időszaka. Yukon: Kanadai jégközi-csatárok jellegzetes kiáltása támadáskor. Jasín: A legrugalmasabbik inak egyike. Olimpikon: Aranyérmes versenyzőt ábrázoló szentkép. Popsi, Népszerű, bárki által hozzáférhető téli lesiklóeszköz. És ahol mindezt olvashatják: Timár György, Nevető lexikon (Gondolat kiadó, Budapest, 1974).

CS.F. SZEGED Szerkesztőségünknek nincs módjában lemondani az Ön által előfizetett lapot. Remélem már megbarátkozott a TÁJFUTÁS szóval, vagy legalábbis izlelgeti, szokatja fülét ehhez a legtöbbek számára könnyen ki-ejthető, megtanulható sőt meg is szerethető szóhoz

MINDENKINEK. A szerkesztőség rendszeresen gyűjtötte a megjelent példányokat, s most mikor végre be akarta kötetni; szomorúan tapasztalta, hogy sok szám hiányzik. Kérjük, hogy akinek felesleges példánya van a következőkből; 1970/5, 6, 1971/1, 5, 6, 11, 12., 1973/1, 3, 9., 1974/2, 9, 11, 1974/12., 1975/3., 1976/1, 5., - az cserépéldányért vagy utánvétellel küldje meg szerkesztőségünknek. Előre is köszönjük.

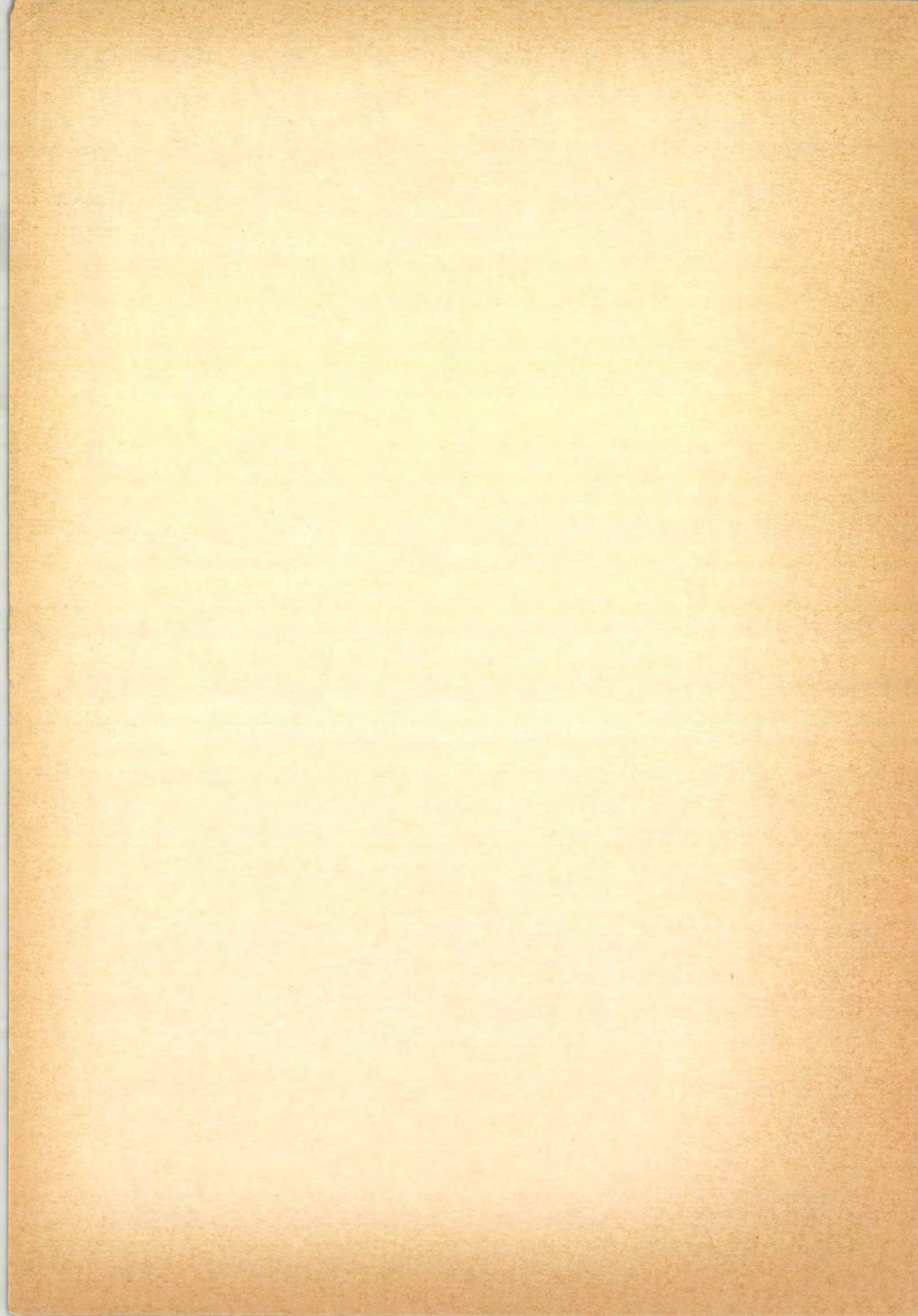
ISSN 0133-2473

TÁJFUTÁS

1977/4

TÁJÉKOZODÁS

VIII. ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZODÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

4. SZÁM

Felelős szerkesztő Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Béres Tibor igazgató - készült a Sportpropaganda Vállalat Sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Mestyán János - Előállítási helye: 1143 Budapest, Dózsa György ut 1-3. Ideje: 1977. augusztus. Terjeszti a Magyar Posta

Az elmúlt évek országos értekezletein vissza-vissza térő téma a Hungária Kupa odaitélése egy-egy városnak, megyének. Nem vitás, fontos presztízs kérdés, ki kap bizalmat és ezzel együtt térképet, és ki nem. A leggyakrabban elhangzó érv az, hogy a Hungária Kupa rendezése, az ezzel járó térképek, valamint az a lehetőség, hogy a megyében olcsó a részvétel erősen fellendíti a sportágat. Ezt sokan mondták már és értetlenül állnak szemben egyes szakemberekkel azzal a véleményével, hogy mindez nem olyan egyértelmű, mint gondolnánk.

Jó volna tisztán látni és reméljük, nem állunk egyedül, amikor arra kérjük a sportág megyei vezető szakembereit, ahol az utóbbi években Hungáriát rendezték, hogy néhány egyszerűen értékelhető adattal és a hozzáfűzött megjegyzéseikkel vázolják, milyen fejlődést hozott a várva-várt verseny. Hogyan alakult pl. a versenyzői létszám, a szakosztályok, a minősítettek száma és a megrendezett versenyek száma. Ezeket összevetve az ország egyéb részeivel úgy gondolom, érdekes eredményt kaphatnánk, amely sok vitát előre megoldana és segítene értékelni a sportág legnagyobb eseményét, annak összefüggéseit. Várjuk a leveleket, és azok összevetése után lapunk hasábjain tájékoztatjuk az olvasót.

Félévzáró

A tájékozdási futók 1977-es versenyévjáda a rangsoroló versenyeket tekintve elérkezett a félidőzár. Ennek kapcsán néhány gondolat erejéig értékelést szeretnék adni, lehet, kissé szubjektív módon, a beérkezett jegyzőkönyvek és személyes tapasztalataim alapján.

Elsőnek nézzük a legfontosabbat, a versenyeket. Az év első felében megrendezett versenyek színvonala az 1976 évinél mindenképp jobb volt. Különösen elmondható ez a vidéki elsőosztályú versenyekről (amelyek, bár nem voltak rangsorolók) igen lelkiismeretes munkáról tettek tanubizonyoságot és jó térképekkel, jó pályákkal várták a résztvevőket. A budapesti egyesületek versenyein (ezek kivétel nélkül egyben rangsoroló versenyek is voltak) is tapasztalható bizonyos javulás, bár ez messzire alatta maradt a vidéki versenyeken tapasztalat javulás nagyságának. Ezek eredményeképpen a Szabolcs vagy a Mecsek kupa vitán felül szakmailag értékeesebb verseny volt, mint nem egy rangsoroló versenyünk.

A Kiliánnal azonos terepen került megrendezésre a Semmelweis emlékverseny. Ez a térkép, azt hiszem, rajtam kívül még sokaknak csalódást okozott. A térképet nagy felkészültségű helyesbírók készítették, feltehetőleg rövid idő alatt. Ezt a tényt csak nyomatékosította a Mecsek kupa, illetve a Szabolcs Kupa lelkiismeretesen javított "vidéki" térképeinek igen jó színvonala.

A hat rangsoroló verseny közül kettő emelkedett az átlag fölé a Tipográfia kupa és a BSE versenye. A BSE térképe joggal pályázhat az év térképe címre és a verseny kihasználva ezt, a komoly fizikai és technikai felkészültséget igénylő OCSB előtt, a versenyzők és edzők figyelmét a technikai képzés hiányosságai felé fordította.

A Tipográfia egy minden szempontból jónak értékelhető versenyt rendezett idén, bár ezt a versenyt sújtotta leginkább az időjárás. Hasonlóan jó, de nem kiemelkedő verseny volt a Május 1. és a Vasutas Kupa a közös rendezés pályatervezésre, szervezésre kiható problémáival együtt vagy azok ellenére.

És most miután áttekintettem a versenyeket fel kell tennem a kérdést, 1977-ben (az előző évhez hasonlóan) a rangsoroló versenyeket kizárólagosan budapesti klubok rendezik. Ezzel egyidőben a tájékozdási futás súlypontja egyre inkább a vidék felé tolódik el és ez az elmúlt évek országos bajnokságainak tükrében a versenyrendezésre (annak színvonalai követelményeit igaz. Miért nincs vidéki rangsoroló versenyünk?

Ne legyenek a rangsoroló versenyek a budapesti klubok hitbizományai, mert Baranya, Borsod, Szabolcs vagy például Veszprém megye évek óta jó pályákkal, jó térképekkel (gyakran országos bajnokságokon) várja a versenyzőket és van erejük, hogy lelkiismeretes munkával rangsoroló versenyként rendezzék meg a megye vagy az egyesület reprezentatív versenyét! Biztos a budapesti klubokat is jobb munkára fogja serkenteni az így megjelenő konkurencia. Kevesebb lesz a kapásból javított térkép, az összedobott pálya. Így nagyon kívánatosnak tartanám, ha az idei és tavalyi év teljesítményei alapján a vidéki rendezvényeket is figyelembe véve alakulna ki a rangsoroló versenyek listája 1978-ra.

Minősítések terén 1977-ben szigorításokra került sor. Az eddigi eredmények ismeretében megállapítható, hogy valószínűleg jelentősebb mértékben csökken az I. osztályú nők és az aranyjelvényes ifik száma. A férfi elsőosztályú mezőny a három "nagy" versenyző leállása után meglehetősen tömörre vált. A lehetőség, úgy néz ki, sokakat erősebb munkavégzésre serkentett. Ezzel egy időben viszont nincs kiugró eredmények elérésére képes stabil versenyző. Nőknél a céltudatos munkát végző Monspart mögött változatlanul hatalmas ürré tátong. Az 1977-ben felnőtté vált sok tehetséges ifi nő úgy látszik megelégedett a második vonalhoz való felzárkózással és talán abban bíz, hogy az idősebb versenyzőnők majd csak visszavonulnak.

Az ifjúsági versenyzők áttekintése lényegesen nehezebb. Itt gyakran lehet találkozni rap-szódikus teljesítményekkel és az természetes is. Problémát a két kijelölt versenyen elérendő pont megszerzése okoz és ezek a pontok határozzák majd meg elsősorban az aranyjelvényes versenyzők számát.

A harmadik témakör, amit érinteni szeretnék, a fegyelem kérdése. Az idei jegyzőkönyvek az előző évekhez képest több kizárást tartalmaznak. Ez nagyon elszomorító, és kíváncsi lennék, mit mond egy olyan edző vagy vezető versenyzőnek, aki - mint a Tájéfutásban megjelent cikk is tanúsítja - az egyszer már visszautasított versenyzőjét a nevezési lap meg hamisításával (tulajdonképpen okirathamisítást végezve) a helyszínen nevezett be, jogtalanul, a Semmelweis és több más versenyre.

Ezek ismeretében rendkívül nagyra kell értékelni a Budapesti Szövetség kezdeményezését, amit a budapesti versenyzők minősítési adatainak nyilvánosságra hozásával tett. És di cséret illeti azt a sajnos csekély számú klubot, is, akik igyekeznek ezeket a szabályokat be tartatni.

Hajdu Kálmán

Futóhírek

A Hajdu-Bihar megyei szakszövetség versenybírói tanfolyamát 22 sporttárs eredményesen végezte el. Ujonnán szerzett szakismereteik ik nagy segítséget jelenthetnek a megyei rendezvények lebonyolításában.

Az új versenybírók:

Agárdi Lajos, Árvai Irén, Csige, Csabádi Ferenc, Csuha Ilona, Da csi József, Dombi János, Duró József, Erdei Mária, Fábíán Gyula, Fehér Sándor, Fehérházy Anikó, Gyenge Éva, Kocsány János, Kónya Antal, Kurczina Jánosné, Lőrinc Gábor, Nemes István, Pelbárt Zoltán, Surjányi Ágnes, Szabó Erzsébet, Szabó Miklós.

A Vas megyei Középiskolai Sportbizottság az 1976-os sport és az 1976/77-es tanulmányi eredmények alapján 16 közép- és főiskolást tün-tetett ki a "Jó tanuló - jó sportoló" címmel. Sportágunk tekintélyét bizonyítja, hogy az első tizben 3 atléta mellett 3 tájfutó is szerepelt: Barki Andrea, Kiss Gabriella (Sabaria) és Dornyi Erzsébet (Széhhérvári Volán).

UJ NYOMTATVÁNY!

A rendezők munkáját könnyíti az MTFSZ-ben 20.- forintért kapható célkarton, amely 2000 versenyző regisztrálására elég.

Uj szakosztály Kaposvárott!

Közgazdasági Szakközépiskola DSK
7400 Kaposvár, Dési Huber u.2.
Szabados Magdolna

BESZÉLJÜNK JELKÉPÜL!

1989-ben nemzetközi versenyeinken afgán, szuahéli és máltai nyelvű versenyzők is indulnak. Szaladgálhatunk tolmács után: ugyan, fordítsa már le afgánra: Keleti szikla ÉK-i lábánál... Ez ugye nehéz lesz. Persze a versenybírók nem törnek magukat ennyire, ezért van az IOF-nek két hivatalos nyelve, hogy tanulják meg a versenyzők. Csak erre a két nyelvre fordítva adják meg a pontmegnevezéseket. Jól-rosszul. Inkább rosszul. A szegény afgán (guayanai, laoszi, albán stb.) pedig szintén csak jól-rosszul beszél angolul vagy németül. Inkább rosszul. Vagy sehogy.

Igy kezdődik azután a félreértések és hibák sorozata a nemzetközi versenyeken.

Erre kíván megoldást adni az IOF Technikai Bizottsága, Kjell Staxrud vezetésével. Jelrendszert alakítottak ki, kísérleti jelleggel, amelynek segítségével szavak nélkül is érteni lehet a pontmegnevezéseket. Olyan piktogramot, amelyet a tájfutónak tudni kell olvasni.

Személy szerint nagy hive vagyok ennek a rendszernek, - éppen ezért, legelőször a hibáit mondom el.

Szegény kis kezdő versenyző, nem elég, hogy még alig ismeri a térképjeleket, alig is-

meri azoknak a tárgyaknak a tényleges képét, amelyeket keresnie kell, máris meg kell tanulnia azok piktogramjait is. (Bár sok piktogramot használunk civil életünkben is! Az íntim helyiség ajtaján a stilizált férfi vagy női alakról mindenki tudja, miről van szó...)

Szegényítjük is ezzel a pontmegnevezési lehetőségeit. Vagy belefér a megadott keretbe a pontmegnevezés, vagy nem. Ha nem, akkor "magyarázkodó" jelet kell beiktatni, és a verseny tájékoztatójában magyarázkodni, ismét csak angol vagy német nyelven - és kezdődik minden előlről...

Én a rendszer hive vagyok, de elismerem, hogy mindkét ellenvetés igaz, de kiküszöbölhető. A gyermekversenyzők pontmegnevezéseit a versenyértessel együtt el lehet küldeni, magyarázza meg az edző. Nagy versenyeken pedig ki lehet osztani verseny előtti este is.

Ami a pontmegnevezés fantáziagazdaságát illeti, nem is baj, ha kicsit mérséklődik. Javasoljunk az IOF-nek új jeleket, de próbáljunk a kereteken belül maradni. Lehet!

Mivel elsősorban nem az én véleményemre kíváncsiak az olvasók, jöjjön az anyag!

SYMBOLE

für die Postenbeschreibungen.

A pontmegnevezések táblázata három részből áll:

Fejléc, pontmegnevezés, információk a célról.

A pontmegnevezéseket táblázatba foglalva adjuk meg. (A táblázat kockái 7x7 mm-esek.) Vízszintesen a táblázat nyolc kockából áll, függőlegesen annyi kockából, ahány ellenőrzőpont van az adott kategóriában. A négyzetet határoló vonalak közül balról az első, negyedik és hetedik függőleges vonalat vastagra húzzuk.

SYMBOLS

for the control descriptions.

FEJLÉC

- I. (Balról jobbra az 1-3. négyzetsor fölél):
Kategória.
- II. (Balról jobbra a 4-6. négyzetsor fölél):
Légvonal táv, km-ben.
- III. (Balról-jobbra a 7-8. négyzetsor fölél):
Szintkülönbség az optimális utvonalon.

PONTMEGNEVEZÉS

A pontmegnevezések nyolc rovata a következőket jelenti:

- A: Az ellenőrzőpont sorszáma
- B: Az ellenőrzőpont kódja
- C: Melyik tárgy a körzeten belüli hasonló tárgyak közül?
- D: Az ellenőrzőpont tárgya

- E: A megnevezés pontosítása
 F: Az ellenőrzőpont tárgyának mérete
 G: Az ellenőrzőpont elhelyezkedése a tárgyon
 H: Más fontos információk

Példaként ide kívánczok egy pontmegnevezés:

3. 54 Keleti rét, bozótos (8x6 m), ÉNy-i sarka, frissítópont.

A B C D E F G H

Az egyes rovatok megbeszélése.

Az "A" és "B" rovat magyarázatot nem igényel.
 A "C" rovat: Melyik tárgy a körzeten belüli hasonló tárgyak közül?

(Nem tévesztendő össze a "G" rovattal, ahol a tárgyon belül az ellenőrzőpont elhelyezkedéséről van szó!)

A mellékelt példák világossá teszik a "C" rovat alkalmazását.

Déli (mocsár)
 Északkeleti (kup)

Felső (sziklafal)
 Alsó (ösvény)
 Középső (sziklatömb)
 (Két domb) között

(Kup és domb) között

A "D" rovat: Az ellenőrző pont tárgya.

Az IOF kísérleti jelrendszere szerint 50 jel adható meg tereptárgyként:

D.

Kup
 Domb
 Nyereg
 Hágó

Tereplépcső (terasz)
 Orr
 Gerinc
 Lapos metsződés

Metsződés
 Horpadás
 Mélyedés

Sziklafal

Sziklafal
 Gödör
 Kőfejtő
 Kőbánya

Csupasz szikla
 Sziklatömb
 Sziklamező
 Homokos terület

Tó
 Kis tó
 Vizes gödör, dagonya
 Kut

Forrás
 Patak

Árok
 Szárazárok

Kis mocsár
 Mocsár
 Szilárd terület (mocsárban)
 Mező

Rét
 Facsoport
 Erdősarok
 Bozótos

Tisztás
 Jelleghatár
 Erdővágás
 Ösvény

Ut
 Hid
 Kerítés
 Fal

Épület
 Istálló, csűr
 Rom
 Torony, magasles

Vadettő
 Kereszt, sir

Az "E" és "F" rovatokat együtt tárgyalom. Mindkettőnek két jelentése lehet, egyik jelentésükben különösen szoros kapcsolatban állnak egymással.

1. jelentés.

Vonalas tárgyak, kombinációi. Ha két vonalas "tárgy" kombinálódik, akkor a "D" rovatban szerepel az egyik tárgy, az "E" rovatban a másik tárgy, és az "F" rovat mutatja a kombinálódás módját. Ha csak egy vagy egyféle vonalas tárgyon belüli helymeghatározásról van szó, a "D" rovatban szerepel a tárgy, az "F" rovatban a helymeghatározás, vagy a kombinálás módja.

Az "E" és "F" rovatok másik jelentésében az "E" rovat a pontmegnevezés pontosítására, míg az "F" rovat a méretek megadására szolgál.

Példák: 1. jelentés (Kombináció)

Ösvény keresztezés
 ösvény-erdővágás keresztezés
 Utelágazás
 Patak-árok elágazás
 Patak-könyök
 Árok-könyök
 Szárazárok vége
 Patak eleje (forrás)

2. jelentés (Pontosítás)

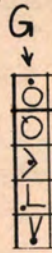
Lapos
 Mély
 Benőtt, bozótos
 Nyílt
 Magasság (méter)
 Szélesség (hosszuság) (méter)

"G" rovat. Az ellenőrzőpont elhelyezkedése a tárgyon.

Félreértékes elkerülése végett: itt nem arról van szó, mint a "C" pontban, hogy az adott tereptárgy hogyan helyezkedik el a többi (hasonló) tereptárgyak között, hanem arról,

hogya a mi ellenőrzőpontunk a terjedelmes tereptárgy melyik részén helyezkedik el.

Példa:

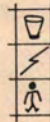
Északi oldala
 Északnyugati széle
 Keleti sarka (belül)
 Délnyugati sarka (kívül)
 Déli csucsa

Nyugati része
 Felső része (teteje)
 Alsó része (lába, alja)
 tetején
 Déli lába
 Lábánál (iránymegjelölés nélkül)

"H" rovat: Egyéb fontos tudnivalók.

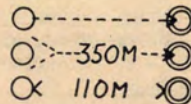
H.

Frissítőpont
 Rádiópont (ha a versenybírószám helyesnek tartja ezt közölni)
 Hivatalos ellenőr kezeli és ellenőrzi a kartont

Információk a célról

Az egész befutószakasz szalagozott
 A befutószakaszra villaszerűen más szalagozások is befutnak
 Nincs szalagozás

Ezzel tulajdonképpen véget is ért a jelképrendszer ismertetése. Nem beszéltem még az 50 tárgy-jelképpel le nem írható tereptárgyakról. Ezekre az IOF a következő jeleket ajánlja:

A B C D E F G H

H17-18A 9,8 km 400M

1	84	≡					
2	36	↗	•	1,9	○		
3	39	◐	∩		○	♠	
4	61	≡				↳	
5	48		▲	1,5	○		
6	40	○		8,9		▽	
7	37	≡				↖	↗
8	33	↘	⊗			↳	
9	81	≡				▽	

○-----370M-----○

1. 84 Mocsár K-i sarkán, belül
2. 36 ÉK-i kup (1,9 m) DK-i lábánál
3. 39 Mély horpadás ÉK-i széle (Menekarton ellenőrzés)
4. 61 Sziklafal lába
5. 48 Középső sziklatömb (1,5 m) É-i oldal
6. 40 Tisztás (8x9 m) (Frissítőpont)
7. 37 Alsó sziklafal tetején (Rádióspont)
8. 33 Bozotos metsződés alsó részén
9. 81 Csűr D-i sarkán

Az utolsó ponttól a célig 370 m, végig szalagozva.

A B C D E F G H

D 17-18 5,2 km 150M

1	H	↖	→				
2	A		▲				♠
3	B	=		6,4	○		
4	O	↑			↳		
5	FX	•			○		
6	E	≡		3,2	↳		
7	P	↓		10,8		↗	
8	K	⊗					
9	M	↘			⊗		

○-----400M-----○

Kategória: N 17-18 Táv: 5,2 km

Szint: 150 m

1. H Árok vége
2. A Két sziklatömb között (Menekarton ellenőrzés)
3. B Kis mocsár (6x4 m) É-i széle
4. O Vadetető K-i széle (Frissítőpont)
5. FX ÉNY-i kup DNY-i lába
6. E Sziklafal (3,2 m) lába
7. P D-i tisztás (10x8 m) (Rádióspont)
8. K Nyereg
9. M Ösvény-erdővágás keresztezés

Az utolsó ponttól a célig 400 m, s szalagozásba villaszerűen más szalagozások is csatlakoznak.

Első pillantásra a versenyrendezőnek ez a jelképrendszer bonyolultnak tűnik. Az IOF Technikai Bizottsága azonban a mellékelt segédanyagban a kivitelezés egyszerűsítésének módjait is megadja a 3. Formulában és a mellékelt magyarázatban.

1. A verseny minden ellenőrzőpontjáról kitöltünk egy sort (az "A" rovat üresen maradjon)
2. Az így elkészített ellenőrzőpont-listáról annyi másolatot készítünk (foto, rotaprint

A kiválasztott jel szabatos értelmezését a Tájékoztatóban természetesen előre meg kell adni.

Amennyiben eddig valami nem volt világos, a következő két példában, remélem, megvilágosodik. A példákban az is jól látható, hogy nem kötelező kitölteni minden rovatot. Ahol az ellenőrzőpontnak nincs sok "mondanivaló"-ja a versenyző számára, ott nem kell "költeni" ékezetpontmegnevezést.

Kategória: F 17-18 A. Táv: 9,8 km.

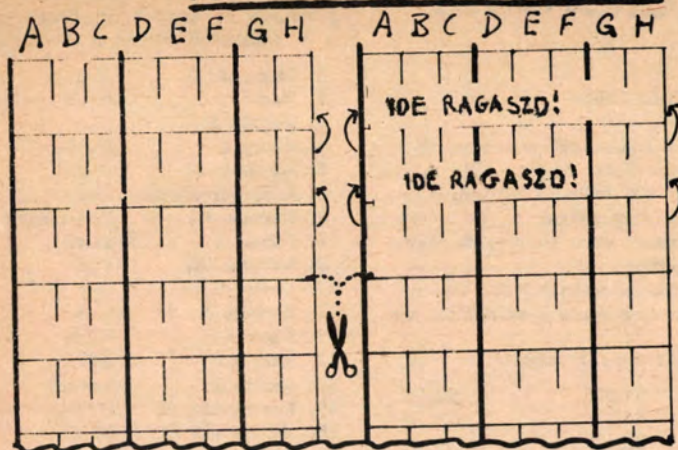
Szint: 400 m.

stb.), ahány kategória van a versenyen. Az ellenőrzőpont-listákat vízszintesen csikokra vágjuk.

3. Az egyes kategóriák pontjainak csikóját a helyes sorrendben szedjük, és tetőcserep-szerűen egymás alá ragasztjuk.

4. Kitöltjük az "A" rovatot (a pont sorszáma), a fejlécut és a pontmegnevezések alatt az "Információk a célról" rovatot.

Az így összeragasztott pontlista sokszorosításra kész.

Végül mellékelem azt a kísérőszöveget, amelyet a Norvég Tájéfutó Szövetség (versenyein kísérletként alkalmazza ezt a pontmegnevezést) mellékelte a versenyzőknek:

Kedves Tájéfutó!

Talán úgy véled, hogy mindez bonyolult és szükségtelen a tájéfutáshoz. A nemzetközi eseményeken azonban számtalan nehézség adódik az írott ellenőrzőpont-jellemzésekkel, és ezeket a problémákat szeretnénk elkerülni.

Számtalanszor gondoltak már arra, hogy készítenek ilyen "egész világon" megérthető jelrendszert, de eddig senki sem merete megkísérelni.

A javasolt jelképek nem véglegesek. Azokat, amelyeket most használunk, egy-két év múlva újra megfontolás tárgyává tesszük.

Ezeket használjuk viszont az 1978. évi világbajnokságon."

Nem tudom megjósolni a jelképrendszer sorsát. Az idei évben a Keleti-tenger Kupán és a svájci Ötnapason próbálják ki ezt a jelképrendszert. Az MTF SZ egyelőre nem vezeti be hivatalosan a jelképrendszert, de nem ütközne versenyszabályainkba, ha versenyeinken (különösen nemzetközi versenyeinken) az írott pontmegnevezés mellett kísérletként ezt is alkalmaznák rendező egyesületeink. A jelrendszer sorsáról a próbaidő tapasztalatai döntenek majd.

Fordította és jegyzetekkel ellátta:

dr. Szarka Ernő

RANGLISTA

UJBOL FÉLIDŐBEN

vagyunk, azaz a 12 rangsoroló versenyből 6 lezajlott. Kialakult a félévi rangsor. Bár az év végéig még igen sok változás lehetséges, mégis érdemes ezt is megnézni.

A félévi rangsort a hat versenyből négy alapján állítottam össze.

Felnőtt férfiak. 42 versenyzőnek van 4 érvényes versenye. A számok a százalékot jeleltik.

A mezőny első fele az alábbi:

1. Dosek Á.	TFS	101,70
2. Gyurkó L.	STE	108,30
3. Bokros I.	MEAFK	108,40
4. Szabó L.	PVSK	109,10
5. Kiss Z.	Schönherz	110,57
6. Honfi G.	Sirok	111,85
7. Hegedűs Z.	OSC	112,29
8. Nagy A.	BEAC	112,74
9. Klimstein L.	MAFC	113,13
10. Kovács L.	PVSK	115,21
11. Kempelen M.	OSC	118,93
12. Loch F.	Schönherz	120,59
13. Baglyas I.	E. Spartacus	120,79
14. Harkányi Cs.	Lombik	120,90
15. Balla S.	MAFC1	122,05
16. Nagy J.	PVSK	122,20
17. Nyul J.	Haladás	122,34
18. Köpf J.	STE	123,05
19. Vasi Z.	BEAC	123,50
20. Tunyogi J.	SMAFC	124,36

A tavalyi rangsor első, Boros Zoltán nem szerepel a névsorban, mivel nincs 4 versenye. Az idén mindössze két rangosrolón indult, azokat meg is nyerte. Ha a második félévben ott lesz legalább 5 versenyen, megvédheti elsőségét. A tavalyi 2., Horváth Attila is hiányzik. Neki 3 érvényes versenye volt. Kettőn jó, egyen gyengébb eredményt ért el. Nála is a 2. félidő lesz a döntő, hogy ott lesz-e ismét a legelsők között. Szabó László (tavaly 3.) nagyjából tartja pozícióját. Bár helyezése és szszaléka pillanatnyilag valamivel gyengébb a 76-osnál. Hegedűs András tavaly 4. volt. Neki is csak 3 eredménye van, Horváthéhoz közel hasonló, valamivel gyengébb. Az "A" keret tagjai mind ott vannak az élbolyban, kivéve Sötér Jánost, aki 126,40%-kal a 26. helyen tanyázik. Az utánpótlás keretből igen szépen szerepel Kiss Zoltán és Nagy András, míg Nagy Lajos már halványabban. Papp László (Típo) pedig gyengén. (35, 143, 21%). A többiek még juniorok. Betört a keverttagok közé Hegedűs Zoltán pedig összesen 4 versenye volt, így a legrosszabbat sem lehetett törölni.

Felnőtt nők. Közel annyi nőt vehettem fel a rangsorba, mint férfit, összesen 39-et.

A rangsor első fele itt a következő:

1. Monspart S.	STE	100,00
2. Rostás I.	HVSE	114,77
3. Kovács M.	Típo	123,17
4. Fodor C.	BEAC	124,42
5. Korik A-né	Postás	126,42
6. Schmielmeister I.	STE	126,65
7. Kármán K.	E. Spartacus	127,32
8. Dániel E.	BEAC	128,29
9. Muzsnai A.	STE	129,00
10. Medne G.	BSE	135,57
11. Kirisits V.	MÁV	139,34
12. Sipos E.	Vólán	140,22
13. Kaló A.	DVTK	146,11
14. Szutor E.	Lombik	149,23
15. Korsovsky A.	DVTK	149,42
16. Szentpéteri M.	BEAC	148,71
17. Barki K.	Sabária	151,35
18. Kotogány I.	KSZVSE	153,17
19. Mező É.	PVSK	153,57
20. Komár B-né	Postás	154,28

Saci főlényes elsősége vitathatatlan. Mind a hat versenyen ott volt, mind a hatot megnyerte. Már csak egy kell, és akkor már a végleges rangsorban is 100%-kal első. A 2.-6. helyezettek is azonosak a tavalyiakkal, ha nem is pontosan abban a sorrendben. Mosa azonban jobbnak elhúzott tőlük, mindnek gyengébb a %-a, a tavalyinál. Már a 2-nek olyan a %-a, amivel a férfiaknál csak a 10. lenne, míg a 10. nőé olyan, mint a férfiaknál a 33-é. Vajon csak Saci kiválósága ennek az oka? A 7-8. helyeken olyan versenyzők állnak, akik tavaly még ifjúságiak voltak, ami igen szép teljesítmény tőlük. Rajtuk kívül még egy tavalyi ifi, Sipos E. fért be a mezőny első harmadába, a többiek hátul kullognak.

Juniorok. Itt 26 versenyzőt tudtam listába venni.

1. Kelemen J.	PVSK	100,86
2. Harkányi Á.	MAFC	101,71
3. Gyenis Z.	PVS	102,08
4. Vizkelethy L.	Lombik	113,20
5. Benkő Ottó	Ajka	116,14
6. Kovács I.	MEAFK	116,89
7. Miravszky J.	Bottyán	116,92
8. Petőcz L.	Lombik	119,07
9. Kaszás Gy.	Ajka	125,59
10. Kiss L.	Kapos	127,40
11. Horváth L.	PVSK	130,26
12. Králl L.	BVTC	131,20
13. Tésy T.	BEAC	132,31
14. Turna F.	Zalka	139,90

Az első három külön harcot vív egymással. Más már e hármas küzdelmébe aligha szól be. Erős vidéki főlény mutatkozik, a fenti 14-ből csak 5 a budapesti. Az utánpótlás keretből

azok, akik még juniorok, ott vannak az élbolyban, kivéve Vekerdyt és Erdőt, akik az idén még nem indultak egy rangsoroló versenyen sem. Az egyik nagy esélyes a hármashból, Kelemen tavaly még ifi volt (2. az ifi rangsorban), ugyancsak ifi volt Vizkelety a 4. helyezett, az ifi rangsorban tavaly jóval hátrább a mostani junior helyezésénél. A tavalyi ifi éllovasok közül Petőcz és Téty halványabb eddig a várhatónál, különösen Petőczre áll ez.

Ifjusági fiúk. Ebben a korcsoportban indult eddig a legtöbb versenyző: 150. Ebből azonban csak 39-nek van 4 évvényes versenye.

1. Hirt J.	Lombik	100, 12
2. Posta B.	Lombik	103, 83
3. Molnár G.	BEAC	105, 20
4. Kuron Gy.	BEAC	107, 42
5. Nagy M.	PVSK	111, 70
6. Gergely A.	Lombik	114, 55
7. Hrenkó L.	TITÁSZ	116, 36
8. Vasi L.	Lombik	117, 11
9. Madár I.	BEAC	117, 95
10. Zentai L.	Nbátony	119, 64
11. Aros B.	E. Spartacus	120, 55
12. Varró J.	ITSK	124, 31
13. Heller L.	OSC	124, 48
14. Tóth K.	OSC	124, 55
15. Aros L.	E. Spartacus	124, 71
16. Nemesházi L.	ZTE	127, 01
17. Kolba M.	OSC	129, 60
18. Fellegi Gy.	MEAFK	130, 35
19. Digner J.	Lombik	132, 83
20. Kinyik J.	Bottyán	133, 17

A kép a papírformát mutatja. Ha a tavalyi rangsört nézem, leszámítva a kiöregedetteket, Molnár, Hirt, Hrenkó volt a sorrend. Most Hírth látszik a legesélyesebbnek, nemcsak a rangsorolók alapján. A versenyen azonban nem lefutott, az üldöző boly behozhatja. Hrenkó valamivel halványabb, Kuron viszont előbbre tört. Ugyanezt mondhatjuk Postásról, aki Molnárral együtt a legerősebb ellenfele Hírthnek. Új szín az élbolyban a pécsi Nagy Márton. A tavaly még a serdülő rangsorban szerepelt közül a tavalyi 3., Tóth Károly áll a legjobban a 14. helyen. A tavalyi serdülő győztes Balogh András (Lombik) viszont csak a 22-en. Az ifi keret-tagok mind ott vannak az élbolyban, kivéve Kelét (BEAC), akinek csak három érvényes eredménye van, és azok is csak középesek.

Ifjusági nők. Százalékosan több a négyversenyes, mint a fiuknál, 29-en kerülhettek a ranglistára nem egész 100-ból.

1. Hehl É.	Postás	104, 55
2. Kaló M.	DVTK	107, 04
3. Halász É.	Lombik	107, 34
4. Barki A.	Sabária	107, 56
5. Kiss G.	Sabária	109, 95

6. Pollmann T.	MÁV	112, 28
7. Hidvégi N.	Árpád	113, 58
8. Kovács M.	Gazdász	113, 58
9. Ambró J.	MMG	119, 31
10. Bogárdi E.	BVTC	122, 77
11. Pólya G.	Árpád	124, 72
12. Szlávik É.	Volán	125, 94
13. Tima I.	ATSC	129, 78
14. Pólya Zs.	Árpád	130, 44
15. Rozmár Gy.	Sabária	130, 84
16. Csákány A.	KFKI	131, 66

Ebben a kategóriában nagyobb a szóródás, mint az eddigiekben. Amíg a felnőttékben, juniorban, ifi fiuban volt olyan versenyző, aki két versenyt nyert, az ifi nőknél mind a hatot más nyerte meg. Az eredményeik is rapszódikusabbak. Az első helyre még sokan pályázhatnak. Az 1-3. helyen keret-tagok állnak, de a következő keret-tag már csak a 6., eléje került a két szombathelyi kislány. A másik kettő, Kovács Márta és Pólya Gabi elé több kereten kívüli ékelődött. Érdekes, hogy ebben az első 16-ban 8 a serdülő, az első ötben mindjárt négy.

Serdülő fiúk. Bár valamivel kevesebben álltak rajthoz, mint az ifi fiuknál, itt van a legtöbb olyan versenyző, akinek van négy érvényes versenye, összesen 48.

1. Mets M.	OSC	102, 15
2. Koczur K.	Postás	105, 03
3. Sziebert P.	PVSK	106, 22
4. Széles G.	PVSK	113, 77
5. Pálffy J.	Postás	115, 02
6. Koczka T.	Sabária	117, 72
7. Szerdahelyi Z.	Sabária	119, 07
8. Baracsi G.	MÁV	119, 36
9. Tóth Cs.	Recsk	120, 58
10. Sajti Z.	Tipo	122, 28
11. Bolgár J.	Lombik	125, 26
12. Sélley T.	PVSK	127, 30
13. Frey Antal	MÁV	129, 44
14. Ungvárszky M.	MMG	130, 86
15. Süttő G.	Tipo	131, 39
15. Csontos D.	Recsk	133, 75
16. Szekér A.	ZTE	124, 49
18. Bárdi T.	OSC	136, 89
19. Leeb T.	Árpád	138, 19
20. Zelei F.	Bottyán	140, 00
21. Hrács I.	Recsk	141, 21
22. Less N.	DVTK	141, 58
23. Csurgó B.	STE	143, 42
24. Komlósi L.	ATSC	143, 70

Ebben a kategóriában van az egyetlen olyan versenyző, aki már három versenyt nyert, Mets Miklós. Bár így ő a legesélyesebb a rangsor elsőségben, mégsem érezheti magát páholóban, hiszen a másik két esélyes Koczur és Sziebert Péter ugyancsak a nyakán van. Sőt még más is beleszólhat az elsőségbe. Elég egy kisklás, és oda az első hely. Ha Metsnek sikerül az Rótyót is megnernie, akkor már nem

vehetik el tőle az 1. helyet, ha viszont, nem akkor ismét, akárcsak tavaly, a Hungária fog dönteni.

Serdülő lányok. 33-an szereplnek listámon.

1. Urbán M.	MMG	104, 67
2. Szabó K.	E. Spartacus	113, 50
3. Osztafin J.	STE	113, 58
4. Lefort V.	STE	115, 04
5. Maác Gy.	Postás	116, 28
6. Kuzman M.	E. Spartacus	116, 76
7. Deme K.	KFKI	116, 78
8. Ujhelyi E.	MÁV	117, 89
9. Marcis M.	E. Spartacus	118, 79
10. Szekeres Zs.	ZTE	121, 80
11. Székely A.	Sabária	124, 70
12. Almás E.	MMG	124, 94
13. Ruzsa K.	BEAC	130, 12
14. Jónás P.	Recsk	131, 08
15. Székely M.	Lombik	132, 22
16. Kovács Zs.	STE	136, 01

Ez a legbizonytalanabb kategória. Itt sem akadt olyan versenyző, aki két versenyt nyert volna, de van olyan három győztes (Nagy Márta-KSZZVSE, Deák Rozália KSZVSE, Csonka Mária KSZVSE), akinek még négy versenye sincs. Meglepő, hogy ilyen jó eredményt elérő versenyzőt nem tud többet szerepeltetni egyesülete. Urbán Márti jól megugrott az mezőnytől, így győzelme valószínűnek látszik, hiszen a serdülőknél már csak három eredménye van hátra, a többieknél azonban a rapszódikus eredmények miatt, még teljes a bizonytalanság.

Tavaly összesen 218 versenyzőt lehetett rangsorolni, most 257 versenyzőnek van 4 érvényes versenye. Bár lesznek olyanok, akiknek most van 4 versenyük, de az évre nem lesz meg a szükséges száma, így nem kerülhetnek rangsorba, mégis a rangsoroltak száma előreláthatóan jóval meg fogja haladni a tavalyit, ami igen öröndes. Böven lesznek ugyanis olyanok, akiknek pillanatnyilag csak három versenyük van, vagy esetleg még kevesebb, az év végéig mégis elérik a szükséges minimumot. Minden kategóriában emelkedés van, kivéve, és ez számomra nagy meglepetés, az ifi fiukat. Különösen nagy az emelkedés a felnőtt kategóriákban, főleg a nőiben. Ez utóbbit elsősorban az elit versenyek hiánya okozta.

Még legtöbb kategóriában nagy harcok várhatóak, amíg a végleges sorrend kialakul, előreláthatóan lényegesen több versenyző között, mint tavaly.

Kempelen Imre

VÁLOGATOTT

DOSEK ÁGOSTON

Még áprilisban beszélgettünk.

Én örültem a találkozásnak, 8 kevésbé. Érthető volt lehangoltsága, hisz csupán pár nappal korábban tudta meg, hogy hatalmas hőesés volt Skandináviában és így elmarad a válogatott norvégiai turája. "Kárpótlásként" viszont rajt-hoz állhatott az egyetemi és fűskolás tájfutó-bajnokságon. Emiatt viszont minősülni vágyó tájfutóink adták bunak fejüket. Nem ok nélkül: Dosek például 53:36-ot futva ért célba.

- Ez a jó időeredmény "bosszu" volt Norvégiáért?

- Ördögöt! - mondja kicsit mérgesen:

A szökkel 1800 km-t alapotam, tájfutóként pedig 600 km-t. Bennem volt ez a nem is tulajdonképpen jó idő.

Felvonom a szemöldököm. Erre hozzátesszi: - Ezen a pályán ez az idő nem lehet elég a győzelemhez.

- Milyen változást jelentett életemben a válogatottság?

- Technikailag korábban alig képeztem magam. A kezdeteken erre rászorítják az embert. Egyre inkább érzem a fontosságát. Ami a válogatott első vonalába kerülésemet illeti, jobban szerettem volna, ha lemondások nélkül kerülhetek oda. Tisztelem Boros Zoliékat, eredményeiket, de bizom abban, hogy jobb lesznek náluk.

Nem olyan típusu embernek látszik, aki alaptalanul ígérget. Sifutásban, másik sportágban a legutóbbi idényben bizonyított: öt aranyat nyert az országos bajnokságokon. A szakemberek jelenleg öt tartják az egyetlen, nemzetközi eredmények elérésére képes élversenyzőnek.

- Hogy lehet összeegyeztetni a sifutást és a tájfutást?

- Az előbbit tiz, az utóbbit hét éve üzőm. A sifutást télen, a tájfutást a fennmaradó időben. Beták Imre a Vasas mestere a sifutóedzőm és Vittek Lajos tájfutóedzőm összehangoltan dolgoznak.

- Melyiket tekinted kiegészítő sportnak?

Felkapja a fejét és kicsit mintha elmosolyodna miközben kimondja: - A sifutást! Jó lett volna kijutni a bulgáriai VB-re. Evett a pénz, amikor az eredményeket olvastam...

- Jövőre Norvégiában lesz a tájfutó VB.

- Készülök rá...

- Hogyan? - vágok közbe - azt mondják, hogy a sifutó és a tájfutó mozgás lényegesen különbözik egymástól és...

Most ő vág közbe.

- Ez a téma szerintem külön megér egy "misét". Irtam is erről egy nagyobb anyagot a TÁJFUTÁS-ban, szerintem a kettő jól megfér egymás mellett.

- Ki a példaképed?

- Tulajdonképpen nincs. De Nansent, a sarkkutatót nagyon tisztetem. Imponál, hogy mennyire össze tudta egyeztetni a tudományos munkát a sporttal, a szízással, a természettel.

- Van-e hobbyd? Mit csinálsz a szabadidőben?

- Érdekel a lakberendezés, az építészet...

- Ha választhatnál mondjuk Dunaujváros és Paks között, hol élnél szívesebben?

- Szentendrén vagy Veszprémben - válaszol szemrebbenés nélkül.

Ahogy mulik az idő, úgy válik egyre nyugtalanabbá. Néha az órájára pislog, máskor a befutópont irányába tekinget.

Mire gondolhat? Csak a verseny, a végső sorrend izgathatja. Egyszer csak megszólal, de szinte csak önmagának mondja: "Ha Pista három percen belül nem fut be, legyőztem."

Tovább figyelem. Meg sem próbálom folytatni a beszélgetést.

Már a kritikus idő közelében járhatunk, amikor szétcsapódnak az ágak, és száguld Bokros. Dosek már az időmérő mellett áll. Mindenki az érkezést figyeli, csak én nézek lopva - hogy észre ne vegye - Dosekra. Bosszusnak látszik, leolvasható róla egy adag csalódottság, De amikor Bokros Pista átrohan a célon ő kezd először tapsolni.

Kicsit kedvét szeghette a dolog. Szórakoztatan mondja, hogy 178 cm magas, 78 kiló és 1955-ben született. Csak akkor élénkül újra fel amikor a jövőjéről faggatom.

- Kezdetben aktívan akarok sportolni

- mondja - és csak később testnevelő tanárként.

- Természetesen Budapesten? - kérdem

kicsit provokálóan.

- Nem - mondja és elneveti magát - el tudnám képzelni magam vidéken is.

*

Szerintem egy riportalany annál érdekesebb, minél kiszámíthatatlanabbak a válaszai, minél határozottabban meri kimondani azt, amit gondol. Annál is inkább, mivel ezekből rengeteg dologra lehet következtetni. Többek között e beszélgetés alapján, a nagy akaraterővel, szívósan küzdő versenyzők közé sorolnám Dosek Ágostont. Olyanok közé akik, felismerik és gyorsan kijavítják hibáikat, azok közé, akik nemzetközi mércével mérhető klasszisok lehetnek.

Harcza Gábor

Úttörő Olimpia

AZ UTOLSO UTTÖRŐOLIMPIA ÉS AZ ÉLSPORTOLOUTÁNPOTLÁS

A címből sejthetően, a kiválasztásról és a kezdésről szóló elmélkedésem folytatását Dr.Kiss Endre cikkével teljes egyetértésben irtam, megkísérelve sportágunk rövid úttörőolimpiai szereplésének voltaképpen záróaktusát is belevonni.

A GYŐRI UTTÖRŐOLIMPIA

Jövőre sportágunk csak a nem leigazoltak számára kiírt "B" kategóriában képviseltetheti magát Tatán. Ez a presztizsvesztés, amely az iskolákkal szemben is sokat ront tárgyalási pozíciónkon, ráadásul szakmai visszalépés is. Részletezni nem kívánom, elég ennyi: többet nem tekinthető a korosztály országos bajnokságának, pedig olyan tehetségek indultak el, mint Kaló Marianna, Kármán Kati, Petőcz László, Molnár Géza. Olyan korosztályt von be majd, amely általában a többi sportágtól kifosztott, kezdésre ritka kivétellel, alkalmatlan már.

Milyen is volt hát ez az utolsó?

Alkalmazkodva a heterogén mezőnyhöz, könnyű, gyors pályákon dönt el a verseny a kiváló károlyházi lapon. Az egyéniken a nagy rohanásban el is hullott 6-8 esélyes, különösen a lányoknál. (Mondhatom, mert tanítványom nyerte. Nem az akitől vártam.)

A rendezés hibájául mindössze a fűrés és a váltón a bemelegítésre biztosított 30x30 m-es karám (sátrakkal, nézőkkel) róható fel. Még akkor is, ha csak a huszadrész melegit még mindig!

Az eredményeket úttörőversenyen nem szokásos klubtükörben vizsgálni. Mégis, nem az évről-évre azonos szakosztály nevek, hanem a nagy egyesületek aggasztó távolmaradása tűnik fel. Az NDK sportjának színvonala közismert. Az kevésbé, hogy az átigazolás arrafelé nemigen szokás. Az még kevésbé, hogy az edzőt addig fizetik, amíg van tanítványa. De érdekes módon Renate Stecher visszavonulása után sem halt éhen az edzője. Vajon miért?

No, lássuk a leg-nemkívánatosabb pontversenyt:

1. Recski Bányász 19 p. (Érdemtelenül nem nyertek bajnokságot. Csongrádiék munkáját nem szükséges dicsérni, de gondoljuk el: ezek a gyerekek már az általános iskola után elmennek a faluból! Ez az igazi áldozat!)

2. Sabaria 14, 66 p (1 egyéni bajnokság)
3. Szfv. Volán 9 p. (1 váltó bajnokság)
4. Postás 7, 33 p. (1 egyéni bajnokság)
5. PVSK 7 p.
6. MÁV Ig. SC 6, 33 p.

Egy kicsit felborult a Bp.-Vidék arány.

A hiányzó bajnokságot ugyan a főváros válogatottja nyerte (MMG-MÁV-KFKI), de a szakember ellátottság, -térkép-adottság, lakosságárányának megfelelő arányú fővárosi fölénynek kellene jelentkezni. Ráadásul furcsa, hogy az első 10-ben lévő 7 fővárosi klubból egyedül a Postás tud eredményes versenyzőt adni a csapatba!

Sértő? Erős? Nem hiszem, - sportágunk jövője függ ettől. Inkább udvarias és gyenge. Alig hallható.

Visszatérve a résztvevőkre: olyan, aki mindkét napon kiemelkedőt nyújtott, csak kettő akadt. Kevésnek tűnik (Ceterum censeo: jövőre nem lesz hol feltűnni újabb kettőnek se!) Sztárnevelés elkerülésére név nélkül: váltóteljesítményüket megközelíteni se tudták az egyéni győztesek. Más se. Sőt, a hajszállal elvesztett egyéni után sem csfnáltak cirkuszt, ami a váltón azért előfordult...

A többieknek végigtekintve megállapíthatjuk; közepesenél jobb teljesítményre csak azok voltak képesek, akik kilépve a hazai bűvös körből hétről-hétre összemérték erejüket a magasabb kategóriákban. A rangsorolákon jól szereplők osztottak az érmeiken, bizonyítva azt a tényt, hogy a C és D kategóriákban szerzett talmi sikerek kétes értékűek hosszútávon. Sőt, a nagy országos versenyekről távolmaradó szakemberek is helytelen értékítéletet alakíthatnak ki az erőviszonyokról, indokolatlan reményeket keltve magukban és a gyerekekben.

A nagy negatívum: a megmagyarázhatatlanul vad, lumpenviselkedés. Tennünk kell, nem mehet tovább! Ne csodálkozzunk, ha nem szívesen fogadnak versenyeken, hiszen itt is botrányos volt, mit műveltek gyerekeink.

Az egyik fiu (ezredik lett) ki-bemáskált a második emelti ablakon. Serdületlen kislány éjszakai lofrálás közben az utcán idéltlenkedve karját törte. (23 óraker)

Igyen strandolás helyett vadállati tombolás a váltó után a hálótermekben.

Bevallom, vonakodtam rájuk szólni, bár megtettem. De ha az MVM SC-s fiut kipofozom az állomásra, akkor az ellenfél csapatát gyengitem. Hiányzik ez nekem?

AZ ÉLVERSENYZŐ-UTÁNPOTLÁS

A legtöbb sportágtól eltérően nálunk még nem kidolgozott a 10-14 éves klassziszjelöltekkel való foglalkozás módszertana. Okait sportágunk fiatal korán kívül abban látom, hogy nem éri meg a picikkel való foglalkozás azoknak, akik a sportág felkészültségbeli élvonalát is je-

lentik: nincs bajnokság, nem hoznak pontot, most már uttörő olimpia sem lesz, minek csináljam? (Lásd a győri statisztikát!) Másrészt (fiuságból talán?) nem fogadjuk el azt, hogy olyan versenyzőből lehet felnőtt korára nemzetközi klasszis, aki ebben a korban már ellenfele a legjobbknak is. Tényleg: van ilyen gyerek?

A kisinőci edzőképző táborban együtt indulhattak a jobb felkészültségű 10-14 éves gyerekek a hallgatókkal a két utolsó edzőversenyen. A felnőttek nevét tapitatból, a gyerekekét bölcs megfontoláshból nem írom le. Ragadás nem volt: jóval a felnőttek után mentek ki a gyerekek.

I. Pálya: kb. 4.000 m-es "ablakos"

Pályakitűző: Balogh Tamás

1. I.o. ffi	29,07
2. válogatott ffi	29,27
3. II.o. ffi	35,38
4. válogatott nő	35,45
5. 7-es "E" fiu	37,23
6. 8-as "E" fiu	38,15
.....	
36. (felnőtt)	65,45
kiesett: 1 fő (I.o. nő)	

II. Pálya: kb. 4500 m-es (rafinált, sok botrányal befutás után)

Pályakitűző: Honfi Gábor és Tuskés Endre

1. II.o. nő	57,20
2. I.o. nő	59,50
3. I.o. nő	61,05
4. első gimn. "E" fiu	64,10
5. 8-os fiu	66,10
6. I.o. ffi	71,30
.....	
32. felnőtt	160,00
kiesett: 5 fő, köztük 2 I.o. és 2 15 éves lány	

A felnőtt és gyermek átlag nagyjából azonos volt mindkét versenyen.

90%-os lemorzsolódást számítva is esély van arra, hogy a résztvevőkből egy nemzetközi klasszis nevelődjék. És nemcsak 10 ilyen gyerek van a korosztályban! Sajnos ezek elenyésző kisebbsége van olyan nagy egyesületben, ahol biztosított minden számukra.

A tavaly bevezetett serdülő rangsorolás nagyot lendített a korosztályon. De nem serdülő korban kell kezdeni az élversenyzők utánpótlását!

Innen kezdve folytatom előző elmélkedésemet.

Ha eljutottunk addig, hogy néhány 8-10 éves gyereket egy alapozás során megismertettünk a sportág alapjaival, egy versenyévad során össze kell gyűjtenünk egy sereg adatot, amelyek feldolgozása után differenciálhatunk közöttük.

Ha nem tudunk differenciálni, az két okra vezethető vissza:

1. Rossz a megfigyelési módszer.
2. Rosszul dolgoztunk.

Ez utóbbira nincs recept, az előbbire akad.

Kikre érdemes többletmunkát fordítani?

1. Aki igényli a vele való külön foglalkozást.
 2. Magától értetődőnek tekinti a többletmunkát (bontás edzőversenyen, kifüggesztett eredmény leírása stb.).
 3. Nehezen emészt meg egy elrontott versenyt.
 4. Akinek az edzettségi szintje megfelelő
 5. Aki ellenfeleiben nem ellenséget lát.
- Ovakodjunk a következő típusoktól:

1. Aki nem redukálja ésszerűen iskolai és iskolán kívüli fakultatív elfoglaltságait,
2. Jelenlegi iskolai testnevelésünk elhibázott versenyrendszerének megfelelően "univerzális sportember".
3. Akit csak szubjektív ok marasztalja (fél a tanár-edzőktől, barátaihoz vonzódik csak, nem a sportághoz stb.)

Az évad közepe táján már amúgy is selektálódik a társaság - megválogatjuk, kit viszünk el egy drága versenyre; van, aki a táborozást nem őröszözi fel egy kétnapos versenyért stb.

Őszre adott az a 2-3 fő, akiben megvan az élversenyzővé válás feltételei, elkezdhetjük a differenciált foglalkozást. Vigyázzunk: ne érezzék magukat különbnek a többinél! Ha sztárkodásra hajlamos gyereket válogatunk be, vesztünk magunkra (én is azt tettem!) és igyekezzünk okosan egyensúlyozni. Büntessünk nyugodtan, még, ha el is marad egy-egy eredmény. Legjobb versenyzőim már túl vannak 1-2 hónap házi eltöltésén. Jót tett nekik - aki meg elmaradt, azért nem kár!

A kiemelt csoport kapjon külön, lehetőleg egyéni edzéstervet. Szempontjai legyenek a következők:

1. A fizikai megterhelés - állandó ellenőrzés mellett - legyen erős.
2. A technikai gyakorlatok közelítsenek a nagyokéhoz, később végezzék is el ugyanazokat.
3. Versenyeztessük őket bátran, ne sajnáljuk a pénzt! (Ha van).

Mivel Kiss Endre említett cikkében az edzésterveket hiányolja, hát minden felesleges beszéd helyett álljon itt a 12 éves Ora Robi és a 11 éves Koczka Zoli 1977. első félévi rövidített edzésterve. Mindkettőjük mögött 2 év áll, minősítésük "E". Robi alappulzusa az időszakos ciklus közepén 50 alá került, Zolié 55-60 között ingadozott.

Az év beosztása: I. időszakos ciklus:

1976.dec.6-1977.jul.1-ig

II. időszakos ciklus:

1977.ju.31-1977.nov.15-ig

A kettő közt és a télen életkoruknak megfelelően teljes pihenő. (Nyaralás stb.)

Ellenőrzésként ezt végezte a 13 éves Kajdi Csaba is. Harmadik éve "E". Alappulzusa 56. A kisinóci meglepetés-eredmények egyik részese ő is.

1. makrociklus (dec. 6. - jan.2-ig)
1. heti beosztás:
hétfő: 4000 m egyenletes iramu futás
kedd: tornatermi (cselegáncs)
péntek: 4000 m egyenletes iramu futás

Terhelés: (1. hét adagját "a"-nak véve a következőkben)

2. hét: a + a/3
3. hét: a + 2a/3
4. hét: mint a 2. hét.

II. makrociklus 3.800 m-es felmérés;
óra: 15,14 Koczka 22,0 Kajdi 16,24

1. heti beosztás:
hétfő: 4000 m egyenletes iramu futás +
+ 15x100 dombfutás
kedd: elméleti
szerda: 8000 m egyenletes iramu futás
péntek: 8000 m egyenletes iramu futás
vasárnap: 30 perc váltakozó iramu futás
(önálló, fartlek-szerű)

Terhelés:

2. hét: a + a/6
3. hét: a + a/3
4. hét: a + a/5

III. makrociklus. Felmérés: óra 14,34
Koczka 17,58, Kajdi 14,53

1. heti beosztás:
hétfő: 4000 m egyenletes iramu +
+ (10x100)x2 dombfutás
kedd: technikai
szerda: 4000 m egy. iramu + (1000 lendületes; 500 lassu) 3x
péntek: 9500 egy. iramu
vasárnap: 60 perc váltakozó iramu futás
(önálló, fartlek-szerű)

Terhelés: mint a II. makrociklusban.

IV. makrociklus. Felmérés: óra 13,37
Koczka 16,15, Kajdi 14,20

1. heti beosztás:
hétfő: 6000 m egy. ir. futás 15x150
kedd: technikai
szerda: 6000 m egy. ir. futás teknőfutás
15x200
csütörtök: homokbánya-futás (1000 m-es kör) beceneve rodeo (1 lendületes + 1 szubmaximális kör)
2x4 közte 5 perc pihenő.
vasárnap: mezeizás (atlétikkal, OB-ig bezárólag).

Terhelés: mint az előző ciklusban.

Rodeóban:

2. heti a+a/2
3. hét: 2a
4. hét: mint a 2. hét.

V. makrociklus 6 hetes kivételesen. Felmérés Kajdi 14,02. Edzőtábor a tavaszi szünetben. Szombat-vasárnap versenyek. Változás mind-össze: belép ötödik hétközi edzésként a pálya-edzés. Ebben a csúcsterhelés a Vasutas-Május 1. előtti héten: szubmaximális 800, lendületes 600 pihenő nélkül szubmaximális 400 lendületes 400
" 300 " 300

az adósság visszafizetése a lendületesben szubmaximális 300 5 perc szünet, ez megismételve 2x

VI. makrociklus. Felmérés: óra 13,20, Koczka (megfázott), Kajdi 13,50

1. hét

kedd: technikai edzések
szerda:

péntek: 2x3 rodoe (közepős lendületes, a többi szubmaximális)

Kajdi második sorozata: 3,45, lendületes 3,49:3,49 lendületes 3,49

szombat-vasárnap: versenyek

Terhelés: viszonylag egyenletes.

VII. makrociklus. Felmérés: óra: 13,19 Koczka 16,00 Kajdi 13,45

Heti három technikai edzés. Vasárnap versenyek.

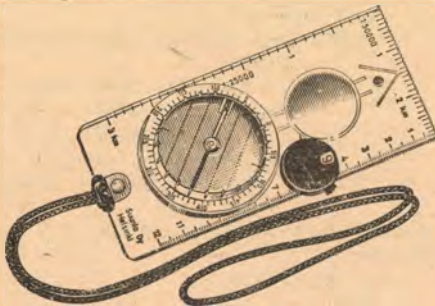
Terhelés lassan csökken.

Záró-levezető verseny: Sopron-Jurisich.

Nem álltom, hogy ez az üdvözítő. Ez évek mulva dől el. De ideáig bevált, márpedig a puding próbájáról közismert a mondás. A hasonló koncepció alapján készülő 1962-es lányok az ifiválogatottság küszöbére jutottak (Barki Andrea 2 év, Kiss Gabriella 1 1/2 év alatt), ami még az ifi lánymezőny ismeretében is azt bizonyítja, hogy nem teljesen elvetendő uton járunk.

Szeretném, ha - Kiss Endréhez csatlakozom itt is! - szerény ujságunkban valami vita indulna, mert ne feledjük, hogy az atléták (Tatabánya, Diósgyőr, Dunaujváros és a főváros) már az óvodákban néznek körül!

Sárközy Csaba
Sabaria

MODSZER A TÁJÉKOZODÁSI FUTOK TECHNIKAI TUDÁSÁNAK FELMÉRÉSÉRE

Az 1976-77-es alapozási időszakban a BEAC technikai edzésein kirpóbáltunk néhány módszert a versenyzők tájékozódási tudásának felmérésére. Ezek a felmérések nemcsak azért bizonyultak hasznosnak, mert a versenyzők viszonylag tárgyilagos képet kaphattak saját felkészültségéről, hanem azért is, mert az eredményekből érdekes, általános következtetéseket vonhattunk le, és mert a felmérések változatosabbá tették az edzéseket.

Az alapmódszer

Kitűztünk egy rövid pályát (nálunk 1000-2000 m között, ez természetesen változtatható), és ezt először mindenki lefutja versenyszerűen, időméréssel; az időt a térkép kézbevételeitől kezdjük mérni, és az edző az indulás előtt megmutatja a terepen a kezdőirányt, hogy a versenyző a térképet már futás közben nézhesse. (Ez azért van, mert feltételezzük, hogy jó versenyzők előre megnézik már a pont előtt a következő átmenetnek legalább az elejét.) Ezután az edző kiszalagozza a pálya logikus utvonalát, úgy, hogy a pálya lefutása ne igényeljen tájékozódást, majd a versenyzők megegyezően lefutják, ismét egymással versenyben, időre. Az indítás természetesen most is egyenként történik, hogy az iramot a társak ne befolyásolják. A két idő aránya nagyjából jellemző arra, hogy a versenyző a teljes futási idő hányadrészét "veszti el" a tájékozódás miatt, vagy másképpen: mennyi időt nyerhetne, ha olyan tökéletesen tájékozódna, hogy közben a pályát a fizikailag tőle telhető maximális sebességgel (megállások, lassítások, keverések és nem-optimális utvonaltárasztások) nélkül futná végig.

Az első futás idejét számszerűen kifejezve a második futás idejének százalékában, a technikai szint jellemzésére jól használható mérőszámot kapunk. Ez mindig nagyobb száznál, és az adott pályára vonatkozóan minél közelebb van százhoz, annál jobb volt technikailag a versenyző.

Példa: a terepen kitűzött négypontos, 1400 m légvonal távú pályán (szint fölfelé a logikus utvonalon kb. 80 m) nyolc felnőtt és ifjúsági versenyző idői és technikai százaléka a következők voltak:

A verseny- ző sorsz.	1. futás (versen- szerű)	2. futás (szala- gozás)	technikai százalék
1.	11;07	8;10	136
2.	10;06	7;02	143
3.	12;50	9;04	142

4.	9;12	7;50	119
5.	10;26	7;48	133
6.	12;09	8;12	148
7.	8;25	7;47	108
8.	11;16	9;32	118

Ezzel a módszerrel természetesen csak nagyjából és bizonyos statisztikus hibával lehet a technikai fejlettség szintjét megállapítani, különösen akkor, ha egy-egy versenyző csak kevés számú felmérésen vesz részt. Először is, különféle személys és nehezen befolyásolható okok miatt minden versenyző (szellemi) formája ingadozó, hol jól kijön a lépés, hol kevésbé, és a felmérés nyilván csak a pillanatnyi állapotot tükrözi. Ez a veszély a pusztán fizikai kontrollfutásoknál kevésbé áll fenn, itt viszont annál inkább, mivel a teljesítmény fizikai tényezője nagyrészt ki van küszöbölve. A pálya rövidege miatt ráadásul a hibákat nem lehet "ráhajással" behozni, mert úgy is végig hajtani kell. (Hosszu pályák kitűzése technikai felmérés céljára tapasztalataink szerint nehezen kivitelezhető, mert egyrészt nincs idő a szalagozásra, másrészt biztosítani kell, hogy a versenyzők fizikailag ne legyenek lényegesen fáradtabbak a második futásnál, mint az elsőnél.) Másodsor: a versenyen a nagyobb hibák rendszerint a fáradtságok jelentenek, többnyire a pálya második harmadától, míg a felmérés 10-15 perce alatt az összpontosítás még elég könnyű; ezért várható, hogy a felmérés a technikai szintre jobb eredményeket ad, mint amilyenekre a versenyeredményekből lehet következtetni. Gyakorlatilag így az apróbb hibák és technikai fogyatékoságok hatását állapíthatjuk meg, a nagy "fejlövések"-ét nem. Ezzel ellenkező irányba hat viszont, hogy versenyen a hosszabb táv miatt a tempó kisebb, így a tájékozódás okozta lelassulások az összidőt viszonylag kevésbé befolyásolják. Néhány versenyzőnk esetében, akik a versenyeken rendszeresen fel szokták becsülni saját idővesztésüket, ezt a hatást számszerűen is ki lehet mutatni: a saját becslés a versenyekre átlagos 10-15 százalékos veszteséget, azaz 110-115% közötti technikai százalékot mutat, szemben a náluk mért átlagos 120-125%-kal. Igaz viszont,

hogy a hibák sokszor a gyors szakaszokon jelentkeznek, ahol a tempó közel ugyanolyan, mint a felméréseken. Végül: elvileg semmi garancia nincs arra, hogy a második futásnál a versenyzők mindegyike ugyanugy hajt, mint az elsőnél. A szalagozott pálya lefutása már nem hasonlít annyira az igazi versenyéshez, emellett fárasztóbb, mert gyorsabb; és mivel a technikai tudás a versenyzők körében általában nagyobb tekintélyt biztosít a pusztá futógyorsaságnál, különösen serdülőknél és ifiknél előfordulhat, hogy a versenyzők a technikai százalékok minél lejjebb szorításában "versenyeznek", ebben pedig legegyszerűbben úgy lehet jó az ember, ha a szalagozott pályán lassan fut. Az abszolút időkből persze az ilyen sumákolást könnyen észre lehet venni; másrészt, ha a felmérés célját és menetét az edző előzőleg részletesen elmagyarázza, a versenyzők többségében van annyi tudatosság és intelligencia, hogy a szalagozott pályát is a lehetséges legnagyobb sebességgel fussák.

A módszer egy változata

A pálya kiszalagozása időhiány miatt gyakran nehezen valósítható meg, ezenkívül a különböző versenyzők különböző fizikai adottságai miatt a logikus utvonal nem mindenkinek ugyanaz. A technikai százalék elég jó közelítést kaphatjuk egyszerűen úgy, hogy ugyanazt a pályát kétszer kell lefutni egymás után (közben a megfelelő pihenéssel), és az első futás idejét kiszámítjuk a második futás idejének százalékában. Ha a pályában sok vezetővonal és jól azonosítható tájékozódási pont van, akkor az első futáskor szerzett terepismeret a második futásnál majdnem egyenértékű a szalagozással. Annak eldöntésére, hogy a szalagozás kihagyása mennyire torzítja a mért eredményt, a következő mérést végeztük: az 1. táblázatban közölt felmérés pályáját háromszor kellett lefutni időre, vagyis a táblázatban közölt két futás közé beiktattunk egy szalagozás nélküli második futást, és ennek idejét is kiszámítottuk a szalagozott futás százalékában. A nyolc érték (növekvő sorrendben rendezve) a következő volt: 102, 102, 103, 106, 108, 114, 122, 122. A kis

Idő-pont	Hely	Légvonal-táv	Szint logikus	Ell.p. száma	Pálya jellege	Versenyzők száma	Átlag techn. %
XII.19.	Jánoshegy	1600	80	4	Vezetővonalas átmenetek	9	125
III.21.	Kőhányás-pusztá	1500	60	3	Összetett jellegű átmenetek	10	124
IV.7.	Szary Háj (Lucenec)	1750	60	3	Bonyolult sikrajzu átmenetek	9	119

százalékok (102-103) valószínűleg nem teljesen reálisak, mert az ezeket teljesítő (ifjúsági) versenyzők saját véleményük szerint a harmadik futásnál érezhetően fáradtak voltak, és nem tudták a pályát olyan iramban végigfutni, mint az első két alkalommal. Így kb. 110-115%-os átlagot vehetünk, ami azt jelenti, hogy a szalagozás elhanyagolása miatt a mért technikai százalékok átlag tiz-tizenöt százalékkal jobbak a valóságosaknál. Meg kell még jegyezni, hogy az ábrán látható pályába kevés a könnyen megjegyezhető vezetvonal, így tehát a szalagozás a tájékozódást az átlagosnál jobban segítette.

Ezzel a (szalagozás nélküli változattal) három felmérést végeztünk, különféle jellegű terepeken, térképeken és pályákon. A pályák főbb jellemzőit és az eredményeket a 2. táblázat tartalmazza.

A második két pályán a szalagozás az előbbieket szerint a technikai százalékokat valószínűleg 10% körüli értékkel lerontotta volna.

A felmérésnek lehetséges egy további egyszerűsített változata is (ezt nem próbáltuk ki), amelyben a versenyzők közötti futógyorsaságbeli különbségeket ismerve, másodsorra csak a versenyzők egy része futja le a pályát, és a többiek idejét ezekből átszámítjuk.

Egy tanulság

Ha az általunk mért összes technikai százalékokat átlagoljuk (a második módszernél a vezetvonalas pálya kivételével 10%-kal beszámítva a szalagozás hiányát), 131% jön ki. Ez elég durva becslés, de egy dolgot feketén-fehéren kimutat: hogy a felmérésben résztvevő versenyzők átlagos pályán az idejüknek kb. egyharmadát "vesztették el" a tájékozódás miatt, pontosabban a tájékozódás gyengesége miatt. Ránézve egy ilyen adatra, az ember először persze arra gondol, hogy ez biztos szükségszerűen és elkerülhetetlenül van így, hiszen "valamennyire" csak lelassít mindenkit a tájékozódás, bármennyire technikás is az illető. Igen ám, de az adatokat felbontva az is kiderül, hogy a százalékok között (nem gyakran, de rendszeresen) akadnak 110 alattiak, még a bizonyult kőhányási terepen kitűzött pályán is.

Ez pedig azt jelenti, hogy elvileg el lehet érni, hogy a tájékozódás ne harminc vagy ötven, hanem csak tíz vagy öt százalékkal növelje meg az időt. Vagyis lehet egy pályát úgy végigfutni, hogy nem kevertünk, nem kapirgálunk a pont körül, nem állunk meg térképet nézni, sőt még csak le sem lassulunk hozzá lényegesen, nem

választunk rossz utvonalat, szóval: úgy futunk, mintha ki lenne a pálya szalagozva. Itt jegyzem meg, hogy a felméréseinkben résztvevő versenyzők szinte kivétel nélkül a (felöltött, ill. ifjúsági) hazai élvonalhoz tartoznak; pl. az 1. táblázatban szereplők közül hat volt már egyéni országos bajnok vagy második helyezett, és ráadásul a magyar mezőnyben elismerten "technikásnak" számítanak. Tehát nem valószínű, hogy a felméréseket másokkal megismételve jobb átlageredmény jönne ki. És most gondoljuk meg: mennyit kellene edzeni (futni) ahhoz, hogy valaki futásban husz-huszonöt százalékokat javuljon? Élversenyzőknél ez gyakorlatilag már elképzelhetetlen. A fő tanulság tehát, amelyet a felmérések eredményeiből levonhatunk, hogy a tájékozódási technika fejlesztésével a versenyeredményekben elvileg igen nagymértékű javulás érhető el; olyan mértékű javulás, amely fizikai edzésekkel egyszerűen nem lehetséges.

Azt irtam: "elvileg", mert a gyakorlati megvalósításnak számos objektív és szubjektív akadálya van. Csak néhány példa: a technika hatékony fejlesztéséhez hatékony edzéseszközök kellene; egy technikai edzés teljes lebonyolítása a versenyzőknek kb. kétszer-háromszor, az edzőknek kb. négyszer annyi idejébe kerül, mint egy futóedzés (kivéve, ha a helyi terep- és közlekedési adottságok különösen kedvezőek, de ez Magyarországon ritka); az öltöző, utazás, térkép miatt pedig a költségek is nagyobbak. A szubjektív tényezőket inkább nem említem, hiszen ez nem a "tűlevél" rovat. Mindenesetre: a számszerűen kimutatott tények szerint a technika fejlesztése az eredményeket elvileg ugrásszerűen javíthatja. Hogy a gyakorlatban mit teszünk, az az edzőkön, versenyzőkön és sportvezetőkön múlik.

Vassy Zoltán

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZODÁSI FUTO SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky ut 31. II.em. Telefon: 126-820. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Elfizethető bármely postahivatalnál, a Posta Hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlapirodánál (KHI, 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3.- Ft. Előfizetési ár egy évre: 15.- Ft. (megjelenik kéthavonként). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjeszti Osztálya, Budapest, VI., Népköztársaság utja 6. - Indexszám: 25827

TZ: 77535

ISSN 0133-2473

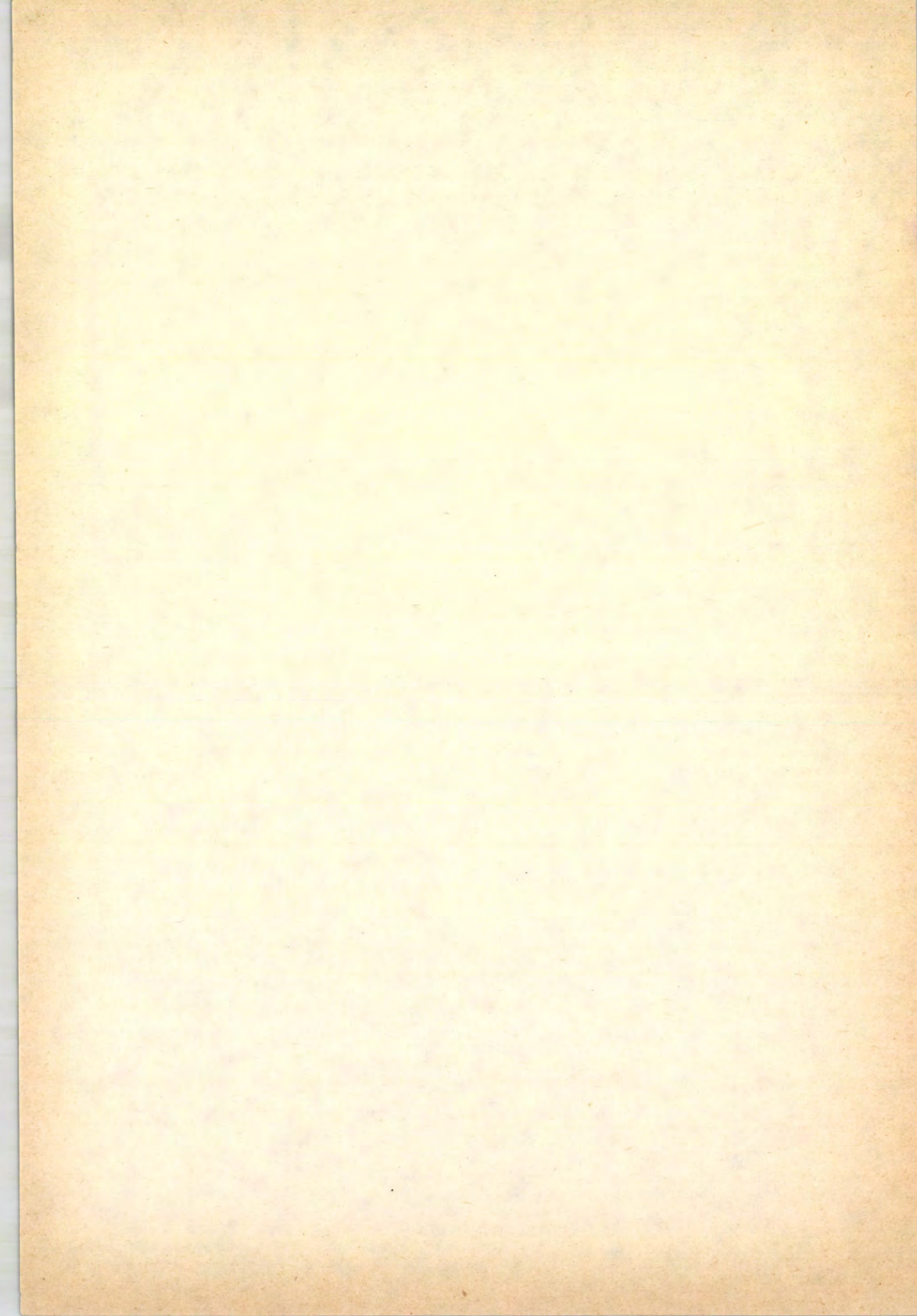
ÁRA: 3' - Ft.

TÁJFUTÁS

1977/5

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

VIII. ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

5. SZÁM

Felelős szerkesztő Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - készült a Sportpropaganda Vállalat Sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor - Előállítási helye: 1143 Budapest, Dózsa György u. 1-3. Ideje: 1977. október.. Terjeszti a Magyar Posta

Versenyeink örvendetes népesedése számos új gondot okoz a rendező versenybíró-ságnak. A nehézségek egyikét az a munkatömeg okozza, amit a sok eredmény kiszámítása megkíván, - de nem mindig kap meg. Legalább is nem a verseny napján. Csak később.

Tulajdonképpen már az is szép, hogy az utóbbi időben nem kellett egy versenytől sem megvonni a "minősítő" címet az eredmények elsikkasztása miatt - mondhatná valaki. Szép, de nem elegendő. El kell érniük, oda annak általános felismerésére, hogy egy verseny rendezése csak az eredményértésítő kibocsátásával ér véget! Minden résztvevőt joggal érdekel saját teljesítménye és helyezése. Különösen azokat, akik a rangsor bármelyik végétől való távolságukkal mérik sikerüket - a menőket és kezdőket... Tehát mindenkit. Az ő nevükben kérjük bíróinktól: fejezzék be még a verseny napján az összes eredmény kiszámítását. Meglátják, sokkal könnyebb pár órával többet a versenyirodában tölteni, mint egy későbbi időpontban ismét összehívni az értékelő stábot. És sokkal humánusabb, mint a szomoru gyakorlat: az értékeletlen kartonok halmazát a verseny csődítőmegeként a vb szerencsétlen elnökének nyakába zúdítani.

Amit rögtön el kell mondani

Szokatlan módon, ezen az első oldalon egy levelet közlünk, melyet a nemzetközi Eötvös Lóránd verseny versenybíró-ságának elnöke, Hegedüs Ábel írt a Magyar Tájékoztató Futó Szövetségnek.

Az alábbi eset nem egyedülálló, tudjuk mi rendezők, versenyzők, hogy mik történnek néha az erdőben. Éppen ezért közöljük a tényeket, mert csupán moralizálni a sportszerűségről, ha nem is felesleges, de mindenesetre elégtelen védekezés.

"Az 1977. évi Eötvös Lóránd emlékversenyen történt az alábbi eset, amelyről, úgy vélem, kötelességem az MFTS-nek is beszámolni.

Az F 21 A (rangsoroló) kategóriában 21.-nek indult Ládi János (BVTC) 23.-nak Kollarics József (PVSK), 24.-nek Bodnár András (PVSK), 26.-nak Horváth György (Postás), 27.-nek Honfi Gábor (Sirok) és 28.-nak Harkányi Csaba (K. Lombik).

A 9. ellenőrzőpontig Honfi befogta az előtte indulókat, és Harkányi is látótávolságban futott mögöttük. A 9. pont helyett a közelben levő másik ponton lyukasztottak, azonban ezt csak Harkányi vette észre, aki ezután a jó pontot is megfogta. A pálya későbbi szakaszán ismét utolérte a másik öt versenyzőt, és megmondta nekik, hogy rossz pontot fogtak, valamint azt is, hogy a jó ponton L lyukasztó volt. a következő olyan ponton, ahol L lyukasztó volt, ráütötték azt a 9. pontnál levő más ábrára (kivéve Horváthot, aki közben feladta a versenyt). A versenyen azonban kétféle L betűs lyukasztó volt (:. :.) és ők pont a másikat lyukasztották. Az első értékeléskor a célban a nagy eső miatt csak bemondáásra és futólag állítottuk össze az ideiglenes eredményt, így akkor Honfi kivételével a többiek bentmaradtak az eredménylistában. Amikor ő - lyukasztásainak helyességében biztos lévén -

folytatás a 80. oldalon

A VERSENYEREDMÉNY

Erich Hanselmann IOF-Report 1977/1

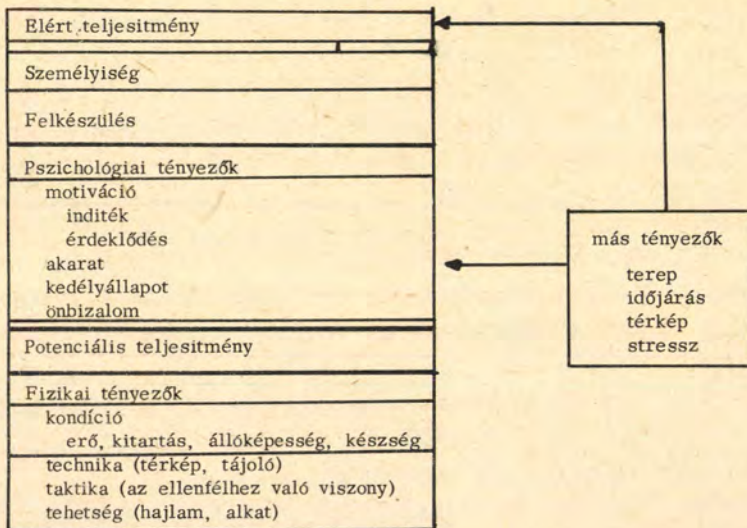
BEVEZETÉS

A versenyévad végén feltétlenül szükséges az év fontos versenyienek szisztematikus elemzését elvégezni azzal a céllal, hogy megállapítsuk a teljesítményt befolyásoló tényezőket. Csak a gyenge pontok feltárása és azonosítása után folyhat tovább a munka. Annak, aki javítani kívánja teljesítményét, meg kell találnia a leggyengébb láncszemet és speciális edzésekkel erősíteni kell azt.

A különböző versenyeket nagyon sokféle kritérium alapján kell összevetni. A közös pontok azonosítása teszi lehetővé a különben nagyon is különböző versenyek összehasonlítását. A hasonló szempontok megtalálása után a gyenge vagy gyengébb láncszemek könnyen kiderülnek.

A teljesítmény értékelése a maga teljes komplexitásában nem lehetséges mindaddig, amíg annak összetevőit világosan meg nem ismertük.

Sportteljesítmény (Dr. G. Schilling nyomán - EFS Magglingen, Sportpszichológia)

TELJESÍTMÉNYANALÍZIS

1. A sportoló személyisége

A teljesítmény mindenkor a sportoló személyiségének függvénye. Edzők, sportvezetők, orvosok, pszichológusok, gyórák feladata, hogy a versenyző optimális felkészülését biztosítsák, hogy az a verseny kezdetén a lehető legjobb kondícióban legyen. Azonban a sportoló az, aki ténylegesen versenyez, és az ő teljesítménye - amely természetesen részben a "besegítő" munkájának is függvénye - kerül analízisre.

2. A környezet hatásai

Általában minden teljesítményre - pozitívan vagy negatívan - hatással van a környezet. Ezeket a hatásokat pontosan analizálni kell, hogy kideríthessük: melyek segítik ill. akadályozzák

a teljesítményt. Ha már egyszer megismertük őket, akkor bizonyos lépéseket tehetünk. Például ha bebizonyosodott, hogy valaki minden esetben rossz teljesítményt nyújtott esős időben, kísérletet kell tenni ennek legyőzésére, esőben végzett speciális térképes edzésekkel. Fel kell mérni azt is, hogy ezek a tényezők mennyiben befolyásolják (tudatosan vagy nem) a versenyre való felkészültség állapotát. Minél nagyobb mértékben befolyásolják - pozitív, vagy negatív irányban -, annál inkább tisztában kell lennünk velük.

Lehetséges külső hatások a tájékozódási futásban:

- tereptípus: terep állapota, sík, meredek, hegyes, nyílt, gyors, egyenetlen, aljnövényzet, sziklás, jó/rossz látási viszonyok, sok/kevés ösvény

- térkép: feltérképezés pontossága, lépték, térképnyomás, áttekinthetőség, színárnyalatok, kontraszterősség
- pályakitűzés: átmenetek távolsága, sok/kevés ellenőrzőpont, sok/kevés utvonálválasztási probléma, pontelhelyezés Könnyű/zavaros, cseles, pontmegvezetés olvasható/rosszul olvasható
- időjárás: szép, napos, meleg, tiszta, felhős, borult, (térkép, bója láthatósága), hűvös, esős, zápor
- rajthelyzet: indulási idő (étkezési idő!) korai/késői; rajtpozíció erős vagy gyenge ellenfelekhez viszonyítva (előttük vagy utánuk)
- előkészület a rajtra: tulságosan kevés idő a start előtt (sietség), tulságosan sok idő (idegesség, várakozás), bemelegítés, koncentráció jó/rossz, többi versenyző, riválisok, barátok, házasárs, gyermek, edző, sportvezetők, orvos hatása
- anyagi előkészületek: felszerelés jó/nem kielégítő
- szellemi felkészülés: jó/rossz.

3. Potenciális tényezők

Szellemi készségek-térképkezelés

Tájékozódási hibák gyakorisága:

- a hibás tájékozódási technika okozta átlagos idővesztés
- a hibák elkövetésének ideje általában: a verseny elején (idegesség), első harmadában, utolsó harmadában (fáradtság), egész idő alatt, bármikor
- a korán rajtolók hasonló hibákat követnek-e el mint a később rajtolók
- a terep és a hibák: minden hiba akkor adódik-e amikor ugyanazokkal a térképproblémákkal kerül szembe a versenyző, mindig bezótpontnál, többnyire iránymenetnél, bonyolult szintvonal pontnál
- térkép pontossága, minősége és a hibák: minden hiba azon a helyen, ahol a térkép pontatlan, hiányos; a jelek, színárnyalatok rossz támpontot adnak
- a hibák elkövetésénél fennálló fizikai állapot: a fizikai megterhelés az egyenletes felett volt; minden esetben szint leküzdése után, normál futótempónál, általános fáradtság esetén
- a térképolvasással eltöltött idő és a hibák: akkor fordulnak-e elő térkép olvasási hibák, amikor a versenyző tulságosan kevés (vagy sok) időt tölt a térkép tanulmányozásával, futás közben végzett térképolvasás okoz-e hibát, sok idővesztéséget okoz-e a térkép tanulmányozása
- az ellenfelek hatása: akkor fordulnak-e elő hibák, amikor az ellenfelek megjelenése zavarja a térkép-olvasást, és az illető versenyző ezután nem ragaszkodik eredeti elképzeléséhez, erős ellenféllel a hátában a versenyző sokat ront a térképolvasás-

kor (vagy éppen jobban koncentráli) a hiba elkövetése idején utol akar érni, vagy le akar rázni más versenyzőt anélkül, hogy látná.

Fizikai kondíció-futóképesség a versenyterepen

- az általános tartós teljesítményre való képesség (aerob kapacitás) megfelelő, vagy ez a teljesítményt befolyásoló tényező,
- kielégítően kifejlett-e az egyenetlen terepen való futás képessége
- van-e olyan speciális tereptípus, amely különleges problémát okoz
- megfelelő-e az állóképesség, vagy a tejsavtűrő képesség rossz (ennek hatása a szellemi teljesítményre)

Fizikai szellemi kondíció

- a térképolvasási készség és az általános erőnlét (gyorsaság) megfelelően össze van-e hangolva
- hozzá tudja-e igazítani futási tempóját a térkép leolvasásának nehézségeihez
- a szellemi vagy a fizikai kapacitás szab határt a teljesítménynek
- a verseny alatt felbecsüli-e előre a különböző átmenetek megtételéhez szükséges erőki-fejtés nagyságát és futási tempóját ennek megfelelően állítja be, vagy csak fut (ahogy tud)

Felkészülés

- volt-e megfelelő motiváció a különböző versenyekhez
- volt-e valamilyen különleges motívum, amely pozitív vagy negatív irányban befolyásolta a teljesítményt
"Jól kell csinálnom" - azért, hogy pl. tovább jussak (nyomás)
"Jól akarom csinálni" - azért, hogy a többiek fölé emelkedjek, hogy győzzek (sikerélmény)
- világosak voltak-e a célok (nyerés, 10. hely, 15. hely), volt-e mindig olyan cél, amelyet határozottan el akart érni, vagy csupán megpróbálta a tőle telhető legjobb teljesítményt nyújtani
- a cél a körülményeknek (terep, ellenfelek stb.) megfelelt-e
- mennyiben befolyásolták - pozitívan vagy negatívan - teljesítményét a pszichikai tényezők (Jól akarom, kell csinálni; környezet, sajtó, rádió)
- a teljesítmény javult vagy romlott a növekvő nyomás alatt.

4. Konklúzió

Csak akkor kaphatunk tiszta képet a gyenge és az erős pontokról, ha a versenyek eredményeit pontosan és rendszeresen felmérjük.

Minél magasabb a teljesítmény színvonala, annál bonyolultabbá válik annak további emelése. Ebben a stádiumban a meghatározott célok érdekében végzett elemzések tehetik lehetővé a gyenge pontok feltárását. A munka ezen szempontok alapján folyhat tovább az edzéseken. Aligha számíthat a teljesítmény javulására az, aki mindig azokat a dolgokat gyakorolja, amelyben erős és amelyeket szeret csinálni, és tudatosan figyelmen kívül hagyja azokat az "átkozott" dolgokat, amelyekben gyenge.

Forditotta: dr. Felföldy Károly
és Laszlavik Éva

1977

HUNGÁRIA KUPA

"JÖJJEK NYUGODTAN, MÁSKOR IS!"

Már a végefelé járt a XI. Hungária Kupa negyedik versenynapja, már az 1500 feletti számokat irták a beérkezők kartonjaira, amikor egy kis társaság tünt fel a cél közelében. Elég volt egy pillantást vetni rájuk és már látszott erdészek.

Mivel ez év nyarán alkalmam volt interjút készíteni Nils Göran Albinnal, az O-Ringen szülőatyjával, és mert tudom, hogy Svédország mellett mekkora harc dúl Svájcban is a tájfutók és a vadászok, valamint természetvédők között, kihasználtam az alkalmat, hogy megkérdessem véleményüket.

Horváth Lajos, az obornoki kerület erdésze szívesen nyilatkozott.

- Ezért a 604-605 hektáros területért én felelek. Ez a rész, ahol a verseny zajlott, átmenet a mezőgazdasági területek és az erdőség között. Lényegében erdőszél. Ha valakinek kedve támad, Eszteregnyéből elindulva akár 40 kilométert is gyalogolhat az erdőben.

- Mekkora és miféle erre a vadállomány? Vanak e csemeték?

- Van vagy félszáz szarvasunk, ugyanannyi vaddisznó és mintegy 80-90 őz...

- A verseny nem zavarta őket?

- Nem hinném, annak ellenére, hogy most még - pár nappal a szarvasbőség előtt itt a szél len tanyáznak. Bár kevés a vadrejtő bozót erre felé, de a pályák kitzűzi konzultáltak velünk a pályák építése, kitzűzése előtt, így volt elég menedékutjuk. De nem is lett volna szükség erre, mivel, mint az előbb megfigyeltük a szarvasok most a 7.sz. fűt mellett egy kukoricásban tanyáznak...

- Mi a véleménye a versenyről, a versenyzőkről?

- Csemetéskertek erre nincsenek. Az itt lévő fában csak szerszámmal lehet kárt tenni. Vadzavarásról - mint már mondtam - csak a szarvasbőség (lényegében augusztus 25-30 és szeptember hasonló időszaka) idején lehetne beszélni. Ezen az időszakon kívül szívesen látjuk önöket.

- Mindent összevetve, elégedett a versenyzők viselkedésével?

- Igen, Ha kedvük van, jöjjenek el más-kor is.

Harcza Gábor

MIÉRT LETTEM MÁSODIK A HUNGÁRIA KUPÁN?

Most szeretném az összes lehető és található kifogással megmagyarázni az elherdált első helyezést. Az eredményértésítő már nem változik ugyan, de elmondanám azoknak, akik izgultak, drukoltak értem, miért okoztam csalódást, miért nem tudtam a biztosnak látszó "szokásos" helyemet elfoglalni az eredményhirdetés fárönkjain.

Szörnyű, ha még az idegen ügyintéző is nevem hallatán - elfeledkezve munkájáról, - féltékenyosan, félsajnálkozva érdeklődik a második hely valódi okairól. Naponta többször ismerősök és ismeretlenek faggatnak a már általuk amugy is előre elkészített magyarázatról, és ezért gondoltam, legalább az ujságunkban leírom, szerintem miért történt ez a nagykanizsai eset.

Kezdvé kis statisztikával: az első nap rajtjánál épp a 20. indulásomhoz készülődtem az előző 36 napra visszatekintve, vagy hosszabban vizsgálva az OCSB óta (V.29.), azaz 78 nap alatt 29 versenyt futottam és ez volt a 30. rajtom. Azt hiszem nem kevés, főleg, ha a többnapos versenyek igen erős mezőnyét is beleszámítjuk a súlyosbító tényezők közé. Meg talán azt a csekélyke faktort, hogy a többszáz- és ezer kilométeres utazásokat a legelemibb emberi követelményeknek sem megfelelően sikerült -

kizárólag anyagi okokból - megszervezni. Jobban megkoptak az idegrendszeri alapegységeim, mint általában az előző nyári sorozatokon.

Ezzel szemben ALIDA ZUKULE ez évben egyetlen egy külföldi versenyen rajtolt; itt nálunk a Hungária Kupán. Ilyen esetben mindenáron nyerni kell, a kellően időzített felkészülés pszichikai többlet, már félsiker.

De nem velem szemben.

Ha a normális, igazi én lettem volna - persze.

De nem voltam gépesítve 6-8-10 hetes állandó versenyzésre, csucsformára, állandó figyelem összpontosításra.

És még ehhez jött a rajtlista, ahol az öt rajtidőmből három elől és kettő legeslegelől, azaz egyes volt. Ilyen sorsolást a nemzetközi ötnaposokon a külföldi számítógépek nem szoktak tervezni. Az előfutás kivált a két bozótos terepen és a napi nem egészen tökéletes térképek által adódható hibáskák információinak átadása miatt nem volt kimondottan előnyös. De mindezt a szubjektív felsorolást egy objektív hiba is megtoldja.

Az első napi rajt.

0 órára 20-ra indultam, mint az első N 19 E futó. A lapozó óra 20-at mutat, beléptem, nem találva a kartonom megszólaltam. Jé, már ti is indultok felkiáltással előkeresték a kartonkötegünket, majd meglátva rajta rajtidőmet - Te már el is mentél! - tovatuszkoltak. Mire térképre is szert tettem a 22-re indulók sem voltak látható távolságon belül már. Irtó csuntyát káromkodva kirohantam az első pont vélt irányába. Természetesen a pálya 17 pontjából többet idegesen nem kapkodtam ki, aminek következménye a 61 perces "maratoni" idő lett.

Utólag sajnálom, hogy nem maradtam a rajtban és magyaráztam el, hogy a lapozó-óra a Kossuth Rádió ideje előtt 3 perccel jár és a

belépő rajtidejét mutatja a beálláskor pontosan 3 azaz három perccel előbb van mint az igazi indulási idő. Legutóbb ilyen eltévesztett állású órát a debreceni Hungária Kupa első napján próbáltak ki viccesen a rendezők, de akkor is sok bonyodalom adódhatott, mert még napközben kijavították, mint most is 0.30 rajtidőnél, így nem sokan tudnak az első napi kis heccről.

Végül talán, esetleg, netántán és véletlenül NEM

kérhettek volna elnézést a rajtoltatók?

irhatták volna automatikusan jóvá legalább a biztos 2 perc késést?

lehetett volna a Népsportba a „csak 6. lett” mellé ezt is két szóval esetelni?

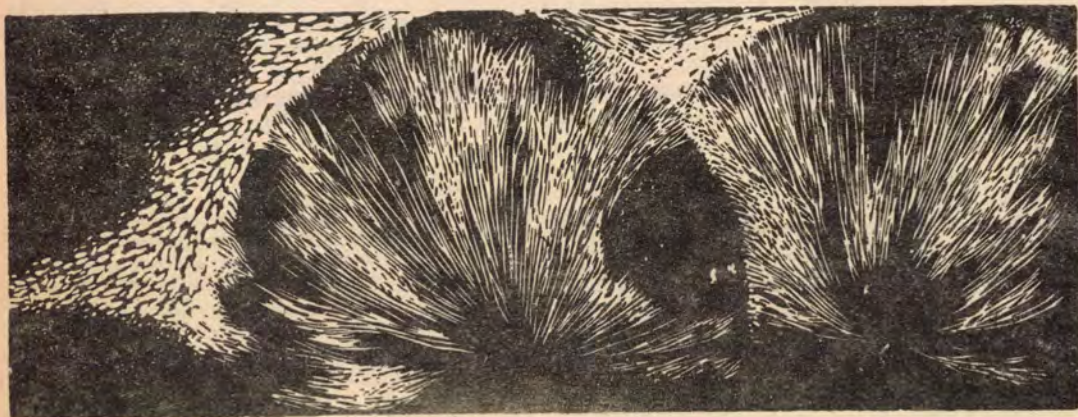
vagy az első napi eredményértésítőben hátul a szövegrészben megemlíteni?

Ezért kell most nekem szőgyenkezve ugyan és szerénytelennek tűnő módon magyarázkodnom, de talán megérdemeltem volna a felsoroltak egyikét a rendezőségétől, amely szinte teljesen azonos a sportág vezetőségével. (Nemcsak én, bárki aki nem saját hibájából kési el a rajtját!)

És sajnos már ott is így gondoltam, hogy kiütöttek, lelkileg teljesen. Hogy bizhattam volna magamban az utolsó nap, hiszen ők sem bíztak bennem, sőt mint megtudtam egyikük még fogadott is az első nap, hogy ezt a hátrányt nem hozom be. Ezt külön köszönöm és örömmel jelenthetem végre teljesítettem is, nem úgy mint a legutóbbi egyéni VB-ken, az előre kért eredményeket.

Zárószóként meg kell mondani, hogy az ideji Zukule Alida sokkal jobb, érettebb, biztosabb versenyző, mint a korábbi évek ismert, kedves, "lett" futónője, és nagy kár a többi nemzetközi versenyekről való távolmaradása.

Monspart Sarolta

Kolossy Irén: Dehrok

Északon és délen

Az idei nyarat tájékoztató futással töltöttem, mint turista az MNB 4000.- Ft-os valuta keretét felhasználva megnéztem (magamnak) az O-Ringent és egy kevésbé nevezetes norvég versenyt a Sørlandsgaloppot.

A versenyeken szerzett tapasztalataimról szeretnék beszámolni sporttársaimnak. S mivel nem versenyző illetve edző, hanem a versenybíró szemével igyekeztem a versenyeket nézni, talán újat is tudok írni. Először az O-Ringenen szerzett tapasztalataimról írok, majd a Sørlandsgaloppal folytatom és a harmadik részben a Hungária Kupával szeretném ezeket a versenyeket párhuzamba állítani.

Nézzük az O-Ringen ideai statisztikáját: 20 országból 8000 résztvevő (mintegy 900 klub), hozzávetőlegesen 5000 sátor és lakókocsi, valamint ugyanennyi gépkocsi. Ezt a rengeteg versenyzőt egy hatalmas alkalmi sátoztáborban helyezték el (Gotlandon Vieby mellett egy katonai gyakorlótéren), ahol 50 korona ellenében minden résztvevő sátrának felverésére használható egy betűvel és egy kétjegyű számmal ellátott körülbelül 5x5 méteres területet, továbbá a tábor hidegvizes mosdóját és a latrinákat. Az utóbbiak körül voltak kerítve és nemek szerint megosztva, az előbbieket természetesen nem..

A nevezési díj személyenként 100 (550.-Ft) svéd korona, amely tehát nem tartalmaz sem szállást, sem szállítási költségeket. Tartalmazza viszont a több mint 5000 gépkocsi parkolásával kapcsolatos tetemes kártérítések összegét. Ezen a versenyen a gépkocsik parkolásának biztosítása és irányítása a szállítással foglalkozók legfontosabb feladata. Ami a közlekedés közutakon történő irányítását illeti, a helyi rendőrség a szárazföldről kapott erősítést. Utakat egyirányúsítottak, lezártak és minden fontosabb kereszteződésben rendőri forgalomirányítás volt. A verseny színhelyén pedig egy 50 főből álló csoport szervezte, irányította a parkolást.

A rajt felépítése azonos a nálunk megszokottal. Az Óra a belépés idejét mutatja. Ekkor a kordonokban lerakják a következő percben rajtolók kartonait és térképeit. A programfüzet pedig, előre felhívja a figyelmet, hogy mindenki egyeztesse rajtszámát, nevét és kategóriáját.

Ha ezek valamelyike téves a kartonon, akkor a rajtban kell reklamálni, ha a versenyző azt a kontrollt elmulasztja és téves kartonnal indul (mint sokan a Hungária Kupán) egyszerűen kiesik. Elkésett versenyzők kizárólag saját idejükben indulhatnak, és ezen felül kénytelenek türelmesen kivárni, míg a megmaradt térképek közül kikeresi a rajtszemélyzet illetékes tagja az övéket.

Az O-Ringenen a pálya és a térkép volt az, amely számomra csalódást okozott, őszintén szólva jobbat vártam. (Bár a pályákat illetően sokminden megmagyaráz az a tény, hogy 58 kategória volt.)

A terepmunkát teljes egészében kiadják naponként egy, esetleg több klubnak, amelyek saját egyesületük jó értelmű reklámozására használják fel. Az egyes versenynapok a rendező egyesület nevével vannak megjelölve és a térképre rákerül a rendező klub emblémája stb. Ez viszont azt is jelentheti, hogy a pályakitűzők nem feltétlenül tudják optimálisan megoldani a terep egyenletes terhelését, az 58 pálya arányos elosztását. Én ilyen problémákat éreztem az 1. és 2. napon. Hasonlóan vesélyekkel jár ez a módszer a térképhelyesbítés terén. A 4. napon nagyméretű egyedülálló sziklák, és kocsituk hiányoztak a térképről, azaz a térkép minősége alatta maradt a közép-európai jelentősebb nemzetközi versenyeken megszokottnak is. Viszont ezen a versenynapon láttam egy nálunk is alkalmazható ötletet: a terepen és a térképen egyformán meglévő sziklákat, utakat fehér szalagozással különböztették meg a térképen nem jelöltöktől.

A cél kiszámítása és eredményszámítás az O-Ringenen manuálisan történt. A mezőny 5 célba futott be (ezek egy helyen voltak) és célonként mintegy 25 fő végezte a befutók eredményeinek kiszámítását, ellenőrzését és lyukkártára rögzítését. Helyi eredményközlés kizárólag az élmezőny (és a 8 elit kategória) számára volt, azonban kaotikus, hiányos és pontatlan volta miatt, néha inkább bosszantotta mint a reális helyzetről tájékoztatta az embert. Az egyes célok személyzete az 5 nap folyamán nem változott, és itt lyukasztásra, gépelésre profi alkalmazottak voltak.

Természetesen a verseny adatainak feldolgozása és az eredmény (sorrend, összesítés stb.) kiszámítása ugyanugy, mint a rajtlista elkészítése számítógép feladata volt. Erre egy nagy IBM gépet használtak és a Sort-merge rendszerprogramot. A nevezési határidőig beérkezett nevezésekből alakították ki a törzsalományt, amelyet minden versenynap módosítottak az aznapi eredményekkel. (rajszám alapján). A fenti rendszerprogramot ismerő olvasóknak nem kell megmagyarázni egy ilyen feldolgozás menetét, így nem megyek bele a részletekbe. Az eredmény, amelyet egy-egy klub késő este megkapott a következő képpen nézett ki:

KLUBB: 0816 BUDAPEST SE UNGERN

STALLNING EFTER ETAPP =3 SAMMANL EFT LED ETAPPRESULTAT EFT SEGR

H21C	112 HAJDU KALMAN	2.45.57	50.18	114	57.03	18.32
D21A	MEDNE GUNTA			EJ	START	

Itt már is látható, hogy a helyszínen módosítást nem fogadtak el. Elit kategóriákban lehetett "vakant" helyekre a helyszínen is nevezni, az ilyen versenyzők eredménye azonban, név és egyesület híján kizárólag a végeredménybe kerültek be. (Feleségem D21E-ben "vakant" helyen indult, ezért ő napi eredményt nem kapott.) Azaz számítógépes zsargonban mondván: a verseny előtti napon törzsállomány módosításról szó sem lehetett.

Egyébként ez a rendszer nem volt túl gyors, mivel az első (komplett eredmény rendszerint este 8, 1/2 9 körül került kifüggesztésre és a magas klubszámú csapatok csak későn este, esetleg másnap reggel kapták meg eredményeiket. Teljes napi eredményt senki, még a sajtó képviselői sem kaphattak. Nekik is be kellett érni a 8 elit kategória eredményével. Ezt viszont nem géppel hanem manuálisan állították össze és xeroxszal sokszorosították.

Ami a versenyzők kiszolgálását illeti, a célban sportbolt, büfé, ujságstand stb. működött. És még egy fontos dolog, a versenyközponban és a rajtokban mindenütt volt WC és alkalmi zuhanyzókat állítottak fel. Ez egy-egy motoros szivattyú volt néhány tucat zuhanyrózsával összekötve. Az a mi egyéni pechünk volt, hogy az égből rendszerint sűrűbb sugárban esett az eső, mint a zuhanyrózsából jött a víz.

SÖRLANDSGALOPPEN

Az O-Ringent követően Jönköping, Karlstadt, Osló érintésével Larvikba autóztunk, ahol a norvég 6 napos versenyen a Sörlandsgaloppen vetünk részt. Az elszállásolás módja az O-Ringénél azonos volt. A mintegy 2000 résztvevőt (11 ország) egy csodálatosan szép tengerparti alkalmi sáttortáborban helyezték el sátranként 80 koronáért. A versenyeket a partvidéken rendezték és volt olyan nap, amikor több, mint 200 km-t kellett autózni a verseny színhelyére és vissza. De nézzük a rendezéssel kapcsolatos tapasztalataimat.

A rendezés alapvető szervezési koncepciója az O-Ringenhez hasonlított. A pályakitűzést itt is egy-egy klub végezte, beleértve a térkép-helyesbítést is, míg az adminisztratív feladatokat végző versenyiroda, cél és rajtszemélyzet minden napon azonos volt.

A pályakitűzés és a térképek helyesbítése szubjektív megítélés szerint jobb volt, mint az O-Ringenen. Az elvek itt is azonosak a nálunk használatos alapelvekkel, s így csupán két érdekességet említek meg.

Az egyik a versenypályák hosszával kapcsolatos. Mivel a norvég terepek apró elemekben rendkívül gazdagok az egyes kategóriák pályáinak hossza minden nap azonos volt.

A másik érdekesség a Tájfutásban Szarka Ernő által ismertetett piktogramos pontmegnevezés gyakorlati alkalmazása volt. Az első három nap pályakitűzői azonos szemlélet szerint készítették piktogramjaikat. A negyedik nap azonban az eddig szerzett tapasztalatok nem segítettek a teljesen más szemlélettel megadott pontleírások megértéséhez. Azt azonban meg kell állapítani, a nemzetközi versenyeken ez a pontmegadási mód az egyenlő feltételek biztosítása céljából rendkívül hasznos és remélem, eredményesen el is terjed.

A rajt felépítése itt is azonos a magyar versenyeken megszokottal. Azonban a versenyzőkartont számítógép tölti ki, így percenként sorba rakott (nyomtatott) versenyzőkartonnal a kezében szólitja a rajtbíró a versenyzőket. A teljesség kedvéért megjegyzem, hogy az idei Hungária Kupa sorsolását végző program ugyanezt a feladatot meg tudta volna oldani, kizárólag a megfelelő számítógép-papír hiánya akadályozta ezt. (És a közel 200 helyszíni módosítás tette volna értelmetlenné!) Módosítást itt sem fogadtak el és a rajtot lekéső versenyzők kedvéért senki sem kapkodott, nem irt új kartont, hanem komótosan átválogatták a félretett kartonokat.

A cél ezen a versenyen jobban volt automatizálva. A befutáskor egy automata óra gombnyomásra rögzítette (lyukszalagon) a befutó idejét. Ezt követően a kódellenőrzés után, két gépirónő folyamatosan lyukkártyán rögzítette a versenyzők befutási sorszámát és rajtszámát.

Ebből a két adathalmazból a sorsolási törzsállomány felhasználásával számítógép készítette el az eredménylistát. Helyi eredményközlés a versenyen nem volt, kizárólag a hibapontos versenyzők rajtszámait írták ki, hogy lehetőséget adjanak a reklamálásra. Az eredmény a helyi ujság, a Telemarker Arbeiderblad másnap reggeli számában jelent meg és 2 koronáért volt kapható. Hasonló módon 10 norvég koronába került a programfüzet és a teljesség kedvéért ide írom a verseny nevezési díját: ez napi 15 (60.- Ft) korona volt személyenként.

A versenyen mint már volt róla szó, nagymértékben felhasználták a számítástechnika adta lehetőségeket. A verseny számítástechnikai lebonyolítását ismereteim szerint egy számítástechnikai (Software) cég végezte és valamilyen előttem ismeretlen típusú kis gépet használtak. (PDP 11 méretűt).

Igy az O-Ringentől eltérően, nagyobb programozói munkával kisebb gépidő költséggel, nagyobb feladatot oldottak meg. Mivel üzletről van szó a programrendszerrel kevés információhoz jutottam. Azt tudom, hogy két nagyobb program egységet tartalmaz, amely közül az egyik a rajtlista összeállítását, a versenyzőkartonok kitöltését, és a verseny törzsállományának kialakítását végzi. Míg a másik a befutási időket, sorszámokat felhasználva a törzsadatokból kiszámolja a napi időket. Ez a program végzi a minősítéshez szükséges pontszámok kiszámítását is.

A Sörlandsgaloppról el kell mondani, hogy az O-Ringen nagyüzemi lebonyolítása után sokkal emberközelibb volt. Itt előfordult, hogy jó 20 percet csuszott a rajt. A célban minden nap osztottak frissítőt és nem minden nap tudták a mosdási lehetőséget biztosítani. Sajnos az eső itt sem hagyott el bennünket így a hat verseny nap közül keveset kellemes esőben kellett versenyezni.

HUNGÁRIA KUPA

Az idei nyár harmadik nagy nemzetközi versenye a Hungária Kupa volt. számomra. Itt csekély szerepváltozás következett be, mert nem mint versenyző, hanem mint versenybíró küzdöttem végig a versenyt. Ezért már előjárdában le kell szögezmem, értékelésem szerint minden eddigi Hungária Kupánál jobb verseny volt, és állta az összehasonlítást a nagy északi versenyekkel.

A pályakitűzés évek sora alatt eljutott egy, a skandináv gyakorlattal azonos koncepcióhoz. Minden nap pályakitűzését egy kizárólag azért a napért felelős végzi, amit azzal értékelek jobbnak a skandináv gyakorlatnál, hogy ez a stáb évről évre gyakorlatilag azonos összetételű, így módjában áll a gyakorlati tapasztalatokat évről évre munkájukban hasznosítani. Az idei Hungária Kupán is voltak sajnos lötyögő pontok, de bántó és zavaró hibák (mint például az O-Ringen 4. napjának térképén) nem.

Az értékelésben az idei Hungária minőségi változást jelentett. Egy egységes, és rendkívül lelkes értékelő gárdát és elsőosztályú munkaszervezést alakított ki Scultéty Gábor. Ez a gárda más versenyekkel összehasonlítva is egyszerűen oldotta meg feladatát. Fontosnak érzem annak tudatosítását, hogy sem az O-Ringenen sem a Sörlandsgaloppon nem volt estére teljes sokszorosított eredménylista, helyi eredményközlés minden kategóriában, és szó sem lehetett a versenyeken nevezés módosításáról. Ez a három dolog egy olyan plusz a Hungária Kupán, amely egyetlen általam ismert nemzetközi versenyen sincs meg, bár igazából nem tudom megéri-e a befektetett energiát.

Itt kell néhány szóval a Hungária Kupa számítástechnikai hátterére kitérni, amely há-

rom éve van jelen a versenyen, s bár kétségtelenül lassan, de fejlődik. Minden remény megvan, hogy az évek óta legproblémásabb részről a család lehetőségét leginkább kizáró rajtmódszert vezethessük be. És ebben az esetben a más kartonnal versenyeztem... kezdetű reklámciókat is megszüntethetjük.

De nehogy bárki azt gondolja, hogy a Hungária Kupát tökéletes versenynek tartom. Véleményem szerint nagyon rosszak voltak a verseny higiénia körülményei. Mindenképpen biztosítani kell, mind a cél (versenyközpont), mind a rajt közelében megfelelő WC kialakítását. Ez egy ilyen nagy versenyen nem kerülhető el. És megfelelő számú szeméttárolót is ki kell helyezni a versenyközpontban, mert a szeméthegy eltakarítása így kevesebb munkával megoldható. Problematikusnak látom az eredményértesítőt is, hiszen egyes 40-50 versenyzővel induló klubnak éppennyeg egy példány jut, mint a 2-3 fővel indulóknak. Érdemes lenne a Harcsa Gábor által kezdeményezett újságjellegű (interjúk, közlemények) fejleszteni, és a papír önköltségi árán néhány forintért a résztvevők számára árusítani. Hasonlóan probléma a szállások szervezése. Magyar viszonyok közt ennyi versenyző számára jelenleg ez egyedül járható ut a közösen szervezett szállás. A szállásadók zöme az egyénként jelentkező klubokkal (a kempinget kivéve) nem igen tárgyalt volna. Így is a városi tanács határozott segítségére volt szükség. Ez viszont hosszú távon nem megoldás, főleg ha a VB jegyében a résztvevők számának emelkedésével számolunk. Tehát meg kell kezdeni külön tájfunó sátor táborok szervezését, ami egyáltalán nem lesz egyszerű feladat és olcsó sem, a szigorú, de mindenképpen indokolt közegészségügyi előírások miatt. Ez annál is inkább, mert a helyi utazási távolságok és más tényezők miatt a verseny költségei és ezzel együtt a nevezési díjak várhatóan tovább fognak nőni. Ifjúsági (iskolai) szakosztályok számára viszont az ODOT tapasztalatai alapján is írhatom, hogy a sátor tábor a legelőnyösebb megoldás.

Ezzel a nagy nyári versenyekről szóló eszmefuttatásaimat be is fejezhetném, de még egy dologra ki akarok térni. Ez a Hungária Kupa sajátossága, ami a tömegek számára talán a leglényegesebb. A Hungária volt az egyetlen, amelyen a verseny teljes idejére kulturális programot biztosítottak. Az O-Ringenen is volt zenekar, azonban fedett helyiség hiányában elmosta az eső, elfújta a szél. De nem volt rendszeres szervezett kulturális program. Ezt a hagyományt folytatni kell, és biztosítani, hogy mi, magyarok jobban megismerjük hazánk egy-egy táját, valamint a hozzánk látogató külföldiek is ezáltal hazánkat.

Befejezésül még azt kívánom leszögezni, hogy az itt leírtak az én véleményemet tartalmazzák, és nem tekinthetők sem a Szövetség álláspontjának, sem a versenybíróóság vagy a versenybíróóság valamely részének értékelésének.

VERSENYNAPTÁR

1978

I. Bajnokságok

Nappali egyéni bajnokságok:

Városi, járási 1. ford.	C	IX. 9.	J-VTFSSZ
Városi, járási 2. ford.	C	IX. 10.	J-VTFSSZ
Megyei 1. ford.	B	IX. 23.	M-TFSSZ
Megyei 2. ford.	B	IX. 24.	M-TFSSZ
OB Selejtező (F 21)	A	X. 1.	MTFSSZ
OB 1-2. ford.	E, A, B	X. 7-8.	MTFSSZ

Bp-Vidék egyéni bajn. 1-2. ford.	A	X. 14-15.	MTFSSZ-BTFSSZ
----------------------------------	---	-----------	---------------

Éjszakai egyéni bajnokságok:

Városi, járási	C	IX. 16.	J-VTFSSZ
Megyei	B	IX. 29.	M-TFSSZ
Országos	E, A	X. 21.	MTFSSZ

Bp-Vidék éjszakai bajnokság	A	X. 28.	MTFSSZ-BTFSSZ
-----------------------------	---	--------	---------------

Országos hosszútávu bajnokság	E	IV. 16.	MTFSSZ
-------------------------------	---	---------	--------

Csapatbajnokságok:

Megyei	B	III. 26.	M-TFSSZ
Vidék, körzeti Bp.	A	V. 7.	MTFSSZ, BTFSSZ
Országos	E	V. 28.	MTFSSZ

Váltóbajnokságok

Járásai, városi	C	III. 19.	J-VTFSSZ
Megyei	B	VI. 4.	M-TFSSZ
Országos	E, A	VI. 18.	MTFSSZ

II. Tanintézetek bajnokságai:

Uttörő Olimpia megyei döntők egyéni és váltó	D	V. 7-ig	M-TFSSZ, Uttörősz.
Uttörő Olimpia országos döntő	C	VI. 21-22.	M-TFSSZ "
Megyei Középisikolás bajn. egyéni és váltó	C, D	V. 20-ig	M. Műv. o. TFSSZ
Orsz. Középisik. egyéni és váltó	B, C	VI. 12-13.	OM, MTFSSZ
Orsz. Egyetemi és Főiskolai egyéni és váltó	A, C	VI. 12-13.	OM, MTFSSZ

III. Kupaversenyek

Császy ev.	B,C	III. 12.	Császy SK
Spartacus Kupa	HA-C	III. 12.	STE
Tenkes Kupa	B,C	III. 12.	Baranya TFSZ
Ifjúsági v.	C,D	III. 12.	Győr TFSZ
Asztalos J. ev.	B,C	III. 12.	DEAC
Szabolcs Kupa	A,C	III. 19.	Szabolcs TFSZ
Petőfi S. ev.	B,C	III. 18.	Nógrád TFSZ
Tanácsköztársaság ev.	B,C	III. 19.	SBTC
Szeged Kupa	B,C	III. 19.	Csongrád TFSZ
Szélrózsa Kupa	A,B	III. 25.	Tipográfia TE
Felzabradulási ev.	B,C	IV. 3.	Somogy TFSZ
Felzabradulási ev.	B,C	IV. 3.	Vas TFSZ
Felzabradulási ev.	B-D	IV. 3.	Veszprém TFSZ
Nógrádi S. ev.	B-D	IV. 3.	Nógrád TFSZ
Izzó Kupa	B,C	IV. 3.	V-Izzó
Április 4. ev.	B-D	IV. 3.	DVTK
Felzabradulási ev. váltó	A-C	IV. 4.	BTFSZ
Felzabradulási ev.	B,C	IV. 4.	Győr-Sopron TFSZ
Felzabradulási ev.	B,C	IV. 4.	Mg.Főiskola
Felzabradulási ev.	B,C	IV. 4.	Szolnok TFSZ
Felzabradulási ev.	C	IV. 4.	Nagykanizsai TFSZ
KISZ Felzabradulási Kupa	B-D	IV. 4.	KISZ, Komárom
PVSK váltó	A,B	IV. 8.	Baranya TFSZ
Ifjúsági Torna (nemzetek közötti)	A	IV. 8.	PVSK
Mecsek Kupa	A-C	IV. 9.	Baranya TFSZ
Tavaszi Kupa 1.	C,D	IV. 9.	DVTK
Semmelweis ev. ntk.	A-C	IV. 22.	OSC
Kilián ev. ntk.	A-C	IV. 23.	MAFC
Tavaszi Kupa 2.	C,D	IV. 23.	DVTK
Május 1. ev. ntk.	A-C	IV. 29.	Postás SE
Vasutas Kupa ntk	A-D	IV. 30.	Bp.MÁV
Tavaszi Kupa 3.	C-D	IV. 30.	DVTK
Május 1. ev.	C	V. 1.	Zala m. TFSZ
Bukki Kupa	B-D	V. 1.	Miskolc TFSZ
Alapfoku min.v.	C,D	V. 1.	Bp.körzeti TFSZ
Alapfoku min.v.	C,D	V. 7.	Bp.körzeti TFSZ
BSE Kupa váltó	A,C	V. 13.	BSE
BSE Kupa egyéni	A-C	V. 14.	BSE
Tavaszi Kupa 4.	C,D	V. 14.	DVTK
Záhony Kupa	C	V. 14.	Záhonyi VSC
Tipográfia Kupa	A-C	V. 21.	Tipográfia TE
Csermely ev.	B,C	V. 21.	POEÚ
Apáczai Csere ev.	B,C	V. 28.	Budai TFSZ
Keletmagyar Kupa	B,C	VI. 4.	Csongrád TFSZ
Pataky Kupa	B,C	VI. 10.	Dél-pesti TFSZ
Fabulon Kupa váltó	A-C	VI. 11.	K-Lombik
Landler Kupa	C	VI. 11.	Zalaegerszegi VTS
Nyári Kupa	B,C	VI. 18.	Budai TFSZ
ODOT Kupa	C,D	VI. 21.	KISZ KB, MTFSZ
Édes Hazánk ev.	B,C	VI. 25.	Közép-pesti TFSZ
Cházár András ev.	B,C	VII. 3.	Síketek SC
Kilián Kupa	B,C	VII. 3.	TITÁSZ
Jurisits Kupa	A-C	VII. 8.	Vas m. TFSZ
Sopron Kupa	A-C	VII. 9.	Sopron TFSZ
Kapos Kupa	C	VII. 9.	K. Rákóczi
Thury Kupa	B,C	VII. 9.	Nagykanizsa TFSZ
Ifjúsági Kupa	B,D	VII. 16.	Veszprém TFSZ
Szakszervezeti Kupa váltó	A,B	VII. 15.	Hajdu-Bihar TFSZ
Alföldi Kupa	A-C	VII. 16.	Hajdu-Bihar TFSZ

Nagykun Kupa	B,C	VII.23.	Karcag TFSZ
Nagy Mihály ev.	B,C	VII.23.	ATSC
Nyári Kupa 1.	C,D	VII.29.	DVTK
Nyári Kupa 2.	C,D	VII.30.	DVTK
Hajós Ferenc ev.	B,C	VII.30.	Észak-pesti TFSZ
Nyári Kupa 3.	C,D	VIII.5.	DVTK
Nyári Kupa 4.	C,D	VIII.6.	DVTK
Alapfoku min. v.	C,D	VIII.6.	Bp.körz.TFSZ
Göcsej Kupa	B,C	VIII.6.	Zala m. TFSZ
Eötvös ev. ntk.	A-C	VIII.12.	BEAC
Hungária Kupa ntk.	A-C	VIII.16-20.	MTFSZ
Hermann-Dobó 10 fős váltó	A	VIII.27.	Heves-Borsod TFSZ
Alapfoku min.v.	C,D	VIII.27.	Bp.körz.TFSZ
Schönherz Kupa	A,B	IX.2.	Schönherz SE
Bakony Kupa	A,D	IX.3.	BVTC
Hirös Kupa	B,C	IX.3.	Bács m.TFSZ
Szüret Kupa	B,C	IX.3.	GYESE
BSE Éjszakai Kupa	A,B	IX.9.	BSE
Spartacus Éjszakai Kupa	A,B	IX.16.	STE
Döbrönte Kupa	B,C	IX.24.	Pápai TFSZ
Bors L. ev.	C	IX.29.	Sopron v. TFSZ
Hódmezővásárhely Kupa	B,C	X.1.	HVSE, VTFSZ
Ifjúsági Kupa	B,C	X.1.	BTFSZ
Bessenyei Kupa	B,C	X.1.	Bessenyei Gimn.
Bozi L. ev.	B,C	X.1.	Vas m. TFSZ
Tisza Kupa	B,C	X.1.	Szolnok m. TFSZ
Alapfoku min.v.	C,D	X.1.	Bp.körz. TFSZ
EXPRESSZ Kupa	B,C	X.1.	EXPRESSZ,MTFSZ
MMG Kupa	C,D	X.7.	MMG
Zselic Kupa, Noszlopy ev.	B,C	X.8.	K-Rákóczi
Petőfi Kupa	B,C	X.8.	Sopron VTFSZ
Szentes Kupa	B,C	X.15.	Csongrád TFSZ
Wolf J.ev.	C	X.15.	PVSK
Máttra Kupa	B-D	X.14.	Pásztó JTFSZ
Ágasvár Kupa	B,C	X.15.	Pásztó JTFSZ
Vértes Kupa	B,C	X.15.	Komáromi TFSZ
Zugló Kupa	B,C	X.15.	Észak-pesti TFSZ
Barbácsi ev.	B,C	X.22.	BEAC
Makó Kupa	B,C	X.22.	Városi TFSZ
November 7. Kupa	B,C	X.22.	Paks TFSZ
November 7. ev.	B,C	X.29.	Baranya m.TFSZ
November 7. ev.	B,C	X.29.	Veszprém m.TFSZ
Csongrád Kupa	B,C	X.29.	Csongrád m.TFSZ
Gyógyszer Kupa	B,C	X.29.	K-Lombik
Nemzetek versenye ntk.	E,A	XI.4-5.	MTFSZ
November 7. ev.	A,B	XI.6-7.	STE,OKISZ-KIOSZ
November 7. ev.	B,C	XI.6.	Zala m. TFSZ
November 7. ev.	B-D	XI.7.	Győr-Sopron TFSZ
November 7. ev.	C	XI.7.	Gyöngyös VTFSZ
November 7. ev.	B,C	XI.7.	Bottyán SE
November 7. ev.	B,C	XI.7.	Vas m. TFSZ
November 7. ev.	B-D	XI.12.	DVTK
Hollókő Kupa	C-D	XI.12.	Szécsényi JTFSZ
November 7. ev.	B,C	XI.12.	Észak-pesti TFSZ
Meteor Kupa	B,C	XI.12.	Pécsi VM

Igy helyesbíték!

A "TÁJFUTÁS" szerkesztőjének szíves kérésére megkísérlem leírni, hogyan helyesbíték térképet. Sokféle ut vezet a mennyországba, nem biztos, hogy ez az egyedül üdvöztető. Érdeklődöm gyakran helyesbítő kollégáimnál módszereik iránt és igen nagy eltéréseket találok - pedig sokan közülük nagyon jól értik a dolgukat. A lényeg:

Alapvető szakértelem - vagyis a helyesbítő kezelje biztosan a színtvonalakat, a térképjeleket, tudjon jól, pontosan irányt mérni, a sikrajzi objektumokat jól behelyezni a domborzatba, stb., stb. Ez az ABC, e nélkül valóban nem lehet elkezdni a munkát. Aki néhány évet versenyzett, az ennek a képességnek birtokában van.

Türelem. Normában nem lehet térképet helyesbíteni és nem lehet betervezni, mennyit végzek egy nap. Nem tudom előre, milyen az alaptérkép, hol, mit és mennyit találok. Sok kiváló versenyzőből azért nem lett kiváló helyesbítő, mert siet és idegesíti, hogy eltelt egy fásasztó nap és szinte alig van valami a térképen. Mások villámgyorsan - és nagyon pontatlanul dolgoznak.

Aki szakértelemmel és türelemmel rendelkezik, az - némi gyakorlat után - jó helyesbítő lehet. Sokat segít persze a jó rajzkészség (ennek én híjával vagyok), a jó "cserkészési" képesség (vagyis a terep jó átlátása objektum-keresés céljából), a képmemória, az a képesség, hogy a helyesbítő este, vagy másnap fel tudja idézni vázlat alapján az adott terep részletét, a "versenyzői szem" tehát legyünk képesek megkülönböztetni a versenyző szemével a lényegest a lényegtelenről. Ezek mind fejleszthető képességek!

Állítom, hogy minden versenyzőből, aki néhány évet eltöltött a versenypályákon, lehet jó helyesbítő - ha akarja. (A baj ott kezdődik, hogy nem akarja, és ezért olyan kevés a helyesbítőnk).

Most magamról. 1963 őszén Fót, Mogyoród és nagy félelmek között alkottam első helyesbített térképeimet. Félttem a feladattól. A térkép akkori szemmel kitűnően sikerült, ma is megállná a helyét. Azóta (türelmetlenségből, rosszul értelmezett rutinból) sok rosszabb térképet csináltam (Balatonfelvidék 2/1), néhány jobbat is, de korához képest is ez a legjobb térképem. 5 m hibát sem engedélyeztem, és nagyon lassan haladtam. Nem árt néha félni a feladattól!

Azóta 14 év telt el és módszereim állandóan változtak. Mintegy három éve alakult ki az a szisztémám, amellyel most dolgozom.

Először a térkép-darabot rajztáblára erősítem, ráteszek egy BANDATEX, vagy pauszdarabot. A terepre csak fekete ceruzát viszek, valamint radirt, nylonzacskot és fűzetet. A módszer jó képmemóriámra épít.

Új terepen először teszek egy néhány órás sétát. Izlelgetem a terepet, nézegetem a fedettséget. Nincsenek "abszolút" fedettségű jelek!

Bozótos jellegű terepen nehezebben használom a zöldet, szálerdőben könnyebben jár a ceruza. (Ez nem ellentmondás! Egy "abszolút értelemben" 0 és 1 közé eső erdőt bozótos terepen 0-nak hagyok, hiszen ezen a terepen ez sokkal ritkább erdő, mint az átlag - míg ugyanilyen erdőt szálerdő terepen 1-nek ábrázolok, hiszen ezen a terepen ez sűrűbb, mint a szálerdő átlaga. A bozótos erdő térképe ezzel együtt természetesen zölddebb lesz, mint a szálerdő terep térképe).

Az ismerkedő séta után nekikezdek a részletes munkának. Az alap: az utahálózat. Először ezt teszem fel (lásd vázlat). Találok két térképen jelzett (tj.) utat, mindkettőt jó helyen. A kettő között kanyarog egy térképen nem jelzett (tnj) ösvény. Ezt tájolóval, lépéssel kezdem felvenni, és azonnal fel is rajzolom halványan a térképre. Nem viszem végig az ösvényt! Rajzolom a térképre egy ideig, majd keresek egy fix "oldalsó" objektumot (pl. a tj. magasles). Kb. ennek magasságában az ösvényen megállok, és iránymenettel, távolságméréssel "kikötöm" az ösvényt a házhoz. Az adódó hibát elosztom (radirral-ceruzával). Ha ilyen ellenőrző oldalmérések nélkül végigvinném a hosszú ösvényt, a hiba egyre nőne, végül hosszú és fásadásos hiba-elosztási munka várna rám. Ezért haladok előre apró részletekben. Így nyomulok előre egy ilyen hosszú ösvény mentén, jobbra-balra "kidrótózva" azt, így kis hibával érek a végére. Domborzatilag jellegtelen helyen sokat kell mérgetni, viszont jó és határozott domborzatu terepen az ösvény "oldal-kikötései" jórészt elmaradnak, az ösvény belesimul a domborzatba (metsződések, gerincek, stb.)

Ha egy kis terület vázával, az utahálózattal készen vagyok, visszafordulok, és elkezdem az utak közeit pásztázni. (Itt kell a "cserkészési" képesség!) Kerésem az objektumokat. Átnézem az alaplap domborzatát az adott részen és ha kell, helyesbíték. Berajzok a sziklákat, gödröket, etetőket stb. legalább két határoló uthoz mérve és szigorúan a domborzathoz igazítva. A fedettséget pásztázás közben figyelem és sűrűn számolok a térképen.

Ahol az erdő jellege jelleghatárral vált, ott felveszem a jelleghatárt is pontosan, ahol a jelleg fokozatosan megy át a másikba, ott a színhálózat alapján otthon körülbelülre rajzolom meg a jellegváltozást, a jelleghatárt nem erőltetem. Amikor egy ilyen ut-köz darabbal (mint amelyet leváloztam) végzek, kezdek egy újabb ut-köz darabot, de csak akkorát, amelyet aznap valószínűleg el tudok végezni. Nem szívesen hagyok a hátam mögött helyesbítetlen területet a legközelebbi alkalomra.

Hazaérve végülis egy darab agyonradirozott, feketével összefirkált pauszdarabbal és elkezdék otthon tisztázni. Kb. 48 óráig a legkisebb ceruzavonásra is bekapcsolódik a "képmagnó" - és nyugodt körülmények között radirozgatva, színeket használva meg tudom rajzolni azt a térképet, amelyet a rajzolónak szánok. Ha a rajzhoz csak több nap múlva jutok hozzá, sok mindent elfelejtek, vagy rosszul értelmezek saját vázlatomból.

Néhány észrevételem:

1. Esőben legjobb lenne hazamenni, de Budapesttől 250 km-re nem szívesen lustálkodom, ha már leutaztam. Ekkor a térkép a nylonzacskóba kerül, előveszem a füzetet, és ebbe vezetem a mérési adatokat, rengeteg helyszínvázlattal együtt. Otthon először megszáritom a füzetlapokat, majd órákon, napokon át szerkesztek. A jegyzetekre (saját tapasztalatom szerint) nem "ugrik be" olyan jól a memória, mint a térképen húzott vonalakra és ha a helyszínvázlat nem érthető, nem elég részletes, előfordulhat, hogy az ösvény a metsződés D-i oldalára kerül az É-i helyett, hiszen csak 20 m-ről van szó! Ezért itt nagyon fontos a jó szituáció-vázlat!

2. Ahol nincs, ott is keress, de ne költseél fantázia-objektumokat! Tiszta lelkiismerettel lerajzolhatsz egy "üres" tereprészt, ha az - sok utánjárással ellenőrizve - valóban üres.

3. A határoló utvonalakon mindent behuzok, amit a szomszéd területéből látok, behuzom a határolóvonalról a szomszéd felé induló utak elejét is. Így a rajzoló megismeri az egyes helyesbítő k területeinek illeszkedését.

4. A terepen nem használom a korábbi versenytérképet. Eltérő méretaránya miatt zavar és időt vesz el. Kiutazás előtt, otthon vázolólok fel, hogy mi várható az adott részen a korábbi helyesbítő szerint, így hasznosítom jól a korábbi térképet. Nagyon jó viszont, ha maga az alaptérkép a régi versenytérképből készül!

Még jobban zavar a terepen az erdészeti kataszteri térkép. Csak olyankor használom, ha az erdész estére odaadja. Ilyenkor halványan berajzolom a várható objektumokat. Szemléletünk roppant eltérő, így ritkán vettem hasznát ilyen térképeknek.

5. Említettem, hogy a terepfedettségnek nincs "abszolút" értelmezése. Ugyanez vonatkozik a sziklára, gödrökre is. Ahol 100 m-en belül 50 db 4 m-es szikla áll és egy 8 m-es, ott csak a 8 m-est tudom berajzolni egyedi szikla-jellel, a többi helyett csak "sziklás terep" jelzést használok. Ugyanakkor 200 méterrel arrébb 0,5 m-es magányos kő áll - ez bekerül a térképre, mert ez a maga környezetében jellegzetes.

6. Van, amikor nem mérek távolságot. Egy rettenetesen meredek oldalon a láb csődöt mond - de a tájoló és a szem nem. Tehát: hátrametszek, ha van mihez és szemmértékre távolságokat és szintkülönbségeket osztok el, így helyezem el az objektumokat. Némi gyakorlattal ez elég jól kivitelezhető.

7. Mi van, ha elfáradok? Abba hagyom! Ismerik azt az érzést, amikor az ember térképen percekig nem találja magát? Ilyenkor már nem működik a térlátás, a képmemória, lassul a láb és az agy. Ekkor már nem sokat ér a munka..

Irhatnék még sok apróságot - de elfáradtam, abba hagyom. Kedvelem a témát, szívesen beszélgetek erről fiatalabb helyesbítő kollégáimmal - csak legyenek minél többen!

Kertész László rajza

Tülevél

Tisztelt Szerkesztőség!

Dr. Kiss Endre a TÁJFUTÁS 77/2. számában olyan kérdéseket mondott ki, amelyek itt voltak nyelvünk hegyén, de valahogy azt gondoltuk, ha valamiről nem beszélünk, az nincs is. Márpedig élsportunk hullámvölgyben van. Ha nagyképien a Balczó kiválásával előállt öt-tusa-helyzetet áttételezzük, a mélypont még ez után jön.

A VB óta talán telt el annyi idő, hogy az eseményeket tárgyilagos távlatból szemlélhessük. Megállapítható, hogy az a negatív serkenetés, ami az utazási tilalom éveiben 16 olimpiai aranyat hozott, ma anakronisztikus és becstelenségre méltó. A helyzetet súlyosítja a három válogatott visszavonulása, hiszen mindenki előtt nyilvánvaló, hogy még jóval innen a harmincon pályafutásuk csúcspontját nem érték el. A nyomukba lépők sem kecsegtetnek azonnali eredményekkel, mivel egy-két év kell, míg elődeik tegnapi formáját elérik, és ez az élen futva még nezezebb.

Az egészben a legfájdalmasabb, hogy azok számára kinzó az élsport helyzete, akik maguk már nem küzdhetnek az eredményekért. A megoldást kutatva mindenek előtt a jelenlegi helyzet okait kell feltárni. Saját véleményemet írom, tisztában vagyok azzal, hogy csak azt érdemes igaznak tekinteni, amiről hivatalos határozat van...

1. A tájékozási futás legjobb szakemberei a kocogó mozgalom, az "Edzett ifjuságért" mozgalom, stb., egyszóval a tömegsport felé orientálódtak. Tudásuk, szakértelmük és legfőként munkájuk az élsport számára elveszett. A tömegsport irányába eső eltolódás szakosztályi és szövetségi szinten egyaránt érzékelhető. A klubbedzők a kerettagok felkészítését a válogatottra bizzák, ahol az 1968-73 közti fellendülés után várható az 1966 évi szint újbóli elérése, mikoris a kerettagok edzésen az egymás által kitett pontokat keresgélnek.

2. Ujra erőre kapott az a szakmai szempontból még igazolatlan nézet, miszerint a tájfutást tájékozási futásra és futásra lehet szétválasztani és ezeket külön kell fejleszteni. Illetve bizonyos atlétikai szintek lennének a jó tájfutó jellemzői. Első sportág lennének, ahol a válogatottságot más sportágban elért eredmény szabná meg? A biatlonban tisztábban különül el a lövészes a sífutástól, mégsem biztos, hogy a jó sportlövő jó biatlonos lesz, hisz 10 km lefutása után nem tud úgy lőni, mintha 40 perccel a fekvőpadon töltött volna.

3. A nemzetközi tájékozási eredménylistákat vizsgálva - akárcsak sok más sportágban - megállapítható a nevek ismétlődése. Azok érnek el eredményt, akik már egy, két, öt éve ott vannak az élvonalban, akik a versenyzést 10-15-20 éve kezdték. Hazai példa helyett hadd utaljak Stig Bergére, aki először 1962-ben rajtolt EB-n. Az 1970-es VB-n aranyat, 1972-ben ezüstöt nyert és még 1976-ban, amikor 38 évesként már 27 éve versenyezett, mint a norvég ranglista 8. helyezetteje joga volt a VB válogatokon indulni. A rutin egy bejáratott gondolkodás nélkül ledarálható versenystilus. Itt másról, egy képességről van szó, hogy a versenyző több évig tartó érési folyamatban át tudja értékelni és formálni saját versenymódorát. Ehhez még hozzáértő szakvezetés mellett is idő kell, nem elég egy-két évre belekóstolni az "előírt kilométerekbe".

4. Nehéz eldönteni, kinek a hibájából, de a jelenlegi keretszellem nem ösztönöz rivalizálásra. A kerettagok mintha "remire" játszanának. A versenyeken úgy indulnak, mintha nem harcba, hanem foghuzásra kellene menniük. Talán meg is mosolyogják öt-tíz évvel idősebb társukat, aki kifutva vagy lesérülve érkezik a célba. Igaz, sosem tudhatják, a verseny vagy az utána következő futás fog-e számítani. Sok szó esik a követelményrendszerrel. Mennyi bizalomért mennyi kilométert kell adni. De a lelkes-

dés mellé, ha mércét állítanak, az már nem is mérhetően...

A versenyző oda juthat edzőjével, hogy ha ő elhiszi amit én hazudok, én is elhiszem amit ő hazudik s így lesz barátságunk megbonthatatlan.

5. Szaksajtónk valóban adós az élsportolók felkészülési anyagával. Veszteség ez még akkor is, ha Frilen vagy Monspart felkészülési tervét csak kuriozumnak kívánnánk megismerni, nem tudhatjuk ugyanis, hogy a napi adag az elmúlt tiz esztendőben kifejlesztett milyen képességeken alapul vagy hat. Az ő utjukat követve azonos adottságokkal bíró egyén 10-15 év alatt eljuthat oda, ahol ők most állnak. Létezhet viszont egy olyan felkészülési rendszer, amely a hazai terep és a jelenlegi térképészintvonal bázisán néhány év alatt olyan szintre juttatja a versenyzőt, ahonnan az a tájékozási sport nemzetközi fejlődését követni tudja. A skandinávok kidolgoztak sikvidéknek tekinthető, apró objektumokban gazdag hazai terepekre ilyen felkészülési módszert. A markáns domborzatu, művelt erdőkkel borított kontinentális terepekre érett felkészülési rendszer még nem állt össze. Tulajdonképpen előttünk is nyitva áll a lehetőség, hogy több száz vagy ezer pályát, a győztes utvonalaik végrehajtásához szükséges technikai elemeket és azok láncolódását feldolgozva elsőnek állítsuk össze a célratörő felkészülési módszert, tempelőnyhöz jutva a csehekkal, svájciakkal szemben. Óriási eredményeket hozna a rendszerezett szakmai munka, hiszen a cseh férfiak néha nyomasztónak ható fölénye csupán az ottani élmezőny rivalizálásából táplálkozik. Térképeik alig jobbak, versenyterepeik nagy része értéktelenebb a mieinknél.

Mindent összegezve az élvonal jobb eredményéhez igazságos válogatás, becsületés versenyszellem és lelkiismeretes szakmai felkészítés, azaz munka és három létező, de csökkenő erkölcsi dimenzió nélkülözhetetlen.

Bozán György

Kolosváry Bálint tusrajza

BÜROKRÁCIA?

Nem vagyok híve a bürokráciának, de az írásbeliségnek van olyan minimuma, ami elengedhetetlen. A versenyzőktől legalább annyit meg kell követelni, hogy a versenyzőkartonra a nevüket ráírják.

A Tanács Kupára két egyesület nem adott be névszerinti nevezést. Ez már, ha szigorúak vagyunk, magában is szabálytalanság, de még bocsánatos bűn. De az, hogy névtelen kartonokkal versenyeznek, ez már több mint hanyagság.

Megérdemelnék, hogy valamennyiüket ki-zárják, hiszen kérdéses az, egyáltalán el lehet-e fogadni egy eredményt, amikor a versenyzőt utólag, napok múlva vagy még később nevezik meg. Ez tág teret nyújt a visszaélésekre. Ha ugyanabban a kategóriában több versenyző-jük is indult, utólag állapítják meg, hogy ki érte el ezt meg azt az eredményt.

Amikor a Tanács Kupa eredményét, két nap múlva a kezemhez kaptam (elkértem a vb-től, hogy a rangsort csinálhassam), megdöbbenve láttam, hogy még a verseny után sem közölték a neveket, a versenyzők névtelenül szerepelnek.

Az egyik klub edzőjének, ahol több mint 10 ilyen névtelen versenyző volt, azonnal irtam, és ő megküldte a neveket. A másiknál 3 Anonimus volt, őket már nem is vehettem figyelembe a rangsornál.

Az edzőknek és csapatvezetőknek ilyen "apróságokra" is ki kell oktatni versenyzőiket, hogy nem szabad névtelenül versenyezni. A versenyzőket ellenőrizni is kellene. Vagy az edzők is rászorulnak az oktatásra?

Kempelen Imre

Az MTFSZ-ből jelentjük

FINN SITÁJFUTO PÁLYAKITÜZŐ VERSENY 1977.

Nők

1. Tabaka Inta	SU	177
2. Korik Andorné	H	167
3. Arató Jánosné	H	144
4. Schlosser Ágnes	H	88

Férfiak

1. Svahn Örjan	S	182
2. Zsigmond Tibor	H	180
3. Macecek Karel	D	155
7. Schell Antal	H	147
8. Honfi Gábor	H	146
17. Csongrádi Jenő	H	120
20. Deseő László	H	112

SZAKOSZTÁLYOK KATEGORIZÁLÁSA

Az OTSH elnökének döntése alapján tájékoztató futásban az alábbi szakosztály besorolások vannak érvényben 1977-78-ban.

"A"

Budapesti Egyetemi Atlétikai Club, Spartacus TE

"B"

Budapesti SE, Kőbányai Lómbik, Egri Spartacus, Orvosegyetem SC, Postás SE, Pécsi Vasutas SK, Tipográfia TE

"C"

Ajkai Bányász, Bakony Vegyész TC, Budapesti MÁV, Bottyán János SE, Diósgyőri Vasmunkások TK, Gazdász SE, Hódmezővásárhely VSE, Ny. TITÁSZ, Műegyetemi Atlétikai és Football Club, Mechanikai Mérőműszerek Gyára SK, Siroki Vasas, Miskolci Egyetemi Atlétikai és Football Club, Honvéd Schönherz SE, Sabária SE, Kaposvári Rákóczi, Soproni MAFC, Recski Bányász, Szfvári Volán SC.

Megjegyzés: A Tatabányai Árpád Gimnázium DSK jogosult lett volna "C" kategóriára, de a diáksportköröket nem kategorizálták.

SOKAKNAK. Köszönjük a nagyszámban be-
köldött régebbi példányokat. Már csak egy hiány-
zik, az 1971/11. szám. A fölös példányoktól vi-
szont szívesen megszabadulnánk. Szívesen küldünk
díjmentesen példányokat azoknak akik, teljessé
akarják tenni korábbi évfolyamaikat.

B.J. ARAD, Románia. "A Tájéfutás régi ol-
vasója és ez évtől új előfizetője vagyok, s termé-
szetesen a sportág régi szerelmese. Számunkra
pillanatnyilag ez az egyetlen szaklap. Épp ezért
szeretném, ha ránk is gondolnának és ezért te-
szem szerény javaslatomat, a címlapokon szerep-
lő versenyző nevét szeretnék tudni. Mi is, akik
ritkábban veszünk részt külföldi versenyeken, meg
kivánjuk ismerni a külföldi menőket. Szeretnénk
a világbajnokok - bármilyen nemzetiségű is -
fényképét nézegetni, mutogatni vagy berámázni és
én személy szerint azt szeretném elérni, hogy a
kezdők, a gyerekek ne csak Pelé, meg Beckenbauer
nevét fújják, hanem a mi sztárjaink nevét emleges-
sék maghatottan."

Mi is szeretnénk, ha a külföld és hazánk
legjobbait ismernék. Lapunk közel egy évtizedes
multjában már előfordult, közöltük a felvételek
készítőjének nevét, és azt, hogy kit ábrázol.
A jövőben ismét megpróbálkozunk ezzel. A mosta-
ni címlapon befutó versenyző nevét sajnos nem
ismerjük, de reméljük, lesz még bajnok belőle.

V. Z. BUDAPEST. Nem tudunk választ adni
arra, hogy a levelében felsorolt öt válogatott ke-
rettag közül melyikük tud jobb edzéstervet készí-
teni önnek. Ha már nincs edzője, idősebb klubtár-
sa, akkor legalább a szakirodalomból tájékozód-
jék az edzés mennyiségekről. Mert nincs a vilá-
gon olyan válogatott, aki, mint ön írja: heti há-
rom edzéssel biztosítja, hogy két éven belül ma-
gyar válogatott legyen. A felsorolt válogatottak
címe egyébként megtalálható a Szélrózsa c. év-
könyvben.

Cimképünk a Hungária Kupán készült.
Józsa S. felvétele.

Hátsó borító: A csehszlovákiai Jicin terepén
Korik Andor felvételei.

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Szerkesztőség: Budapest, VI., Bajcsy-Zsilinszky ut 31. II. em.
Telefon: 126-820. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfi-
zethető bármely postahivatalnál, a Posta Hírlapüzleteiben és a Posta Hírlapiroddánál, (KHI 1900
Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI
215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3.- Ft. Előfizetési ár egy évre: 15.- Ft,
(megjelenik kéthavonként). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztálya,
Budapest, VI., Népköztársaság utja 6. - Indexszám: 25827

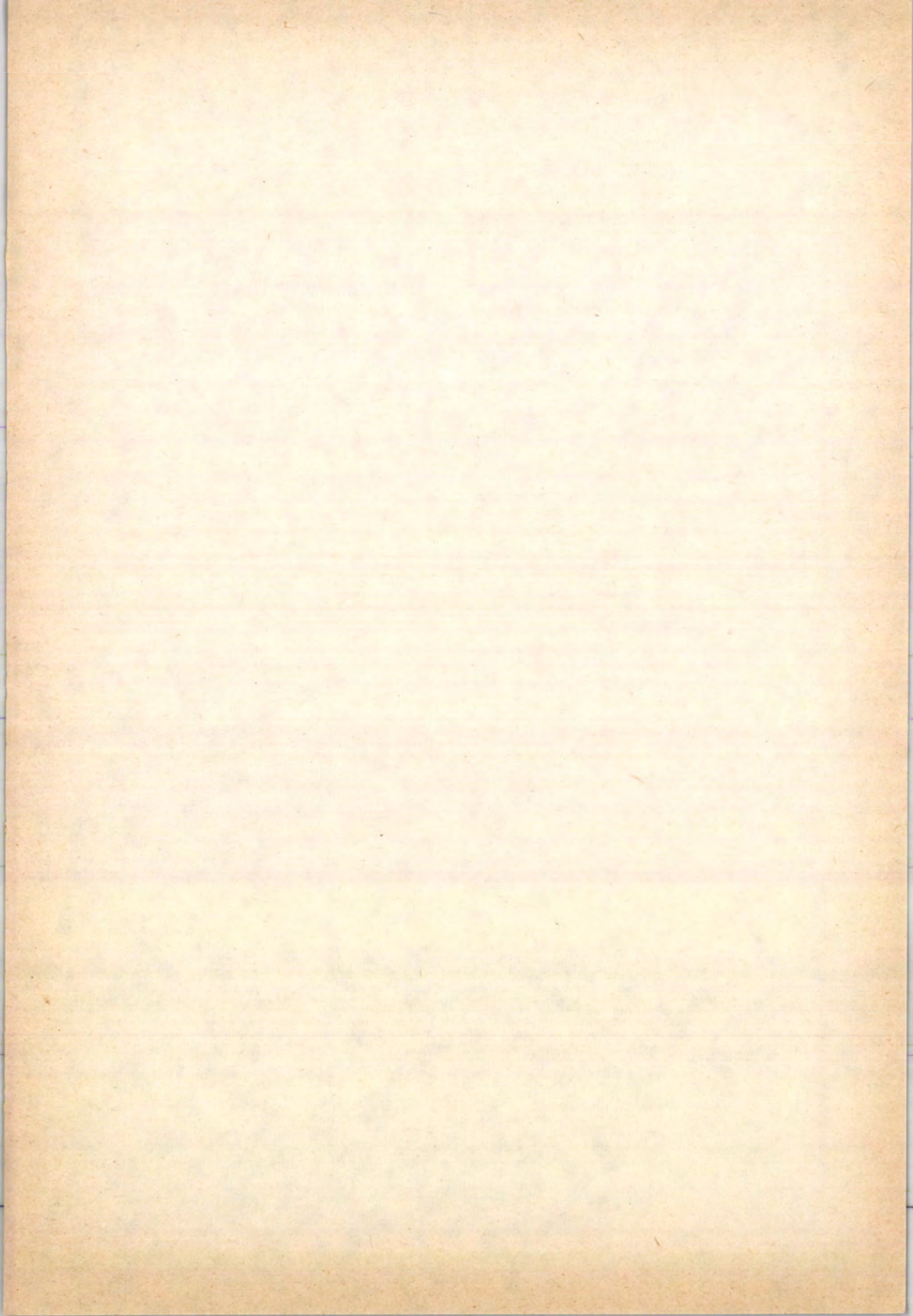
65. »

ennek okát kérdezte, fény derült a történetekre,
majd most, a kartonok végleges ellenőrzése
során kiszűrtük az eset összes résztvevőjét.

Ezekután Kollaricsot, Bodnárt és Ládít is
kizártuk a versenyből, de úgy érezzük, hogy a
versenyek tisztaságának megóvása érdekében
az esetet jelentenünk kell az MFTS-nek is,
különösen azért, mert az itt szereplő versenyzők
nem kezdők, hanem régi, tapasztalt futók."

Kolosváry Bálint: Mementó

ARA. 3. 11.

TÁJFUTÁS

1977/6

1977.
nappali
egyéni
bajnokai

1977.
éjszakai
egyéni
bajnokai

2 A T U E L A I
O N T A R I O

TÁJFUTÁS

VIII. ÉVF.

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

6. SZÁM

Felelős szerkesztő: Skerletz Iván - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat - Felelős kiadó: Szebeni István igazgató - Készült a Sportpropaganda Vállalat Sokszorosító üzemében - Műszaki vezető: Tihanyi Sándor - Előállítás helye: 1143. Budapest, Dózsa György u. 1-3. Ideje: 1978. jan. Terjeszti a Magyar Posta

Ezt is el kell mondani!

Előző számunkban azt ígértük, hogy a jövőben igyekezzünk mindig közölni, hogy kit ábrázol a kép. Ez a közlésünk azért szorult most az első oldalra, mert sok év átlagától eltérőleg: jelenleg helyhiánnyal küszködünk. Ebben szerepe van a ranglistáknak is, amit viszont nem akartunk későbbi - jövő évi számunkban közölni. Nem szerepelnek e számban a válogatottak nevei sem, mivel azt a napi sajtó közölte már.

Mióta kéthavonta jelenünk meg, versenyeredményeket nem nagyon közlünk, még a bajnokságokét sem. De tartozunk annyival olvasóinknak, hogy a címlapon szereplő bajnokokat megismerjék. Tehát napra-li bajnok: Monspart Sarolta (Spartacus TE), Szabó László (PVSK), Vekerdy Zoltán (BEAC), Hehl Éva (Postás), Molnár Géza (BEAC). Éjszakai bajnokok, vagyis az alsó sor: Erdélyi Tibor, Kuron György, mindkettő BEAC. A fényképeket készítette és a címlaldalt tervezte: Tasi Ákos. Hátsó borító: Korik Andor felvétele.

Azt a hírt is itt közöljük, hogy a sportág évkönyve novemberben megjelent. Ez tartalmazza az 1976. évi eredményeket, a Tájékoztató Futás tartalomjegyzékét és egy száraznak tűnő, de hasznos szakanyagot a számítógépes futóedzés programokról, valamint a szokásos címjegyzékeket. Reméljük, hogy lapunk megjelenésekor az a néhány érdeklődő, aki még nem vásárolta meg; még hozzájuthat.

Igen, kedves Bodnár sporttárs, azt is el kell mondani, amit Te az alatt közölt leveledben leírsz. Valóban úgy van. Igazad van. Kezembem van a versenybírószágtól megkapott és szakosztály által megvizsgált versenykartonod, amelyen szerepel az a bizonyos L betű, helyesen. Nem hibáztatható a versenybírószág, mert abban a négyzetben három lyukasztásod van. A levelet meg én jelentettem meg, mert nem azt néztem, hogy ki csinálta, hanem, hogy mit csináltak. És minden jel szerint a többiek úgy jártak el, ahogy a korábbi levélben írva vagyon. Vitatják sokan, hogy fegyelmet kellene adni azoknak (a szakosztályuk adjon is) és nem irogatni. De talán nem tévedek, ha a nyilvánosság előtti tényközlésnek nagyobb az elrettentő ereje, mint egy végeláthatatlan fegyelminek. S ha már ennyit eltöltöttünk ebben a sportban, életformában, akkor megéri, hogy kockáztassuk bőrünket (jelen esetben a tiédet, nem magadom) a szennyes kitergetésével. És most következzeék leveled:

"1977. november 8-án este csörög a telefon. Ijjász István barátom telefonál a Szövetségből, hogy svindlis vagyok, - olvasta a TÁJFUTÁS-ban????!!!

Nem tudtam mire vélni a dolgot, de másnap amikor megkaptam a Tájfutás 77/5. számát, elhülve olvastam a cikket.

Azt hittem, egy világ omlik össze bennem, a tájfutás világa! Mert ez egy külön világ még a sportban is!

Első kétségbeesésemben azt sem tudtam, hogy fiu vagyok-e, vagy leány. Ezt a sportot elég régóta üzöm - amikor még Skeci, Örsi és Ijjász is menők voltak - közepes eredményekkel, de kitaratóan! Már 1959 óta. De eddig még véletlenül sem adtam alkalmat arra senkinek, hogy így megszégyenítsenek.

Ez a cikk nagy pofon volt, de joggal, és alaptalanul!

Lázás sietséggel előkerestem a térképet. Megvan! - a Kódkokkal együtt. Összehasonlítás az ujságcikkben megjelölt két L betűvel. (:..:)! Hála a sorsnak - s nem a gombostűnek, vagy a másik L betűnek - világosan és egyértelműen látszik a térképemen mind a két-fajta L betű. Ezt viszont csak most vettem észre, hogy a rendezők két-fajta L jelű kódot használtak - köszönöm. Mert előtte - eddig - nem tudtam.

Ugyanis Honfi a 2. pontnál ért utol a kis gerincnél. Az igaz, hogy ott tulfutottunk, de utána - és ott nem volt más bója - rögtön korrigáltuk magunkat.

A másik: a 9. ponton nem lehattunk együtt, mert én a 7-8. pont közötti átmenetben "leszakadtam", és a 8-as pontra kb. 2percet rátettem. Utána a 9. pontot úgy fogtam, hogy lerohantam a pont alatti utig, és látva onnan a metsződés végét, huztam fel a pontra. Ott sem Honfi, sem Harkányi nem láthatott, mert egyedül fogtam a pontot. Harkányiék ott legalább 4 perccel voltak már előttem. Hogy azon a ponton mi történt, nem tudhatom, mert nem voltam közöttük.

Ezt a kizárást, és csalással való vádolást visszutasítom. Életemben soha nem voltam sportszerűtlen, és ha majd azok, akik ezt a cikket elindították, töréssel, inszalagszakadással, több hónapi gipsszel kitaranak e sport mellett, 18 éves versenyzői pályafutás-

sal a hátuk mögött megértik, miért nem tűnök el, és emelt fővel járok továbbra is azok között a sporttársak között - e cikk ellenére - akik ismernek és becstülnek.

És mint becsületes versenyző és a tájfutás szerelmese, kérem, hozzászólásom teljes közlését. Ugy érzem, aki 18 évet aktívan eltöltött ebben a sportban, megérdemli, még ha alaptalanul vádolják is."

Megértve indulatodat és egyetértésedet remélve üdvözlő

Skerletz Iván

000

Szarka Ernő

KONGRESSZUSI MOZAIKOK

Először volt alkalmam a Nemzetközi Tájékozódási Futó Szövetség (IOF) irányító testületének munkájába bepillantani. Skerletz Iván főtítkárral együtt képviseltük a magyar tájfutó sportot. Új szem többet lát - ezért írok én egy rövid áttekintést a lezajlott kongresszusról. Részletes leírásnak nem lenne értelme (bár egyes kérdésekre a Tájéfutás hasábjain majd még vizsztatérek), így inkább érdekességeket próbálok rögzíteni.

Színhely, időrend. Az ülések színhelye: Innsbruck, Jégstadion (van, aki az olimpiai közvetítésekből nem ismeri?). A kongresszus színhelye: Innsbruck, Kongresszusi Palota. A protokollünepségek, valamint versenyek, kirándulások színhelye: Igls, Seefeld, Lizum. Az időrend: aug.1.: Bizottsági ülések. Aug.2.: Alpen-cup. Aug.3-4.: Bizottsági ülések. Aug.5.: Kongresszus. Aug.6.: IOF-Lauf, bizottsági ülések, kirándulás. Aug.7. Elutazás.

Ülések ezen kívül voltak uszodában, szaunában, ebédszűnetben, késő este, stb.

Igen, nagyon komolyan vettük magunkat. Az ülések reggel kilenckor kezdődtek, és volt olyan nap, hogy 21.40-kor zártuk a jegyzőkönyvet. Biztos, hogy volt üresjárat, fölös beszéd, de nem üdültünk ezen a héten! Ezen a kongresszuson olyanok voltak, akik szeretik, amit csinálnak - és csinálták is!

Nyugodt kongresszus volt. Nem hallottam viharos vitákat, csak nyugodt, meggyőző érveléseket - és ha nem tudunk megegyezni, akkor

nem egyeztünk meg - a problémát elhalasztottuk (általában azért a megegyezés volt jellemző.) A képlet egyszerű: eddig is jól dolgozott az IOF, a sportágnak van gerince szabályzatban, rendezési elvekben, ügyrendben - viharos változásokra nincs szükség. A szorgalmas tárgyalások mégis megmutatták: a jón is lehet és kell állandóan javítani. A simitgatások viszont nem járnak nagy viharral, ezért nevezhetem a IX. Kongresszust nyugodt kongresszusnak.

Folyosó. Sok minden itt dőlt el. Az ülésen 8-10 ember (néha nyelvi nehézségektől gyötörve) gyakran nem tudott egységes álláspontot kialakítani, 2-3 delegátus viszont a szűnetekben egyeztetette álláspontját, és máris megvolt a tárgyalási alap. Folyosón dőlt el az is, hogy ki kapja meg a VB-k rendezési jogát. Nem itt szavaztak, de itt beszéltek meg.

Pénz. Ebből él az IOF is. A várható inflációs rátát is beszámítva évről-évre emelkedő költségvetéssel számolnak, ezt pedig a tagországoknak kell összeadni (természetesen nekünk is). Ha a szakkönyvkiadás, a különböző tanfolyamok nagy terveit nézzük, jó helye lesz a pénznek, nem vész kárba az emelt tagdíj.

Sokat elvisz a sportág népszerűsítése a világon. Nigériától a Fülöp-szigetekig számos állam érdekli sportágunk iránt, és az IOF szeretne adni nekik is lehetőséget a sportág megismerésére. Ez pedig ingyen nem megy.

Új tagok. Az érdeklődők száma nő - új tag felvételi kérelme viszont nem érkezett a kongresszushoz. A most módosított IOF szabályzat lehetővé teszi, hogy a rendes tagok mellett "társult" tagok is legyenek az IOF-ban. A társult tag csökkentett költségért az IOF minden kiadványát megkapja, az IOF rendezvényeiben tanácskozási joggal részt vehet, a sportágot tehát az IOF szabályai szerint fejlesztheti tovább. Amikor színvonalban és létszámban eléri a megfelelő szintet, (és megkapja az állami elismertetést), a rendes tagok sorába lép. A társult tagság tehát a rendes tagság előiskolája. Természetesen nem kötelező ezt a lépéseket teljesíteni.

Jelképek. A pontnevezési jelképek körül még minden cseppfolyós. A jelkép-módosítások folynak, a jelképek finomodnak - kizárólag csak jelképekkel viszont még nem igen mernek pontnevezéseket megadni nagy versenyeken. Norvégia az 1978-as VB-n csak jelképekkel kívánt operálni - bejelentését most visszavonta. Az új eljárás (a VB-ig minden nemzetközi versenyen ezt alkalmazzák): a programfüzetben angol és német pontnevezés, de a térképen csak jelkép. Tény, hogy a svájci 5 napon is használták a jelképeket. Ha a jelkép most nem is nyert csatát, a háborút biztosan megnyeri! Ezért buzdítanám hazai rendezőinket: kezdjék el ők is!

Szakkönyvek. Tul kell már lépni az "irányvonalak"-on. (Eddig az IOF elsősorban ilyen kis füzetekkel adott szakmai tanácsokat). Komoly szakkönyvre van szükség mind térkép-lyesbitési, mind pályakitűzési, mind versenyszervezési vonalon. A jó szakkönyv azonban hiánycikk! Két alternatíva vetődött fel: írni új könyvet, vagy a "nagy" tájfutó országok szakkönyveit (amelyeknek sok ország-specifikus vonása van) "átpofozni" univerzális szakkönyvvé. Végül is az utóbbi álláspontot fogadtuk el: svéd szakkönyvet (most van kiadás alatt egy új, nagy tájfutó szakkönyv) adaptálunk, ez gyorsabb és olcsóbban megy, mint új könyv írása. Az IOF könyvet azután a tagországok bármelyike lefordíthatja, bizonyos mértékig országa körülményeihez igazíthatja és kiadhatja a könyvkiadás szokott jogi követelményei szerint.

Tanfolyamok. Az IOF igyekszik minél több tanfolyamra előadót és anyagot biztosítani. A hivatalos nyelveken (angol, német) kívül orosz, spanyol, francia stb. tanfolyamokat is terveznek - csak a szűkös költségvetés a határ. 1978-ra mi is vállaltunk egy térképelyesbitő tanfolyam szervezését.

VB-hirdetések. Emlékeztet, milyen rossz szájját keltett a "William Younger World Championship" 1976-ban. A VB-t rendező Nagy-Británia a versenyt csak egy sörgyár (William Younger) pénzügyi segítségével volt képes lebonyolítani, a fent említett néven. Ez majdnem a VB bojkottjához vezetett. Nehogy a VB elmaradjon, le kellett nyelni ezt a békát - de nem volt meglepő, hogy a kongresszuson a hirdetések kérdése napirendre került. Az elfogadott új határozat lényege: dohányt és alkoholt VB-ken hirdetni tilos, a rajt és a cél között (vagyis a versenypályán) hirdetések nem lehetnek, és a precíz határozat rögzíti, hogy a rajtban, célban és a rajtszámokon hol és milyen mennyiségű hirdetés lehet.

Versenyek. Két verseny zajlott le a kongresszus alatt. Az Alpencup verseny Seefeldben (nagy nemzetközi részvétellel, a svájci 5 napos verseny skandináv mezőnyének jó része itt fejezte be középeurópai szereplését) és az IOF-Lauf, ez utóbbi csak barátságos lötyögés volt a kongresszus résztvevői számára. Nos, az eredmények nem tartoznak ide, de érdemes szót ejteni az osztrák térképekről és pályákról. A térképek domborzata jó volt, a norvég Bakken-Helgensen légifotó-értékelő cég (ilyen is van!) jó munkáját dicsérte. A sikrajz helyszínelése és a fedettség értékelése már sokkal vitathatóbb volt. Több pályát végignévezve: ez a verseny nem nyerne díjat pályakitűző versenyen. Országúti futások, csiki-csuki pontok; még lehet javítani. Két különböző volt a verseny propagandája, minden térképet szépen becsomagolva kaptunk, jó volt a tájékoztatás. Néhány (Hungária Kupa részvételi díjakat drágának tartó) szakosztályvezető

figyelmébe: a részvételi díj fejéknént 100.- Schilling volt - szállás és szállítás nélkül! A szállást, szállítást nem is szervezték - mindenkéi jöjjen, ahogy tud, aludjon, ahol tud! 100.- Sch.-ért tehát: térkép, erre a célra külön nyomtatott rajtszám és meleg víz a célban.

Tengerentúl. Az amerikai kontinens tájfutósportjának elismerésére az IOF elnökségébe egy USA-beli küldöttet is beválasztottak.

Világ Kupa. A si Világ Kupák mintájára évek óta próbálkoznak (elsősorban a svédek) egy hivatalos tájfutó Világ Kupa szervezésével. Ez ügyben most sem született döntés, további tanulmányozást tartottunk szükségesnek. Egy ilyen sok-verseny, sok országban lezajló Világ Kupa a teljes profizmus beismerését jelentené - ez pedig ellenérzéseket vált ki elsősorban a tájfutás szempontjából "kis" országok részéről.

Olimpia. Meglehető volt a skandinávok reakciója az olimpiai részvétel kérdésében. Egyáltalán nem voltak meglepettel, hogy sportágunk a "választható" olimpiai sportágak közé lépett. A norvégek odáig mentek, hogy javasolták: kérjük elismertetésünk törlését! Az ok: az olimpiai szellem elűzettedett, az olimpia üzleti vállalkozás, sok politikai problémával - jobb ettől távol maradni, - megállunk mi a magunk lábán is! Általában: nyoma sem volt annak az eget verő lelkesedésnek, amely a magyar tájfutók közt volt tapasztalható a NOB döntése után. Végül is abban maradtunk: megköszönjük a NOB döntését, maradunk a választható olimpiai sportágak között, de nem tesszünk lépéseket az olimpiai programba kerüléshez.

VILÁGBAJNOKSÁG. Ami számunkra a legfontosabb: a kongresszus döntött az 1981 utáni VB-k és kongresszusok sorsáról.

Az 1983-as VB rendezésére három ország adta le hivatalos jelentkezését: Franciaország, Kanada és Magyarország. A három szövetség küzdelme a rendezési jogért volt egyetlen igazán izgalmas kérdése a kongresszusnak.

Esélyességünk vitathatatlan volt (IOF-alapítótágok vagyunk, sok jó nemzetközi versenyt rendeztünk, a VB-ken aranyérmet és más érmekeket szereztünk és a VB rendezésével talán sikerülne az IOF-be "terelni" a habozó környező államokat - ugymint Szovjetunió, Románia, Jugoszláviai), de voltak jeles érvei Kanadának és Franciaországnak is. Az IOF Elnökség miniket javasolt - de a döntés a Kongresszusé volt.

A magyar tájfutó-sport vitathatatlan érdekeinek, és nem az én ékesszóló angol beszédemnek köszönhetjük a végül is számunkra kedvező döntést. Ékesszólásban vitathatatlanul Franciaország küldötte, Edmund Szechenyi volt az első. Talán jeles őse, István sem harcolt olyan eréllyel a magyar akadémiaért, mint Edmund a francia VB-ért. Hiába! (Talán ha birtokai egy évi jövedelmét felajánlotta volna...)

Érdekeséggé: Magyarország mellett szavazott: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Finnország, Írország, Izrael, Magyarország, NDK, NSZK, Norvégia, Svájc, Svédország.

Kanada mellett szavazott: Ausztrália, Dánia, Kanada, Nagy-Britannia, USA.

Franciaország mellett szavazott: Franciaország.

A sok rendezésre vállalkozó láttán komolyan felvetődött az évenkénti VB, vagy a páros években EB rendezésének gondolata. Végül maradt minden a régiben - vagyis VB két évenként, a páratlan években. Érdekes volt a svájciak hozzászólása: már korábban várták Magyarország jelentkezését! 1981-ben Svájc nem is akart VB-t rendezni, de a VB rendezésére akkor nem akadt vállalkozó. Így ők nem is túl nagy örömmel, csak a VB megmentése érdekében vágta bele a VB rendezésébe. Ezért őrlt az egész IOF kongresszus a vállalkozókedv fellendülésének;

A sitájfutó VB-vel majdnem baj lett (és még lehet is). 1980 utánra nem volt jelentkező! 1982-re beugrott Ausztria (örömmel) és 1984-re Finnország. Finnország csak a sitájfutó VB-k megmentése érdekében ugrott be, nem túl szívesen, újabb jelentkező esetén örömmel átadják bérki- nek (hát ha éppen havunk lenne... Si-tájfutó pályát kitűzni már tudunk, amint ezt megtudtuk a nemzetközi si-tájfutó pályakitűzőverseny eredményeiből...).

Végül is a következőképpen alakul a közeli években a VB-k, sitájfutó VB-k és kongresszusok sorsa: (zárójelben a nem végleges, csak előjegyzett színhelyek):
táblázat!!

	Világbajnokság	Sitájfutó világbajnokság	Kongresszus
1978	Norvégia	-	-
1979	Finnország	-	Finnország (rendkívüli)
1980	-	Svédország	NSZK
1981	Svájc	-	-
1982	-	Ausztria	Belgium
1983	Magyarország	-	-
1984	-	(Finnország)	(Nagy-Britannia)
1985	(Kanda)	-	-
1986	-	?	?
1987	(Franciaország)	-	-

Megtisztelő feladatot kaptunk tehát ettől a kongresszustól - szép, de nehéz feladatot. Nemcsak a VB megrendezéséről van szó. Hozzá kell szoknunk a gondolathoz, hogy ezentúl egyre többen jönnek hozzánk külföldről és ehhez jó térképet kell adnunk, jó pályákat kell terveznünk és jól kell szerveznünk. A VB sikeres megrendezéséhez tehát az is hozzátartozik, hogy

a hátralevő hat évben mindenki, aki versenyrendezéssel foglalkozik, emelje szakmai munkája színvonalát.

A NEVELÉS TEKINTÉLYÉRŐL

Bevallom, meglepett az a közömbösség, amellyel sportágunk mértékadó körei utánpótlásnevelésünk helyzetével foglalkozó cikkemet fogadták. Eleinte szorongva jártam a nagyobb versenyekre, hogy most kapja el a gallérom valaki: Öcsi, micsoda marhaságokat hordtál össze, honnan szeded, idesüss, ez egészen más-képpen van!" - Ahogy teltek a hetek, rájöttem, erre hiába is számítok.

Azazegyvalaki reagált. Valóban olyan, aki szakértője ennek a kérdésnek, és titokban számítottam is alkotó háttaveregésére. No, megis kaptam a magamét bizonyos kényes adatok közléséért. (Nem azok jelentették a lényegét...) Kölcsonósen elmondván a magunkét, felajánlottam jelenlévő "reklámembereim" edzésprogramját a nála versenyző nagynevű korszaltájtársukéért cserébe. (vitánk ellenére én nagyrabecsülöm őt, és tanulni szerettem volna tőle, ezután is.) A válasz igazán tömör volt: Futni kell.

Ezekután letettem arról, hogy információ-éhségemet valaha is csillapíthatom direkt módszerekkel: rátértem a korszerű pedagógiában már nem alkalmazott: "kérdve kifejtés" módszerére. A válaszokat csokorba kötve közreadom.

1. válaszcsozor:

A felnőttekkel való foglalkozás a komoly dolog (ezt nyíltan kimondták, vagy ez volt kicsit arisztokratikus véleményük lényege.)

2. válaszcsozor:

Mit akarok egyáltalán? A gyerekek jönnek, a versenyek nevezési létszáma duzzad, és XY szakosztályoknál ragyogó az utánpótlás, (a nevek egyénenként változók).

A teljességhez tartozik, hogy két érdekelten nem jutottunk el a végkifejletig, hiszen egy versenyen több ezer teendő van. Végül a harmadikkal nem találkoztam: nevelő szakosztályaink számára intő a remélhetőleg csak rémhír, de jellemző rémhír - feloszlottak...

Summázva: nem fogjuk fel teljes komolyságában az ifjabb korosztályok jelentőségét. Még az ideai Hungária után sem, ahol pedig sűrűn előfordult, hogy a külföldiek 20-50%-okat vertek a legjobb magyarra (F 11, F 13, F 15 B, N 15 B). És ez a helyzet továbbra is romlani fog: az új uttorólimpiai kiírás nyomán az iskolák sorra mondják ki az igazolás-stopot. Magam is kénytelen voltam olyan egyezségekre, hogy általános iskolai tanulmányaik befejeztéig nem igazolhatom le új tanítványaimat!! (ötödik-hatodik osztályosok).

Mit kerteljünk: ma már nem utánpótlás-nevelés az, hogy a hozzánk vetődő vegyes anyaggal elversenyezgetünk a közeli versenyeken. Mert így valóban van tömeg, de milyen?!

Tudatos élsportoló-utánpótlás neveléssel nagyon kevés klub foglalkozik. Ennek okai között első a pénzihiány - hiszen a tudományos felkészítéshez a gondos versenyztetés dukál. És a legkisebb gyerek utiköltsége, szállásdíja, etetése is annyiban van, mint egy most pontot hozó felnőtté. Megoldás: utazik a gyenge másodosztályu, mert az is 0.2 pont. A másik ok: nem látjuk be, hogy a kicsikhez speciális szak-tudás kell. (Vagy a pedagógus kevés közöttünk?)

Ez utóbbin segítene tapasztalataink közreadása. Igérem, hogy az eddigieken kívül (toborozás, edzésterv) egy teljes módszertani csomagot teszek le a közeljövőben a közös asztalra 8-11 évesek domborzatolvasásra tanításáról. Így nyugodtan kérhetem: tegyen le más is, aki nálam régebben van a sportágban, többet is tud, pusztá meg-szó-lalása az ügyben már csökkentené azt a bizonyos-felnőtt-arisztokratizmust.

Az előbbin pedig csak a nevelés erkölcsi elismerése segít. Sok lehetőség kínálkozik, hiszen, ha nekem van két ép-kéz-láb ötletem, száz másíknak biztos van kétszáz. Valamelyik csak jó lesz.

Az első: ha adunk pontot rendezésre, szövetségi munkára, miért ne lehetne a nevelésre is adni? Mérése egyszerű: hány minősített versenyzője van, milyen koruak azok. (Ezt ugyanis jelentjük!)

A második: kapjanak 0,1 pontot az F11-N11 kóru bronzjelvényesek. 0,3-at az ezüstjelvényesek. Ha pedig akad F9-N9 koruban, kapjon háromszorosat! No persze, nálunk van, így biztosan hazabeszélek - gondolhatják mindenki. Tényleg van - de ezek ott szereztek ezüstöt, ahol más is ott volt: a BSE-n, Eötvösön, Hungárián. Nem a megyében, háziversenyen.

Egy ilyen vagy hasonló prémiumrendszer a kezdésre legalkalmasabb korosztályokkal való foglalkozásra serkentene mindenkit. Ahogy állandóan hangoztatom: 8-10 éves kortól következetesen feléplített képzési folyamatra van szükség a jövő élsportolóinak nevelésében! Ritka kivételként kamaszkorban kezdő nagyokra hivatkozás csak a nevelés nemszeretem munkája alóli kibujás egyik módszere.

Amikor idáig jutottam a fogalmazásban, átolvastam, aludtam is rá egyet. Ugy sejtem, ez már fejbeverésnyire is elegendő - felnőttekkel alig foglalkozó, tehát komolytalan szakosztálytól még inkább - Tetézem bűneimet és flüstölgésemet a legkisebbek saját-készítésű ranglistájával zárom. Készült a rangsoroló versenyeken rendezett F 11, N 11 kategóriák alapján (BSE, Eötvös, Vasutas, Hungária - ez itt is duplázva - 5-ből 3 legjobb%) Pont nem jár érte, sajnos, soha nem is fog, de érdekes.

A Hungária eredményértesítőt a cikk írásakor még nem kaptam meg, így 4 nap alapján számoltam ki. Lényegtelen változás lehet csak: a fiú 2-3. helyezett cserélhet helyet esetleg, ha az utolsó napon emlékezetem szerint

gyengébet futó Török Józstól a kis Koczka csak 5 percet kapott 22 helyett.

A számolás nem halálosan pontos - kis logaritmussal készült, matematikából legjobb osztályzatot közepes volt.

N 11

1. Pintér Zsuzsa	Postás	400
2. Sélei Csilla	MMG	111
3. Ambró Ágnes	MMG	122
4. Kovács Ildikó	PVSK	131
5. Kiss Viktória	Lombik	147
6. Miholics Tünde	PVM	193
7. Szabon Márta	KFKI:	250

F 11

1. Ora Róbert	Sabaria	100
2. Török József	Recsk	104
3. Koczka Zoltán	Sabaria	115
4. Kovács László	PVSK	118
5. Németh László	Videoton	130
6-7. Maáczi Miklós	Postás	
Viniczai Ferenc	Videoton	152
8. Végh István	KFKI	162
9. Kapitány Sándor	STE	167
10. Heckenast János	HVSE	180
11. Csákányi György	Lombik	208
12. Szűcs András	Postás	222
13. Fábian Tamás	STE	231

Figyelemre méltó, hogy a lányoknál csak a rangsorolt 7-nek van legalább két versenye. Értékelhető egyetlen eredménye legalább: ird és mondd további 6 főnek!! Ez tehát lány utánpótlásunk... A százalékok csalókaságára pedig álljon itt néhány győztes idő:

69,73 (ugyanott a fiuké 37,26)

79,23 (ugyanott a fiuké 28,62)

A fiuk sem hemzsegnek, de ott legalább az első 5 keményen megküzdött egymással, százalékok jónak mondható. De a ranglistát vezető is csak 5.-ként tudott a legjobb magyar lenni a futóverseny Hungárián, pedig kétszeres mezei területi bajnok az egy évvel idősebb atléták között. Technikai képzettségét pedig a BSE megnyerésével bizonyította. Ezen is szabad egy kicsit gondolkodni...

Ebben az általam kulcsfontosságúnak ítélt kategóriában 11 klub képviseltette magát. Ebből 6 két fővel, egyedül a Postásnak van három. A sorrendet megint csak elgondolkasztató játékként írom le: vessük össze az uttőrolimpiával, aztán várom szörnyű büntetésem az első versenyen. (Ha el merek utazni egyáltalán...)

Ranglista-pontozás alapján:

1. Sabaria	5,2
2. Postás	5,1
3. MMG	4,3
4. PVSK	3,34
5. Videoton	2,7
6. Recsk	2,4
7. Lombik	2,2
8. STE	1,45

9. Pécsi VM	1,3
10. KFKI	1,0
11. HVSE	0,8

Ha ehhez hozzáadjuk az uttőro olimpia bajnoki pontjait, megtudható minden szubjektív véleményalkotás nélkül (lásd a cikk elején a lesújtó véleményeket az ügy fontosságáról!) voltaképpen kik 1977-ben az igazi nevelő szakosztályok. Szigorú vagyok: csak a magukat mindkét helyen képviseltetőket, azok közül is a minimum 3 pontot elérőket számítom ide. Hiszen a rendszeres nevelőmunka érdekel!

1. Recski Ércbányász	21,4
Pontszerzők száma:	7 fő
2. Sabaria	19,86
Pontszerzők száma:	7 fő
3. Postás	12,43
Pontszerzők száma:	4 fő
4. PVSK	10,4
Pontszerzők száma:	5 fő
5. MMG	6,6
Pontszerzők száma:	3 fő
6. KFKI	3,3
Pontszerzők száma:	3 fő

Monspart Sarolta

GUAYANILLA 1977.

November 3-án délután Ferihegyen az 50 perces szigorított átvizsgálás után beültünk az IBÉRIA légitársaság Madridba induló DC-9 repülőgépebe, és hullafáradtan még a vasárnapi maratoni futástól meg az utolsó három nap izgatt rohángalásaitól rögtön szundikálni kezdtünk - Korik Verával. Épphogy megkaptuk a repülőjegyet a rendezősegtől, az engedélyt a szövetségünk vezetőitől, na és a magánszabadságunkat szeretteinktől.

Hamarosan leszállásra ébredtünk, München jelentették három nyelven. Majd Barcelona és Madrid - ez a téli menetrend - következtek. Nem egészen irányban közlekedtünk. A Madrid-San Juan óceán-utat 8 óra alatt tettük meg éjjel, de 5 órát nyerve. Hajnalok hajnalán kellett kilépnünk a Puerto-Rico-i főváros repülőterére, ahol szép pálmafás napfékelte, kicsit tulvize-

zett levegővel fogadott. Még egyet átszálltunk a helyi Printair társaság 12 személyes légibiciklijébe és rögtön megtekintettük fakorona magasságból szinte az egész szigetet. Alig sápadtan érkezünk meg végre a várva-várt helyszínre - 26 óras utazás után.

A fogadóbizottság ugyancsak 70 perces telefonálgtatás után került elő utcahossznyi autó-jával, de akkor több utvonalon is körül hordott a városon, hangosítójával állandóan tájékoztatva a lakosságot, mely ország futónői érkeztek meg éppen. A kísérő autók "csak" túlköltek ez idő alatt, míg mi majd elaludtunk a fáradtságtól, a bámészkodó szempárok ellenére.

Két napunk volt az akklimatizálódásra, az átmozgatásokra, az ismerkedésre, a sűrű hazavágyódásra. Végigkísértük az előre játszott idővel az itthoni November 7. versenyt, fogadtunk az eredményekre és tudomásul vettük kettéhatsadt állapotunkat.

Megtudtuk, hogy Puerto Ricóban tél van, árulják a műfenyőket, sőt egyes idősebbek elárulták, még sohasem láttak havat! A telet a mindennapos zápor jelentette és az azt követő szörnyen párás (80-90%-os) levegő a 25-30 fokos hőmérséklettel

Az ellenfelek gyülekeztek, ezt az étteremben láttuk az egyre növekvő vendégereg táplálkozásakor. Itt minden meghívott annyit, akkor és azt ehetett, ahogy kívánta. De ezt, abban a klímában ahogy kívánta! Csak inni.

Vasárnap korán ébred, s kel a város, hiszen 9-10-ig hangosított misét hallgat, akár a szomszéd falu szélén is. Majd 10-től 12-ig tart a verseny karneválja, ahol a sziget különböző iskolái a legszínesebb, a legfeltűnőbb, a legcsillogóbb jelmezekben, öltözetekben vonulnak fel zenével, táncsal, mutatványokkal. Csak rólunk dől a víz a fák árnyékában!

Délután 3 órakor lesz a rajt, így ebéd helyett alszunk 50 percet. Egyre szűkszávuban társalgunk, csak a légkondicionálók zörögnek a szobában.

Kívánszorgunk, melegíteni, mikor futva érkezik a klub elnöke és elvonszol orvosi vizsgálatra, kizárással fenyegetődve közben. Majdnem már spanyolul magyarázom, hogy senki sem szól nekünk. Tul vagyunk rajta és maradt 14 percünk a rajtig. Többen csurom vizesen, zuhany alól érkeznek, cuppog a cipőjük is.

A várható győztest - Micky Gorman (USA) - az újságírók vallatják, mi irigykedve nézzük.

RAJTHOZ! 15 országból 73 induló tolong a főúton keskeny keresztmetszetében. Nem látom Verát, de mást is alig, "idegtopi" vagyok. Végre, elindultunk, amit a hátulról érkező lökésből, az oldalnyomásból rögtön észrevenni. Lassan ritkulunk az elején, már futómozgás is végezhető. A tömeg őrjöng, kiabál - mi csendben szuszogunk felfelé az öt kilométeres szakaszon. Előttünk, egy hátul nyitott nagy autóból közvetít a lent maradó tömegnek a rádiós, for-

gat egy filmes és bámul egy harmadik. Később már erre sem emlékszem, csak a motoros rendőrrre, aki irtó bűdös benzint használt, de biztosította a tömegek távolmaradását.

A fordulónál négyen voltunk elől együtt, a felfelé egész "jól" esett, úgy éreztem, nem a maximummal hajtok, de visszafordulva a lejtőn egy kilométeren kaptam a kanadai Shana Millertől vagy 50 métert, s mellettem taposott az amerikai-japán születésű és ir emberrel férjezett - Micky Gorman, aki olyan kicsi, mint egy japán játékbaba, és 2;38-at futott az ősszel a New York-i maratonin. Éreztem, hogy gyengülök, csak a lefelé miatt haladok és lassan beáll a holtpont. Ez egy szörnyű érzés, utálok és félek tőle, elképzelni nem lehet, és nem mindenki ismeri. Egy levegőtlen, oxigénhiányos bénítóan merev érzés, mikor már nincs kontaktus a külvilággal. Biztosan tudom, hogy soha többet nem rajtolok futóversenyen, de a célban mindig elfelejtem!

A cél előtt alig egy kilométerre, a tömegek ordítására mégis "kifigyelve", elhalt állapotomban észrevettem, hogy a vezető, győzelemre hajtó atlétalány közeledik hátrafelé, azaz elfáradt. A nézők örülteként biztattak, kellett az esemény, hát nekiindultam. Persze csak lelkiileg, én is irtó fáradtan mozogtam, a sebességem semmit sem nőtt, csak az óvé csökkent. Elsuhantam mellette - szinte négykézláb. De a győzelem lehetőségének érzése, a járdán, háztetőkön tomboló hazalak ünneplése, az első hely oly sokat áhított megszerzése csak úgy repített - nem is voltam már fáradt és szépmozgásu hajrával, integetve célba értem. Ilyen a sport.

Alig lihegtem kettőt a rádió mikrofonjába, Vera mosolygott csupa örömmel a befutó végén felém. Leírhatatlan ünneplés kezdődött, De a fürdőben nem tudtam bejutni sokáig, a győztest szinte istenként kezelik, tisztelik, szeretik.

Pedig a többiek is hajtottak, sőt hosszabb ideig. És Vera a 10. helyével, a második csapat lettünk...

Boldogan indultunk hétfőn haza a három TROFEÁVAL. Akkor is csak neveltünk, amikor a kánikula miatt nem tudtuk megnézni tüzetesen San Juant, az eső miatt alaposan New Yorkot és a köd akadályozta MALÉV gép nem jött Amsterdamba értünk, és 4 óras késéssel átrobogtunk Ferihegyen a zöldfolyosón.

Puerto Rico - 10 km országuton

1. Monspart Sarolta	(H)	35:44
2. Micky Gorman	(USA)	35:59
3. Manuela Augenwoorth	(D)	36:03
4. Lynne Williams	(AUS)	
5. Charlotte Lettis	(USA)	
6. Cornelia Bürki	(CH)	
7. Sally Steel	(CDN)	
8. Shana Miller	(CDN)	
9. Kosa Genoveba	(Mex)	
10. Korik Vera	(H)	38:55

A BAJNOKSÁG RENDSZERE

1978. január 1-től országos bajnokságok a következő versenyszámokban kerülnek megrendezésre:

Egyéni bajnokságok:

1. Hosszútávu nappali egyéni bajnokság
(F 21 A és N 19 A kategóriákban)

2. Nappali egyéni bajnokság
(F 21 A, F 19 A, F 17 A, F 15 B)
N 19 A, N 17 A, N 15 B kategóriákban)

3. Éjszakai egyéni bajnokság
(F 21 A, F 19 A, F 17 A kategóriákban)

Váltóbajnokságok: F 21 A, F 17 A, N 19 A
N 17 A kategóriákban.

Csapatbajnokságok: F 21 A, F 17 A, N 19 A,
N 17 A kategóriákban.

Egyéni bajnokságok

1. Hosszútávu nappali egyéni bajnokság
Egy lépcsőben, 1 fordulóban kerül megrendezésre F 21 A és N 19 A kategóriákban, 60 ill. 25 fővel.

Indulhatnak:

- I.o. minősítésű versenyzők,

- létszám kiegészítésig az alábbiak szerint:

F 21 kategóriában az előző évi ranglista sorrendjében a nem I. osztályú versenyzők közül a sorban következő 3 fő, majd a junior ranglista legjobb II.o. versenyzője, majd az ifi ranglista első kiöregedő versenyzője következik. Ezt a kiegészítést a fenti elvek szerint (3+1+1) addig kell folytatni, amíg a döntő létszáma kialakul.

N 19 kategóriában az előző évi ranglista sorrendjében a versenyzők közül a sorban következő 5 fő, majd az ifi ranglista első kiöregedő versenyzője következik. A kiegészítést ezen elvek szerint (5+1) addig kell folytatni, amíg a döntő létszáma kialakul.

A kialakult, névszerint megállapítható keretek függetlenek az elért minősítéstől, s csak ezek a személyek nevezhetők a hosszútávu bajnokságokra.

2. Nappali egyéni bajnokság

Három lépcsőben, két fordulóban kerül megrendezésre. F 21, F 19, F 17, F 15, N 19, N 17, N 15 kategóriákban.

1. Járási, városi, körzeti nappali "C" fokozatu bajnokság.

Indulhatnak: Re, IV. III.o. ill. Re, B, E minősítésű versenyzők. Innen az illetékes megyei (budapesti) szakszövetség kiírása szerint

jutnak tovább a megyei (budapesti) "B" fokozatu bajnokságra.

II. Megyei (budapesti) nappali "B" fokozatu bajnokság.

Indulhatnak: II.o. ill. aranyjelvényes versenyzők, továbbjutók (megyei, ill. budapesti szövetség kiírása szerint).

Továbbjutnak: megyebajnokok, megyékre jutó kontingens alapján megfelelő számú versenyző az orsz. bajnokság döntőjébe.

III. Országos nappali egyéni bajnokság
Létszámok: F 21 A 60 fő N 19 A 35 fő
F 19 A 35 fő N 17 A 35 fő
F 17 A 60 fő N 15 B 35 fő
F 15 B 50 fő

Indulhatnak:

- F 21, N 19 és F 19 kategóriákban I.o. versenyzők,

- megyebajnokok (F 21, N 19 és F 19 kategóriákban csak akkor, ha a megyei (budapesti) bajnokságon van legalább 1 fő II.o. versenyző, aki eredményesen szerepelt.)

- Továbbjutók, a következő elvek szerint
1. félélves rangsor alapján (F 21, F 19 és N 19 kategóriákban az I.o. versenyzők számához hozzáadunk 20-at (19 megye, Bp.) s ezután megállapítjuk, hány főre van még szükség a döntő létszámának (60 ill. 35 fő) kiegészítéséhez. Az így megkapott létszámból minden megye annyi kontingenst kap, ahány versenyzője az I.o.-uak nélkül vett ranglistán a keret számaig szerepel. F 17 kategóriában a ranglista 1-40. F 15-ben a ranglista 1-30. N 17-ben 1-15. N 15-ben 1-15. helyezett versenyzők után minden megye annyi versenyzője kerül az országos bajnokság döntőjébe, ahány versenyző abban a kategóriában a megfelelő keretszámig szerepel. A kontingenseket minden kategóriában a tárgyévi megyei (budapesti) "B" fokozatu bajnokság eredményssorrendjében kell kitölteni.

Amennyiben a megyei (budapesti) egyéni "B" fokozatu bajnokságon nincs eredményesen szereplő II.o. versenyző (F 21, F 19 és N 19-ben), vagy a ranglistán nincs annyi versenyző, hogy a létszám kiegészíthető legyen, helyük üresen marad.

3. Éjszakai egyéni bajnokság

Három lépcsőben, egy fordulóban kerül megrendezésre, F 21 F 19 és F 17 kategóriákban.

1. Járási, városi, körzeti éjszakai egyéni bajnokság "C" fokozatu.

Indulnak: Re, IV. III.o. ill. Re, B, E minősítésű versenyzők. Innen az illetékes megyei (budapesti) szakszövetség kiírása szerint kerülnek tovább a megyei (budapesti) "B" fokozatu éjszakai egyéni bajnokságra.

II. Megyei (budapesti) éjszakai egyéni bajnokság "B" fokozatu.

Indulnak:

- II.o. ill. aranyjelvényes versenyzők
- Továbbjutók (megyei ill. budapesti szövetség kiírása szerint).

Továbbjutnak:

- megyékre jutó kontingens alapján megfelelő számú versenyző, valamint a bajnokok, az országos bajnokság döntőjébe.

III. Országos éjszakai egyéni bajnokság

Létszámok: F 21 60 fő
F 19 30 fő
F 17 60 fő .

Indulnak:

- I.o. versenyzők
- megyebajnokok (F 21 és F 19 kategóriában csak akkor, ha a megyebajnokságon van legalább 1 fő eredményesen szereplő II.o. versenyző)

- Továbbjutók a következő elvek szerint: Az első fél éves rangsor alapján az F 21 és F 19 kategóriában az I.o. versenyzők számához hozzáadunk 20-at, s ezután megállapítjuk, hány főre van még szükség a döntő létszámának kiegészítéséhez. Az így megkapott létszám-ból minden megye annyi kontingenset kap, ahány versenyzője az I.o.-uk nélkül vett ranglistán a keretszámgig szerepel. F 17 kategóriában a ranglista 1-40. helyezett versenyzője után minden megye annyi versenyzője kerül a döntőbe, ahány versenyző a megfelelő keretszámgig szerepel.

Amennyiben a megyei (budapesti) egyéni "B" fokozatu bajnokságon nincs eredményesen szereplő II.o. versenyző, vagy a ranglistán nincs annyi versenyző, hogy a létszám kiegészíthető legyen, helyük üresen marad.

Csapatbajnokságok:

F 21, F 17, N 19, N 17 kategóriákban kerül megrendezésre, 1 fordulóban, három lépcsőben.

I. Összevont megyei ill. budapesti csapatbajnokság felnőtt "B" ill. ifi "C" kategóriában 3+1 fős csapatok részvételével

Indulhatnak: tetszőleges számú csapat, Re Re, IV, III, II.o. ill. Re B, E minősítésű versenyzőkkel.

I.o. és aranyjelvényes versenyző is elindítható, ha az egyesületnek nincs OB-ben csapata.

Továbbjutnak: egyesületenként 1-1 értékelhető csapat, ha nincs az egyesületnek abban a kategóriában OB-ben csapata.

II. Országos területi selejtező A, ill. B fokozatban.

5 csoportban kerül megrendezésre, 3+1 fős csapatokkal,

Területi selejtezők beosztása:

1. Budapest,
2. Szabolcs, Borsod, Hajdu, Szolnok
3. Békés, Baranya, Bács, Csongrád, Somogy, Tolna
4. Zala, Győr, Vas, Veszprém
5. Heves, Komárom, Nógrád, Fejér, Pest.

Indulnak: -

- bejutottak (minden értékelhető -egyesületenként 1-1 csapat)

Továbbjutnak:

- F 21 és N 19 kategóriában a csoportgyőztesek

F 17 és N 19 kategóriában az első két helyezett.

Kiesnek:

F-21 és N 19 kategóriában a 2. és annál hátrább,

F 17 és N 17 kategóriában a 3. és annál hátrább végzett csapatok.

III. Országos csapatbajnokság

"A" fokozatban, 3+1 (F 21-ben 4+1) fős csapatokkal kerül megrendezésre. Létszáma 15 ill. 16 csapat.

Indulhatnak:

- előző évből bentmaradtak (F 21, N 19-ben 10-10 csapat, F 17 és N 17-ben 6-6 csapat)

- bejutott csapatok (F 21 és N 19 kategóriában a csoportgyőztesek, F 17 és N 17-ben az első két helyezett csapat.

Kiesnek: F 21 és N 19-ben 11. fölötti helyezettek.

F 17 és N 17-ben 7. fölötti helyezettek.

A kiesők az összevont megyei (budapesti) B ill. C fokozatu bajnokságba esnek vissza.

Váltóbajnokságok :

F 21, F 17, N 19 és N 17 kategóriákban, egy fordulóban, három lépcsőben kerül megrendezésre, mezőnyrajtos formában. Csapatlétszám 3-3 fő, kivéve az F 21 OB-t, amely 4 fős.

I. Járási, városi, körzeti "C" fokozatu váltóbajnokság.

Indulhatnak: Re, IV, III, ill. Re, E, B minősítésű versenyzőkből összeállított egyesületi csapatok, korlátlan számban. Magasabb minősítésű versenyző akkor indítható, ha az egyesületnek nincs magasabb osztályban csapata abban a kategóriában.

Továbbjut: egyesületenként 1-1 értékelhető csapat, abban az esetben, ha nincs csapata magasabb osztályban.

II. Megyei (budapesti) "B" fokozatu váltóbajnokság

Indulnak:

- az előző évi OVB-ből kiesők (11 ill. 7. helyen v. hátrább)

- bejutottak (egyesületenként 1-1 értékelhető csapat)

Továbbjutnak:

- megyebajnokok (Bp. 1-3. helyezett)

Kiesnek:

- 2. helynél (Bp. 4. helynél) hátrább végzett csapatok A kiesők a járási, városi, körzeti "C" fokozatu bajnokságba esnek vissza.

III. Országos Váltóbajnokság

"A" ill. "B" fokozatban kerül megrendezésre (max. 32 ill. 28 csapat.)

Indulhatnak:

- előző évről bentmaradtak (F 21-ben -10. csapat, N 19, F 17, N 17-ben 1-6. helyezett csapatok.)

Kiesnek:

- a 11. ill. a 7. helyről a csapatok.

A kiesők a következő évben a "B" fokozatu bajnokságban jogosultak indulni.

A RANGSOROLÓKRÓL

1978-ban változik a rangsoroló versenyek összetétele, az I.o. és "A" jelvényes minősítés megszerzéséhez szükséges "piros pontok" elérésére kijelölt versenyek száma, s nem utolsósorban új bajnoki rendszer lép életbe.

Mindennek számtalan oka volt, amire most nem térnék ki, inkább néhány - általam lényegesnek vélt - kérdésre hívnám fel a figyelmet.

A rangsoroló versenyekről

A rangsoroló versenyek összetételének változtatásával azt szeretnénk elérni, hogy ne csak az I.o. és "A" minősítésű versenyzők kiváltsága legyen a ranglistára való felkerülés. Ugyanakkor az egyéniben történő megrendezés a "csapatkiegészítéssel"-történő felhigulást gátolja. Ez természetesen csak akkor valósítható meg, ha a rangsoroló versenyeket rendező egyesületek is így akarják. "E" ill. "A" kategória ugyanis kizárja a II.o. és "E" jelvényes versenyzőket. Ezért cél az, hogy lehetőleg felnőtt és juniorban "A", ifjúságban és serdülőben "B" -ben rendezzék a rangsorolókat. Az elmúlt évben a Hungária Kupa és a Nov.7. ev. volt csak megalapozott - véleményem szerint - az "E" kategória rendezése. A Vasutas Kupa férfi mezőnye már nem indokolja az elitet. A mezőnyre jellemző, hogy 1977-ben a legjobb külföldi 12. lett és az első 20-ban mindössze ketten végeztek.

- Másik gondolat, amit ki kell emelni: hogy, ha a rangsorolónak kijelölt verseny versenybírósa a kiírásban nem ír ki minden rangsoroló kategóriát, akkor a "rangsoroló versenyek sorából törölni kell". Ennek ismeretében utólag nem érheti meglepetés a nevező egyesületeket, mert a kiírás kézhezvételkor egyértelműen látszik, hogy a kérdéses verseny, amelyre nevezni szándékoznak, rangsoroló lesz-e, vagy sem?

- A harmadik bekezdés az eredményértécsítő 3 példányának 1 hónapon belül történő be- küldésére kötelezi a rendező egyesületet. Ennek oka is igen egyszerű: a ranglista nyilvántartását végző aktívák munkájának folyamatossá tételét szolgálja. A kötelezettség elmulasztása a következő évre vonatkozóan jár következményekkel: "következő évben nem lehet a rangsoroló versenyek sorába felvenni".

- A kétpercenkénti indításra irányuló törekvés a reálisabb versenyeredményeket igyekszik biztosítani.

A bajnokságoknál az eddigiekkel ellentétben jelentős súlyt kap az éves ranglista. Ennek megfelelően, a hosszútávu bajnokság mezőnyét névszerint lehet összeállítani, az előző évi ranglisták ismeretében. Ez nagymértékben szolgálja a verseny előkészítésének, rendezésének könnyítését. Pl. Az 1978-as női hosszútávu bajnokság mezőnyének összeállítása a következőképpen történik. (A cikk írásakor a minősítés és a ranglista csak ideiglenes)

1977-ben I.o. 6 fő

(Monspart, Rostás, Kovács M. Schmidmeister, Korikné, Kármán).

A bajnokság létszáma kötött, 25 fő. Így a hiányzó 19 főt kell kijelölni, a megadott elvek alapján. Tehát:

Ranglista:	4. Fodor	7. résztvevő
	8. Dániel	8. "
	9. Muzsnai	9. "
	10. Kaló A.	10. "
	11. Dobosi E.	11. "
ifi rangl. 1. kiöregedő versenyzője:		
	Kaló M.	12. "
	12. Mező É.	13. "
	13. Szutor E.	14. "
	14. Korsovszki	15. "
	15. Komárné	16. "
	16. Krémer	17. "
ifi 2.:	Pollmann	18. "
	17. Barki K.	19. "
	18. Jenővári	20. "
	19. Kotogány	21. "
	20. Szokol	22. "
	21. Molnár	23. "
ifi 3.:	Szlávik	24. "
	22. Kirisits	25. "

A fenti versenyzők nevezhetők a hosszútávú bajnokságra, de az indulási jogosultság a nevezést nem pótolja.

A nappali egyéni bajnokságon lényeges eltérés az eddigiektől:

- Az OB. döntők létszámai kötöttek.
- Az F 15 és N 15 kategóriában is megrendezésre kerül az országos egyéni bajnokság.
- F 19 kategória is feljutásos rendszerű.
- Az "A" jelvényesek nem jutnak automatikusan az OB-be, hanem a "B" fokozaton kapcsolódnak be.

A kötött létszámú országos bajnoki mezőnyökbe kerülnek:

F 21, N 19 és F 19-ben,

- I. osztályiak,
- Megyebajnokok, akkor, ha az illető megyének a bajnokságán legalább 1 fő II. o. versenyző eredményesen szerepelt. Ahol ez nincs meg, feltételezhető, hogy az a megye nem áll olyan színvonalon, hogy az OB-ben megállná a helyét a megyebajnok.

- Továbbjutók, a kontingens alapján.

A "kontingens" lényege: adottak az I. osztályiak és a megyebajnokok. A kötött létszámig ki kell egészíteni a döntők mezőnyét. Ez a kiegészítés az első féléves ranglista alapján történik. Pl. N 19 - kategóriában: (A példa kedvéért az 1977-es évvégi ranglistát vesszük alapul).

I. o.: 6 fő., van 20 megyebajnok, összesen 26 versenyző. A bajnokság döntőjének a létszáma 35. Ki kell választani a hiányzó 9 versenyzőt. A ranglista az I. o. versenyzők nélkül:

Fodor	Bp
Dániel	Bp
Muzsnai	Bp
Kaló	Borsod
Dobosi	Bp
Mező	Baranya
Szutor	Bp
Körsovszky	Borsod

Ennek megfelelően az I. o. versenyzőkön kívül a:

Bp. bajnokság 1-7 versenyzője (bajnok + 6 fő)
Borsodból " 1-3 versenyzője (bajnok + 2 fő)
Baranyából " 1-2 versenyzője (bajnok + 1 fő)

Valamint a többi megyebajnok (a minimum III o. értékelhetőre vonatkozó megkötéssel) jogosult az OB-ben indulni.

Tehát: az első féléves ranglista biztosítja a kereteket, a személyeket pedig a bajnokság dönti el.

Az éjszakai bajnokságon: új kategória az F 19. A feljutás elvei azonosak a nappali bajnoksággal.

A csapatbajnokság rendszere alapvetően változott. Már az I. lépcsőben összevont budapesti ill. megyei "B", ifiknél "C" bajnoksággal kezdődik. Második lépcsőben a területi selejtezők zajlanak, 5 csoportban. Harmadik lépcső az OCSB.

Feljutáshoz végig kell járni a lépcsőket, kiesni pedig mindenki az első fokozatra esik vissza. A területi bajnokságban nincs bentmaradó.

Váltóbajnokság rendszere nem változott.

Az új bajnoki rendszer ösztönözni kívánja a megyéket a nevelő munkára, az egyéb intézkedésektől pedig az adminisztrációs fegyelem szilárdulása várható.

Balogh Tamás

RANGSOROLÓ VERSENYEK

1. Mecsek Kupa
2. Semmelweis ev.
3. Kilián ev.
4. Május 1. ev.
5. Vasutas Kupa
6. Tanács Kupa
7. Tipográfia Kupa
8. Alföldi Kupa
9. Eötvös ev.
10. Hungária Kupa (végeredmény Ix)
11. Bakony Kupa
12. November 7. ev.
13. Országos Egyéni Bajnokság 1. napja
14. Országos Egyéni Bajnokság 2. napja

E versenyeken minden rangsoroló kategória egyéni. A rangsoroló kategóriák megrendezése kötelező. (F 15, F 17, F 19, F 21, N 15, N 17, N 19). Amennyiben a rendező szerv versenykiírásában ettől eltér, a rangsoroló versenyek sorából törölni kell.

- Az adott korcsoport legmagasabb kategóriája számít.

- A rendező szerv köteles a verseny jegyzőkönyvét és a rangsoroló kategóriák eredmény-értékesítőjét 3 példányban a verseny napját követő 1 hónapon belül az országos szövetségnek megküldeni. Amennyiben ezt nem tartja be, akkor a következő évben nem lehet a rangsoroló versenyek sorába felvenni.

- A rangsoroló kategóriákat 100 indulóig minimálisan 2 perces indítási közzel kell lebonyolítani.

Az I. oszt. és aranyjelvényes minősítéshez 1978-ra kijelölt versenyek a következők ("piros pont" megszerzéséhez):

- Rangsoroló versenyek, valamint
- Országos Csapatbajnokság, Országos Éjszakai Bajnokság, Országos Hosszútávú Bajnokság.

A ranglista összeállításánál a megrendezett rangsoroló versenyek számának felénél eggyel többet kell számítani.

Három esztendeje, hogy az egyéni rangsor hivatalossá vált.

1975 előtt is készült rangsor, de csak a felnőtt élversenyzőkről és ez csak olyan "félhivatalos" volt. 1975-ben indult utjára az egyéni pontverseny (bár akkor "követelményrendszer" néven). Az egyéni rangsor ennek egyik tényezője lett, kiterjesztették a juniorokra, az ifikre és serdülőkre is. Pontosan megszabták, hogy melyik és hány versenyből kell megállapítani. Ez lett a válogatás alapja is. Jelentősége 1978-tól még jobban nő. Az év elején életbe lépő új bajnoki rendszer, nevezetesen az egyéni bajnokságok, erősen rangsorcentrikussá válnak, ennek alapján lehet indulni a hosszútávu bajnokságon, és ennek alapján állapítják meg a kontingenseket is a többi egyéni bajnokságban. A szakosztályok már eddig is egyre jobban odafigyeltek a rangsorra, ezután pedig a bajnokságok miatt még inkább oda kell figyelniük. Évről-évre nőtt a rangsorolt versenyzők száma, és ez a fentiek miatt 78-ban előreláthatóan még tovább fog növekedni, amit az is elősegít majd, hogy a rangsorolt versenyzők száma nő, s a kizárásos kategóriák (elit, ifi "A") csökken.

1975-ben 145 versenyzőt lehetett rangsorolni, 76-ban 218-t, most 245-t. Különösen a serdülő és a női versenyzők száma nőtt a rangsorokban.

Felnőtt férfi		%
1. Szabó László	Schönherz	100,18
2. Dosek Ágoston	TFSE	102,02
3. Bokros István	ME AFC	106,38
4. Gyurkó László	STE	108,02
5. Hegedűs Zoltán	OSC	108,80
6. Kiss Zoltán	Postás	109,27
7. Horváth Attila	OSC	110,41
8. Honfy Gábor	Schönherz	111,85
9. Klimstein László	MAFC	112,67
10. Kempelen Miklós	OSC	117,77
11. Bokros György	ME AFC	118,01
12. Balla Sándor	MAFC	118,09
13. Köpf Jenő	STE	118,41
14. Nyul József	Haladás	118,55
15. Harkányi Csaba	Lombik	120,28
16. Sőtér János	BSE	120,92
17. Loch Ferenc	Schönherz	120,98
18. Tunyogi József	SMAFC	121,03
19. Dr. Kovács László	PVSK	121,53
20. Kovács Attila	DVTK	122,50
21. Kéri Péter	SBTC	124,16
22. Komár Béla	Tipográfia	126,64
23. Nagy Lajos	PVSK	127,23
24. Baglyas Imre	E. Spartacus	129,66
25. Göbölös István	PVSK	145,36
26. Pap László	Schönherz	145,42
27. Kéki Miklós	BSE	145,50

1975-ben 23, 76-ban 25, most 27 versenyző került a férfi listára. Nem szerepel az idei listán a tavalyi országos bajnok, Boros Zoltán, akinek nem volt elég versenye, hogy rangsorra kerülhessen. Rajta kívül a tavalyi I.o-uak közül 11-en hiányoznak. (Balogh Tamás, Bozán György, Erdélyi Tibor, Gyalog László, Hegedűs Abel, Hegedűs András, Horváth György, Krajcsovicz András, Nagy András, Spiegl János, Tóth II. Sándor) feltűnően nagy szám, ami arra mutat, hogy nemcsak a II.o.-uak maradnak le a rangorról. A rangsorra került II.o.-uak száma viszonylag nem kevés, a 27-ből 6.

A 27 versenyző 16 klub között oszlik meg. A Schönherznek 4, OSC- PVSZK-nak 3-3, négynek 2-2, kilencnek 1-1 van.

Az OSC-nek szerepel egyedül 3 versenyzője az első tizben, és a Schönherznek kettő, a többinek csak 1-1. (Bár mindkét Schönherz-es csak az év végén vált a Schönherz versenyzőjévé.)

A rangelső (tavaly 3.) Szabó az év második felében szerezte meg elsőségét. Félévben még csak a 4. helyen állt. A Hungária Kupa és az országos bajnokság megnyerésével, már biztosította első helyét, hogy végül hat darab 100%-kal (a fentiek kivül még a Tipográfia és "November 7.") kitűnő százalékkal nyerjen.

A 2. helyezett (tavaly 5.) Dosek a félévben elég fölényesen vezetett, de amíg Szabó az év második felében tört előre, addig ő visszasett. Mindketten mind a 12 rangsorolt versenyen indultak, de amíg Szabónak mind az öt többről versenye az év első felére esik, addig Doseknek csak 1., 4. a második félévre.

Bokros István lett a 3., aki a tavalyi 6-ról lépett előre. Félévben is 3. volt, és ezt a helyét elég egyenesen százalékokkal végig biztosan tartotta. Csak a Vasutas Kupán gyengélkedett, és az OB-n meg a Kiliánon fúthatott volna jobb százalékokat.

Gyurkó a tavalyi 8. helyéről került a 4-re, Hegedűs Zoltán a 11-ről az 5-re. Gyurkó a félévben még jobban (2.), Hegedűs gyengébben (7.) állt. Kettőjük között csak 0,78% eltérés van. Kiss Zoltán tavaly a junior lista győztese volt, idei első felnőtt szereplésénél a 6. helyre igen szép helyezés. Tavalyhoz képest erősen visszasett Horváth Attila, tavaly 2., most csak 7. Feltűnő, hogy Sőtér János mind hátrább kerül. Tavaly még 10., most már csak 16. Az "ujak" közül, vagyis, akiket tavaly nem rangsoroltak előkelő helyet foglalt el Klimstein és Bokros, na gyot lépett előre Balla a 24-ről a 12-re. Feltűnő, hogy a BEAC-nak egy versenyzője sincs a rangsoroltak között.

Felnőtt nők

1. Monspart S.	STE	100,00
2. Rostás Irén	HVSE	109,10
3. Kovács Magda	Tipográfia	111,22
4. Fodor Cecilia	BEAC	118,20

5. Schmidmeiszter I. STE	118,80
6. Korik Andorné Postás	120,84
7. Kármán Katalin E. Spartacus	120,98
8. Dániel Edit BEAC	125,19
9. Muzsnai Ágota OSC	129,80
10. Kaló Annamária DVTK	131,94
11. Dobosi Erzsébet BEAC	136,53
12. Kirisits Vilma Bp.MÁV	140,37
13. Mező Éva PVSZ	146,23
14. Korsovszky Ágnes DVTK	150,16
15. Szutor Erzsébet Lombik	150,23
16. Komár Béláné Tipográfia	155,73
17. Krémer Klára PVSZ	160,16
18. Barki Katalin Sabária	160,70
19. Jenővári Gabriella STE	161,29
20. Kotogány Ilona KSZVSE	163,07
21. Szokol Ilona KSZVSE	164,89
22. Molnár Mária E. Spartacus	167,25
23. Tardos Ágnes OSC	173,25
24. Sávai Mária Lombik	173,56
25. Csank Ágnes E. Spartacus	174,63

A felnőtt nők létszáma erősen megnőtt. Tavalyelőtt is, tavaly is 15 rangsorolható felnőtt nő volt, az idén 25.

Saci elsőségét most sem fenyegette a legkisebb veszély sem. Most is 100%-os és közel 10%-kal maradt le mögötte a 2.

A 2. helyre Rostás Irén lépett előre a tavalyi 3-ról, valamivel jobb %-kal, mint a tavalyi 2. Korikné. Helyét egész éven át biztosan tartotta. Kovács Magda egy hajszállal jobb százalékkal, mint tavaly szintén előbbre lépett egygyel, 4-ből 3. lett. A 4. Fodornak is az év második fele sikerült jobban, bár a félévkor is 4. volt, de sokkal gyengébb százalékkal. Feltűnt nála az, hogy 4. helye ellenére sem sikerült megszereznie az I.o-u minősítést. Tavaly 5. volt, és amennyivel előbbre lépett, annyival jobb. Kovácsnak az év második fele sikerült jobban. Az év első felére estek törölt versenyei, és bár a félévihez képest százaléka javult, előbbre nem tudott lépni. Félévben is 3. volt. Schmidmeiszter Ilona eggyel lépett előbbre mind tavalyhoz mind a félévhez képest 6-ból 5. lett. Korikné tavaly nagy meglepetést keltett 2. helyével. Az idén ezt nem tudta megismételni. Az élmezőnyben tavalyhoz képest nála van a legnagyobb változás, a 2-ról a 6. helyre esett vissza, és százaléka is nagyot romlott, 110,85-ről 120,84-re, vagyis 10%-kal. Itt a nőknél az érdekesség az, hogy ugyanaz a hat van az első hat helyen, mint tavaly és ha Koriknéét leszámítjuk, a sorrend is ugyanaz közöttük.

A 7. és a 8. helyen két olyan versenyző áll, akik tavaly még ifik voltak: Kármán Katalin és Dániel Edit, Igen örvendetes, hogy ilyen szépen megállták a helyüket első felnőtt évükben. Kármán még százalékból is alig marad el a 6. Korikné mögött. A tavaly ifi korban levő versenyzők közül még hárman kerültek rangsorra: Molnár Mária, Tardos Ágnes és Csank Ág-

nes, de ők mindhárman a sereghajtók között vannak. A volt ifik közül még Siposnak lett volna módja a középmezőnyben elhelyezkedni, a félévben még 12. volt, de az Eötvös után nem indult több rangsoroló versenyen. A Hungárián nem indulhatott, az OB-be nem került be, a "November 7"-en nem tudom, miért nem indult. Mivel korábban még a Tanács Kupát is kihagyta, végül nem lett meg a 7 verseny.

A 25 felnőtt nő 13 klub között oszlik meg. Az STE-nek, a BEAC-nek, az Egri Spartacusnak 3-3, öt klubnak 2-2, négy klubnak 1-1 versenyzője került fel a listára. Az első tizben egy klubnak sincs 3 versenyzője,

Junior férfi

1. Kelemen János PVSZ	100,10
2. Gyenis Zoltán Schönherz	104,30
3. Harkányi Ádám MAFC	105,33
4. Vizkelethy György Lombik	117,83
5. Moravszky János Botyán	118,18
6. Kovács István MEAFC	119,49
7. Petőcz László MAFC	119,76
8. Benkő Ottó Schönherz	121,19
9. Mics Jenő Schönherz	127,38
10. Kaszás György Ajka	127,61
11. Horváth Lajos PVSZ	128,30
12. Tésy Tamás BEAC	129,14
13. Králl László BVTC	132,72
14. Czerpán István PVSZ	132,89
15. Németh Ferenc STE	135,29
16. Koczka András MAFC	138,67
17. Bori Géza Sabária	141,33
18. Orosz László Botyán	142,33
19. Lugosi Imre HVSE	143,86
20. Hajdufi Csaba MEAFC	147,16
21. Marton Sándor HVSE	149,66
22. Mihálok György TITÁSZ	151,86
23. Papp László Schönherz	152,25
24. Horváth András OSC	153,87
25. Lippai Zoltán SZVSE	160,09
26. Könyves T. Előd Lombik	181,93

1975-ről 77-re a rangsorolt junior versenyzők száma megkétszereződött. 1975-ben még 13-at rangsoroltak, 76-ban 23-at, az idén már 26-ot. Félő azonban, hogy számuk 78-ban csökkenni fog az erősen megfogyatkozott II.o-u versenyzők miatt. Talán majd a sok kiöregedő aranyjelvényes ifi betölti ezt az írt.

Kelemen, Gyenis és Harkányi Á. kezdetől fogva különvált a többiekől, senki sem tudott beleszólni az ő küzdelmükbe. Kelemen végig vezetett, Gyenis és Harkányi között viszont az utolsó versenyig dult a harc a 2. helyért. A 4. Vizkelethy már 12 és fél százalékkal marad le a harmadiktól. Az országos bajnok Vekerdy nem lett rangsorolható, mert az év nagyobbik felében sérült volt. Hogy a rangsorolt juniorok több, mint fele tavaly még aranyjelvényes ifi volt, az természetes. A tavalyi ifi baj-

nok Petőcztől előkelőbb helyet vártunk, míg Vizelethy és főleg Moravszky jobb helyezést ért el, mint ifi korában. 15 klubnak van rangsorolt junior versenyzője, a MAFC-nak, a PVSK-nak és a Schönherznek 3-3, sok klubnak 2-2 és hétnek 1-1.

Ifjúsági férfi

1. Hirth Jenő	Lombik	100,08
2. Kuron György	BEAC	102,97
3. Molnár Géza	BEAC	103,09
4. Posta Botond	Lombik	104,00
5. Hrenkó László	Nyírfő	107,76
6. Zentai László	Nagybátony	108,61
7. Nagy Márton	PVSK	108,72
8. Gergely Attila	Lombik	110,72
9. Vasi László	Lombik	117,06
10. Nemesházi László	ZTE	117,51
11. Benedek István	BVTC	117,82
12. Kele József	BEAC	119,30
13. Varró József	K.Rákoczi	120,91
14. Kinyik József	Bottyán	123,06
15. Aros Béla	E.Spartacus	123,58
16. Fánecs László	MMG	124,96
17. Kolba Mihály	OSC	125,36
18. Fellegi György	ME AFC	126,37
19. Heller László	OSC	126,98
21. Tóth Károly	OSC	133,31
20. Vörös Tibor	Lombik	132,16
22. Györgyi László	OSC	133,91
23. Kozma Attila	OSC	133,98
24. Hajgató Miklós	Gazdász	134,43
25. Balogh András	Lombik	135,70
26. Digner János	Lombik	136,20
27. Kubinyi Imre	MMG	138,37
28. Káposzta Zsolt	ME AFC	138,52
29. Hubert István	Postás	141,28
30. Váry Sándor	Lombik	142,44
31. Soós Miklós	OSC	143,11
32. Nagy Miklós	Kismotor	149,48
33. Somogyi József	ATSC	152,57
34. Aros László	E.Spartacus	152,60
35. Hideg István	HVSE	153,83
36. Gedó György	BEAC	162,13
37. Gárgyán István	Sz.Vízúgy	166,40
38. Gömöri Barna	DVTK	171,00
39. Varga János	BEAC	177,48

Ifjúsági férfi

Meglepő, hogy az ifjúsági férfiaknál a megelőző évekhez képest csökkent a rangsoroltak száma. Tavaly 55, az idén csak 39. Még a tavalyelőtti évben is több volt, 43. Ennek okát abban látom, hogy a megelőző években sok volt a jogtalan induló, most azonban nagyon ügyeltünk arra, hogy sehose számítsuk a jogtalanul indulók eredményét.

Itt a rangsorolt versenyzők 20 klubból kerülnek ki, de eloszlásuk már koránt sem olyan egyenletes, mint a többi korcsoportban. Fele, 19 versenyző az OICSB első három helyezettjéből került ki.

A Lombiknak 8, az OSC-nek 6, a BEAC-nak 5 versenyzője van a ranglistán. Utánuk már csak 2-2 versenyzővel következik 2 klub, míg 4 eggyel-eggyel szerepel. Az első tizben a Lombiknak négy, a BEAC-nak 2 rangsoroltja van.

Hirth végig vezetve biztosan lett rangsorolt első, az év elején sokkal gyengébben szereplő, de igen jól hajrázó két BEAC-os már nem tudta őt behozni. Az 1. Hirth és a 3. Molnár Géza még jövőre is ifi marad. Az első 12-ből rajtuk kívül csak Gergely és Nemesházi nem öregszik ki. Így a középmezőnyből kerülhet majd ki jövőre rajtuk kívül az első helyekre török hada. Az országos bajnok Molnár után a következő serdülő koru, de az ifik között rangsorolt versenyző a 16. helyezett Fánecsy.

Ifjúsági nők

1. Kaló Marianna	DVTK	101,92
2. Hehl Éva	Postás	103,93
3. Halász Éva	Lombik	104,89
4. Barki Andrea	Sabária	107,64
5. Kovács Márta	Gazdász	109,31
6. Hidvégi Nóra	Árpád	110,63
7. Pollmann Teréz	MÁV	110,77
8. Kiss Gabriella	Sabária	111,23
9. Ambró Judit	MMG	114,49
10. Pólya Gabriella	Árpád	118,76
11. Tima Ilona	ATSC	118,95
12. Szlávik Éva	Volán	121,37
13. Ujhegyi Magdolna	Gazdász	121,42
14. Koczur Anna	Postás	121,66
15. Csákány Anikó	KFKI	131,22
16. Turna Andrea	Sirok	131,51
17. Huszka Ibolya	KSZVSE	133,53
18. Székely Zsuzsa	Lombik	135,36
19. Bogárdi Erzsébet	BVTC	135,62
20. Balla Katalin	Lombik	140,05
21. Máj Erika	Mohács	140,74
22. Lékó Erzsébet	Jászberény	146,55
23. Cseh Zita	E.Spartacus	148,66
24. Répás Erika	Lombik	148,68
25. Pete Rozália	Gazdász	149,37
26. Halász Klára	Lombik	150,47
27. Roznár Györgyi	Sabária	154,87
28. Körömi Ágnes	MAFC	158,33
29. Molnár Andrea	Mohács	169,48
30. Kojzer Zsuzsa	Gazdász1	176,58

Az ifi nők létszáma nemigen változott a három év alatt. 1975-ben 31, 76-ban 33-at most 30-at rangsoroltak.

A szórás itt is elég nagy, a 30 versenyző 18 klubból került ki. A Lombiknak 5, a Gazdásznak 4, a Sabáriának 3 rangsoroltja van. Három klubnak van még 2-2, és 12-nek 1-1 listán szereplő versenyzője.

A győztes most kiöregedő Kaló Marianna nagy küzdelmet folytatott az öt követő két serdülővel, Hehl Évával és Halász Évával. Küzdelmük a Hungária Kupán dönt el Kaló javára, aki azt megnyerte, míg Hehl ott gyengébben szerepelt, Halász pedig értékelhetetlen volt. Feltűnő, hogy

az első 9-ben Hehlen és Halászon kívül még három serdülő (Barki A., Kiss G., Ambró J.) foglalt helyet. Kaló Marianna tavaly 3. volt, az előtte végzett kettő kiüregedett, tehát az ő győzelme mintegy a papírforma volt. Az egyik titkos favorit, Pollmann Teréz, akinek tavaly sem sikerült a rangsorban jól szerepelnie, nem tudott komolyan beleszólni az elsőségért folyó küzdelembe, és meg kellett elégednie a 7. hellyel.

Serdülő fiu

1. Széles Gábor	PVSK	102, 41
2. Mets Miklós	OSC	102, 85
3. Koczur Kálmán	Postás	104, 02
4. Sziebert Péter	PVSK	105, 25
5. Koczka Tibor	Sabária	108, 98
6. Baracsi Gábor	MÁV	109, 33
7. Bolgár János	Lombik	109, 43
8. Szerdahelyi Zoltán	Sabária	110, 82
9. Pálffy József	Postás	112, 04
10. Sziebert Ákos	PVSK	113, 73
11. Sélley Tamás	PVSK	113, 96
12. Komlósi László	ATSC	114, 99
13. Sajti Zoltán	Tipográfia	117, 57
14. Balogh Tamás	E. Spartacus	118, 49
15. Tóth Csaba	Recsk	119, 27
16. Zelei Ferenc	Bottyán	121, 11
17. Bárdi Tibor	OSC	122, 21
18. Csontos Dezső	Recsk	123, 62
19. Leeb Ferenc	Árpád	127, 38
20. Süttő Gábor	Tipográfia	127, 78
21. Ungvárszky Miklós	MMG	130, 52
22. Frey Antal	MÁV	130, 91
23. Less Nándor	DVTK	131, 18
24. Szekér András	ZTE	132, 93
25. Hegedűs Dezső	BEAC	133, 43
26. Üveges Péter	DVTK	134, 15
27. Török Ákos	OSC	134, 28
28. Csurgó Balázs	STE	135, 12
29. Bartus Béla	Bottyán	136, 12
30. Hrács István	Recsk	137, 18
31. Varga Sándor	Lombik	139, 43
32. Pongrácz Dezső	BEAC	144, 08
33. Bárdos Zoltán	Sabária	144, 99
34. Molnár György	MÁV	145, 02
35. Száraz Attila	Bottyán	145, 26
36. Sándor László	OSC	145, 63
37. Bayer István	Lombik	146, 33
38. Tripolszky László	Recsk	148, 84
39. Czeiner István	Mohács	148, 52
40. Németh Ferenc	VIDEOTON	149, 24
41. Roll Mihály	PVSK	149, 97
42. Csige Attila	D.H.Műanyag	151, 69
43. Papp József	Árpád	152, 38
44. Kajdi Csaba	Sabária	154, 34
45. Györgyi Zoltán	OSC	154, 58
46. Családi László	VIDEOTON	156, 32
47. Pálfy György	KLTE	157, 05
48. Ferenczy Zoltán	DVTK	158, 10
49. Stelczer József	MÁV	159, 04
50. Halász Péter	DVTK	161, 52
51. Quiricó Mária	BEAC	162, 65

52. Varga Zsolt	Árpád	163, 65
53. Gere Károly	Lombik	164, 66
54. Virág Attila	Műanyag	164, 82
55. Vasvári Viktor	MMG	165, 58
56. Csíkka Attila	KLTE	166, 31
57. Fónagy László	Recsk	197, 96
58. Sarkadi Péter	E. Spartacus	198, 33
59. Kovács Ferenc	Recsk	227, 66

Évről-évre itt volt a legnagyobb növekedés, 1975-ben még csak 12, 1976-ban már 38, míg most 59 volt a létszám, és ezzel ez lett a legnépesebb kategória. Itt volt a legerősebb a harc az elsőségért. A tavalyi 2. helyezett Mets Miklós volt az első számú favorit, félévben még biztosan vezetett, későbből a gyengén sikerült Hungária Kupa után annak győztese, Széles majdnem beírta, és így az elsőség kérdése az év utolsó rangsoroló versenyén, a "November 7." EV-n dőlt el kettőjük között. 3. helyen a még ujonc-korú Koczur-Kálmán végzett, aki a 4. Sziebert Péterrel együtt végig ott volt az elsőségért folyó küzdelemben.

A klubok közötti szórás aránylag nem olyan nagy. 21 klub szerepel a serdülő rangsorban, tehát alig több a korábbiaknál, pedig a létszám jóval nagyobb. Létszámában a Recskli Ércbányász vezet 6 versenyzővel, őt az OSC és a PVSK követi 5-5 fővel. Négy egyesületnek 4-4, háromnak 3-3, hétnek 2-2 versenyzője van.

Serdülő lányok

1. Urbán Márta	MMG	101, 08
2. Szabó Katalin	E. Spartacus	103, 69
3. Nagy Márta	Volán	107, 01
4. Osztafin Judit	Recsk	109, 63
5. Csonka Mária	KSZVSE	111, 93
6. Lefort Viktória	STE	112, 08
7. Deme Klári	KFKI	114, 58
8. Maács Györgyi	Postás	114, 93
9. Marcis Márta	E. Spartacus	116, 48
10. Ujhelyi Edit	MÁV	116, 50
11. Almás Eszter	MMG	119, 93
12. Kárász Györgyi	KSZVSE	121, 81
13. Deák Róza	KSZVSE	122, 73
14. Székely Adél	Sabária	123, 22
15. Szekeres Zsuzsa	ZTE	124, 17
16. Székely Melinda	Lombik	125, 18
17. Kovács Zsuzsa	STE	126, 10
18. Ruzsa Klára	BEAC	126, 34
19. Selmeci Irén	Volán	127, 59
20. Vasvári-Zsuzsa	MMG	128, 10
21. Jónás Pirooska	Recsk	128, 87
22. Radnóti Zsuzsa	STE	131, 65
23. Selley Éva	MMG	132, 27
24. Szilassy Anna	MÁV	134, 47
25. Lóczy Ildikó	Recsk	135, 17
26. Könyves T. Kata	Lombik	139, 30
27. Pintér Melinda	MHD	140, 58
28. Mets Zsuzsa	OSC	140, 65
29. Csákányi Zsuzsa	Lombik	144, 36
30. Izsák Anna	OSC	149, 30

31. Kárpáti Vera	Lombik	152,64
32. Frocska Julia	Bottyán	154,86
33. Pál Magda	Sabária	155,21
34. Könyves T. Gabriella	Lombik	160,17
35. Molnár Ágnes	Lombik	166,94
36. Pócs Éva	Recsk	171,76
37. Szabó Katalin	Kismotor	174,16
38. Kiss Emília	Lombik	200,84
39. Valkony Henriette	Lombik	207,76

Az ő létszámuk is nagymértékben nőtt. Az első évben még csak 8, a másodikban már 29, most pedig 39, ugyanannyi mint az ifi fiuban.

17 klub adja a 39 versenyzőt. A Lombik maga nyolcat, az MMG és a Recsk 4-4.

Urbán Márta annak ellenére, hogy a törölt versenyeinek zöme az év első felére esik végig vezetve biztosan lett rangelső.

Ugyancsak biztosan tartotta mindvégig a 2. helyét Szabó Katalin, akinek csak a Május 1 sikerült gyengén, a többi eredményei, a töröltek sem voltak gyengék, ha valamivel mögötte is maradt Urbán Mártinak. A 3. helyezt Nagy Márta mindössze 6 rangsorolón volt

Ha nem kategóriánként nézzük a rangsort, a következő megállapításokat tehetjük.

45 klubnak került a rangsorra versenyzője. Létszámban a Lombik vezet 30 versenyzővel, utána az OSC következik 19 fővel, harmadik a PVSZ 14-gyel. A BEAC-nak 12, az Egernek és a Sabáriának 11-11, a Spartacusnak és a Recsknek 10-10 embere jutott rangsorra.

A PVSZ az egyetlen, amelynek két számban is sikerült megszerezni az elsőséget.

100%-os győztes csak Saci lett, hárman: Kelemen, Szabó és Hirth 101%-on belül, ketten Urbán és Kaló 102%-on belül végzett, A serdülő fiuknál Széles csak 103-on belül van, ami utal arra, hogy itt volt a legnagyobb küzdelem. 110%-on belül van a felnőtt férfiben, a felnőtt nőben 2, a juniorban 2, az ifi fiuban 7, az ifi nőben 5, a serdülő fiuban 7, a lányban 4 versenyző. Ez azt mutatja, hogy a felnőtt nőben, a juniorban és serdülő leányban húzott el legjobban a tömegetől a győztes, míg a többiben nagyjából hasonló és kiegyenlítettebb az élboly.

TÁJFUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Szerkesztőség: Budapest VI. Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. em. Telefon: 327-177. Levelezési cím: 1374 Budapest Pf. 614. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta Hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,-Ft. Előfizetési ár egy évre: 15,-Ft. Megjelenik kéthavonként. Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztálya 1061 Budapest VI., Népköztársaság útja 6.

TEREPFUTÓVERSENY PÉTFÜRDŐN

A Péti MTE tájékozdási futó szakosztálya 1978. március 5-én rendezte meg VIII. alkalommal hagyományos tavaszi terepfutóversenyét.

A változatos jól futható terepen vezetett versenypályák végig szalagozottak és pályabírók ellenőrzik.

Összesen 20 kategóriában (10 férfi, 10 nő) kerül a verseny lebonyolításra az alábbi korcsoportokban:

5-6, 7-8, 9-10, 11-12, 13-14, 15-16, 17-17, 19-35, 35-45 és 45 év felett.

A versenypályák hossza: 200, 600, 1000, 2000, 3000, 5000, 10 000 méter.

Rajt: 10 órakor,

Eredményhirdetés: 12:30 -kor.

Indítási időköz: 1 perc.

A résztvevők emléklapot, győztesek a sportkör és vállalatok tiszteletdíjait kapják.

A Schönherz Zoltán emlékverseny eredményértesítőinek egy részét sajnálatos módon, "feladó és díjelőleges" felülbélyegzés nélkül postázták, s így azok portósan kerültek kikézésítésre. A szakosztály ezúton kéri az érintettek elnézését.

OLIMPIAI JÁTÉKOK 1896-1976

Tájékoztatjuk lapunk minden Kedves Olvasóját, a sportág versenyzőit, edzőit, a sport barátait, az olimpiai játékok iránt érdeklődőket, hogy megjelent az ismert szerzőhármás Kahlich Endre - Gy. Papp László - Subert Zoltán legújabb könyve az

OLIMPIAI JÁTÉKOK 1896-1976

A közel 700 oldalas könyv, az 1968-ban megjelent és Ezüst Gerely díjjal jutalmazott mű 3. átdolgozott és bővített kiadása, mely Montreál óta - melynek eredményeit is tartalmazza - az első összefoglaló magyar nyelvű kiadvány. A könyv valamennyi sportág vonatkozásában közli az eddigi olimpiák 1-3. helyezetteinek teljes nevét, nemzetiségét részletes eredményfelsorolását, hazai és nemzetközi olimpiatörténeti eseményeket, a csapatsportokban a teljeskörű összeállítást és a döntők eredményeit, a nemzetközi sportirodalomban először az egyes olimpiai játékokban indult országok felsorolását is.

A szerzők - helyezésre való tekintet nélkül - összeállították az eddigi téli és nyári olimpiákon indult összes magyar versenyző névsorát, indulási évét és eredményeit.

A magyar, az angol és az orosz nyelvű előszót, valamint „A nemzetközi olimpiai mozgalom és vezető szerve - a Nemzetközi Olimpiai Bizottság” című fejezetet dr. Csánádi Árpád, a MOB főtítkára, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság Végrehajtó Bizottságának tagja, „Az olimpiai játékok mitológiai és történeti eredete” című fejezetet dr. Keresztényi József, a MOB tagja, a Nemzetközi Olimpiai Akadémia tiszteletbeli tagja írta.

A könyvnek a hazai és nemzetközi sportirodalom által is igen értékesnek tartott mondanivalót statisztikai táblázatok (pl. olimpiai eskümondók, a magyar csapat zászlóvivői, a I-IV. helyezések megoszlása olimpiánként és sportáganként) és 100 db korabeli fénykép egészíti ki.

A könyv 105.-Ft-os áron megrendelhető vagy megvásárolható a Sportpropaganda Vállalat Sportkönyves boltjában (Budapest, VI.ker. Népköztársaság utja 6.).

ÁRA: 3, - Ft.

